वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
२०८०/०८१

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को
वार्षिक समीक्षा गोष्ठी
२०८१ भदौ १८ र १९ गते

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२०८०/०८१

भिमाद नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भिमाद, तनहुँ

<u>प्रकाशक</u>
भिमाद नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, भिमाद, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल ।

प्रमुख सल्लाहकारः		श्री दधिराज सुवेदी (नगर प्रमुख)
सल्लाहकारः		श्री शारदा खनाल (नगर उप प्रमुख)
सम्पादन मण्डलः	संयोजक	श्री कमलप्रसाद पुन (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)
	सदस्य	श्री अर्जुन प्रसाद पौडेल (लेखा अधिकृत)
	सदस्य	श्री टेकावती ढकाल (शाखा अधिकृत)
	सदस्य	श्री ऋषिभक्त वाग्ले (अधिकृतस्तर सातौं)
	सदस्य	श्री अजय सुवेदी (अधिकृतस्तर सातौं)
	सदस्य	श्री टुकामणी सिग्देल (सि.अ.हे.व. अधिकृत)
	सदस्य	श्री आशिष सुवेदी (सूचना प्रविधि अधिकृत)
	सदस्य सचिव	श्री सन्दिप पौडेल (उपसचिव)

©सर्वाधिकारः भिमाद नगपालिका, तनहुँ ।

वि.सं. २०८१ कार्तिक

मुद्रणः

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. ०६५-५७२४३६

नगर प्रमुखको भनाई

पारदर्शिता, जवाफदेहिता, उत्तरदायित्व, जनसहभागिता, प्रभावकारिता एवम् सेवा प्रवाहमा दक्षता सुशासनका आधार स्तम्भ हुन् । सुशासनको प्रत्याभूति मार्फत मात्रै नगरवासीका आकाँक्षाहरुको सम्वोधन गरी स्थानीय सरकारको वास्तविक अनुभूति गराउन सकिन्छ । यस तथ्यलाई मध्यनजर गरी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा नगरपालिकावाट सम्पादित कार्यहरु, कार्यक्रम कार्यान्वयन र सिकाइ समेतलाई समेटी वार्षिक प्रगति समीक्षा सहितका पक्षहरुलाई अभिलेखिकरण गराई सरोकारवालाहरुलाई व्यवस्थितरुपमा सुसूचित गराउने गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन नामक यो पुस्तिका तयार भएको पाउँदा मलाई खुशीको अनुभूति भएको छ ।

नेपालको संविधानद्वारा स्थानीय तहलाई प्रदत्त अधिकारका साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम भिमाद नगरपालिका सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, छिटो छरितो र चुस्त दुरुस्त रुपमा प्रदान गरी सुशासनको प्रत्याभूत गराउन प्रयत्नरत रहेको छ । सेवा प्रवाह, पूर्वाधार विकास लगायतका कार्यमा योजनावद्द प्रयासवाट दीगो विकासको अवधारणालाई प्रभावकारी रुपमा पालना गर्ने, भ्रष्टाचार र ढिलासुस्तीलाई निर्मुल गर्दै शिक्षा, स्वास्थ्य र खानेपानी लगायत नगरको समृद्दिका सम्पूर्ण क्षेत्रहरूमा नागरिकका मागलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन भै कार्यान्वयन गरिएको छ । **"शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र पर्यटनमा विस्तारः पूर्वाधार विकास समृद्द भिमादको आधार"** भन्ने नगरपालिकाको मूल नारालाई साकार पार्न आवश्यक नीति तथा कार्यक्रमहरूको पहिचान, तर्जुमा र कार्यान्वयनमा सदा झै सबै पक्षहरूबाट सहयोग हुने अपेक्षा लिएको छु ।

अन्त्यमा, नगरपालिकाले गरेका गतिविधिहरुको समग्र चित्रण सहितको प्रकाशित यस पुस्तकले आगामी दिनहरुमा तर्जुमा गरिने योजना र सोको कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शन गर्न सक्नेछ भन्ने मेरो विश्वास रहेको छ । वार्षिक समीक्षाको प्रस्तुतिकरण क्रममा रचनात्मक सल्लाह र सुझावहरु उपलव्ध गराउने उप प्रमुख लगायत जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा यो पुस्तिका सम्पादनमा खटिनुभएका सम्पादन मण्डलका संयोजक सहितका सदस्यहरु सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....

दधिराज सुवेदी

नगर प्रमुख

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
फोन नं. ०६५-५७२४३६

उप प्रमुखको भनाई

दिगो विकासका लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्दै विगतका अनुभव र प्राप्त उपलब्धिका आधारमा नगरपालिकाको समग्र विकासमा केन्द्रित भई सहभागितामूलक ढंगवाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको थियो । स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट अनुसार सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनको स्थिति, सम्पादन गरिएका गतिविधिका साथै सेवा प्रवाहको अवस्था र कार्यसम्पादनका क्रममा अनुभूत गरिएका विषयहरुका सम्वन्धमा समीक्षा गरी सरोकारवाला समक्ष समीक्षात्मक विषयवस्तुलाई सुसूचित गराउने उद्देश्यले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन नामक यो पुस्तिका प्रकाशन भएकोले मलाई खुशीको अनुभूति भएको छ ।

यस पुस्तिकामा नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय, समष्टिगत प्रगति र सेवा प्रवाहको अवस्था, विषयगत शाखा तथा वडास्तरवाट सम्पादित कार्यक्रम एवम् गतिविधिहरुलाई समीक्षात्मक रुपमा समावेश गरी प्रकाशन गरिएकोले यो पुस्तिका सवैका लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएकी छु । यस पुस्तिकाले आगामी दिनमा सेवा प्रवाह र कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई थप नतिजामूखि वनाउन टेवा पुग्न जाने छ ।

अन्तमा, आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगति समीक्षाको प्रस्तुतिकरणमा रचनात्मक सल्लाह एवम् सुझावहरु उपलव्ध गराई आगामी दिनमा कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणमा पृष्ठपोषण प्रदान गर्न सहयोग गर्नुहुने जनप्रतिनिधि, वार्षिक प्रगति विवरण तयार गर्ने शाखा प्रमुख एवम् कर्मचारी तथा यो पुस्तिका तयार गर्न सम्पादन मण्डलमा रही खटिनु भएका संयोजक लगायत सवै सदस्यहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....

शारदा खनाल

नगर उप प्रमुख

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
फोन नं. ०६५-५७२४३६

दुई शब्द

सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रणाली अवलम्बन गरी छनौट भएका विभिन्न विषयगत क्षेत्रका योजना र कार्यक्रमलाई नगर सभाबाट स्वीकृत गरे पश्चात बार्षिक कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा लैजाने र कार्यान्वयन गरिएका योजना तथा कार्यक्रम तोकिएको समयमा निर्धारित गुणस्तर सहित सम्पन्न हुन सकेकि सकेनन्, यदि काम हुन नसकेको भए के कति कारणले हुन सकेन सोको समीक्षा गरी देखिएका समस्याहरुलाई समयमै समाधान गरी निर्धारित नतिजा प्राप्तिका लागि काम गर्ने गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को स्वीकृत वार्षिक नीति योजना अनुसारको कार्यक्रमहरु विभिन्न विषयगत शाखाहरुबाट निर्धारित समयमै सम्पन्न गरी करिव ८२.८९ % प्रगति सहित वार्षिक प्रगति हासिल भएको छ । सन्तोषजनक नतिजा प्राप्तिमा निर्वाचित जनप्रतिनिधी, उपभोक्ता समिति, कर्मचारी लगायत सरोकारवाला सबैको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ ।

अन्तमा, नगर विकास योजना २०८०/०८१ मा रहेको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयन सम्बन्धी समग्र विषयलाई समेटेर वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार पार्न विषेश रुपमा खटिनुहुने कर्मचारी प्रति विशेष धन्यवाद दिदै कर्मचारीहरुलाई आफ्नो काममा खटिन सहयोग र हौसला प्रदान गर्नुहुने नगर प्रमुख, उप प्रमुखज्यू लगायत सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

....
कमलप्रसाद पुन
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिच्छेद १

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि १
१.२ नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय १
१.३ प्रतिवेदनको उद्देश्य ५
१.४ प्रतिवेदन तयारी प्रक्रिया ५
१.५ प्रतिवेदन तयारीका क्रममा आधार लिइएका दस्तावेजहरू ५

परिच्छेद २

समष्टिगत प्रगति प्रतिवेदन

२.१ प्रशासन शाखा ६
२.२ आर्थिक प्रशासन शाखा ६
२.३ भण्डार शाखा ६
२.४ राजश्व शाखा ६
२.५ सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा ७
२.६ पूर्वाधार विकास शाखा ७
२.७ न्यायिक समिति ८
२.८ कानून शाखा ८
२.९ वडागत बजेट विनियोजन तथा खर्च स्थिति (आ.व. २०८०/८१) ९

परिच्छेद ३

नगरपालिका केन्द्र तथा शाखागत प्रगति

३.१ कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन १०
३.१.१ प्रशासन शाखा १०
३.१.२ आर्थिक प्रशासन शाखा १२
३.१.३ भण्डार शाखा १६
३.१.४ राजश्व शाखा ५१
३.१.५ सूचना प्रविधि शाखा ५६
३.२ सामाजिक विकास क्षेत्र ५७
३.२.१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा ५७
३.२.२ स्वास्थ्य शाखा ७२
३.२.३ आयुर्वेद औषधालय ८५
३.२.४ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण ८८
३.२.५ सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा ९०
३.३ भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र ९२
३.३.१ योजना शाखा ९२

३.३.२ पूर्वाधार विकास शाखा १११
३.३.३ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम ११४
३.४ आर्थिक विकास क्षेत्र........ ११९
३.४.१ कृषि विकास शाखा ११९
३.४.२ पशु सेवा शाखा १२८
३.४.३ गरीबि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA) १३२
३.४.४ सहकारी १३४
३.४.५ संघसंस्था १३९
३.४.६ न्यायिक समिति १६०
३.४.७ कानून शाखा १६४
३.४.८ सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रम १७४

परिच्छेद ४

वडा कार्यालयहरूको प्रगति

४.१. १ नं. वडा कार्यालय १७७
४.२. २ नं. वडा कार्यालय १८४
४.३. ३ नं. वडा कार्यालय १८९
४.४. ४ नं. वडा कार्यालय १९४
४.५. ५ नं. वडा कार्यालय २०१
४.६. ६ नं. वडा कार्यालय २०६
४.७. ७ नं. वडा कार्यालय २११
४.८. ८ नं. वडा कार्यालय २१५
४.९. ९ नं. वडा कार्यालय २२०

परिच्छेद १
परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान वमोजिम स्थानीय तहलाई व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायिक अधिकार सहित नागरिकको सर्वैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा स्थानीय सरकारको रुपमा स्थापित गरेको छ । शिक्षा, स्वास्थ्य, मानवीय मूल्य मान्यता, भौतिक सुविधाको अवस्था, आर्थिक स्थिति, कृषि उत्पादनको अवस्था, भू उपयोग, प्राकृतिक स्रोतको उपलब्धता र उपयोग स्थिति, उद्योग धन्दा, व्यवसाय, आर्थिक समृद्धि, वातावरणीय सन्तुलन, सामाजिक एकता, साँस्कृतिक पहिचान, सबै वर्गको अधिकारको सुनिश्चतता, सबै प्रकारका विभेदको अन्त्य, सेवा प्रवाहको अवस्था जस्ता विषयहरु स्थानीय सरकारको कार्य क्षेत्र भित्र पर्दछन् ।

भिमाद नगरपालिकाले महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण र उपचारको उचित व्यवस्थापन गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील तुल्याउन आर्थिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार क्षेत्रको विकास गर्ने, सेवा प्रवाहलाई सरल र सहजरुपमा प्रवाह गरी सुशासन कायम गर्ने मुख्य उद्देश्य लिई आर्थिक वर्ष २०८०/८१को बजेट तथा कार्यक्रम ल्याएको थियो । बजेटले स्वास्थ्य सेवाको विस्तार गर्ने, रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने, कृषि लगायतका उत्पादन क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरी आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रबर्द्धन, विकासको शिघ्र प्रतिफल प्राप्त हुने कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु सञ्चालन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय पारदर्शी बनाइ सबै नागरिकको सर्वसुलभ पहुँच अभिवृद्दि गर्ने मुख्य प्राथमिकता राखेको थियो । बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकता पूरा गर्ने गरी योजनाबद्द ढंगबाट सरोकारवालाहरूको सार्थक सहभागिता एवम् परिचालन गरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कार्यक्रम सञ्चालन तथा सेवा प्रवाह गरिएको थियो । नगरपालिकाले सम्पादन गरेका कार्यहरूको सार्वजनिकीकरण गरी पारदर्शिता, उत्तरदायित्व एवम् जवाफदेहिताको प्रवर्धन मार्फत सुशासनको प्रत्याभूति दिने उद्देश्यले आर्थिक वर्षभरिमा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति, कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरू समावेश गरी यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.२ नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

१.२.१ भिमाद नगरपालिकाको स्थापना

नेपालको मध्य पहाडी भागमा पर्ने भिमाद नगरपालिका गण्डकी प्रदेश, तनहुँ जिल्लाको दक्षिण पश्चिम भेगमा अवस्थित छ । नेपालको संविधानको धारा २९५ को उपधारा ३ वमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३/०९/२२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन र नेपाल सरकारको मिति २०७३/१०/२२ को निर्णय अनुसार माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारको मिति २०७३/११/२२ को निर्णय अनुसार नाम, वडा संख्या र सीमाना कायम गरिएको र नेपाल राजपत्रमा मिति २०७३/११/२७ को राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि साविकका देहाय वमोजिमका गा.वि.स. हरुलाई समावेश गरी विधिवत रुपमा भिमाद नगरपालिकाको स्थापना भएको हो ।

भिमाद नगरपालिकामा समावेश भएका साविकका गाउँ विकास समितिहरु

कायम भएका वडाहरु	साविकका गा.वि.स. हरु	समावेश भएका साविकका वडा	कैफियत
१	किहुँ	१ - ९	
	गजरकोट	९	
२	अरुणोदय	१ - ९	
३	माझकोट	७ - ८	
४	माझकोट	१ - ५	
	माझकोट	९	

कायम भएका वडाहरु	साविकका गा.वि.स. हरु	समावेश भएका साविकका वडा	कैफियत
५	ऋषिङ्ग रानीपोखरी	९	
	साभुङ्ग भगवतीपुर	२	
६	भिमाद	१	
७	भानुमती	७	
	भिमाद	२,४,५,८,९	
८	भानुमती	१,३,९	
	भिमाद	३,६,७	
९	भानुमती	२,४,५,६,८	

१.२.२ भिमाद नगरपालिकाको ऐतिहासिक चिनारी र नामाकरण

भिमाद नगरपालिकाको नामाङ्कनका सम्बन्धमा प्राचीन महाभारत किंवदन्ती अनुसार पाण्डुका ५ भाई छोराहरु मध्ये भीमसेनले आफ्नो समयमा सेती नदीमा बाँधेको बाँधलाई भिमबाँध भनिन्थ्यो । इतिहासको विकासक्रम र परिवर्तनसँगै भिमबाँध शब्दको अपभ्रंश भई भिमाद भन्न थालियो । भिमाद शब्द जनजिब्रोमा लोकप्रिय भएकोले यस स्थानको नाम भिमाद रहन गएको भन्ने भनाई छ । साविक भिमाद गाउँ विकास समिति समेत गाभिएर यो नगरपालिका स्थापना भएकोले सोही गा.वि.स. को नामलाई कायम राख्दै यस ऐतिहासिक स्थलको महिमा झल्काउने गरी **भिमाद नगरपालिका** नामाकरण गरिएको हो ।

१.२.३ भौगोलिक अवस्थिति र क्षेत्रफल

यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १२९.२९ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यो नगरपालिका २७°५४'०९" उत्तरी अक्षाँश देखि २८°०१'२५" उत्तरी अक्षाँशसम्म र ८३°५८'०२.३७" पूर्वी देशान्तर देखि ८४°०९'४९" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । समुन्द्र सतहदेखि न्यूनतम ३४१ मिटर (टुटुवा) देखि अधिकतम १३४७.०३ मिटर (कोटबाराही) सम्मको उचाईमा अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको सिधा मापन दूरी सरदर पूर्व पश्चिम लम्बाई १९.४७ कि.मि. र उत्तरदक्षिण चौडाई ११.९६ कि.मि. रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा म्याग्दे र ऋषिङ्ग गाउँपालिका, पश्चिममा हरिनाश गाउँपालिका, उत्तरमा शुक्लागण्डकी नगरपालिका र दक्षिणमा घिरिङ्ग गाउँपालिका पर्दछन् । यस नगरपालिकाको कूल १२९.२९ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल मध्ये वडाहरूको क्षेत्रफल देहाय अनुसार रहेको छ ।

तपसिल

वडा नं.	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)
१	१९.२६
२	१८.७
३	१५.४१
४	२३.३८
५	१७.८२
६	३.२७
७	८.०१
८	१०.५२
९	१२.९२

स्रोतः संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

१.२.४ धरातलीय तथा भूउपयोग अवस्था

नेपालको मध्य पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित यो नगरपालिकाको अधिकाँश भाग पहाडी भिरालो प्रकारको छ । नदी तथा खोला दायाँबायाँ किनारहरुमा केही फाँटहरु रहेका छन् । कृषि उत्पादनको हिसाबले यहाँको भूभाग अत्यन्त उरवर प्रकारको छ । चरन तथा वन क्षेत्र पनि पर्याप्त भएकोले पशुपालनको पनि पर्याप्त सम्भावना छ । राष्ट्रिय भूउपयोग परियोजनाबाट तयार गरिएको Gaupalika/Nagarpalika Level Land Resorce Maps, Database and Reports 2075 अनुसार यस नगरपालिकाको कुल भूभागको भूउपयोगको अवस्था देहाय वमोजिम रहेको छ ।

क.सं.	जमिनको प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	प्रतिशत
१	कृषि	७२०९.५८	५५.५
२	वन	४९७७.९०	३८.३
३	नदी तथा तालतलैया	२८४.३६	२.२
४	आवासीय क्षेत्र	२७९.५१	२.२
५	सार्वजनिक प्रयोग	२१८.००	१.७
६	व्यावसायिक प्रयोजन	१५.९६	०.१
७	साँस्कृतिक तथा पूरातात्विक	२.२४	०.०२
	जम्मा	**१२९८७.५५**	**१००**

स्रोतः राष्ट्रिय भूउपयोग परियोजना प्रतिवेदन, २०७५

भिमाद नगरपालिकाको नक्सा

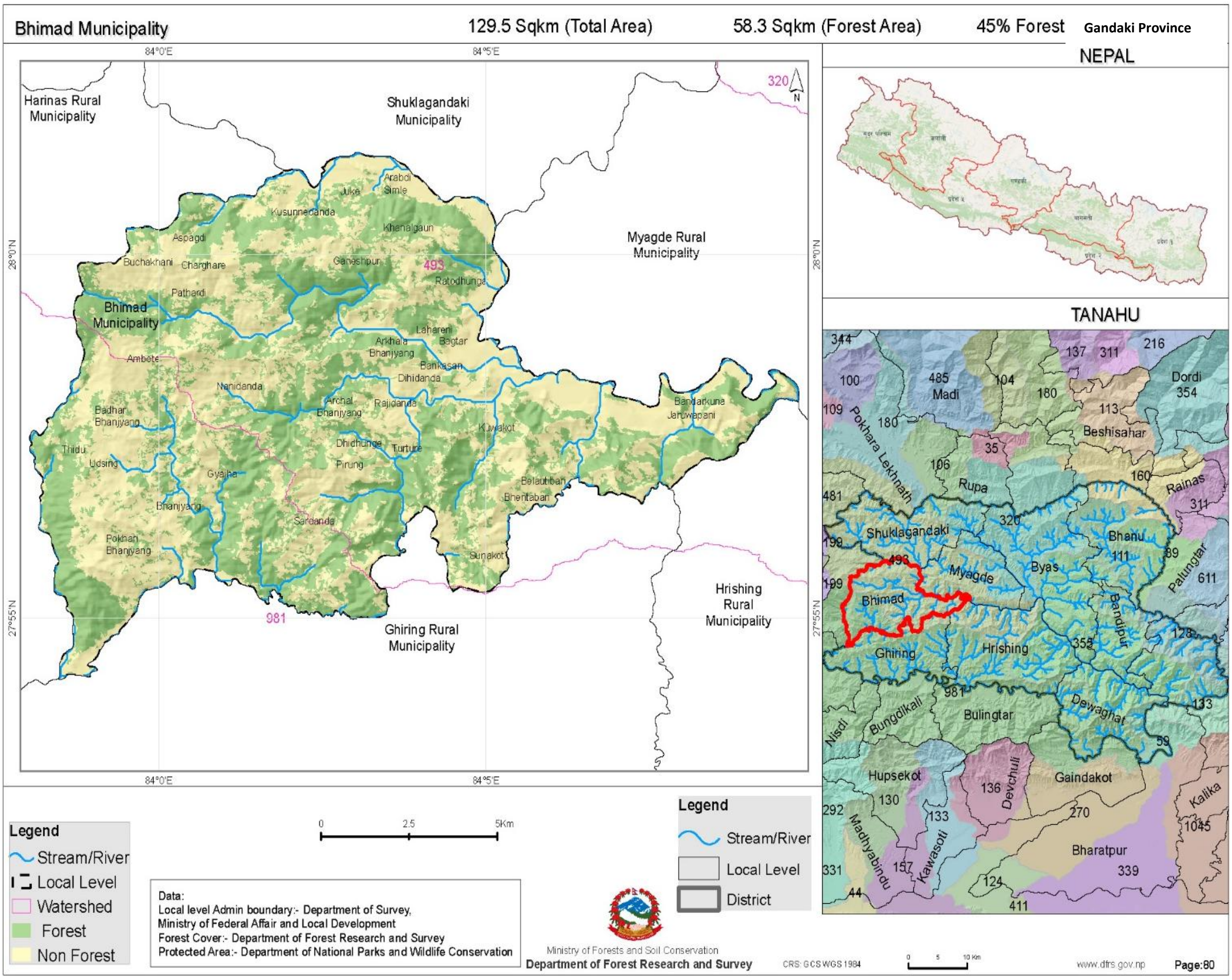

१.२.५ घरधुरी तथा जनसाँख्यिक विवरण

वडा नं.	लिङ्ग			जम्मा	जम्मा घरधुरी
	पुरूष	महिला	अन्य		
१	१७२३	२१३६	०	३८५९	१०४९
२	१८०६	२१६८	०	३९७४	१०२७
३	७४६	८८३	०	१६२९	४२२
४	१००३	११३७	०	२१४०	५४८
५	१६०६	१८३८	०	३४४४	९३४
६	३२७६	३९७७	०	७२५३	२०२८
७	१११२	१२३९	०	२३५१	६५३
८	११३६	१३६२	०	२४९८	७१८
९	९७६	११२४	०	२१००	५९१
	१३३८४	१५८६४	०	२९२४८	७९७०

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.२.६ शैक्षिक वस्तुस्थिति

शैक्षिक सत्र २०८० को नगरपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
१	**प्रारम्भिक बालविकास वा पूर्व प्राथमिक विद्यालय**		
	सामुदायिक	सङ्ख्या	३३
	नगर स्रोत	सङ्ख्या	१३
	संस्थागत	सङ्ख्या	१२
	जम्मा	सङ्ख्या	५८
२	**विद्यालय सङ्ख्या**		
	सामुदायिक विद्यालय	सङ्ख्या	४२
	संस्थागत विद्यालय	सङ्ख्या	११
	जम्मा	सङ्ख्या	५३
३	**विद्यालय सङ्ख्या (एकाइ)**		
	आधारभूत (१-३/१-५)	सङ्ख्या	२९
	आधारभूत (१-८)	सङ्ख्या	६
	माध्यमिक (१-१०)	सङ्ख्या	१२
	माध्यमिक (१-१२)	सङ्ख्या	६
४	**विद्यालय सङ्ख्या (तह)**		
	आधारभूत (१-३/१-५)	सङ्ख्या	५२
	आधारभूत (६-८)	सङ्ख्या	२४
	माध्यमिक (९-१०)	सङ्ख्या	१८
	माध्यमिक (११-१२)	सङ्ख्या	६
५	नमुना विद्यालयको लागि छनौट भएका विद्यालय (जनज्योति मा.वि.)	सङ्ख्या	१
६	प्राविधिक शिक्षा (प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा परिषद मार्फत) कृषि बाली विज्ञान : तनहुँ प्राविधिक शिक्षालय भिमाद ६	सङ्ख्या	१

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
७	क्याम्पस (जनज्योति क्याम्पस): स्नातक तह शिक्षाशास्त्र र व्यवस्थापन सङ्काय	सङ्ख्या	१

१.३ प्रतिवेदनको उद्देश्य

भिमाद नगरपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पादित कार्यक्रमहरूको प्रगतिको वास्तविक अवस्था चित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्यहरु निम्नानुसार छन् ।

क. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नगरपालिकावाट सञ्चालित क्रियाकलापहरूको प्रगतिको अवस्था जानकारी गराउने,
ख. सेवा प्रवाह र उपलव्धिका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराई पारदर्शी र उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्ने,
ग. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखापरेका समस्या पहिचान गरी समाधानका उपायहरूको पहिचान गर्ने,
घ. योजना कार्यान्वयनवाट प्राप्त सिकाईका आधारमा आगामी योजना तथा कार्यक्रम छनौट र कार्यान्वयनका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।

१.४ प्रतिवेदन तयारी प्रक्रिया

क. प्रगति प्रतिवेदन तयारी सम्पादन समिति गठन,
ख. प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा वडा तथा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई अभिमूखीकरण,
ग. प्रतिवेदन तयारीका लागि आवश्यक तथ्यांक एवम् सूचना वडा तथा शाखाहरूलाई प्रदान,
घ. वडा तथा शाखागत रूपमा प्रतिवेदन तयारीका लागि छलफल तथा सूचना संकलन,
ङ. वडा तथा शाखागत रूपमा प्राप्त प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार,
च. नगरस्तरमा प्रगति समीक्षा गोष्ठीको आयोजना गरी प्रस्तुतीकरण तथा सुझाव संकलन,
छ. समीक्षा गोष्ठीमा प्राप्त सुझावका आधारमा वडागत तथा शाखागत प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप प्रदान,
ज. नगरको एकीकृत प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा प्रस्तुत गरी सुझाव संकलन,
झ. प्राप्त सुझावका आधारमा प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप प्रदान गरी सार्वजनिकीकरण।

१.५ प्रतिवेदन तयारीका क्रममा आधार लिइएका दस्तावेजहरू

क. वार्षिक नगर विकास योजना २०८०/८१
ख. वार्षिक कार्यक्रम तथा खर्चको स्थिति (आर्थिक प्रशासन शाखा)
ग. वडा तथा शाखावाट प्राप्त तथ्यांक तथा अभिलेखहरू,
घ. वडा तथा शाखाबाट गरिएको प्रस्तुतीकरण र प्राप्त सुझावहरु,
ङ. नगर प्रोफाईल, २०७७
च. वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०७९/०८०
छ. नगरसभा, नगर कार्यपालिका, वडा समिति लगायत विभिन्न समितिका निर्णयहरू ।

परिच्छेद २

समष्टिगत प्रगति प्रतिवेदन

यस परिच्छेदमा भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को प्रगतिको अवस्थालाई संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.१ प्रशासन शाखा

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ कार्यसम्पादनको अवस्था

क्र.सं.	सम्पादन गरिएका कार्यहरु	संख्या
१	नगरकार्यपालिका वैठक	२३
२	नगरसभा अधिवेशन	३
३	स्थानीय भू उपयोग परिषद वैठक	३
४	कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन समितिको वैठक (कर्मचारी)	८
५	चिठीपत्र दर्ता	१४५१
६	चिठीपत्र चलानी	२४४४
७	समिक्षा वैठक अर्धवार्षिक र वार्षिक	२
८	सेवा करार कर्मचारी विज्ञापन	११
९	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको वैठक	४
१०	कर्मचारी वैठक	३
११	शुभकामना आदानप्रदान	२

२.२ आर्थिक प्रशासन शाखा

कुल बजेट र खर्च स्थिति (आ.व. २०८०/०८१)

स्रोत/शीर्षक	बजेट रु.	खर्च रु.	खर्च %
जम्मा	६४४०३०८७०	५३३८८३५००	८२.८९

२.३ भण्डार शाखा

आ.व. २०८०/०८१मा भएको खर्च विवरण

क्र.सं.	विवरण	वजेट रु.
१	**खर्च भएर जाने सामान**	६७,४६,२६७.९१५
२	**खर्च भएर नजाने सामान**	१,१४,९२,४७१.८४
	जम्मा	**१,८२,३८,७३९.७६**

२.४ राजश्व शाखा

नगरपालिकाको आ.व. २०७९/०८० र २०८०/०८१ को राजश्व संकलनको विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७९/०८०	आ.व. २०८०/०८१
१	नगरपालिका (केन्द्र) को कुल राजश्व आम्दानी रु.	१,५०,२६,१६२	९३,४६,६३४.७
२	९ वटा वडाहरुको कुल राजश्व आम्दानी रु.	५०,५४,९६०	६८,३५,६६६
	जम्मा रु.	२,००,८१,१२२	१,६१,८२,३००.७

२.५ सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण (आ.व. २०८०/०८१)

पहिलो त्रैमासिक	रु. ४,०८,८७,६४७
दोस्रो त्रैमासिक	रु. ४,१३,२५,५४६
तेस्रो त्रैमासिक	रु. ४,१४,५९,२३१
चौथो त्रैमासिक	रु. ४,२३,८०,४६२
जम्मा	**रु. १६,६०,५२,८८६**

व्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण (आ.व. २०८०/०८१)

जन्म दर्ता	९६७
मृत्यु दर्ता	२७६
विवाह दर्ता	८३६
सम्बन्ध विच्छेद	८३
बसाइ सराई आएको	१५२
बसाइ सराई जाने	६७३

२.६ पूर्वाधार विकास शाखा

क्षेत्रगत भौतिक प्रगतिको अवस्था (आर्थिक वर्ष २०८०/८१)

क.सं.	**विषय क्षेत्र**	**उपक्षेत्र**	**ईकाइ**	**प्रमुख उपलब्धी**
१	सडक	कालोपत्रे/ढलान	(कि.मी.)	२.३०
		ग्रावेल	(कि.मी.)	२.११
		ट्र्याक खोल्ने	(कि.मी.)	१३.७३
२	पुल निर्माण	मोटरेवल पुल	वटा	**० कल्भर्ट**
		झोलुङ्गे पुल	वटा	०
		आकाशे पुल	वटा	०
३	पार्क		वटा	४
४	खानेपानी तथा ढल निर्माण	खानेपानी सुविधा थप उपलब्ध गराएका परिवार	संख्या	२९७
		खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित घरपरिवार	संख्या	-
		ढल निर्माण	(कि.मी.)	०
५	वृक्षरोपण		संख्या	१००
६	नदी नियन्त्रण		(मी.)	१४०

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	उपक्षेत्र	ईकाइ	प्रमुख उपलब्धी
७	सामाजिक सिँचाई		हेक्टर	**१८९ मिटर पक्की कुलो निर्माण**
८	जलविद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा	उत्पादन	(कि.वा.)	**०**
		प्रशासरण लाइन विस्तार	(कि.मी.)	**०**
९	पोखरी ताल तलैया		संख्या	**१**
१०	फोहोरमैला व्यवस्थापन	डम्पिङ्ग साइट	संख्या	**०**
		स्यानीटरी ल्याण्डफिल्ड साइट	संख्या	**०**
		नयाँ मेशिन उपकरण जडान	संख्या	**०**
११	नयाँ विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्न		संख्या	**२**
१२	स्वास्थ्य चौकी निर्माण		संख्या	**१**
१३	यात्रु प्रतिक्षालय		संख्या	**१०**
१४	सामुदायिक भवन निर्माण		संख्या	**१९**
१५	नयाँ घर नक्सा पास		संख्या	**८**
१६	घर कायम संख्या		संख्या	**०**

२.८ न्यायिक समिति

आर्थिक वर्ष अनुसार उजुरी र फछ्यौंट विवरण

क्र.स.	आर्थिक बर्ष	दर्ता भएका उजुरी संख्या	फछ्यौंट संख्या
१	२०८०/८१	४९	३२
	हाल सम्मको जम्मा	**१८४**	**१४३**

२.९ कानून शाखा

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा शाखावाट प्रस्ताव भई पारित भएका कानूनहरुको विवरण

क्र.स.	कानूनको किसिम	संख्या	कैफियत
१	ऐन	४	
२	नियमावली		
३	कार्यविधि	४	
	जम्मा	२१	

२.१० वडागत बजेट विनियोजन तथा खर्च स्थिति (आ.व. २०८०/८१)

वडा नं.	जम्मा बजेट रु.	जम्मा खर्च रु.	खर्च प्रतिशत
१	९९,५०,०००	७२,६८,७५५	७३.०५
२	९५,००,०००	८२,३६,५३९	८६.७
३	७५,५०,०००	६७,०७,२४५	८८.८३
४	८९,००,०००	७३,७७,०२०	८२.८८
५	९९,५०,०००	१४,२१,१४६	९४.६८
६	१,१३,५०,०००	१,००,१७,५६२	८८.२६
७	८८,००,०००	६७,६९,०७३	७६.९२
८	८१,५०,०००	७७,७७,४०६	९५.४२
९	९४,५०,०००	८९,१८,१२९	९४.३७
जम्मा	**८,३६,०००००**	**६,४४,९२,८७५**	**७७.३९**

परिच्छेद ३

नगरपालिका केन्द्र तथा शाखागत प्रगति

नगरपालिकाको संगठनात्मक संरचना अनुसार रहेका विभिन्न शाखाहरूको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को शाखागत प्रगतिको अवस्थालाई विस्तृत रूपमा यस परिच्छेदमा प्रस्तुत गरिएको छ । शाखाहरूले कार्यसम्पादन गर्दा संघीय र प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण भई प्राप्त हुन आएका सशर्त, समपूरक तथा विशेष अनुदानका साथै नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत एवम् समानीकरण अनुदानबाट विनियोजित कार्यक्रमहरूको कार्यसम्पादन र तोकिएको सेवा प्रदान गर्ने कार्य गर्दछन् । कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रचलित ऐन, नियमावली तथा मापदण्डहरूका अलावा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्वीकृत निर्देशिका एवम् कार्यविधिलाई आधार मान्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस परिच्छेदमा शाखागत रूपमा कार्यक्रम कार्यान्वयनको पृष्ठभूमि, कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य, वर्तमान तथ्यांकीय अवस्था, कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार, बजेट शीर्षक अनुसारको समष्टीगत प्रगतिका साथै कार्यक्रम अनुसारको भौतिक एवम् वित्तीय प्रगतिका साथै कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा गरिएका असल अभ्यास, समस्या तथा समाधानका उपायहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१ कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

३.१.१ प्रशासन शाखा

पृष्ठभूमि

कार्यालयको सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज, गुणस्तरीय एवं शिघ्रतापूर्वक सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्तिको पूर्ति, क्षमता विकास, परिचालन एवं व्यवस्थापन गर्ने मुख्य दायित्व प्रशासन शाखाको रहेको छ । सोही अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रशासन शाखावाट सम्पादन गरिएका क्रियाकलापको अवस्था, गरिएका प्रयास एवं समस्याहरु यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

उद्देश्यहरु

- कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी आवश्यक कार्य गर्नु,
- बैठक व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यसम्पादन गर्नु,
- प्रशासनिक अभिलेख व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्नु,
- विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र मातहतका संस्थाहरु एवं विभिन्न निकायसँग समन्वय र सहकार्य र विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्नु ।

कार्यविवरण

- कर्मचारी खटनपटन, प्रशासनिक अभिलेख व्यवस्थापन र रिक्त दरवन्दीको पदपूर्ति एवं खटनपटन,
- वैठक व्यवस्थापन, नगरसभा, नगरकार्यपालिका एवं विभिन्न वैठकका निर्णयहरुको अभिलेख र सुरक्षा,
- कर्मचारीको क्षमता विकास, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
- पत्राचार, सिफारिस, कार्यक्रम सञ्चालन, समन्वय,
- विपद व्यवस्थापन ।

विद्यमान अवस्था

- नेपाल सरकारवाट स्वीकृत स्थायी दरवन्दी (स्वास्थ्य समेत) संख्याः ९३
- स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीः ६४
- जम्मा रिक्त स्थायी दरवन्दी संख्याः २९
- वडा कार्यालयहरुको स्वीकृत स्थायी दरवन्दी (वडा सचिव, इन्जिनियरिङ सेवा)-१८ (हाल वडा कार्यालयमा कार्यरतः स्थायी ९ जना मध्ये प्रशासन सेवाको ३ जना, इन्जिनियरिङ्ग सेवाको ४ जना, पशु सेवाको २ जना र करारमा जम्मा १५ जना मध्ये का.स.१२ जना,OVOT-1, इन्जिनियरिङ सेवाको २ जना) वडा कार्यालयमा सरसफाई कर्मी ३ जना

- नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको स्वीकृत स्थायी दरबन्दी २९ मध्ये स्थायी पदपूर्ती २४ रिक्त ५ जना
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा करार सेवामा कार्यरतः इन्जिनियरिङ सेवाको ६ जना, सूचना प्रविधि १ जना, प्रधानमन्त्री रोजगार तर्फ २ जना, प्रशासन/विविध सेवा २ जना, सा.सु.पञ्जिकरण तर्फ २ जना, सामी कार्यक्रम तर्फको १ जना, मेडपा १ जना, OVOT -२ जना, सामाजिक परिचालक २ जना, ह.स.चा. २ जना, नगर प्रहरी ६ जना, का.स. ७ जना गरी जम्मा २८ जना
- सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारी संख्याः ४८ जना स्वास्थ्य वाहेक
- दैनिक ज्यालादारीमा कार्यरत कर्मचारी संख्याः ३ जना

कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार तथा प्रक्रियाहरू

- नेपालको संविधान २०७२,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- संघ तथा प्रदेश सरकारका प्रचलित ऐन, निमय, मापदण्ड, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु र मार्गदर्शन,
- भिमाद नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिकाहरु,
- नगरसभा र नगर कार्यपालिकाका निर्णयहरु,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ।

वार्षिक समष्टिगत प्रगतिको अवस्था

क्र.सं.	सम्पादन गरिएका कार्यहरु	संख्या
१	नगरकार्यपालिका वैठक	२३
२	नगरसभा अधिवेशन	३
३	स्थानीय भू उपयोग परिषद वैठक	३
४	कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन समितिको वैठक (कर्मचारी)	८
५	चिठीपत्र दर्ता	१४५१
६	चिठीपत्र चलानी	२४४४
७	समिक्षा वैठक अर्धवार्षिक र वार्षिक	२
८	सेवा करार कर्मचारी विज्ञापन	११
९	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको वैठक	४
१०	कर्मचारी वैठक	३
११	शुभकामना आदानप्रदान	२

प्रमुख उपलब्धिहरु

- नगर र वडा कार्यालयवाट हुने सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता कायम भएको,
- प्राप्त एवं प्रेषित चिठीपत्रहरु कम्प्युटरीकृत गरिएको,
- अत्यावश्क कर्मचारीहरुको पदपूर्ती र व्यवस्थापन गरिएको,
- कर्मचारीहरु दरवन्दी अनुसार पूर्ति नभएतापनि विद्यमान जनशक्तिको व्यवस्थित परिचालनवाट सेवा प्रवाहमा निरन्तरता दिइएको ।

समस्याहरू

- स्वीकृत दरवन्दी अनुसार कर्मचारीको अभाव,

- कर्मचारी अभावले नियमितरुपमा अनुगमनका साथै वडातहसम्मको सेवा प्रवाहमा प्राविधिक सहायता प्रदान गर्न नसकिएको,
- प्रशासनिक भवनको अभावले सेवा प्रवाह एवं वसाइ व्यवस्थापन अत्यन्तै असहज,
- स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार शाखा/उपशाखाको व्यवस्था नहुनु,
- कर्मचारीका लागि कार्यसम्पादनका आधारमा थप प्रोत्साहनको व्यवस्था नहुँदा उत्प्रेरणाको कमी रहनु,

समस्या समाधानका उपायहरू

- आन्तरिक आयको सर्वेक्षण गरी संगठन संरचना तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M) गरी सो अनुरुप कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
- तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कर्मचारीलाई अपनत्ववोध हुने गरी क्षमता विकास तथा प्राविधिक सहायताको व्यवस्था गर्नु पर्ने,
- सेवा प्रवाहका लागि सहज हुनेगरी प्रशासनिक भवन र कार्यकक्षको व्यवस्था हुनु पर्ने,
- स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार शाखा/उपशाखाको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने,

निष्कर्ष

प्रदेश लोक सेवा आयोगवाट कर्मचारीहरुको आगमन भएतापनि धेरैजसो कर्मचारीहरु अन्यत्र सिफारिस भै गएको हुँदा यस वर्षमा पनि कर्मचारीको अभाव रहयो । नयाँ आउने कर्मचारीहरुको खटनपटन, सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गरी प्रशासन शाखावाट हुने सेवाहरु निरन्तर गरियो । नियमितरुपमा अनुगमन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाउन नसकिए तापनि अत्यावश्यक कर्मचारीहरु भर्ना तथा थप जिम्मेवारी वाडफाँड गरी सेवा प्रवाह सरल, सहज र सुलभरुपमा पुऱ्याउन पहल गरिएको थियो । स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकनमा गत वर्ष भन्दा वढी अंक हासिल गर्न सफल भइएको छ । यस वर्षवाट स्थानीय तहको वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन कार्यको शुरुवात गरिएको छ । राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगवाट गत आर्थिक वर्षमा भएको कार्यसम्पादन मूल्यांकनमा यस नगरपालिकाले उत्कृष्ट अंक हासिल गरेकोमा आगामी वर्षहरुमा पनि स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगवाट प्राप्त अंकलाइ अझ उत्कृष्ट वनाउने तर्फ अभिलेख व्यवस्थापन तथा सिफारिस, पत्राचार, सूचना प्रविधि लगायतमा विषयगत शाखा, मातहतका कार्यालय तथा संस्थाहरुले अत्यन्त जिम्मेवारीपूर्वक ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । संघीय सरकारवाट स्वीकृत दरवन्दी संख्याकै हाराहारीमा सेवा करारमा कर्मचारीहरु कार्यरत रहेको हुँदा आन्तरिक स्रोतको सर्वेक्षण एवं आन्तरिक स्रोतको दायरा वृद्धि गरी संगठन संरचना तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नुपर्नेछ । अन्तमा जनप्रतिनिधिहरुको सदैव साथ र सहयोगमा कार्यरत सवै कर्मचारीहरुले आ-आफ्नो जिम्मेवारीको अपनत्ववोध गरी सेवा प्रवाहलाई प्राथमिकता दिई कार्य गरेमा मात्र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह हुन गई भिमाद नगरपालिकाले राखेका लक्ष्य र उद्देश्य अनुरुपको सुन्दर र समृद्ध भिमाद वनाउन सकिनेछ ।

३.१.२ आर्थिक प्रशासन शाखा

पृष्ठभूमि

कार्यालयको आर्थिक प्रशासन सञ्चालनका लागि आर्थिक प्रशासन शाखा रहेको हुन्छ । कार्यालयको बजेट, आम्दानी तथा खर्चलाई तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राखी सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन गर्ने, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गराउने, कार्यालयका लागि आवश्यक वित्तिय सूचना तथा आर्थिक राय उपलब्ध गराउने आर्थिक प्रशासन शाखाको प्रमुख कार्यहरु हुन । यो प्रतिवेदनमा नगरपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखाले आर्थिक बर्ष २०८०/८१ मा गरेका सम्पूर्ण गतिविधिहरुलाई संक्षेपिकरण गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

बार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य

- नगरपालिकाको बजेट निर्माणमा सहयोग गर्नु,
- बार्षिक बजेटमा उल्लेख भए बमोजिम आम्दानीका श्रोतहरुबाट आम्दानी प्राप्त गरी अभिलेख राख्नु,
- कार्यालयका नाममा खोलिएका बैंक खाताहरुको सञ्चालन गर्नु,
- भूक्तानीका लागि प्राप्त बिल भरपाईहरु रुजु गरी नियमानुसार भूक्तानी गर्नु,
- धरौटिको अभिलेख तथा लेखांकन गर्नु,
- कार्यालयका लागि आवश्यक बित्तिय सूचनाहरु उपलब्ध गराउनु,
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गर्नु,
- लेखापरीक्षणबाट देखिएका बेरुजुको नियमित गराउनु, असुल उपर गराई फछ्र्यौट गर्नु,

सेवा प्रवाहका आधारहरु

- नेपालको संविधान
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी भएका आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा नियमावली
- अर्थ मन्त्रालयको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७५
- भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६
- भिमाद नगरपालिकाको उपभोक्ता समितिको गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- विषयगत मन्त्रालयहरुको कार्यक्रम कार्यान्वयन/सञ्चालन पुस्तिका ।

वार्षिक कार्यसम्पादनको अवस्था

(आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को कुल आय र व्ययको विवरण (रु. हजारमा))

स्रोतको तह	बजेट	प्राप्ती/निकासा	खर्च	बजेट अनुसार खर्च %	बाँकी (निकासा-खर्च)
नेपाल सरकार समानिकरण	११२२००	१०४३४६	९८८४३	८९	५५०२
नेपाल सरकार शशर्त चालु	२८६७७४	२४६४७५	२४६४७५	८६	०
नेपाल सरकार शशर्त पुँजिगत	११८००	८४२४	८४२४	७२	०
नेपाल सरकार विशेष पुँजिगत	५०००	४८५३	४८५३	९८	०
नेपाल सरकार समपुरक पुँजिगत	५०००	३४१३	३४१३	६९	०
गण्डकी प्रदेश समानिकरण	१४७१३	११०३४	११०००	७५	३४
गण्डकी प्रदेश विशेष	४०००	२९६२	२९६२	७५	०
गण्डकी प्रदेश समपुरक पुँजिगत	१००००	६२७६	६२७६	६३	०
राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	२०१०६	१९६०९	१८३४३	९२	१२६५
राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय	१००००	९५९३	५८८०	५९	३७१२
राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९९९२९	८४७३२	७०४६०	७१	१४२७२

स्रोतको तह	बजेट	प्राप्ती/निकासा	खर्च	बजेट अनुसार खर्च %	बाँकी (निकासा-खर्च)
आन्तरिक श्रोत	१८०००	१६१८२	५६९५०	८९	६०१२
गत बर्षको नगद मौज्दात	४६५०८	४६७८०			
जम्मा	**६४४०३०**	**५६४६८३**	**५३३८७९**	**८३**	**३०८००**

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को चालु र पुँजिगत खर्च

विवरण	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	४३६६८०८७०	३६२६४०८०२	८३.०४
पुँजिगत खर्च	२०७३५००००	१७१२४२६९८	८२.५९
जम्मा	**६४४०३०८७०**	**५३३८८३५००**	**८२.८९**

दहत्तर, बहत्तर र विज्ञापन वापतको राजश्व

कुल संकलन :- ६५५५९५१।— (यस्मा ५५००० विज्ञापन कर र ६५००९५१ दहत्तर वहत्तरको बिक्रि रकम)
संघमा पठाइएको (मुअकर र अग्रिम आयकर):- ८४३१४४
प्रदेशमा पठाइएको ४० प्रतिशतः- २२८५१२१
पालिकाको संचितकोषमा ६० प्रतिशतः- ३४२७६८३

विगत ४ आर्थिक वर्षको बजेट र खर्च

आर्थिक वर्ष	बजेट	निकासा	कुल खर्च	खर्च %	चालु खर्च %	पुँजिगत खर्च %
२०७६/०७७	५३९५२२९७८	५३१८६७१४०.०९	४०९३६६५९०.५	७५.८७	८२.०३	६७.७३
२०७७/०७८	६२२७६४१७०	६११८११५११.५१	४९६३८५६१५	७९.७०	८१.६४	७६.५०
२०७८/०७९	६४३१३३०००	६१५५९१८४३.९२	५५०२७४९२३	८५.५६	८९.२	८०.३
२०७९/०८०	७०८७३५०००	६४३५९१२९७	५९६८१११३८	८४.२	८८.१३	७८.२६
२०८०/०८१	६४४०३०८७०	५६४६८३५५४	५३३८८३५००	८२.८९	८३.०४	८२.५९

क्षेत्रगत बजेट र खर्च (रु. हजारमा)

क्षेत्र/उपक्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
आर्थिक विकास	३६२००	२५९८०	७१.७७
सामाजिक विकास	३४८४८५	२९८४७२	८५.६५
पूर्वाधार विकास	१३६०८०	११५७०८	८४.७८
शुसासन तथा अन्तर्सम्बन्धित क्षेत्र	१६६३५	९९५१	५९.८२
कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	१०६२३०	८३७६९	७८.८६
जम्मा	**६४४०३०**	**५३३८८३**	**८२.८९**

बेरुजुको लगत सम्बन्धी विवरण

आर्थिक बर्ष २०७९/०८० सम्म

विवरण	०७९/८० सम्मको बेरुजू रकम	आ.व. २०८०/८१ मा बेरुजू फछ्यौंट	

	नियमित गर्ने	अशुलउपर गर्नुपर्ने	जम्मा	नियमित गर्ने	अशुलउपर गर्नुपर्ने	जम्मा	फछ्र्यौट प्रतिशत	फछ्र्यौट हुन बाँकी बेरुजू
नगरपालिकाको कुल बेरुजु २०७८.७९ सम्म	८७७०८६१	२२६८१०६	११०३८९६७					
२०७९.८० को लेपबाट थप	११७३१०००	२१६०००	११९४७०००					
७९.८० सम्मको जम्मा	२०५०१८६१	२४८४१०६	२२९८५९६७	५५३३८३४	१२०५६३०	६७३९४६४	६१.०५	१६२४६५०३

असल अभ्यास

- भिमाद नगरपालिकाले विगत ५ वर्ष देखी स्थानिय सरकार संचालन ऐनले तोकेको समय अर्थात असार १० गते नै सबै कार्यक्रमहरु Sutra प्रणालीमा Entry गरी बजेट ल्याएको छ । जुन अन्य पालिकामा देखिंदैन।
- बजेट निर्माण प्रणाली यथार्थपरक गरिएको छ । स्रोत अनुमानको कमजोरीले भुक्तानी दिन नसकिने गरी घाटा बजेटको समस्या रहेको छैन ।
- बेरुजुको नियन्त्रित अवस्थामा नै रहेको छ ।
- समयमै तोकिएका निकायमा प्रतिवेदन गर्ने गरिएको छ ।
- कार्यालयबाट हुने भुक्तानी सबै शाखाको Team Work मार्फत आर्थिक कार्यविधि कानुन बमोजिम असार समान्तको ७ दिन अगावै सक्ने गरिएको छ ।
- सबै व्यक्तिगत र संस्थागत भुक्तानीमा कट्टि करको विद्युतिय कर प्रविष्टि (ETDS) गर्ने गरिएको छ ।
- कार्यालयको अभिलेख र बैंकको हिसाब समयमै भिडाई संघ तथा प्रदेश सरकारमा फिर्ता गर्नुपर्ने रकम समयमै फिर्ता गरिएको छ ।

कार्य सञ्चालनमा देखिएका समस्या तथा सुझावहरु

समस्या	सुझाव
बजेट इन्ट्रिका लागि समयमै कार्यक्रम प्राप्त नहुँदा असार १० गते हतारमा बजेट प्रस्तुत गर्नुपर्ने अवस्था	वडा तथा नगरका योजना/कार्यक्रमहरु समयमै तयार हुनुपर्ने
योजना स-साना र धेरै हुँदा कार्यबोझ बढी भएको	ठुला आकारका योजना बनाई संख्या कम गर्नुपर्ने।
योजना सञ्चालनका तालिका अनुसार सञ्चालन भई भुक्तानिका लागि फाइल पेश नहुने अवस्था ।	योजना तालिका अनुसार न.पा., वडा कार्यालय र उपभोक्ता समितिले कार्य गरी भूक्तानीका लागि पेश गर्नुपर्ने ।
उपभोक्ता समितिको भर्नुपर्ने अनुसूची, फर्म फर्मेट तथा गर्नुपर्ने निर्णयहरु गुणस्तरिय रुपमा हुन नसकेको,	उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिबृद्धि तालिम निरन्तर गर्नुपर्ने
उपभोक्ता समितिले गर्नुपर्ने लागत सहभागिताको अंश तोकिएको अनुपातमा वास्तविक रुपमा हुनुपर्ने,	प्राविधिक नाप जाँच तथा योजना अनुगमन गर्दा ख्याल गर्नुपर्ने
योजना सम्पन्न हुने मिति र भूक्तानी मितिको GAP धेरै हुने गरेको,	प्रभावकारी अनुशिक्षण तथा अनुगमन मार्फत समयमै भूक्तानीको लागि उ.स. आउने व्यवस्था गर्नुपर्ने,

निष्कर्ष

आर्थिक प्रशासन सार्वजनिक प्रशासनको एक महत्वपूर्ण विधा हो । नगरपालिकाको बजेट निर्माण र खर्च व्यवस्थापन गर्ने, विकास निर्माणका कार्यमा भएका खर्चको भूक्तानी गर्ने, कार्यालयको विनियोजन, राजश्व तथा धरौटी तर्फको अभिलेख राखी तोकिएको निकायमा प्रतिवेदन गर्ने तथा लेखापरीक्षण गराउने यो शाखाको प्रमुख कार्य रहेको हुन्छ । समग्रमा आर्थिक प्रशासनमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता एवं पारदर्शिता ल्याई वित्तिय सुशासन ल्याउन यो शाखाको प्रमुख भूमिका रहेको हुँदा त्यसका लागि योजना निर्माण गर्ने जनप्रतिनिधि, नीतिगत निर्णय गर्ने नगर कार्यपालिकाको टिम देखी हरेक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कर्मचारी र उपभोक्ता समितिहरु जिम्मेवार भई सँगसँगै अघि बढ्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

३.१.३ भण्डार शाखा

पृष्ठभूमि

नगरपालिकाको सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक पूजिगत सम्पत्ति (भौतिक पूर्वाधार, जिन्सी मालसामान आदि) को व्यवस्थापन, संरक्षण, उपयोग लगायतका कार्य गर्न भण्डार शाखाको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । नगरपालिका र मातहतका कार्यालय एवं संस्थाहरुमा रहेका सरकारी धनमालको प्राप्ति, संरक्षण, उपयोग, हस्तान्तरण, लेखाकंन, विश्लेषण तथा प्रतिवेदन गर्ने कार्य भण्डार शाखाले गर्दै आइरहेको छ । यसै पृष्ठभूमिका आधारमा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा जिन्सी शाखाबाट गरिएका कार्य/प्रयास, अभिलेखिकरण, समस्या, संगठनले चालिनु पर्ने कदमहरुलाई यस खण्डमा समावेश गरिएको छ ।

बार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा व्यवस्थापन गरिएका सामान तथा गत वर्षका मौज्दात सामानको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु,
- आगामी आर्थिक वर्षका लागि योजना तयार गर्न आधार प्रदान गर्नु ।

विद्यमान अवस्था

भिमाद नगरपालिका स्थापना हुनु अगावैका साविकका ५ वटा स्थानीय निकायमा रहेका मौजुदा सामान समेतको आम्दानी बाँधी सार्वजनिक सम्पत्तीको अभिलेखिकरण गर्ने प्रयास गरिएको देखिन्छ ।तथापी संगठनको स्वरुपमा भएको विस्तार, स्थानीय तथा राष्ट्रिय कार्यक्रमहरुको विस्तार र विपद तथा महामारी न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भएकोले भौतिक श्रोत साधनको आवश्यकता र पूर्ति बढी रहेको पाइन्छ ।आ.व.०७४/७५ देखि आ.व.०८०/८१ सम्म जिन्सी शाखामा दाखिला भएका सामानको खर्च विवरण तपसिलको तालिका बमोजिम रहेको पाइन्छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५-२०७९/०८० सम्म भएको खर्च विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	खर्च भएर जाने सामानको खर्च रकम (रु.)	खर्च भएर नजाने सामानको खर्च रकम (रु.)	जम्मा खर्च रकम (रु.)
१	०७४/७५	०	१,६८,३६,४८२.८३	१,६८,३६,४८२.८३
२	०७५/७६	३६,६०,६०९.९९	१,२६,१९,५७२.९५	१,६२,८०,१८२.९४
३	०७६/७७	६४,७३,०६०.५८	६५,१०,८२३.२६	१,२९,८३,८८३.८४
४	०७७/७८	८०,६७,९६८.१२	७०,१०,६९५.९०	१,५०,७८,६६४.०२
५	०७८/७९	८५,३६,९९१.०१	४४,८१,८४७.०१	१,३०,१८,८३८.०२
६	०७९/८०	१,१८,३२,४०६.८७	१,०१,४२,४२७.२२	२,१९,७४,८३४.०९
७	०८०/८१	६७,४६,२६७.९१५	१,१४,९२,४७१.८४	१,८२,३८,७३९.७६
	जम्मा	४,५३,१७,३०४.४८५	६९०९४३२१.०१	११,४४,११,६२५.५

यस संगठनमा हालसम्म रहेको भौतिक सामानको अवस्था आ.व. ०८०/८१ को जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा देखिएको संक्षिप्त विवरण यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

वार्षिक मौज्दात विवरण (४०७) आर्थिक वर्ष २०७९/०८० खर्च भएर जाने सामानको विवरण

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१	तुलसी चिया	पिस		०	९	१,४८०.००	९	१,४८०.००		०
२	अमृत चिया	पिस		०	१	२१०.	१	२१०.		०
३	कम्प्युटर माउस	पिस	३३	१०,८३०.३६	१०	२,५००.००	४३	१३,३३०.३६		०
४	एक्सटेन्सन कर्ड	पिस	१	७,०००.००	०	०	१	७,०००.००		०
५	माउस प्याड	पिस	५	१,१२५.००	०	०	५	१,१२५.००		०
६	कि बोर्ड	पिस	२८	१८,८९७.३४	४	४,८००.००	३१	२२,३६९.९१	१	१,३२७.४३
७	टेलिफोन सेट	पिस		०	१	१,४६०.००	१	१,४६०.००		०
८	पेन ड्राइभ	पिस	८०	९३,३००.००	२१	२०,५२२.१०	१०१	११३,८२२.१०		०
९	रिमोट वेल	पिस		०	११	१५,०००.००	८	१२,१५०.००	३	२,८५०.००
१०	केवल(कम्प्युटर उपकरणहरुको)	पिस	७५	७,८०३.७६	४	२,१००.००	७९	९,९०३.७६		०
११	एक्सटरनल हार्डडिक्स	पिस	९	७०,५९८.२२	२	१७,१७२.५६	११	८७,७७०.७८		०
१२	ईलेक्ट्रिक हिटर	पिस		०	५	११,५००.००	५	११,५००.००		०
१३	यु एस वि केवुल	पिस	५	१,४९२.४६	१	१००.	६	१,५९२.४६		०
१४	बल्ब, ट्युबलाइट	संख्या	१०४	४०,९३५.००	१००	३१,८३०.००	२०४	७२,७६५.००		०
१५	घडी	संख्या	५	३,२५०.००	६	६,६६२.००	११	९,९१२.००		०
१६	राउटर	पिस	२	११,५००.००	१८	५६,५७३.३२	२०	६८,०७३.३२		०
१७	स्पीकर	संख्या	२	६,८५०.००	०	०	२	६,८५०.००		०
१८	मिटर बक्स	संख्या	१	३५०.	०	०	१	३५०.		०
१९	चार्जर	संख्या		०	१	२,५००.००	१	२,५००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२०	अन्य कम्प्युटर तथा बिधुतिय सामान	संख्या		०	२	१,८००.००	२	१,८००.००		०
२१	MCB	संख्या	१३	४,४५०.००	०	०	१३	४,४५०.००		०
२२	ईलेक्ट्रिक कितली	संख्या	६	६,२५०.००	१	१,४५०.००	७	७,७००.००		०
२३	एडप्टर	संख्या	७	९,८२८.७६	३३	३५,३३३.३६	४०	४५,१६२.१२		०
२४	Earthing System	संख्या		०	३	५७,५००.००	३	५७,५००.००		०
२५	नेटवर्किङ स्वीच	संख्या	७	१८,८२७.४३	३	११,५००.००	१०	३०,३२७.४३		०
२६	बिजुलीको तार	संख्या	१०७९.५	२०८,०६३.००	२७६४	२९०,८५०.००	३८४३.५	४९८,९१३.००		०
२७	बल्ब होल्डर	संख्या	७	३२०.	४	११५.	११	४३५.		०
२८	टेलिफोन तार	संख्या	६५	१,३६५.००	१	२,६५५.००	६६	४,०२०.००		०
२९	ईलेक्ट्रिक थर्मस	संख्या	१	७२५.	०	०	१	७२५.		०
३०	पावर सकेट	संख्या	३१	१४,२०५.००	५४	२७,८१०.००	८५	४२,०१५.००		०
३१	एन्टीभाइरस	संख्या	५१	७५,१००.००	९	१३,७००.००	६०	८८,८००.००		०
३२	ड्रम(प्रिन्टर,फोटोकपी मेशिन)	संख्या	२१	१३,८१७.१४	६४	२६,८००.००	८५	४०,६१७.१४		०
३३	प्यानल लाइट	संख्या	१०	५,५००.००	४	१८,२०६.००	१४	२३,७०६.००		०
३४	थ्री-पिन टप	संख्या	२	१८०.	०	०	२	१८०.		०
३५	स्वीच डिमर	संख्या		०	४	१,५९२.००	४	१,५९२.००		०
३६	मल्टीप्लग	संख्या	११०	१३२,२३१.६६	२९	२६,०२८.६८	१३९	१५८,२६०.३४		०
३७	ल्यापटप ब्याट्री/Laptop Battery	संख्या		०	१	५,७५२.२१	१	५,७५२.२१		०
३८	लिष्टि	संख्या	५१	३,२९५.००	९३	७,२२०.००	१४४	१०,५१५.००		०
३९	पि भि सि बक्स(PVC Box)	पिस		०	१७	६०,१७६.९४	१७	६०,१७६.९४		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४०	स्विच(Switch)	पिस	१२	६,७६२.७४	०	०	१२	६,७६२.७४		०
४१	वाईर कटर(Wire Cutter)	पिस	२	३,०००.००	०	०	२	३,०००.००		०
४२	पि भि सी टेप	पिस	६	१५०.	०	०	६	१५०.		०
४३	केबुल क्लिप	पिस	९	८४०.	१५०	९००.	१५९	१,७४०.००		०
४४	RAM	पिस	१	२,५००.००	१	२,४७७.८७	२	४,९७७.८७		०
४५	Networking Cable(नेटवर्किङ केबल)	संख्या	२८३	३१,६६९.६०	१८	११८,५६१.९४	३०१	१५०,२३१.५४		०
४६	स्विच बोर्ड	पिस	१	९०.	०	०	१	९०.		०
४७	UPS Battery(यु पि एस व्याट्री)	पिस		०	२०	१००,८८४.८०	२०	१००,८८४.८०		०
४८	HDMI Cable(एच डि एम आइ केबल)	पिस	३	२,१००.००	१	७००.	४	२,८००.००		०
४९	Network Adapter(नेटवर्क एडप्टर)	पिस	२	११,०००.००	०	०	२	११,०००.००		०
५०	Laptop Keyboard(ल्यापटप किबोर्ड)	पिस	३	७,६००.००	०	०	३	७,६००.००		०
५१	Antivirus(एन्टिभाइरस)	संख्या	११	२९,२००.००	४	७,३००.००	१५	३६,५००.००		०
५२	Street Light(सडक बत्ती)	पिस	२५७	९७६,१७५.००	२०१	८०६,४३१.८०	४५८	१,७८२,६०६.८०		०
५३	Power Supply	पिस		०	१	६,५००.००	१	६,५००.००		०
५४	Fiber Cable	मीटर		०	४००	२०,०००.००	४००	२०,०००.००		०
५५	Media Converter	पिस		०	१	६,५००.००	१	६,५००.००		०
५६	प्वाईन्टर(Pointer)	पिस	१	६,५००.००	०	०	१	६,५००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
५७	SSD(एस एस डी)	पिस	३	१३,१५२.२१	२०	९५,९०२.६२	२३	१०९,०५४.८३		०
५८	Harddisk(हार्डडिस्क)	पिस	१	१९,९११.५०	०	०	१	१९,९११.५०		०
५९	आर.जे. ४५(RJ ४५)	पिस	१	१,५००.००	१	१,५००.००	२	३,०००.००		०
६०	वाल माउन्ट(Wall Mount)	सेट	२	१,२००.००	०	०	२	१,२००.००		०
६१	एलईडी चोक(LED Chock)	संख्या	४	३,४००.००	०	०	४	३,४००.००		०
६२	कलर इन्क(Colour Ink)	सेट	१०	१७,१२०.००	०	०	१०	१७,१२०.००		०
६३	इलेक्ट्रिक जग	पिस	२	३,१००.००	३	३,५००.००	५	६,६००.००		०
६४	Accessories	सेट		०	३५	३१,६००.००	३५	३१,६००.००		०
६५	Type C Connector	गोटा		०	१	२,५००.००	१	२,५००.००		०
६६	पन्चिङ मेशिन	पिस	६७	२०,४२९.००	४०	१४,०००.००	९९	३१,६२९.००	८	२,८००.००
६७	टोनर	पिस	५६	१३१,९०४.३६	७८	१०९,४५४.६२	७०	१५६,४०३.४६	६४	८४,९५५.५२
६८	फोटोकपी पेपर	रिम	१११८	६८६,५१०.३०	७१०	४७९,२५०.००	१७०८	१,०८४,७६०.३०	१२०	८१,०००.००
६९	पाइलेट पेन	पिस	८९४	१५३,४८१.२८	८०३	११८,८६३.६४	१३३७	२१८,३४४.९२	३६०	५४,०००.००
७०	रजिष्टर	पिस	५९२	११०,८७७.००	१५५	३१,०००.००	६८९	१३०,६६२.००	५८	११,२१५.००
७१	स्टापलर	पिस	२३३	२७,४९२.००	१२५	२०,०००.००	२९८	३३,९९२.००	६०	१३,५००.००
७२	स्टीच पिन	पिस	२५०	१२,५३२.००	७५	११,९००.००	३०७	२२,४८२.००	१८	१,९५०.००
७३	साइन पेन	पिस	७	९७५.	०	०	७	९७५.		०
७४	स्केल	पिस	१२५	५,४८०.००	२०	१,०००.००	१४५	६,४८०.००		०
७५	स्टाम्प प्याड	पिस	१३६	१३,२०४.००	७५	७,५००.००	२११	२०,७०४.००		०
७६	लेटर प्याड	पिस	३५७	१३०,८३०.००	२३७	२१७,०००.००	५९०	३४४,२३०.००	४	३,६००.००
७७	बोर्ड मार्कर	पिस	१५१	५,३८७.००	०	०	१४१	४,८८७.००	१०	५००.
७८	इरेजर	पिस	५४	२७०.	१३३	१,९००.००	१८७	२,१७०.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
७९	इन्डेक्स फाइल	पिस	७१७	१७५,०१७.००	३५०	८७,५००.००	१००२	२४६,२६७.००	६५	१६,२५०.००
८०	स्पाइरल नोटबुक	पिस	७२	५,२९२.००	०	०	७२	५,२९२.००		०
८१	नोटबुक	पिस		०	१	५०.	१	५०.		०
८२	पेपर कटर	पिस	६	६.	०	०	६	६.		०
८३	डायरी	पिस	६३७	३३३,०८१.००	१८६	१२६,३००.००	७६३	४३५,३८१.००	६०	२४,०००.००
८४	डटपेन	पिस	५००५	१३४,७३२.००	१४३१	३८,८४०.००	६२४६	१६९,७७२.००	१९०	३,८००.००
८५	टिपेक्स	पिस	१६६	१०,९२५.००	१५	१,३५०.००	१८१	१२,२७५.००		०
८६	खाम	पिस	५८५१	२२,०५१.००	६२५१	३७,५००.००	११७६०	५२,५९१.००	३४२	६,९६०.००
८७	ग्लुष्टिक	पिस	४१४	३९,३१८.००	१५०	१५,०००.००	५४६	५२,५१८.००	१८	१,८००.००
८८	टेप	पिस	९६	१०,६५५.००	१२०	१९,२५०.००	१९६	२६,६५५.००	२०	३,२५०.००
८९	क्लीप	पिस	६	१,१००.००	१७०	५,५५०.००	१२२	५,७२०.००	५४	९३०.
९०	क्लीप पिन	पिस	५	३७५.	०	०	५	३७५.		०
९१	कैंची	पिस	१०५	७,९१९.००	५०	२,७५०.००	१५५	१०,६६९.००		०
९२	कलर पेपर	पिस	१५	७,५००.००	०	०	१४	७,०००.००	१	५००.
९३	कपडा	मीटर	४६.६	८,६४०.००	०	०	४६.६	८,६४०.००		०
९४	नगदी रसिद	पिस	१०३२२	८०,६४०.००	८०	१२,०००.००	९९०२	९०,५४०.००	५००	२,१००.००
९५	माई क्लियर व्याग	पिस	१८५	१०,०२५.००	१२०	६,५००.००	२५५	१३,५२५.००	५०	३,०००.००
९६	कासामु फारम	पिस	११०	१०,७००.००	५	५,०००.००	११०	१०,७००.००	५	५,०००.००
९७	दर्ता चलानी किताव	पिस	६८	९,६४८.००	९८	६१,१००.००	१२०	४०,८४८.००	४६	२९,९००.००
९८	ब्रोसर पम्प्लेट	पिस	६०००	९२,५००.००	२५	३,७५०.००	६०२५	९६,२५०.००		०
९९	मलेप फारमहरु	पिस	१०५	१९,६०७.००	०	०	१०५	१९,६०७.००		०
१००	फ्लेक्स	पिस	१३५	३८२,७४०.००	२७	३२,०००.००	१६२	४१४,७४०.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१०१	फाइल तुना	पिस	२०	२,०००.००	०	०	२०	२,०००.००		०
१०२	रेकर्ड फाइल	संख्या	६९३५	१०९,२५५.००	२२००	४३,०००.००	७३३५	११६,२५५.००	१८००	३६,०००.००
१०३	मार्कर पेन	पिस	१३५	५,८२५.००	३०	६,९००.००	१३९	१०,९८५.००	२६	१,७४०.००
१०४	जेल पेन	संख्या	१२०२	५४,३४२.००	२६०	४६,०००.००	१३१७	९३,०९२.००	१४५	७,२५०.००
१०५	खर्च भएर जाने/नजाने खाता	संख्या	४४	२३,३६५.००	३१	२६,५५०.००	७५	४९,९१५.००		०
१०६	भ्रमण विल	संख्या	५२	१०,४००.००	९०	१८,०००.००	१३६	२७,२००.००	६	१,२००.००
१०७	आगन्तुक परिचय पत्र	संख्या		०	८००	१६,०००.००	८००	१६,०००.००		०
१०८	पेन्सिल	संख्या	२००	७,३६०.००	१३५	३,०००.००	३३५	१०,३६०.००		०
१०९	कर्मचारी परिचय पत्र	संख्या	२७६	६९,१००.००	२०२	६५,५५०.००	४७८	१३४,६५०.००		०
११०	कार्वन पेपर	संख्या	४३	१८,००७.००	५	२,५००.००	४८	२०,५०७.००		०
१११	अन्य छपाइ सामान	संख्या	३७३९	१०२,९४५.००	०	०	३५९९	१०२,८०५.००	१४०	१४०.
११२	रिङ फाइल	संख्या	११५	२५,८७५.००	०	०	१०९	२४,५२५.००	६	१,३५०.००
११३	निर्देशिका	संख्या	२८५	८३,२२५.००	६	४,६२०.००	२९१	८७,८४५.००		०
११४	ट्रान्सपरेन्सी पेपर	संख्या	१	१.	०	०	१	१.		०
११५	हाईलाइटर	संख्या	२११	१५,९२१.००	२०	१,८००.००	२११	१५,९२१.००	२०	१,८००.००
११६	नेपाली कागज	संख्या	१०३११	४५२,५४१.००	१००	८७,५००.००	१०२९२	४३८,२९१.००	११९	१०१,७५०.००
११७	घर बाटो प्रमाणीत किताव	संख्या	४६	६,२७१.००	०	०	४६	६,२७१.००		०
११८	चार किल्ला प्रमाणीत किताव	संख्या	३९	५,०१९.००	०	०	३९	५,०१९.००		०
११९	पेन्सिल कटर	संख्या	५४	२७०.	१३३	१,९००.००	१८७	२,१७०.००		०
१२०	काेब्रा फाईल	संख्या	९८३	९८३.	०	०	९८३	९८३.		०
१२१	परमानेन्ट मार्कर	संख्या	४४४	३८,१००.००	१४०	२३,४००.००	५५८	५५,२००.००	२६	६,३००.००
१२२	बक्स फाइल	संख्या	२०	२५,०००.००	०	०	२०	२५,०००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१२३	आल्पिन	संख्या	१०	२५०.	०	०	१०	२५०.		०
१२४	छाप(कार्यालय,कर्मचारी)	संख्या	३९०	१३६,४९०.००	२१८	९१,३००.००	६०८	२२७,७९०.००		०
१२५	गम(लस्सा)	संख्या	५	१,१२५.००	०	०	५	१,१२५.००		०
१२६	मोठ बाइन्डिङ	संख्या	७५	३,७५०.००	०	०	७५	३,७५०.००		०
१२७	आय विवरण तथा कर दाखिला फारम/प्याड	संख्या		०	३०	१८,०००.००	३०	१८,०००.००		०
१२८	सम्पत्ती विवरण फारम	संख्या	८	८,०००.००	८	८,०००.००	१३	१३,०००.००	३	३,०००.००
१२९	स्वास्थ परीक्षण प्रतिवेदन	संख्या	१०००	४,०००.००	०	०	१०००	४,०००.००		०
१३०	अनुसिचि २ रजिष्टर	संख्या		०	१	७५०.	१	७५०.		०
१३१	टोनर रिफिल/Toner Refill	संख्या	६०	२८,२५०.००	२१६	१०८,०००.००	२७६	१३६,२५०.००		०
१३२	बाइन्डिङ टेप(Banding Tape)	संख्या	४२	३,६१२.००	५०	७,५००.००	७९	९,१६२.००	१३	१,९५०.००
१३३	कार्ड बोर्ड पेपर	संख्या		०	१००	२,५००.००	१००	२,५००.००		०
१३४	पेन होल्डर	संख्या	५३	३९,२५०.००	१२	४,२००.००	५९	३७,७५०.००	६	५,७००.००
१३५	स्थानीय तहमा प्रयोग हुने फारम	संख्या	२००	८९,५००.००	०	०	२००	८९,५००.००		०
१३६	व्यानर	संख्या	८	१७,६००.००	१२	२७,२००.००	२०	४४,८००.००		०
१३७	बाइन्डिङ कभर सिट	संख्या	२५	१०,००५.००	०	०	२१	८,००५.००	४	२,०००.००
१३८	किताव छपाइ	संख्या	४२	६,७५०.००	०	०	२२	३,७५०.००	२०	३,०००.००
१३९	पुस पिन	संख्या	६४	४,८००.००	०	०	६३	४,७२५.००	१	७५.
१४०	पेपर क्लीप	संख्या	५०५	१०,३९३.००	०	०	५०५	१०,३९३.००		०
१४१	डोर हाजिरी फारम	संख्या	६०	४२,०००.००	५०	४०,०००.००	११०	८२,०००.००		०
१४२	कुपन स्लिप (इन्धन)	संख्या		०	१०	२,०००.००	४	८००.	६	१,२००.००

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१४३	हाजिरी रजिस्टर	पिस	५५	३९,०५५.००	२५	२३,१२५.००	८०	६२,१८०.००		०
१४४	प्रमाण पत्र	पिस	५२१	२३२,५९८.००	२०५०	९७,५००.००	२५७१	३३०,०९८.००		०
१४५	स्टिकर	पिस	२८०४	१७४,६००.००	२५	९,८६०.००	२८२९	१८४,४६०.००		०
१४६	सम्मान पत्र	पिस	६	७,२००.००	११	१८,७००.००	१७	२५,९००.००		०
१४७	Sticky Note(स्टिकी नोट)	पिस	२४	१,८००.००	१००	७,५००.००	६९	५,१७५.००	५५	४,१२५.००
१४८	रबर ब्याण्ड	पिस	५	३,७५०.००	०	०	५	३,७५०.००		०
१४९	कार्टेज(Cartage)	पिस	५४	८९,०९२.०३	३०	६०,०००.००	८४	१४९,०९२.०३		०
१५०	प्रतिवेदन पुस्तक	पिस	१५१	१८१,५५०.००	३०१	२४१,०००.००	२८२	२७८,५५०.००	१७०	१४४,०००.००
१५१	प्लाष्टिक	मीटर		०	१०	६००.	१०	६००.		०
१५२	प्रवेश शुल्क टिकट	प्याड	५००	४,०००.००	०	०	५००	४,०००.००		०
१५३	वार्षिक कार्यक्रम पुस्तिका छपाई	पिस	८००	३५२,०००.००	५००	२७५,०००.००	११०५	५२२,९००.००	१९५	१०४,१००.००
१५४	परिचय पत्र डोरी	पिस	१५	३,०००.००	०	०	१५	३,०००.००		०
१५५	फोटो पेपर	रिम	४०००	१२,०००.००	३०५१	१८,९००.००	७०११	२७,९००.००	४०	३,०००.००
१५६	अनुसूची	संख्या	३३६	१४२,४५५.००	३००	२६७,५००.००	४७१	२५४,७०५.००	१६५	१५५,२५०.००
१५७	अनुमति पत्र	संख्या		०	२	१,०००.००	२	१,०००.००		०
१५८	इजाजत पत्र	संख्या	५०	१०,०००.००	०	०	५०	१०,०००.००		०
१५९	निवेदन फारम	संख्या	७५०	२१,०००.००	९५	३४,५००.००	८४५	५५,५००.००		०
१६०	फारम छपाई	संख्या	१९०	१०८,२००.००	०	०	१९०	१०८,२००.००		०
१६१	प्रिन्ट/फोटोकपी	संख्या	२४५६५	२०९,३३३.००	२५७८८	१६१,१९७.००	५०३५३	३७०,५३०.००		०
१६२	पुस्तक/किताब	पिस	७१३	४४७,५८१.००	२९	८,३००.००	४५३	२९३,०३३.४०	२८९	१६२,८४७.६०
१६३	माग फाराम	प्याड	६३	११,००८.००	२०	४,०००.००	८३	१५,००८.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१६४	कोब्रा फाइल	पिस	४७०	१६,४५०.००	०	०	४७०	१६,४५०.००		०
१६५	कानून किताब	गोटा	११७	४९,०५०.००	४२०	४०४,५००.००	२६८	२००,८००.००	२६९	२५२,७५०.००
१६६	स्वास्थ्य सेवा कार्ड	गोटा	११००	७०,०००.००	४००	४,०००.००	१५००	७४,०००.००		०
१६७	दाखिला प्रतिवेदन फारम	प्याड		०	१५	५,५००.००	१०	४,५००.००	५	१,०००.००
१६८	खरिद आदेश	प्याड		०	५	१,०००.००		०	५	१,०००.००
१६९	ओपिडि टिकट	प्याड		०	२००	१००,०००.००	२००	१००,०००.००		०
१७०	स्वास्थ्य सम्बन्धी फाराम	प्याड		०	३२२९	३३,९००.००	३२२९	३३,९००.००		०
१७१	कपसेट	पिस	८	५२०.	३३	५,३४५.००	४१	५,८६५.००		०
१७२	कोलिन	पिस	१९१	२८,५४१.००	५०	९,५००.००	१६६	२३,७९१.००	७५	१४,२५०.००
१७३	सावुन	पिस	११८९	७२,९६७.००	२०५	१३,६००.००	१३९४	८६,५६७.००		०
१७४	डसना	पिस	६	१३,२६५.००	४	१०,०००.००	१०	२३,२६५.००		०
१७५	जग	पिस	६८	६,४०२.००	३०	६,०३५.००	९८	१२,४३७.००		०
१७६	गिलास	पिस	२४	५,०८५.००	९५	१०,३५०.००	११९	१५,४३५.००		०
१७७	फिनेल	पिस	१३	१३.	०	०	१३	१३.		०
१७८	ओडोनिल	पिस	२४४	३६,४००.००	०	०	२४४	३६,४००.००		०
१७९	बाल्टीन	पिस	३२	१४,६५०.००	१४	६,०४६.००	४६	२०,६९६.००		०
१८०	बोतल	पिस	१	१२०.	१०	१,६००.००	११	१,७२०.००		०
१८१	हार्पिक	पिस	४३७	८०,७५१.००	१९८	३७,६२०.००	६०५	११२,६७१.००	३०	५,७००.००
१८२	सरफ	पिस	३०३	४३,२००.००	५०	७,५००.००	३५३	५०,७००.००		०
१८३	डस्टविन	पिस	९३	६५,३८५.००	०	०	९३	६५,३८५.००		०
१८४	टवाइलेट पेपर	पिस		०	१०	५००.	१०	५००.		०
१८५	थर्मस	पिस	३	३,१५०.००	३	५,३५०.००	६	८,५००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१८६	ग्यास चुलो	पिस		०	३	१२,०५०.००	३	१२,०५०.००		०
१८७	कुकर	संख्या	६	७,४३०.००	०	०	६	७,४३०.००		०
१८८	डेक्ची	पिस		०	१२	९,५०१.००	१२	९,५०१.००		०
१८९	कराइ	पिस	३	१,४१२.००	२	१,४७०.००	५	२,८८२.००		०
१९०	प्लेट	पिस	९	१,४७९.००	२८	२,४३०.००	३७	३,९०९.००		०
१९१	बाल्टी	पिस	२२	८,१४५.००	०	०	२२	८,१४५.००		०
१९२	थाल	पिस	४.२६	९,३९०.००	९०	८,७५०.००	९४.२६	१८,१४०.००		०
१९३	पन्जा	पिस	१०	१५,०६७.२८	२२	१२,५६१.४०	३२	२७,६२८.६८		०
१९४	खुर्पा,चक्कू	संख्या	४	५४५.	११	२,३१०.००	१५	२,८५५.००		०
१९५	बन्चरो,कोदालो तथा अन्य	संख्या		०	१४	१२,८४०.००	१४	१२,८४०.००		०
१९६	डाडु पन्यु	संख्या	६	६९०.	१७	१,८५०.००	२३	२,५४०.००		०
१९७	बेगन स्पे	संख्या	६७	२२,९६६.००	५०	३५,०००.००	९७	४३,९६६.००	२०	१४,०००.००
१९८	सिरक/तन्ना/ बलाङ्केट	पिस	२६	६४,३४९.४१	९	२७,७००.००	३५	९२,०४९.४१		०
१९९	बाटा	पिस	४७	२०,२६०.००	१२	५,४००.००	५९	२५,६६०.००		०
२००	खुर्पा,हसिया	पिस	१०	४,३३८.००	१२	९,१८०.००	२२	१३,५१८.००		०
२०१	तावा	पिस	१	३९०.	४	१,८४५.००	५	२,२३५.००		०
२०२	फ्राइविन	संख्या	२	१,८००.००	०	०	२	१,८००.००		०
२०३	ब्रस	संख्या	९८	१८,१६४.००	२८	५,७०१.००	१२६	२३,८६५.००		०
२०४	चम्चा	संख्या	१४	३५०.	१५०	४,२९०.००	१६४	४,६४०.००		०
२०५	कचौरा	संख्या	१९.३	२,५७५.००	२६	२,१३०.००	४५.३	४,७०५.००		०
२०६	बेलना चौकी	संख्या	१	३९०.	३	१,२१०.००	४	१,६००.००		०
२०७	ट्रे	संख्या	२	१,३००.००	२	१,४८०.००	४	२,७८०.००		०

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२०८	मेट्रेस	संख्या	१	१८,०००.००	०	०	१	१८,०००.००		०
२०९	ओखल	संख्या		०	१	१,५००.००	१	१,५००.००		०
२१०	अन्य भाडाकुडा	संख्या	५	७३०.	०	०	५	७३०.		०
२११	चपिङ बोर्ड	संख्या	३	९४५.	३	९१०.	६	१,८५५.००		०
२१२	कुचो/खरेटो	संख्या	२८४	३३,९४५.००	१३०	१९,७५०.००	४१४	५३,६९५.००		०
२१३	ह्यान्डवास	संख्या	३५३	७१,८०९.००	५०	११,२५०.००	३७४	७६,५३४.००	२९	६,५२५.००
२१४	प्लाष्टिकको कुर्चि	संख्या	४०	२५,१२०.००	१४०	८१,३००.००	१६०	९५,४२०.००	२०	११,०००.००
२१५	डिव्वा	संख्या	४	६९०.	०	०	४	६९०.		०
२१६	ताप्के	संख्या	२	५४५.	९	४,१३५.००	११	४,६८०.००		०
२१७	चिया छान्ने जाली	संख्या	१	७५.	१३	१,११०.००	१४	१,१८५.००		०
२१८	झुल	संख्या	५	८,५६६.००	०	०	५	८,५६६.००		०
२१९	टावेल	संख्या	५४	४५,२१२.९९	१५	१८,७५०.००	६९	६३,९६२.९९		०
२२०	पट स्टेन्ड	संख्या	६	१,४३०.००	०	०	६	१,४३०.००		०
२२१	रेगुलेटर	संख्या	२	५००.	२	५००.	४	१,०००.००		०
२२२	दिउरी	संख्या	१.२६	६०६.	१	२७५.	२.२६	८८१.		०
२२३	जार सेट (प्लास्टिक काे पानी जार)	संख्या	११	१,८५०.००	०	०	११	१,८५०.००		०
२२४	करुवा	पिस	१२	५४,५७५.००	८	१५,२६२.००	२०	६९,८३७.००		०
२२५	पि फर्म	पिस	६	७९६.४४	०	०	६	७९६.४४		०
२२६	डस्ट पिकर(Dust Picker)	पिस	२९	१,५२०.००	०	०	२९	१,५२०.००		०
२२७	Utility Gloves	पिस	१२०	११,१७१.६८	०	०	१२०	११,१७१.६८		०
२२८	Electric कित्लीको रड	पिस	१	२७५.	०	०	१	२७५.		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२२९	कोरा कपडा	मीटर	११६	२७,३००.००	०	०	११६	२७,३००.००		०
२३०	सिरानी(Pillo)	पिस	३८	१९,६१४.४६	८	५,६००.००	४६	२५,२१४.४६		०
२३१	टोकरी	पिस	१	२५०.	०	०	१	२५०.		०
२३२	हैंगर	पिस		०	५	२५०.	५	२५०.		०
२३३	ग्याँस सिलिण्डर रिफिल	संख्या	७	१०,८००.००	१७	३०,४३५.८४	२४	४१,२३५.८४		०
२३४	स्याम्पु(Sampoo)	लिटर	१	४५०.	१	४८०.	२	९३०.		०
२३५	पोछा	संख्या	११६	८४,९००.००	५०	३७,५००.००	१६६	१२२,४००.००		०
२३६	कितली	संख्या	१	२,३१०.००	१	९१५.	२	३,२२५.००		०
२३७	TOOTH PASTE	पिस		०	१	२३०.९९	१	२३०.९९		०
२३८	रेनकोट	पिस	३३	१३७,०२६.७३	२६	१०५,६०६.७२	५९	२४२,६३३.४५		०
२३९	व्याग(झोला)	पिस	२१९	५१०,१४६.५६	२१	७५,०४४.०८	२४०	५८५,१९०.६४		०
२४०	छाता	पिस	२	९७०.१७	४	३,६००.००	६	४,५७०.१७		०
२४१	त्रिपाल	पिस	१२	२६,५२५.००	३	३,८२५.००	१५	३०,३५०.००		०
२४२	ताल्चा	पिस	१२५	३७,१७६.००	६४	२१,८००.००	१३९	४०,२२६.००	५०	१८,७५०.००
२४३	क्याल्कुलेटर(Calculator)	पिस	१००	९५,०००.००	३५	४५,२५०.००	१३१	१३६,४५०.००	४	३,८००.००
२४४	हेलमेट	संख्या	८	१९,९३२.९०	५	१२,३७०.००	१३	३२,३०२.९०		०
२४५	सिम कार्ड	संख्या	१	१००.	०	०	१	१००.		०
२४६	डोरी	मीटर	२७.०८	२३,००३.७०	१९.५	३,५४०.००	४६.५८	२६,५४३.७०		०
२४७	कार सेन्ट	संख्या		०	२	३८४.	२	३८४.		०
२४८	ढाका टोपी	संख्या	६	४,३००.००	०	०	६	४,३००.००		०
२४९	राष्ट्रय झन्डा	संख्या	३५	३१,४५०.००	३८	३५,२५०.००	७३	६६,७००.००		०
२५०	बाकस	संख्या		०	१	१,१००.००	१	१,१००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२५१	डोरम्याट	संख्या	१३	११,९९१.००	१६	३१,९५०.००	२९	४३,९४१.००		०
२५२	मैनवत्ती	संख्या	२	६००.	०	०	२	६००.		०
२५३	डिस्टिल वाटर	लिटर	१००	३,५००.००	१६	४,०००.००	११६	७,५००.००		०
२५४	शिलालेख	संख्या		०	२	११,०००.००	२	११,०००.००		०
२५५	नागरिक बडापत्र	संख्या		०	२	४,०००.००	२	४,०००.००		०
२५६	टर्च लाइट	संख्या	१२	१०,५००.००	०	०	१२	१०,५००.००		०
२५७	ह्योडिङ बोर्ड	संख्या	६	३९,२००.००	०	०	६	३९,२००.००		०
२५८	बोर्ड ग्राफ	संख्या		०	१००	२,५००.००	१००	२,५००.००		०
२५९	पर्दा	संख्या	८६	१५९,०६०.५८	८२	२५४,७००.००	१६८	४१३,७६०.५८		०
२६०	कार्पेट	संख्या	२७९.६६	२३०,२१२.३९	३७४	३२७,२५९.७८	६५३.६६	५५७,४७२.१७		०
२६१	नेम प्लेट	संख्या	४४	५०,६००.००	४५	३६,०००.००	८९	८६,६००.००		०
२६२	अन्य मालसामन	संख्या	७७	७४,२५९.९१	०	०	७७	७४,२५९.९१		०
२६३	भलिवल	संख्या	११	२९,२०५.००	०	०	११	२९,२०५.००		०
२६४	नेट(भलिवल तथा अन्य)	संख्या	२१	१३०,०९१.००	०	०	२१	१३०,०९१.००		०
२६५	फेविकल	संख्या		०	५	३,५३६.५०	५	३,५३६.५०		०
२६६	गमबुट/Gum Boots	संख्या	९६	४०,४४०.००	६	४,९००.००	१०२	४५,३४०.००		०
२६७	पुजाको सामाग्री	संख्या	२५	५,४००.००	०	०	२५	५,४००.००		०
२६८	निशान छाप	संख्या	१	२,५००.००	०	०	१	२,५००.००		०
२६९	मट्टितेल	लिटर	५	५००.	०	०	५	५००.		०
२७०	फोटो फ्रेम	संख्या	२१	७१,०५०.००	१४	२४,८५०.००	३५	९५,९००.००		०
२७१	खादा	संख्या	२३८	११,८००.००	१६१	१३,३७०.००	३९९	२५,१७०.००		०
२७२	हेङगर(काठ, फलामको)	संख्या	४	४,५१३.००	०	०	४	४,५१३.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२७३	नेपालको नक्सा	संख्या	२	१७,०००.००	०	०	२	१७,०००.००		०
२७४	ब्याट्री	संख्या	१७५	८,४७०.००	७६	३,६७५.००	२५१	१२,१४५.००		०
२७५	जुत्ता रयाक	संख्या		०	२	३,०००.००	२	३,०००.००		०
२७६	दोसल्ला	पिस	१२	९,६००.००	५	३,५००.००	१७	१३,१००.००		०
२७७	मेजरिङ टेप	पिस	१५	२२५.	१	३,५००.००	१६	३,७२५.००		०
२७८	बडि कभर(गाडीको)	पिस	४८७.७२	९८६.७२	०	०	४८७.७२	९८६.७२		०
२७९	मस्कूईटो क्याइल(Mosquito Coil)	पिस		०	३	४८०.	३	४८०.		०
२८०	सिट कभर	पिस		०	४	२,८००.००	४	२,८००.००		०
२८१	तक्मा/मेडल	पिस	८४	२२,४२८.००	०	०	८४	२२,४२८.००		०
२८२	सूचना पाटी	पिस		०	६	१७,०००.००	४	११,०००.००	२	६,०००.००
२८३	ट्याकसुट(Tracksuit)	पिस	२२	४७,२४६.००	०	०	२२	४७,२४६.००		०
२८४	टोपी	पिस	१०	१६,३५९.२८	१६	१९,८५८.५२	२६	३६,२१७.८०		०
२८५	सिठ्ठी	पिस	१	१२०.	१२	२,४००.००	१३	२,५२०.००		०
२८६	लोगो/ब्याच	पिस	१८०	२५,२००.००	८०	१२,०००.००	२६०	३७,२००.००		०
२८७	सिरक/ बल्याकेट खाोल	पिस	६	८,४०२.६५	०	०	६	८,४०२.६५		०
२८८	मायाको चिनो	संख्या	१२	२५,६३०.००	६	१२,५००.००	१८	३८,१३०.००		०
२८९	प्लाष्टिक झोला	के.जी.	५८.७४	२४,४८९.६०	१५	११,२५०.००	५८.७४	२४,४८९.६०	१५	११,२५०.००
२९०	बट्टा	संख्या	४	४४०.	०	०	४	४४०.		०
२९१	फूल/गुच्छा/माला/बुक्के	संख्या	१६४	१७,५३५.००	०	०	१६४	१७,५३५.००		०
२९२	रङ्ग(अविर)	प्याकेट	१	५०.	०	०	१	५०.		०
२९३	पर्दाको पाईप	पिस	४३	५,१६०.००	४२	२,९४०.००	८५	८,१००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
२९४	पर्दा सपोर्ट	संख्या	११७	३,७७०.००	०	०	११७	३,७७०.००		०
२९५	रिवन(Ribbon)	मीटर	५	१,२३०.००	०	०	५	१,२३०.००		०
२९६	रिचार्ज कार्ड(Recharge Card)	संख्या	१	५,४००.००	०	०	१	५,४००.००		०
२९७	कोरा कफडा	मीटर		०	५४	७,०२०.००	५४	७,०२०.००		०
२९८	जर्सी	संख्या	३८	५७,२५०.००	०	०	३८	५७,२५०.००		०
२९९	चिनि (Sugar)	के.जी.		०	१५	१,५००.००	१५	१,५००.००		०
३००	चियापत्ती	के.जी.		०	२	१,३६०.००	२	१,३६०.००		०
३०१	सुकमेल/ल्वाङ	के.जी.		०	०.२५	७५०.	०.२५	७५०.		०
३०२	भित्ते लेखन	गोटा		०	१२१	५१,४५०.०२	१२१	५१,४५०.०२		०
३०३	स्ट्रेचर	गोटा		०	१	३,३००.००	१	३,३००.००		०
३०४	आरन पंखा	सेट		०	२	९,०००.००	२	९,०००.००		०
३०५	मास्क	संख्या	१२०	१२,०००.००	०	०	१२०	१२,०००.००		०
३०६	Surgical Set	संख्या		०	७	१७,५००.००	७	१७,५००.००		०
३०७	थर्मल गन	संख्या	६	१२,०००.००	०	०	६	१२,०००.००		०
३०८	BP Set	संख्या	२७	८२,२४२.४७	७	२८,०००.००	३४	११०,२४२.४७		०
३०९	Weight Machine	संख्या		०	२५	५६,१५०.००	२४	५३,९००.००	१	२,२५०.००
३१०	Povidone iodine	संख्या	१२	१,५००.००	०	०	१२	१,५००.००		०
३११	सर्जिकल क्याप/Disposable Cap	संख्या		०	१	६००.	१	६००.		०
३१२	Apron/एप्रोन	संख्या	२०	७,५००.००	१८	६,३००.००	३८	१३,८००.००		०
३१३	Creatine	संख्या	१	१,१५०.००	०	०	१	१,१५०.००		०
३१४	VDRL Strip	संख्या	१००	१,२००.००	०	०	१००	१,२००.००		०

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
३१५	Dimond Pencil	संख्या	२	७००.	०	०	२	७००.		०
३१६	Guzze Than	संख्या		०	२	२,०००.००	२	२,०००.००		०
३१७	Adhesive tape	संख्या	३०	४,२००.००	०	०	३०	४,२००.००		०
३१८	Surgicala Gloves	पिस	२५०	२५,०००.००	०	०	२५०	२५,०००.००		०
३१९	Disposable Syringe	पिस	२६	११,३१०.००	०	०	२६	११,३१०.००		०
३२०	Catgut	प्याकेट	५०	३९,८२३.००	२	५,७९८.००	५२	४५,६२१.००		०
३२१	Surgical Blade	पिस	३२	१५,७१५.०४	५	१,०००.००	३७	१६,७१५.०४		०
३२२	Rubber Catheter	पिस	६०	१,८००.००	०	०	६०	१,८००.००		०
३२३	Chlorine Powder	प्याकेट	४०	१,६००.००	०	०	४०	१,६००.००		०
३२४	Dressing set	सेट	१३	९,१००.००	०	०	१३	९,१००.००		०
३२५	Sanitary Pad(स्यानिटरी प्याड)	प्याकेट	२५०००	६३८,०००.००	०	०	२५०००	६३८,०००.००		०
३२६	Needle (निडल)	पिस	२१	२,७३०.००	१५	१,०५०.००	३६	३,७८०.००		०
३२७	Slide	पिस		०	१०	१,०००.००	१०	१,०००.००		०
३२८	Tuning Fork	सेट	१	४५०.	०	०	१	४५०.		०
३२९	Manual Vacuum Aspiration (MVA)	सेट		०	२	१०,४००.००	२	१०,४००.००		०
३३०	X-Ray Film	पिस	९	४८,१००.००	०	०	९	४८,१००.००		०
३३१	Tray Instrument Cover	पिस	१२	२,७००.००	०	०	१२	२,७००.००		०
३३२	Cidex	phyal		०	२	२,९६०.००	२	२,९६०.००		०
३३३	Tounge depressor	पिस		०	१०	२,०००.००	१०	२,०००.००		०
३३४	Forceps/फोर्सेप	पिस	५५	२६,५९८.०१	२७	१२,३५०.००	८२	३८,९४८.०१		०
३३५	Sponge Holder	पिस	१०	५००.	१०	६,५००.००	२०	७,०००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
३३६	Suture cutting scissor	पिस	४९	२४,१७०.०४	०	०	४९	२४,१७०.०४		०
३३७	रिङ पेसरी(Ring Pessary)	संख्या		०	५०	१२,५००.००	५०	१२,५००.००		०
३३८	Autoscope	पिस	१३	३,२५०.००	०	०	१३	३,२५०.००		०
३३९	Pregnancy Test Kit	पिस	४००	६,०००.००	१००	१,५००.००	५००	७,५००.००		०
३४०	Folys catheter	पिस	१२	७२०.	०	०	१२	७२०.		०
३४१	Distilled water	भाइल(vial)	५	१,५००.००	२	७००.	७	२,२००.००		०
३४२	Plain catheter	पिस	६०	२,१२३.८८	०	०	६०	२,१२३.८८		०
३४३	Cord Clamp	पिस	३५०	४,५५०.८०	२००	३,४००.००	५५०	७,९५०.८०		०
३४४	Examination Gloves	सेट	१२	६,३६०.००	५	२,१२५.००	१७	८,४८५.००		०
३४५	Hydrogen Peroxide	बोतल	२५	२,५००.००	०	०	२५	२,५००.००		०
३४६	Plain Catheter	पिस	२४	४८०.	०	०	२४	४८०.		०
३४७	Suction Tube	पिस	१००	१५,८२५.००	०	०	१००	१५,८२५.००		०
३४८	USG Gelly	लिटर	५०	७,१२५.००	०	०	५०	७,१२५.००		०
३४९	Macantosh	मीटर	१८	४,५००.००	३	६,०००.००	२१	१०,५००.००		०
३५०	Fetal Doppler	पिस	१२	१,५००.००	०	०	१२	१,५००.००		०
३५१	AUTOCLAVE TAPE	रोल		०	१०	६,०००.००	१०	६,०००.००		०
३५२	HAEMACCEL	बोतल		०	१	५५०.	१	५५०.		०
३५३	Artery Forcep	पिस	१२	३,२४०.००	१४	३,५००.००	२६	६,७४०.००		०
३५४	Cannula Fixator	पिस	२	६,३४०.००	०	०	२	६,३४०.००		०
३५५	Thermometer	पिस	६०	१७,९४०.००	०	०	६०	१७,९४०.००		०
३५६	Weight Machine	गोटा	१५	२७,३४९.५६	०	०	१५	२७,३४९.५६		०
३५७	Knee Humber	गोटा	५	१,२५०.००	०	०	५	१,२५०.००		०

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
३५८	Green Cloth	मीटर	६०	१३,२००.००	०	०	६०	१३,२००.००		०
३५९	Medical Scissors	गोटा	१५	४,९७७.८७	३०	१६,५००.००	४५	२१,४७७.८७		०
३६०	Stapler Remover	गोटा	५	२,२५६.६४	०	०	५	२,२५६.६४		०
३६१	Round Curve Cutting	बक्स	५०	७१,४१५.९०	०	०	५०	७१,४१५.९०		०
३६२	Otoscope	गोटा	५	९,०७०.८०	०	०	५	९,०७०.८०		०
३६३	IUCD SET	सेट		०	१	४,०५०.००	१	४,०५०.००		०
३६४	Acetic Acid	बोतल		०	२	१,८००.००	२	१,८००.००		०
३६५	General lab Chemicals	संख्या	५	७,०००.००	०	०	५	७,०००.००		०
३६६	Tips २००µl	संख्या	३	५,५००.००	२	३,०२०.००	५	८,५२०.००		०
३६७	concrete cube mould	संख्या		०	२६	८१,९६८.२०	१४	४४,८००.००	१२	३७,१६८.२०
३६८	माईक्रो पिपेट/ Micro pipette	पिस	२	९,६००.००	०	०	२	९,६००.००		०
३६९	Needle	बक्स	६०	४९,४६०.१६	०	०	६०	४९,४६०.१६		०
३७०	Needle Holder	पिस	१०	४,९५५.७५	०	०	१०	४,९५५.७५		०
३७१	Thermometer	पिस	२०	६,१९४.६८	०	०	२०	६,१९४.६८		०
३७२	Pipette	पिस	४	९००.	०	०	४	९००.		०
३७३	अन्य केमिकल्स(Other Chemical)	संख्या	१	३५०.	०	०	१	३५०.		०
३७४	Methylene Blue	पिस		०	६	३,९००.००	६	३,९००.००		०
३७५	Spirit Lamp	पिस	२१	९,२५०.००	०	०	२१	९,२५०.००		०
३७६	Slide Holder	पिस	२	१,०००.००	०	०	२	१,०००.००		०
३७७	Immersion Oil	पिस	१	६२०.	०	०	१	६२०.		०
३७८	Beaker	पिस		०	५	१,३७५.००	५	१,३७५.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
३७९	Standing Rack	पिस	१	४५०.	०	०	१	४५०.		०
३८०	WBc Diluting Fluid	बोतल	५	२,२५०.००	०	०	५	२,२५०.००		०
३८१	Wright Stain	बोतल	१	४००.	०	०	१	४००.		०
३८२	Test Tube Rack	पिस	२	१,२००.००	०	०	२	१,२००.००		०
३८३	Blood Grouping	बक्स	५	५,४५०.००	०	०	५	५,४५०.००		०
३८४	Test Tube	पिस	२७	४,७००.००	६	४,८००.००	३३	९,५००.००		०
३८५	Glass Slide	बक्स	२०	२,०००.००	६	६००.	२६	२,६००.००		०
३८६	Urine Container	भाइल(vial)		०	५००	४,१२५.००	५००	४,१२५.००		०
३८७	Uristick	बक्स	४	१,६००.००	१०	४,५००.००	१४	६,१००.००		०
३८८	EDTA Tube	भाइल(vial)	३	२,४००.००	२	१,७००.००	५	४,१००.००		०
३८९	Mortars and Pestle	पिस		०	५	७५०.	५	७५०.		०
३९०	BILBIRUBIN TEST KIT	प्याकेट	५	५,०७०.००	०	०	५	५,०७०.००		०
३९१	CRP TEST KIT	प्याकेट	१	१,६००.००	०	०	१	१,६००.००		०
३९२	PLAIN TUBE	पिस	२	१,६००.००	०	०	२	१,६००.००		०
३९३	WIDAL TEST KIT	पिस	१	६००.	०	०	१	६००.		०
३९४	RA FACTOR	प्याकेट	५	८,४४०.००	१	१,०५४.००	६	९,४९४.००		०
३९५	GLUCOSE (SUGAR)	KIT	१	१,२४०.००	०	०	१	१,२४०.००		०
३९६	Bambo Stick	पिस		०	२०००	४,०००.००	२०००	४,०००.००		०
३९७	Reagent Bottle	पिस	१६	२८,३२०.००	०	०	१६	२८,३२०.००		०
३९८	MT Test Kit	KIT	५०	१,१००.००	०	०	५०	१,१००.००		०
३९९	Creatinine	KIT	४	५,४००.००	२	२,७००.००	६	८,१००.००		०
४००	ASO Titer	प्याकेट	१	१,४००.००	०	०	१	१,४००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४०१	Cover Slip	KIT	१	६०.	०	०	१	६०.		०
४०२	Tourniquet	KIT	१	५०.	०	०	१	५०.		०
४०३	Urea	KIT	५	४,७४५.००	२	१,९६०.००	७	६,७०५.००		०
४०४	Uric Acid	KIT	५	८,२४५.००	१	१,८९०.००	६	१०,१३५.००		०
४०५	प्रयोगशाला सामाग्री	संख्या	२२	४९,५७५.००	०	०	२२	४९,५७५.००		०
४०६	COUNTING CHAMBER	पिस	१	१,८५०.००	०	०	१	१,८५०.००		०
४०७	HBSAG	KIT	१३०	४,३००.००	०	०	१३०	४,३००.००		०
४०८	HCV	KIT	३५०	३०,०००.००	०	०	३५०	३०,०००.००		०
४०९	SAMPLE CUP	प्याकेट	५	१,३७५.००	०	०	५	१,३७५.००		०
४१०	SYRINGE	प्याकेट	५	१०,३९८.२३	०	०	५	१०,३९८.२३		०
४११	TOTAL CARE (SPRAY)	लिटर	५	१,३७२.४०	०	०	५	१,३७२.४०		०
४१२	TRIGLYCERIDE REAGENT (TG)	KIT	४	६,४२०.००	०	०	४	६,४२०.००		०
४१३	WINTROBE TUBE	पिस	११	१,०००.००	०	०	११	१,०००.००		०
४१४	DRABKIN'S SOLUTION	लिटर	४	१,६००.००	०	०	४	१,६००.००		०
४१५	GLUCOSE REAGENT	प्याकेट	४	५,८००.००	१	१,४२५.००	५	७,२२५.००		०
४१६	SYPHILIS RAPID TEST	CART	४	६,०००.००	०	०	४	६,०००.००		०
४१७	Steel Drum	पिस	७	९,०४४.२५	०	०	७	९,०४४.२५		०
४१८	Teeth Cutter	गोटा		०	४	४,२००.००	४	४,२००.००		०
४१९	Scissors	गोटा		०	१०	३,४००.००	१०	३,४००.००		०
४२०	छिनो	संख्या		०	१	३९५.	१	३९५.		०
४२१	हेम्वर	संख्या		०	१	३५४.	१	३५४.		०
४२२	बेल्चा	संख्या		०	२७	१५,९००.००	२७	१५,९००.००		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४२३	घन	संख्या	१४	१९,५१६.००	१५	१५,७९५.००	२९	३५,३११.००		०
४२४	गैटी	संख्या	२५	११,२५०.००	१५	९,७५०.००	४०	२१,०००.००		०
४२५	फरुवा	संख्या	१९	१०,१६५.००	१५	४,८००.००	३४	१४,९६५.००		०
४२६	ट्रलि	संख्या	५	१७,७००.००	०	०	५	१७,७००.००		०
४२७	भर्नियर क्यालिपर	संख्या		०	१	७००.	१	७००.		०
४२८	पिलास/रेन्च	संख्या	४	६,०८६.००	०	०	४	६,०८६.००		०
४२९	सकेट	संख्या	६	४८०.	५	२२०.	११	७००.		०
४३०	एल्वो	संख्या		०	११	९२०.७८	११	९२०.७८		०
४३१	युनियन	संख्या	१४	३,४४०.००	७	९९६.	२१	४,४३६.००		०
४३२	टि	संख्या		०	२	१६८.	२	१६८.		०
४३३	टेप	संख्या	१२	१८०.	०	०	१२	१८०.		०
४३४	स्क्रु ड्राइभस	संख्या		०	१	८०.	१	८०.		०
४३५	कुटो कोदोलो	संख्या	१	१७०.	०	०	१	१७०.		०
४३६	पाइप	संख्या	२७९	९८०,७४५.००	२४४९	९०,७५७.२५	२७२८	१,०७१,५०२.२५		०
४३७	निर्माण सामन	संख्या	६	७,८००.००	१	१,४१५.९२	७	९,२१५.९२		०
४३८	जिआइ तारजाली	संख्या	३०४६.३६८	१,७६५,९५८.२५	४८४	१,६४३,७०८.००	३२७२.३६८	२,५१२,८५८.२५	२५८	८९६,८०८.००
४३९	प्लाष्टिकको खाली बोरा	संख्या		०	२६	७८०.	२६	७८०.		०
४४०	करौती(आरी)	संख्या		०	२	२६६.	२	२६६.		०
४४१	फलामको पाइप रोल	संख्या		०	४	१०,२००.००	४	१०,२००.००		०
४४२	ज्याकेट	संख्या	३	२६,५५०.००	०	०	३	२६,५५०.००		०
४४३	क्याप	संख्या	३०	२४,६९९.२०	०	०	३०	२४,६९९.२०		०
४४४	ढलान किला	संख्या		०	२	३३०.	२	३३०.		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४४५	गल /सब्बल (फलामको)	संख्या	१८	२५,६२०.००	६	८,१००.००	२४	३३,७२०.००		०
४४६	जस्ता पाता	संख्या		०	१	१,८०५.००	१	१,८०५.००		०
४४७	जि.आइ.पाइप	संख्या		०	१	१,५०४.००	१	१,५०४.००		०
४४८	Dril bit	संख्या		०	६	४,७७८.७६		०	६	४,७७८.७६
४४९	सिमेन्ट	संख्या	२	१,३००.००	०	०	२	१,३००.००		०
४५०	प्राइमर(कलर)	संख्या		०	१	२१०.	१	२१०.		०
४५१	चुना	संख्या	५०	१,५००.००	०	०	५०	१,५००.००		०
४५२	जुत्ता	संख्या	१९	१४६,१९७.६०	१८	९८,८८६.००	३७	२४५,०८३.६०		०
४५३	गेटभल्ब(Gate Valve)	पिस	८	४,८३०.००	३	१,७२५.००	११	६,५५५.००		०
४५४	सेडेल फेरुल	पिस	१	३००.	०	०	१	३००.		०
४५५	निप्पल(Nipple)	पिस	१९	१,७९५.००	७	१,३७८.४७	२६	३,१७३.४७		०
४५६	एच डि पि इ पाइप	मीटर	२५०	८,४००.००	०	०	२५०	८,४००.००		०
४५७	पि भि सी पाइप	मीटर		०	५	१,४७५.२०	५	१,४७५.२०		०
४५८	इनामेल(रंग)	लिटर	२२	१४,१४६.००	३	८५१.	२५	१४,९९७.००		०
४५९	तारपिन तेल	लिटर		०	१	७५.	१	७५.		०
४६०	साबेल	पिस	४१	१५,९३०.००	०	०	४१	१५,९३०.००		०
४६१	किला कांटी	के.जी.	१०	२,१४५.००	७०.२५	१४९.७५	८०.२५	२,२९४.७५		०
४६२	स्प्रिङ तार	के.जी.	२२	१,२६०.००	०	०	२२	१,२६०.००		०
४६३	सिल टेप(Seal Tape)	पिस	२	४०.	१	१८.	३	५८.		०
४६४	एङ्गल भल्व	पिस		०	६	४,५१३.२६	६	४,५१३.२६		०
४६५	Consel(कन्सेल)	पिस		०	२	२,८३१.८६	२	२,८३१.८६		०
४६६	नटबोल्ट (Nut bolt)	पिस		०	१	७९६.४६	१	७९६.४६		०

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४६७	मेजरिङ्ग टेप (Measuring Tape)	पिस	१५४	५०८,४५४.००	६०	१३,५००.००	१९७	४७१,५२९.००	१७	५०,४२५.००
४६८	फिटिङ(Installation/Fitting)	संख्या	७	६३,५००.००	८१	३०१,८०१.७८	८८	३६५,३०१.७८		०
४६९	फेरुल कक	पिस	१	७६०.	०	०	१	७६०.		०
४७०	लेबल पाइप(Level Pipe)	मीटर		०	२	३४.	२	३४.		०
४७१	सेतो सिमेन्ट(White Cement)	के.जी.	१	१३५.	०	०	१	१३५.		०
४७२	सलाई रेन्च(Match Wrench)	संख्या	४	१,९२०.००	१	२७५.	५	२,१९५.००		०
४७३	धारा	पिस	१८	१२,०५४.००	६	३,४९४.५०	२४	१५,५४८.५०		०
४७४	पाईप क्लिप(Pipe Clip)	पिस		०	१	३१.	१	३१.		०
४७५	ह्यूमपाइप	गोटा	१०	१२७,०००.००	११७	१,५१७,६००.००	७१	७६३,०००.००	५६	८८१,६००.००
४७६	Junction Box	गोटा		०	१	१०,०००.००	१	१०,०००.००		०
४७७	Transportation	सेट		०	१	१५,०००.००	१	१५,०००.००		०
४७८	Metal Pole	गोटा		०	११	१०४,५००.००	११	१०४,५००.००		०
४७९	अन्य निर्माण सम्बन्धी सामान	सेट		०	१४	४,५६६.३९	१४	४,५६६.३९		०
४८०	ढुवानी/ Transportation	संख्या		०	१	१०,७३८.९८	१	१०,७३८.९८		०
४८१	डोको	संख्या	२५	१३,७५०.००	०	०	२५	१३,७५०.००		०
४८२	गमला	पिस	१०	८,५३०.००	३२	६,८३०.००	४२	१५,३६०.००		०
४८३	गार्डेन पाइप	मीटर	१२	२,५२०.००	१	५७५.	१३	३,०९५.००		०
४८४	फुलको बिरुवा	पिस	७६	२४,९५५.००	४९	३,१००.००	१२५	२८,०५५.००		०
४८५	चिनी	के.जी.		०	४५	४,५००.००	४५	४,५००.००		०
४८६	अदुवा	के.जी.		०	२	२००.	२	२००.		०
४८७	Sprite	बोतल		०	६	९९०.	६	९९०.		०

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम तथा मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
४८८	Castine Rope	पिस		०	४	३,८००.००	४	३,८००.००		०
			जम्मा	१६,६०४,९५९.१३		११,८३२,४०६.८७		२५,११५,३४५.४९		३,३२२,०२०.५१

वार्षिक मौज्दात विवरण (४०८) आर्थिक वर्ष २०७९/०८० सम्म खर्च भएर नजाने सामानको खरिद विवरण

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/ मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१	मोटर साइकल	संख्या	१४	३,०४६,५३२.८५	४	९३६,८१४.१६		०	१८	३,९८३,३४७.०१
२	स्कुटर	संख्या	६	९६९,८६७.२६	१	१८७,५२२.१३		०	७	१,१५७,३८९.३९
३	साइकल	संख्या	१	१.	०	०		०	१	१.
४	कार	संख्या	१	४,२२९,०००.००	०	०		०	१	४,२२९,०००.००
५	पिकअप	संख्या	१	३,८०९,०००.०१	०	०		०	१	३,८०९,०००.०१
६	अन्य कार जिप	संख्या	३	८,२०६,५००.००	०	०		०	३	८,२०६,५००.००
७	टेलिभिजन	संख्या	५	२०४,८६०.८९	२	६३,४३८.०५		०	७	२६८,२९८.९४
८	डिजिटल क्यामेरा(Digital Camera)	संख्या	२	८९,००१.००	०	०		०	२	८९,००१.००
९	सिसिटिभी क्यामरा	पिस	२६	२८२,५३५.२५	३२	४६३,७८३.०१		०	५८	७४६,३१८.२६
१०	जिपिएस मेशिन	पिस	१	९४,९२०.००	०	०		०	१	९४,९२०.००
११	हार्ड ड्राईभ	संख्या	२	२७,९९९.९९	०	०		०	२	२७,९९९.९९
१२	Network Video Recorder(NVR)	पिस	१	२६,१०६.१९	२	७९,५२२.१२		०	३	१०५,६२८.३१
१३	Switch,Router Rack	पिस	५	५१,४९९.९८	०	०		०	५	५१,४९९.९८
१४	पानी फील्टर	संख्या	१०	१२२,७६१.००	१०	३१८,०००.००		०	२०	४४०,७६१.००
१५	पन्चिङ्ग मेसिन	पिस	१	९,०५०.००	०	०		०	१	९,०५०.००

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/ मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१६	चेक राइटर	संख्या	२	२.	०	०		०	२	२.
१७	स्टेज तथा पोडीयम	पिस	३	१४२,६३९.७७	४	३६,०००.००		०	७	१७८,६३९.७७
१८	हाजिर मेशिन	पिस	३	११६,९९८.९९	१४	२७८,३१७.९५	१५	३३९,३४४.५०	२	५५,९७२.४४
१९	उजुरी पेटिका	पिस	२	६,११५.९९	०	०		०	२	६,११५.९९
२०	भऱ्याङ	संख्या	२	७७,४८८.८५	०	०		०	२	७७,४८८.८५
२१	सूचना पाटी	संख्या	११	५५,६४९.९०	०	०		०	११	५५,६४९.९०
२२	ग्यास सिलिण्डर	संख्या	१०	६४,२१६.००	१२	९२,९५०.००		०	२२	१५७,१६६.००
२३	ग्यास चुल्हो	संख्या	१	२,५००.००	०	०		०	१	२,५००.००
२४	तामोको गाग्री	संख्या	१	१.	०	०		०	१	१.
२५	स्टान्ड	संख्या	११	५७,०८०.५४	०	०		०	११	५७,०८०.५४
२६	हिल टंयाकी	संख्या	४	१६,६२१.१७	०	०		०	४	१६,६२१.१७
२७	डेस्कटप कम्प्युटर	पिस	६४	३,८२६,९०३.४०	५	४१२,०००.००		०	६९	४,२३८,९०३.४०
२८	ल्यापटप	पिस	२१	१,३९६,५७९.५८	५	४९५,४२१.२४		०	२६	१,८९२,०००.८२
२९	प्रिन्टर	पिस	७०	१,७१४,६३८.७४	१५	४०३,०००.००		०	८५	२,११७,६३८.७४
३०	प्रोजक्टर	पिस	२	१०९,६२९.८२	०	०		०	२	१०९,६२९.८२
३१	प्रोजक्टर स्क्रीन	LITRE	१	१८,६००.००	०	०		०	१	१८,६००.००
३२	ट्यावलेट	पिस		०	१	२०,२६५.४९		०	१	२०,२६५.४९
३३	डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड	संख्या	३	९८५,९२५.००	०	०		०	३	९८५,९२५.००
३४	हाई स्पीड डिजिटल मोनोक्रोम श्यामश्वेत प्रिन्टर मेशीन	संख्या		०	१	२५०,०००.००		०	१	२५०,०००.००
३५	Extremal Hard Drive	संख्या		०	१	७९६.		०	१	७९६.

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
३६	HDD(Internal Hard Drive)	संख्या		०	३	८२,९६६.३६		०	३	८२,९६६.३६
३७	हिटर	पिस	३	५,६५१.००	०	०		०	३	५,६५१.००
३८	सिलिङ पंखा	पिस	३७	८६,६६४.००	१४	३५,०००.००		०	५१	१२१,६६४.००
३९	जेनेरेटर	पिस		०	१	१२०,७९६.४६		०	१	१२०,७९६.४६
४०	एयर कन्डीसनर	पिस	४	३५९,४००.०३	०	०		०	४	३५९,४००.०३
४१	फ्रिज	पिस	५	२२५,९९५.९३	७	२०९,०१८.१४		०	१२	४३५,०१४.०७
४२	भ्याकुम क्लिनर	पिस	६	७९,६५९.००	०	०		०	६	७९,६५९.००
४३	यु पि एस	पिस	६	२४,०००.००	०	०		०	६	२४,०००.००
४४	ब्याट्री(Battery BDC)	पिस	६६	१,६६१,७९१.६६	१७	४७४,५००.००		०	८३	२,१३६,२९१.६६
४५	सोलार प्यानल	पिस	६	१६१,४०८.००	०	०		०	६	१६१,४०८.००
४६	वाल पंखा	संख्या	४०	१७०,६९०.९८	६	२१,०००.००		०	४६	१९१,६९०.९८
४७	स्टेबिलाइजेर	पिस	४	२००,१९९.४८	२	१५,१००.००		०	६	२१५,२९९.४८
४८	ड्रिल मेशिन	संख्या		०	१	१०,६१९.४७		०	१	१०,६१९.४७
४९	मिक्स्चर	संख्या	१	४,३५०.००	०	०		०	१	४,३५०.००
५०	आइरन	संख्या	२	६,०००.००	०	०		०	२	६,०००.००
५१	इन्भरटर	संख्या	१५	७९९,७८१.३५	१	१६,०००.००		०	१६	८१५,७८१.३५
५२	गिजर	संख्या	१	७,५००.००	१	८,५००.००		०	२	१६,०००.००
५३	डिजिटल तराजु	संख्या	१	६,२००.००	०	०		०	१	६,२००.००
५४	प्यानल बोर्ड	संख्या	१	१०,५००.००	०	०		०	१	१०,५००.००
५५	स्टेन्ड पंखा	संख्या	१०	३६,७४४.५०	४	१२,५००.००		०	१४	४९,२४४.५०
५६	Blower Machine/ब्लोवर मेशिन	संख्या	१	१,९००.००	०	०		०	१	१,९००.००

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/ मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
५७	मोटर(पानी तान्ने)	संख्या	१	१२,५००.००	०	०		०	१	१२,५००.००
५८	Mounting Structure	सेट	१	४०,४००.००	०	०		०	१	४०,४००.००
५९	मोटर (Motor Electrical)	पिस		०	१	३०,९७३.००	१	३०,९७३.००		०
६०	राउटर	पिस	७	७१,३००.००	०	०		०	७	७१,३००.००
६१	साउन्ड सिष्टम	पिस	७	१३९,५०१.००	०	०		०	७	१३९,५०१.००
६२	मोबाइल	पिस	१४	३१३,६३८.५०	२	७८,७६१.०५		०	१६	३९२,३९९.५५
६३	माइक	संख्या	२	१९,५००.००	०	०		०	२	१९,५००.००
६४	पोर्ट स्वीच	संख्या	२	९,७३४.५१	०	०		०	२	९,७३४.५१
६५	Networking Switch	संख्या		०	२	१३,०००.००		०	२	१३,०००.००
६६	माइक	संख्या	३	१६,०००.००	१	१८,५००.००		०	४	३४,५००.००
६७	माइक स्टान्ड	संख्या	१	१,७००.००	०	०		०	१	१,७००.००
६८	Oxygen Cylinder	पिस	३	३३,०००.००	०	०		०	३	३३,०००.००
६९	Weight Machine	पिस	५२	१५२,२५३.३८	०	०		०	५२	१५२,२५३.३८
७०	BP SET	पिस	५२	२०८,१४५.००	०	०		०	५२	२०८,१४५.००
७१	थर्मल गन	संख्या	९	६९,३०५.५०	०	०		०	९	६९,३०५.५०
७२	Pulse Oximeter	संख्या	१०	३२,०००.००	०	०		०	१०	३२,०००.००
७३	X-ray Machine	संख्या	१	१८,५००.००	०	०		०	१	१८,५००.००
७४	Patient Bed	संख्या	२७	४२३,०४६.००	१	२१,०००.००		०	२८	४४४,०४६.००
७५	ECG Machine	संख्या	१	८९,०००.००	०	०		०	१	८९,०००.००
७६	Trolley(Medicine,dressing,others)	संख्या	५	८१,७७४.००	०	०		०	५	८१,७७४.००
७७	Wheelchair	संख्या	२	३१,४००.००	०	०		०	२	३१,४००.००

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
७८	Nebulizer Machine	संख्या	१२	४२,०००.००	०	०		०	१२	४२,०००.००
७९	Suction Machine	संख्या	२	४८,५९०.००	०	०		०	२	४८,५९०.००
८०	Dreesing drum	संख्या	१७	३४,३०९.५०	१२	३१,२००.००		०	२९	६५,५०९.५०
८१	Iv Stand/ आ भि स्टान्ड	संख्या	५	१२,५००.००	०	०		०	५	१२,५००.००
८२	Tray/ट्रे	संख्या	६	७,९३८.२५	०	०		०	६	७,९३८.२५
८३	Ambu Bag/एम्बु व्याग	संख्या	७	१२,९५०.००	०	०		०	७	१२,९५०.००
८४	लिड स्प्रोन	संख्या	१	१२,५००.००	०	०		०	१	१२,५००.००
८५	X-ray Caste	संख्या	१	२८,५००.००	०	०		०	१	२८,५००.००
८६	माइक्रो पिपेट भेरियवल/Micro Pipete Variable	संख्या	२	५,६००.००	०	०		०	२	५,६००.००
८७	Otoscope	पिस	६	३३,६००.००	०	०		०	६	३३,६००.००
८८	Delivary Bed	पिस		०	१	४०,०००.००		०	१	४०,०००.००
८९	Glucometer	पिस	२	३,०००.००	०	०		०	२	३,०००.००
९०	Fetal Doppler	पिस	४	३४,४००.००	०	०		०	४	३४,४००.००
९१	Examination Bed	पिस	१	९,५००.००	०	०		०	१	९,५००.००
९२	Chettle Forcep Jar	पिस	४	७,४००.००	०	०		०	४	७,४००.००
९३	Bed Side Screen	पिस	१	६,७८०.००	५	३१,०००.००		०	६	३७,७८०.००
९४	Bed Side Locker	पिस	५	२२,५००.००	०	०		०	५	२२,५००.००
९५	Baby Warmer	पिस	२	१८०,०००.००	१	१२५,०००.००		०	३	३०५,०००.००
९६	सिरोधारा टेबुल	पिस		०	१	३५,०००.००		०	१	३५,०००.००
९७	सिरोधारा पट	पिस		०	१	५,०००.००		०	१	५,०००.००

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
९८	Kidney Tray	पिस	१०	९,६२०.००	१०	२,५००.००		०	२०	१२,१२०.००
९९	भ्याक्सिन स्टोरेज रेफरीजेरेटर(vaccine storage refrigerator)	पिस		०	२	३४५,०००.००		०	२	३४५,०००.००
१००	Electronic Plaster cutter	पिस	१	१८,१४१.५९	०	०		०	१	१८,१४१.५९
१०१	Suture set	पिस	१०	६२,१५०.००	५	७,२५०.००		०	१५	६९,४००.००
१०२	Implant set	पिस	१०	४२,९४०.००	०	०		०	१०	४२,९४०.००
१०३	IUCD set	पिस	१३	५४,५७०.००	२	८,३००.००		०	१५	६२,८७०.००
१०४	Lead Glass	पिस	१	९,०००.००	०	०		०	१	९,०००.००
१०५	Duck Speculums	पिस		०	४०	२३,२००.००		०	४०	२३,२००.००
१०६	Dressing Set(ड्रेसिङ सेट)	पिस	४४	१४३,५२२.००	५	५,७५०.००		०	४९	१४९,२७२.००
१०७	Perineal veginal cervical repair set	पिस		०	५	२७,७५०.००		०	५	२७,७५०.००
१०८	फुट स्टेप (Footstep)	पिस	६	२६,३००.००	१	३,२००.००		०	७	२९,५००.००
१०९	पोसमाटम सेट(Postmartam Set)	पिस		०	२	३८,४७८.००		०	२	३८,४७८.००
११०	अक्सिजन रेगुलेटर(Oxygen Regulator (Flow Meter))	संख्या	५	११,०००.००	०	०		०	५	११,०००.००
१११	डेलिभरी सेट(Delivery Set)	पिस		०	१	५,५००.००		०	१	५,५००.००
११२	Autoclave Machine	थान	५	६८,०००.००	२	२४,०००.००		०	७	९२,०००.००
११३	Hoof Cutter	संख्या		०	२	४,८००.००		०	२	४,८००.००
११४	Examination Light/Peri Light	थान		०	४	१६,८००.००		०	४	१६,८००.००
११५	माइक्रोस्कोप	संख्या	२	२३०,०००.००	३	१०५,०००.००		०	५	३३५,०००.००
११६	Centrifuge Machine	संख्या	२	१२,५००.००	०	०		०	२	१२,५००.००
११७	Incubator	संख्या	१	१९,५००.००	०	०		०	१	१९,५००.००

क.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
११८	Autoclave Machine	संख्या	१२	१७५,५००.००	०	०		०	१२	१७५,५००.००
११९	ग्रेन्डर मेशिन	संख्या	१	४,५००.००	०	०		०	१	४,५००.००
१२०	अन्य प्रयोगशाला उपकरण	संख्या	८	३१,८५०.००	०	०		०	८	३१,८५०.००
१२१	हट एयर ओभन	संख्या	१	१९,५००.००	०	०		०	१	१९,५००.००
१२२	लिक्विड नाइट्रोजन कन्टेनर	संख्या	१	५०,०००.००	०	०		०	१	५०,०००.००
१२३	Colorimeter	संख्या	२	३६,०००.००	०	०		०	२	३६,०००.००
१२४	pH meter/पिएच मिटर	संख्या	१	५,०००.००	०	०		०	१	५,०००.००
१२५	Delivery Set/डेलिभरी सेट	संख्या	७	२५,८०२.००	०	०		०	७	२५,८०२.००
१२६	बरडिजो क्यासट्रेटर	संख्या	३	३.	०	०		०	३	३.
१२७	Sieve shaker	पिस		०	१	६९,४६९.०३		०	१	६९,४६९.०३
१२८	Digital Vernier Caliper	संख्या		०	९	४०,५००.००		०	९	४०,५००.००
१२९	Blood Roller Micture	पिस	१	२८,५००.००	०	०		०	१	२८,५००.००
१३०	Compressive Strength Testing Machine	पिस		०	१	३७६,१०६.१९		०	१	३७६,१०६.१९
१३१	Rodometer	पिस		०	९	७०,०८८.४९		०	९	७०,०८८.४९
१३२	Infrared Laser Thermometer Range	पिस		०	२	५८,०००.००		०	२	५८,०००.००
१३३	Digital Cocreate Test Hammer	सेट		०	२	२६२,४३३.६३		०	२	२६२,४३३.६३
१३४	सिलाई मेशिन	संख्या	१५	१४४,४२७.९२	०	०	१२	१४४,४२४.९२	३	३.
१३५	प्याकेजिङ मेशिन (Packaging Machine)	सेट		०	२	५९०,०००.००	२	५९०,०००.००		०
१३६	Combine Mill(कम्वाईन मिल)	संख्या		०	१	१५५,०००.००	१	१५५,०००.००		०
१३७	टोटल स्टेशन	संख्या	१	४९९,१७७.५०	०	०		०	१	४९९,१७७.५०
१३८	लेभल मेशिन	संख्या	१	१०७,३५०.००	०	०		०	१	१०७,३५०.००

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/ मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१३९	लेभलिङ स्टाफ	संख्या	२	१२,२०४.००	५	२१,६८१.४०		०	७	३३,८८५.४०
१४०	प्रिजम रड सेट	संख्या	२	८१,३६०.००	०	०		०	२	८१,३६०.००
१४१	अल्टीमिटर	संख्या	३	३९,०७०.००	५	२३,०००.००		०	८	६२,०७०.००
१४२	ठेला गाडा (wheelbarrow)	संख्या	२	८,८०४.१२	०	०		०	२	८,८०४.१२
१४३	Abney level	संख्या	१	१४,३००.००	०	०		०	१	१४,३००.००
१४४	Laser Rangefinder	पिस		०	५	१७०,०००.००		०	५	१७०,०००.००
१४५	कोर कटर मेशिन(Core Cutter Machine)	संख्या		०	१	१६५,०००.००		०	१	१६५,०००.००
१४६	Pneumatic Impact Wrench	पिस		०	१	५१,३२७.४३		०	१	५१,३२७.४३
१४७	सकेट सेट (Socket Set)	सेट		०	१	११,५०४.४२		०	१	११,५०४.४२
१४८	घास काट्ने मेशीन	संख्या	१	८,०००.००	०	०		०	१	८,०००.००
१४९	स्प्रे पम्प	संख्या	१	८,०००.००	०	०		०	१	८,०००.००
१५०	Burdizzo castetar	पिस	४	६२,०००.००	६	९२,५००.००		०	१०	१५४,५००.००
१५१	मिनिरल मिक्चर मेशिन(Mineral Mixture Machine)	सेट		०	१	१९०,०००.००	१	१९०,०००.००		०
१५२	Fire Extruesher	संख्या		०	३०	१९२,०००.००		०	३०	१९२,०००.००
१५३	टेवुल	पिस	१५५	२,३८६,९२३.४९	१४	१४३,०००.००		०	१६९	२,५२९,९२३.४९
१५४	कुर्चि	पिस	७५२	२,२२०,२५४.८३	३०	२३२,२६०.००		०	७८२	२,४५२,५१४.८३
१५५	सोफासेट	पिस	३७	१,२८०,६३६.७६	२३	२५२,१७०.००		०	६०	१,५३२,८०६.७६
१५६	स्टिल दराज	पिस	१५६	१,९७०,८२४.०८	३३	५३०,३६४.००		०	१८९	२,५०१,१८८.०८
१५७	टि टेवल	संख्या	३९	१६०,१७२.७६	१०	७४,४८०.००		०	४९	२३४,६५२.७६
१५८	कम्प्युटर टेबल	संख्या	६	२३,४१९.१२	०	०		०	६	२३,४१९.१२

क्र.सं.	जिन्सी सामानको नाम	एकाइ	गत वर्षको मौज्दात		चालु आ.व.मा दाखिला		निकासा/हस्तान्तरण/लिलाम/ मिन्हा		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.	परिमाण	जम्मा मूल्य रु.
१५९	बेन्च	पिस	४२	४२.	०	०		०	४२	४२.
१६०	खाट पलङ लोबेड	पिस	६०	३८६,६९२.८७	५	४५,०५०.००	८	६९,०२६.५६	५७	३६२,७१६.३१
१६१	न्याक	पिस	८८५०	१७,७००.००	०	०		०	८८५०	१७,७००.००
१६२	इस्टुल	संख्या	१२	२,६६४.८६	०	०		०	१२	२,६६४.८६
१६३	काठकाे दराज	संख्या	१९	३७२,४३१.८३	२	६५,०००.००		०	२१	४३७,४३१.८३
१६४	स्टील दराज	संख्या	२	२६,५४८.६६	०	०		०	२	२६,५४८.६६
१६५	बाकस	संख्या	११	१,५१०.००	०	०		०	११	१,५१०.००
१६६	डाइनिङ टेवुल	संख्या	४	६८,८१४.७५	०	०		०	४	६८,८१४.७५
१६७	किचेन रयाक/Kitchen rack	संख्या	१	४,८६७.२५	१	५,४००.००		०	२	१०,२६७.२५
१६८	मिटिङ टेवुल	संख्या	१	३७२,६७४.००	०	०		०	१	३७२,६७४.००
१६९	थ्रि सिटर(Three Seater)	पिस	२	२२,३००.००	९	१३०,५००.००		०	११	१५२,८००.००
१७०	साईड टेबल	पिस	१	६,३७२.००	०	०		०	१	६,३७२.००
१७१	सर्वाङ्गस्वेदन बक्स सेट	पिस		०	१	३४,८००.००		०	१	३४,८००.००
			जम्मा	**४७,२६७,८६९.१३**		**१०,१४२,४२७.२२**		**१,५१८,७६८.९८**		**५५,८९१,५२७.३७**

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र अन्तर्गत नियमावली, २०६४ बमोजिम सार्वजनिक सम्पत्तिको प्राप्ति, संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन,
- म.ले.प. फाराम तथा अन्य मौजुदा कानूनहरु (आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली,२०७७ , नेपाल सरकारको लेखा निर्देशिका,२०७३ आदि)
- वार्षिक बजेटलाई मध्यनजर गर्दै आवश्यकता र मागको अवस्था विश्लेषण गरी आपूर्तिको व्यवस्थापन।

वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा भएको खर्च रु.
१	**खर्च भएर जाने सामान**	६७,४६,२६७.९१५
२	**खर्च भएर नजाने सामान**	१,१४,९२,४७१.८४
	जम्मा रु.	**१,८२,३८,७३९.७६**

असल अभ्यास

- कार्यालय तथा अन्तर्गत रहेका आम्दानी बाँधिएका जिन्सी सामानको लगत अनलाइन (PAMS-Public Assets Management System) मा प्रविष्टि गरिएको,
- नगरपालिका मातहतका कार्यालयको जग्गा र भवनको अभिलेखिकरणका लागि कागजातहरु संकलन गरिएको

प्रमुख उपलब्धिहरु

- विषयगत शाखा र कार्यालयहरुको लागि आवश्यक सामानको उपलब्धताले सेवा प्रवाहमा सहजता, सरलता र चुस्तता कायम भएको,
- नया भवन निर्माण भएका वडा कार्यालयहरुमा आवश्यकता अनुसार सामाग्री व्यवस्थापन गरिएको,
- कार्यालयमा मौजुदा सम्पत्तिको अभिलेखिकरण गरिएको ।

प्रमुख समस्याहरु

- जनशक्ति अभावका कारण चुस्तरुपमा अभिलेखिकरण नभएकोले लिलाम गर्नुपर्ने सामानहरुको व्यवस्थापन गर्न नसकिएको,
- भण्डारण गर्ने कक्षको अभावले सम्पत्ति टुटफुट हुने/हराउने सम्भावना रहेको,
- सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षणको दायित्व बोध नभएकोले सम्पत्तिको आयु घटेको,
- नगरपालिका र अन्तर्गतका कार्यालय तथा संस्थाहरुले खर्च भएर नजाने जिन्सी सामानको अभिलेख नराख्नाले के कति सामान कुन अवस्थामा कहाँ छ भन्ने कुरा यकिन गर्न गाह्रो देखिएको ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन र उपयुक्त भण्डार कक्षको व्यवस्थापन गर्ने,
- आवश्यकता र मागको विश्लेषण गरी खरिद योजना बनाई आपूर्तिको व्यवस्थापन गर्ने,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्न गराउनका लागि कार्यालय प्रमुख र खरिद इकाई समितिबाट नियमित अनुगमन गरी राय सुझाव उपलव्ध गराउनु पर्ने ।

निष्कर्ष

संगठनको महत्वपूर्ण स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी भण्डार शाखामा रहेकोले माथि उल्लेखित समस्यालाई सम्बोधन गरी अभिलेखिकरणको दुरुस्ततालाई चुस्त राख्नुपर्ने देखिन्छ । कतिपय कानूनी प्रावधानका कारण खरिद प्रकृया झन्झटिलो भएकोले स्थानीय कानून बनाई आवश्यकता र मागलाई विश्लेषण गर्दै, सार्वजनिक सम्पत्तिको जिम्मेवारीवोध, दायित्ववोध र अपनत्ववोध गराई भौतिक स्रोतको व्यवस्थापन गर्न सकिएमा संगठनको कार्य वातावरणमा चुस्तता आउने, सहज र सरल सेवा प्रवाह हुने देखिन्छ ।

३.१.४ राजश्व शाखा

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहको वित्तीय अधिकारक्षेत्रको विषयमा प्रष्ट पारेको छ ।मौजुदा संविधान र कानूनमा स्थानीय तहले संघ तथा प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण प्राप्त गर्ने आन्तरिक ऋण उठाउने राजश्व बाँडफाडँबाट न्यायोचित हिस्सा प्राप्त गर्ने आन्तरिक स्रोत परिचालन गर्ने तथा प्राकृतिक स्रोत साधनबाट रोयल्टी प्राप्त गरी गर्छन त्यस मध्ये आन्तरिक स्रोत परिचालनको बिषय संघीय शासन प्रणालीमा वित्तीय संघीयताको एक महत्वपूर्ण अवयन मानिन्छ। जसले तहगत सरकारको स्वायत्ता मापन गर्ने कार्य समेत गर्छ । हाल स्थानीय सरकारको उक्त अधिकार सुचीमा सम्पती कर मालपोत कर भुमी कर बहाल कर पर्छ भने प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको दोहोरो अधिकार सूचीमा घर जग्गा रजिस्टेसन शुल्क सवारी साधन कर पर्छन ।एकल अधिकार सुचीमा रहेका शीर्षकमा स्थानीय तहले स्थानीय कानून बमोजिम राजश्व असुल गरी सिधै आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिला गर्न सक्छ भने दोहोरो अधिकारक्षेत्रको विषयमा भने प्रदेश र स्थानीय बिच बाँडफाँड गर्नुपर्ने हुन्छ ।यसै पृष्ठभूमीमा रहेर आ.व. २०८०/०८१ मा शाखाले सम्पादन गरेका कार्यहरुलाई समेटी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

उद्देश्य

- नगरपालिकाको आन्तरिक आय अभिबृद्धि गरी वित्तीय संघीयतालाई सवल बनाउने,
- राजश्व प्रशासनलाई सक्षम, सुढृढ, सवल तथा करदातामैत्री बनाउने,
- राजश्व संकलन कार्यलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने,

राजश्व संकलनको विवरण

क. नगरपालिकाको शीर्षकगत राजश्व संकलनको विवरण (रकम रु.)

क.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व. २०७९/०८०)	संकलित रकम रु. (आ.व. २०८०/०८१)
१	११३१३	सम्पत्ति कर	५,७६,८०१।-	४,९३,५८६।-
२	११३१४	भूमिकर/मालपोत	५,०९,८५४।-	५,९३,०३८।-
३	११३२१	घर/जग्गा बहाल कर	२४,८०,१५०।२३	१६,८८,६७२।४८
४	११३२२	बहाल विटौरी कर	३,१९,७४०।-	४,५२,४२९।-
५	११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशेन दस्तुर	६,५२,७७०।-	७,०३,१९२।-
६	१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम		२१,५९,४१७।-
७	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	५,८२,७३०।-	२,९७२।-
८	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	३,३१०।-	९,६३०।-

क.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व. २०७९/०८०)	संकलित रकम रु. (आ.व. २०८०/०८१)
९	१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	६,२००।-	१३,४००।-
१०	१४२२४	परिक्षा शुल्क	४५,४००।-	२९,९००।-
११	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	८,८७,३५०।३६	५६,३८१।-
१२	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२,५४,०१०।-	२,६०,८५०।-
१३	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	४,०००।-	१,३९,२००।-
१४	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७,५००।-	१२,९००।-
१५	१४२४९	अन्य दस्तुर	१,०५,१७९।६६	१,३५,२३१।-
१६	१४२६३	जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	११,३५०।-	३४,३००।-
१७	१४५२०	सामुदायिक वनबाट प्राप्त आम्दानी	०	१,८८,८००।-
१८	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवान जफत	५,४०,७३६।-	१,६७,५००।-
१९	१४५२९	अन्य राजश्व	७८,०५,०३८।५५	२२,०५,२३६।२२
		जम्मा	**१,५०,२६,१६२।०१**	**९३,४६,६३४।७**

ख. वडाहरुको शीर्षकगत राजश्व संकलनको विवरण (रकम रु.)

क.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व.०७९/०८०)	संकलित रकम रु. (आ.व.०८०/०८१)
१	११३१३	सम्पत्ति कर	४,८५,२०९।-	६,६५,५०४।-
२	११३१४	भूमीकर/मालपोत	४,७८,३६१।-	९,०१,५३०।-
३	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२८,५४,८८०।-	३७,८४,६५०।-
४	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५,७०,५००।-	७,२२,३५०।-
५	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	३,४७,७५०।-	४,११,१००।-
६	१४२४९	अन्य दस्तुर	३,१०,०५२।-	३,४०,२५०।-
७	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	१५००।-	१,०००।-
८	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	३,९०८।-	४,०८२।-
९	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	२,७००।-	५,२००।-

क्र.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व.०७९/०८०)	संकलित रकम रु. (आ.व.०८०/०८१)
		जम्मा	५०,५४,९६०।-	६८,३५,६६६।-

ग. वडागत एकमुष्ठ राजश्व संकलनको विवरण (रकम रु.)

क्र.स.	वडा नं.	२०७९/०८०	२०८०/०८१	वृद्धि प्रतिशत	कुल राजश्वमा वडाको हिस्सा
१	१	६,३६,०९२।-	१०,७७,६१९।-	६९.४२%	६.६५%
२	२	६,०५,२७४।-	९,०८,५२६।-	५०.११%	५.६१%
३	३	३,१९,३१२।-	४,७१,२९४।-	४७.५९%	२.९१%
४	४	४,०६,४५७।-	६,२३,४७२।-	५३.३९%	३.८५%
५	५	८,८६,४५७।-	११,०५,९३१।-	२४.७६%	६.८३%
६	६	८,१०,४१७।-	९,००,३५२।-	११.०९%	५.५६%
७	७	५,४०,९१८।-	६,६४,९९७।-	२२.९४%	४.१०%
८	८	४,४१,१००।-	५,९२,५३७।-	३४.३३%	३.६६%
९	९	४,०८,९३३।-	४,९०,९३८।-	२०.०५%	३.०३%
	जम्मा	५०,५४,९६०।-	६८,३५,६६६।-	३५.२३%	४२.२४%

नगरपालिका र वडाहरुको आ.व.०८०/०८१ मा प्रस्तावित आय र वास्तविक आयको विवरण

क्र.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	प्रस्तावित आय (आ.व.०८०/०८१)	संकलित रकम रु. (आ.व.०८०/०८१)	प्रतिशत
१	११३१३	सम्पत्ति कर	१५,०५,०००।-	११,५९,०९०।-	७७.०२
२	११३१४	भूमिकर/मालपोत	१६,१०,०००।-	१४,९४,५६८।-	९२.८३
३	११३२१	घर/जग्गा बहाल कर	१६,०५,०००।-	१६,८८,६७२।४८	१०५.२१
४	११३२२	बहाल विटौरी कर	७,४५,०००।-	४,५२,४२९।-	६०.७२
५	११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	२०,०००।-	०	०
६	११४७९	अन्य मनोरञ्जन कर	१५,०००।-	०।-	०
७	११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशेन दस्तुर	७,००,०००।-	७,०३,१९२।-	१००.४६
८	१४२१२	सरकारी सम्पत्तीको बिक्रिबाट प्राप्त रकम	५५,०००।-	०	०
९	१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	६१,८७,०००।-	२१,५९,४१७।-	३१.९
१०	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	१,१०,०००।-	२,९७२।-	२.७१
११	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	११,०००	१०,६३०।-	९६.६४
१२	१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	२७,५००।-	१३,४००।-	४८.७३

क.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	प्रस्तावित आय (आ.व.०८०/०८१)	संकलित रकम रु. (आ.व.०८०/०८१)	प्रतिशत
१३	१४२२४	परिक्षा शुल्क	४९,५००।-	२९,९००।-	६०.४१
१४	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,२०,०००।-	१,८८,८००।-	८५.८२
१५	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	७,००,०००।-	५६,३८१।-	८.०५
१६	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२९,००,०००।-	४०,४५,५००।-	१३९.५
१७	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३,४०,०००।-	८,६१,५५०।-	२५३.३९
१८	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	२,००,०००।-	४,२४,०००।-	२१२
१९	१४२४९	अन्य दस्तुर	२,००,०००।-	४,७५,४८१।-	२५४.८९
		जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर		३४,३००।-	
२०	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	६,००,०००।-	१,७१,५८२।-	२८.५९
२१	१४५२९	अन्य राजश्व	२,००,०००।-	२२,१०,४३६।२२	११०५.२२
		जम्मा	**१,८०,००,०००।-**	**१,६१,८२,३००।७**	**८९.९**

विषयगत हिसाबले व्यवसाय दर्ताको विवरण

व्यवसाय को समूह	कृषी व्यवसाय	डिजिटल सेवा व्यवसाय	उद्योग व्यवसाय	नेटवर्क व्यवसाय	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायक सेवा	वित्तीय सेवा	व्यापारिक वस्तु	शिक्षा सेवा व्यवसाय	संचार सेवा व्यवसाय	स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	होटल तथा पर्यटन व्यवसाय	अन्य व्यवसाय
व्यवसाय को संख्या	९१	५	७५	३	९	३९	३६०	१०	२	१०	८६	२३

विषयगत हिसाबले बहालकर दाखिला गर्ने करदाताको विवरण

बहाल करदाताको किसिम	संस्थागत	व्यक्तिगत	जम्मा	कैफियत
करदाता संख्या	५०	१३३	१८३	

सेवा प्रवाह गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरु

- सम्पत्ति कर अनलाइन सफ्टवयरबाट लिने व्यवस्था मिलाइएको,
- नगरपालिकाबाट उठाइने सम्पूर्ण कर कम्युटर सिस्टम बाट उठाउने गरिएको,

- राजश्व संकलनको लागि सुत्र राजश्व मोडयुल (Revenue Module) प्रणालीको आंशिक प्रयोग गरिएको,
- ढुंगा गिटी वालुवा सम्बन्धी ठेक्काहरुमा **E-BID** बाट ठेक्का बन्दोबस्त गर्न शुरु गरिएको ।

प्रमुख उपलब्धिहरु

- सम्पत्तिकरको अनलाइन सफ्टवयरमा ११,१७२ करदाताको जग्गाको विवरण इन्ट्री गरिएको,
- हालसम्म नगरपालिका भित्र सञ्चालन भएका ७१३ व्यवसायीलाई व्यवसाय करको दायरामा ल्याइएको,
- वडाहरुबाट सम्पत्तिकर तथा भूमीकर लिने व्यवस्था मिलाइएको,
- सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९, व्यवसाय सम्बन्धी कर कार्यविधि, २०७९ र बहाल कर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ स्वीकृत भई लागु भएको ।

कार्यसम्पादन गर्दा आइपरेका समस्याहरु

- नगरपालिकाका सम्पुर्ण व्यवसायीहरुलाई व्यवसाय करको दायरामा ल्याउन नसकिएको,
- दर्ता भएका व्यवसायीहरुलाई पूर्णरुपमा नविकरण प्रक्रियामा ल्याउन नसकिएको,
- वडागत राजश्वको लक्ष्य नतोकिएको,
- राजश्व संकलनमा खटिने कर्मचारीलाई क्षमता विकास तालिमको अभाव ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- राजश्व व्यवस्थापनमा विधुतीय प्रणालीको प्रयोगमा जोड दिदै राजश्व व्यवस्थापन पारदर्शी र पूर्व अनुमान योग्य बनाउने,
- आम नागरिकलाई राजश्व छल्नु दण्डनीय आर्थिक अपराध हो भनी बोध गराउदै आफै राजश्व तिर्न प्रयत्नशील हुने गरी जागरूक तुल्याउने,
- करको दर कम गर्दै दायरा फराकिलो बनाउने ।

निष्कर्ष

राजश्व नगरपालिकाको लागि एकमात्र आम्दानी हो र यसबाटै पालिकाले लोककल्याणकारी काम गर्ने हुँदा यसको चुहावटले पालिका र जनतालाई हानी गरिरहेको हुन्छ । एक समृद्ध पालिका निर्माणका लागि प्रभावकारी राजश्व संकलन र खर्च आवश्यक पर्ने हुँदा राजश्व संकलन, भण्डारण र खर्चलाई व्यवस्थित तुल्याइनु आजको आवश्यकता हो ।

३.१.५ सूचना प्रविधि शाखा

पृष्ठभूमि

कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवालाई विद्युतीय शासनको माध्यमबाट सुशासनको प्रत्याभूति दिन सूचना प्रविधि शाखालाई संगठनात्मक संरचनामा एक महत्वपूर्ण शाखाको रूपमा समावेश गरिएको छ । विद्युतीय शासनको अवधारणालाई सार्थक बनाउन वेवसाइट अद्यावधिक, सफ्टवेयर विकास र प्रयोग जस्ता कार्यहरूलाई कम्प्युटरीकृत गर्नुका साथै यस कार्यमा शाखा तथा वडा कार्यालयहरूलाई प्राविधिक सहायता प्रदान गर्ने जिम्मेवारी सूचना प्रविधि शाखाको रहेको छ । सोही अनुसार यस शाखाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पादित कार्यहरू, गरिएका प्रयास र समस्याहरू यस खण्डमा उल्लेख गरिएको छ।

उद्देश्य

- कार्यसम्पादनका लागि विभिन्न सफ्टवेयरहरूको पहिचान, विकास, अद्यावधिक तथा प्रयोग गर्ने,
- नगर प्रोफाईल अद्यावधिक गरी योजना निर्माण र कार्यान्वयनका लागि भरपर्दो एवम् विश्वसनीय तथ्यांक उपलब्ध गराउने,
- नगरपालिका र अन्तर्गतका सबै कार्यालय तथा संस्थाहरूमा गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- वेवसाइट तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोग मार्फत कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहका बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचित गराउने ।

असल अभ्यास तथा गतिविधिहरु

- भिमाद नगरपालिका कृषि बजार व्यवस्थापन प्रणाली संचालनमा ल्याइएको
- नगरपालिका र अन्तर्गतका सबै शाखा तथा वडाहरुमा इन्टरनेटको पहुँच पुऱ्याइएको र घटना दर्ता तथा राजस्व संकलन जस्ता कार्यहरु सिस्टम मार्फत गर्ने गरिएको,
- डिजिटल नागरिक वडापत्र, डिजिटल वोर्ड र डिजिटल हाजिरीको व्यवस्था गरिएको,
- कागजी प्रयोगलाई कम गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गर्दै वेबसाइट, एसएमएस, कमप्यूटर, पेनड्राइभ, पोर्टेवल हार्डडिस्क, ल्यापटप लगायत मोबाइल एप्सको प्रयोग भएको,
- इमेल, इन्टरनेट, वेभपेज, मोवाइल एप, LED Message Display, डिजिटल नागरिक वडापत्र, ग्रुप एस एम एस जस्ता सूचना तथा संचारका माध्यमहरु प्रविधिमैत्री वनाउने विभिन्न साधनहरु जस्तैः कम्प्युटर ल्यापटप मोबाइल, टेलिफोन, फोटोकपी, प्रिन्टर, प्रोजेक्टर आदिको अधिकतम प्रयोग गरिएको ।

प्रमुख समस्याहरु

- सूचना प्रविधिलाई लक्षित गरी वार्षिक कार्ययोजनामा पर्याप्त बजेट विनियोजन हुन नसक्नु,
- सूचना प्रविधिको प्रयोग पर्याप्त मात्रामा हुन नसक्नु,
- विभिन्न सफ्टवयरको Security Audit हुन नसक्नु,
- गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाको पहुँच सुनिश्चित नहुनु ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा सूचना प्रविधिमैत्री कार्यको लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्ने,
- उपलव्ध सम्पूर्ण जनशक्तिलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- सफ्टवयरहरुको Security Audit को व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको माध्यमबाट मात्र सुशासन हुन सक्छ भन्ने विश्वव्यापी मान्यतालाई अंगिकार गरी विद्युतीय शासनलाई सार्थक रूपमा कार्यान्वयन गर्न गुणस्तरीय प्रविधिको पहुँच विस्तार, जनशक्तिको क्षमता विकास, सूचना प्रविधिसँग अभ्यस्त हुने संस्कारको विकास गर्नु आवश्यक छ ।

३.२ सामाजिक विकास क्षेत्र

३.२.१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

पृष्ठभूमि

विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न, शैक्षिक गुणस्तर एवम् सान्दर्भिकतामा अभिवृद्धि गर्न तथा संस्थागत क्षमतामा सुधार गर्न विद्यालय शिक्षामा थुप्रै प्रयत्नहरू भईआएका छन् । शिक्षाको अवसरबाट कुनै पनि बालबालिकाहरू वञ्चित हुन नपरोस् र गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति दिन सकियोस् भन्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकारका साथै विभिन्न संघसंस्था तथा समुदायबाट शिक्षा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा पारी ठूलो मात्रामा लगानी हुँदै आइरहेको छ ।नेपाल सरकारले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गराउने संकल्प गरी सो अनुरूपका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

वि. सं. २०७२ सालमा जारी भएको नेपालको संविधानको अनुसूची ८ ले आधारभूत र माध्यमिक शिक्षालाई एकल अधिकारका रूपमा स्थानीय तहलाई निक्षेपित गरेको छ । उक्त अधिकारको कार्यान्वयनका लागि जारी गरिएको स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) ले विद्यालय शिक्षासँग सम्बन्धित नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने, विद्यालयको अनुमति स्वीकृति, सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमनलगायतका अधिकारहरू स्थानीय तहलाई दिएको छ । स्थानीय तह गठन भएपश्चात विद्यालय शिक्षासम्बन्धी वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरू स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालन भई आएका छन् । नेपाल सरकारले गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न साथै संस्थागत सक्षमता सुदृढ बनाउनका लागि कार्यान्वयनमा ल्याएको विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना (२०७९-०८९) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू ससर्त अनुदानको रूपमा स्थानीय तहमार्फत विद्यालयमा सञ्चालन भई आएका छन् । नेपाल सरकारले ससर्त अनुदानमार्फत प्रदान गरेको कार्यक्रमका अतिरिक्त शिक्षा क्षेत्रका समस्याहरू सम्बोधन गर्ने गरी नगरपालिकाको प्राथमिकतामा विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी शिक्षामा वर्षेनी ठूलो लगानी गरिरहेको छ । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा भिमाद नगरपालिकाअन्तर्गत शिक्षा, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति, गरिएका प्रयासहरू, कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू समावेश गरी यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा भिमाद नगरपालिकामा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- भिमाद नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्थाको जानकारी दिनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु,
- शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वनयका समस्या एवम् चुनौती पहिचान गरी भावी शैक्षिक कार्यदिशा तय गर्न सहयोग गर्नु ।

नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था

साक्षरता सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्यांकले भिमाद नगरपालिकाको ५ वर्ष माथिको उमेर समूहको ७९.७ प्रतिशत जनसंख्या साक्षर रहेको देखाएको छ ।

शिक्षण संस्थाहरूको विवरण

शैक्षिक सत्र २०७९ सम्म कूल ५४ वटा विद्यालय सञ्चालनमा रहेको भएतापनि शैक्षिक सत्र २०८० मा १ विद्यालय समायोजन भई कुल ५३ विद्यालय रहेका छन् । तीमध्ये सामुदायिक विद्यालय ४२ र संस्थागत विद्यालय ११ र पूर्वप्राथमिक (मन्टेश्वरी विद्यालय) १ रहेका छन् भने स्नातक तह सञ्चालित क्याम्पस १ रहेका छन् । यसैगरी सङ्घीय स्रोतबाट ३३, नगरस्रोतबाट १३ र संस्थागत विद्यालयमा आबद्ध रही ११ गरी जम्मा ५८ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र वा पूर्व प्राथमिक विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् । नगरपालिकाको शैक्षिक संस्थाहरूको विवरणलाई देहायको तालिकामा देखाइएको छ :

शिक्षण संस्थाहरूको विवरण २०८०

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
१	**प्रारम्भिक बालविकास वा पूर्व प्राथमिक विद्यालय**		
	सामुदायिक	सङ्ख्या	३३
	नगर स्रोत	सङ्ख्या	१३
	संस्थागत	सङ्ख्या	१२
	जम्मा	सङ्ख्या	५८
२	**विद्यालय सङ्ख्या**		
	सामुदायिक विद्यालय	सङ्ख्या	४२
	संस्थागत विद्यालय	सङ्ख्या	११
	जम्मा	सङ्ख्या	५३
३	**विद्यालय सङ्ख्या (एकाइ)**		
	आधारभूत (१-३/१-५)	सङ्ख्या	२९
	आधारभूत (१-८)	सङ्ख्या	६
	माध्यमिक (१-१०)	सङ्ख्या	१२
	माध्यमिक (१-१२)	सङ्ख्या	६
४	**विद्यालय सङ्ख्या (तह)**		
	आधारभूत (१-३/१-५)	सङ्ख्या	५२
	आधारभूत (६-८)	सङ्ख्या	२४
	माध्यमिक (९-१०)	सङ्ख्या	१८
	माध्यमिक (११-१२)	सङ्ख्या	६
५	नमुना विद्यालयको लागि छनौट भएका विद्यालय (जनज्योति मा.वि.)	सङ्ख्या	१
६	प्राविधिक शिक्षा (प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा परिषद मार्फत) कृषि बाली विज्ञान : तनहुँ प्राविधिक शिक्षालय भिमाद ६	सङ्ख्या	१
७	क्याम्पस (जनज्योति क्याम्पस): स्नातक तह शिक्षाशास्त्र र व्यवस्थापन सङ्काय	सङ्ख्या	१

तह अनुसार वडागत रूपमा शिक्षण संस्थाहरूको विवरण २०८०

वडा	जम्मा विद्यालय (इकाइ)	सञ्चालित कक्षा अनुसारको सङ्ख्या					
		आधारभूत (कक्षा १-३)	आधारभूत (कक्षा १-५)	आधारभूत (कक्षा १-८)	माध्यमिक (कक्षा १-१०)	माध्यमिक (कक्षा १-१२)	माध्यमिक (कक्षा ६-१२)
१	१०	२	४	१	२		१
२	८	२	३		३		
३	३		२		१		
४	४		१	२	१		

वडा	जम्मा विद्यालय (इकाइ)	सञ्चालित कक्षा अनुसारको सङ्ख्या					
		आधारभूत (कक्षा १-३)	आधारभूत (कक्षा १-५)	आधारभूत (कक्षा १-८)	माध्यमिक (कक्षा १-१०)	माध्यमिक (कक्षा १-१२)	माध्यमिक (कक्षा ६-१२)
५	६		४		२		
६	९		३	१	३	२	
७	२	२					
८	७	१	२	२		२	
९	४	२	१			१	
जम्मा	**५३**	**९**	**२०**	**६**	**१२**	**५**	**१**

उल्लेखित तालिकाबाट हेर्दा नगरपालिकामा कुल ५३ विद्यालयहरूमध्ये आधारभूत विद्यालय ३५ र माध्यमिक विद्यालय १७ रहेका छन् । आधारभूत विद्यालय ३५ मध्ये कक्षा १-३ सञ्चालित ९ वटा, कक्षा १-५ सञ्चालित २० र कक्षा १-८ सञ्चालित ६ वटा रहेका छन् भने माध्यमिक १-१० सञ्चालित १२ वटा, कक्षा १-१२ सञ्चालित ५ वटा र कक्षा ६-१२ सञ्चालित १ गरी जम्मा १८ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् । वडागत रूपमा सबैभन्दा बढी विद्यालय वडा नं.१ मा १० वटा र सबैभन्दा कम वडा नं.७ मा २ वटा रहेका छन् । यसैगरी वडा नं. ७ मा माध्यमिक विद्यालय रहेको छैन भने वडा नं. १, ६, ८ र ९ मा मात्र माध्यमिक (११-१२) सञ्चालन भएका विद्यालयहरूको पहुँच रहेको छ । यसैगरी वडा नं. ३, ४, ७ र ९ मा संस्थागत विद्यालयहरू रहेका छैनन् ।

विद्यार्थी विवरण

शैक्षिक सत्र २०८० मा नगरपालिकाभर प्रारम्भिक बालविकासमा १२६२, आधारभूत (कक्षा १-५) मा २९३७, आधारभूत (कक्षा ६-८) मा १७६०, माध्यमिक (कक्षा ९-१०) मा १०२५ र माध्यमिक (कक्षा ११-१२) मा ५७३ गरी कूल ७५५७ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । उक्त विद्यार्थीमध्ये जनजाति समुदायका विद्यार्थीको हिस्सा ५४.६ प्रतिशत र दलित समुदायका विद्यार्थीको हिस्सा २६.२ प्रतिशत रहेको छ । शैक्षिक सत्र २०८० को कक्षागत जम्मा, जनजाति तथा दलित विद्यार्थीको कक्षागत विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०८०

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी			जनजाति विद्यार्थी				दलित विद्यार्थी			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत
बालविकास	**५७०**	**६९२**	**१२६२**	**३०७**	**३९०**	**६९७**	**५५.२**	**१५७**	**१८६**	**३४३**	**२७.२**
कक्षा १	२६५	३५४	६१९	१४५	१८८	३३३	५३.८	८१	९८	१७९	२८.९
कक्षा २	२३७	२९२	५२९	११३	१५६	२६९	५०.९	८६	७७	१६३	३०.८
कक्षा ३	३२२	२८४	६०६	१८२	१५८	३४०	५६.१	८६	९०	१७६	२९.०
कक्षा ४	२७३	३२३	५९६	१५९	१८८	३४७	५८.२	७१	७८	१४९	२५.०
कक्षा ५	२५९	३२८	५८७	१३६	१७२	३०८	५२.५	७३	८६	१५९	२७.१
कक्षा **१-५**	**१३५६**	**१५८१**	**२९३७**	**७३५**	**८६२**	**१५९७**	**५४.४**	**३९७**	**४२९**	**८२६**	**२८.१**
कक्षा ६	२६१	३२१	५८२	१४९	१६७	३१६	५४.३	५५	८६	१४१	२४.२
कक्षा ७	२९३	३१४	६०७	१५९	१७३	३३२	५४.७	९०	९२	१८२	३०.०
कक्षा ८	२९५	२७६	५७१	१७८	१६७	३४५	६०.४	७०	५९	१२९	२२.६
कक्षा **६-८**	**८४९**	**९११**	**१७६०**	**४८६**	**५०७**	**९९३**	**५६.४**	**२१५**	**२३७**	**४५२**	**२५.७**
कक्षा ९	२५०	२८८	५३८	१५९	१७२	३३१	६१.५	४९	७१	१२०	२२.३
कक्षा १०	२५२	२३५	४८७	१४८	१३९	२८७	५८.९	५१	४८	९९	२०.३
कक्षा **९-१०**	**५०२**	**५२३**	**१०२५**	**३०७**	**३११**	**६१८**	**६०.३**	**१००**	**११९**	**२१९**	**२१.४**

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी			जनजाति विद्यार्थी				दलित विद्यार्थी			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत
कक्षा ११	१३९	९३	२३२	७२	५६	१२८	५५.२	३३	२०	५३	२२.८
कक्षा १२	१८५	१५६	३४१	१०१	९२	१९३	५६.६	४५	३८	८३	२४.३
कक्षा ११-१२	३२४	२४९	५७३	१७३	१४८	३२१	५६.०	७८	५८	१३६	२३.७
ECD-12	३६०१	३९५६	७५५७	२०१०	२२१८	४२२८	५५.९	९४७	१०२९	१९७६	२६.१

शैक्षिक सत्र २०८०मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको कक्षागत विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छः

सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०८०

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी			सामुदायिक विद्यालय				संस्थागत विद्यालय			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत
बालविकास	**५७०**	**६९२**	**१२६२**	**३२३**	**३५७**	**६८०**	**५३.९**	**२४७**	**३३५**	**५८२**	**४६.१**
कक्षा १	२६५	३५४	६१९	१७४	२००	३७४	६०.४	९१	१५४	२४५	३९.६
कक्षा २	२३७	२९२	५२९	१५०	१६१	३११	५८.८	८७	१३१	२१८	४१.२
कक्षा ३	३२२	२८४	६०६	१९८	१६५	३६३	५९.९	१२४	११९	२४३	४०.१
कक्षा ४	२७३	३२३	५९६	१७६	१७२	३४८	५८.४	९७	१५१	२४८	४१.६
कक्षा ५	२५९	३२८	५८७	१६७	१९६	३६३	६१.८	९२	१३२	२२४	३८.२
कक्षा १-५	**१३५६**	**१५८१**	**२९३७**	**८६५**	**८९४**	**१७५९**	**५९.९**	**४९१**	**६८७**	**११७८**	**४०.१**
कक्षा ६	२६१	३२१	५८२	१८८	२१०	३९८	६८.४	७३	१११	१८४	३१.६
कक्षा ७	२९३	३१४	६०७	२२९	२२६	४५५	७५.०	६४	८८	१५२	२५.०
कक्षा ८	२९५	२७६	५७१	२३९	२२०	४४१	७७.२	५६	७४	१३०	२२.८
कक्षा ६-८	**८४९**	**९११**	**१७६०**	**६५६**	**६३८**	**१२९४**	**७३.५**	**१९३**	**२७३**	**४६६**	**२६.५**
कक्षा ९	२५०	२८८	५३८	२१०	२१५	४२५	७९.०	४०	७३	११३	२१.०
कक्षा १०	२५२	२३५	४८७	२१६	१७२	३८८	७९.७	३६	६३	९९	२०.३
कक्षा ९-१०	**५०२**	**५२३**	**१०२५**	**४२६**	**३८७**	**८१३**	**७९.३**	**७६**	**१३६**	**२१२**	**२०.७**
कक्षा ११	१३९	९३	२३२	१३४	८२	२१६	९३.१	५	११	१६	६.५
कक्षा १२	१८५	१५६	३४१	१५७	१२९	२८६	८३.९	२८	२७	५५	१६.१
कक्षा ११-१२	**३२४**	**२४९**	**५७३**	**२९१**	**२११**	**५०२**	**८७.६**	**३३**	**३८**	**७१**	**१२.४**
	३६०१	**३९५६**	**७५५७**	**२५६१**	**२४८७**	**५०४८**	**६६.८**	**१०४०**	**१४६९**	**२५०९**	**३३.२**

भिमाद नगरपालिकामा प्रारम्भिक बालशिक्षादेखि कक्षा १२ सम्म (विद्यालय शिक्षामा) कूल ७५७५ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । ती विद्यार्थीमध्ये ३६०१ जना छात्रा रहेका छन् भने बाँकी ३९५६ जना छात्र रहेका छन् । सामुदायिक विद्यालयमा ५०४८ अर्थात ६६.८ प्रतिशत र संस्थागत विद्यालयमा कूल २५०९ अर्थात ३३.२ प्रतिशत रहेको छ ।

शिक्षक विवरण

यस नगरपालिकाको शैक्षिक सत्र २०७९ मा कार्यरत शिक्षकहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

सि.नं.	विवरण	प्रारम्भिक बालविकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	जम्मा
१	जम्मा शिक्षक सङ्ख्या	७७	३२६	९८	७२	१८	**५१४**
	जम्मा महिला शिक्षक सङ्ख्या	७५	२२५	४२	१४	३	**२८४**
	महिला प्रतिशत (जम्मा)	९७.४	६९.०	४२.९	१९.४	१६.७	**५५.३**

सि.नं.	विवरण	प्रारम्भिक बालविकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	जम्मा
२	सरकारी दरबन्दी (राहतसमेत) मा कार्यरत जम्मा	३३	१८९	५४	४२	८	**२९३**
	सरकारी दरबन्दीमा कार्यरत महिला	३३	११८	१९	९	१	**१४७**
	सरकारी दरबन्दीमा कार्यरत महिला प्रतिशत	१००	६२.४	३५.२	२१.४	१२.५	**५०.२**
	स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत जम्मा		१७८	४०	३३	४	**२५५**
	राहत अनुदान		११	१४	९	४	**३८**
३	शिक्षण सहयोग अनुदान (सङ्घीय सशर्त)		०	४	११		**१५**
४	नगर अनुदान	१४	८		१	२	**११**
५	निजी स्रोतमा कार्यरत जम्मा	३०	१२९	४०	१८	८	**१९५**

उच्चमाध्यमिक तहसम्म कुल ५१३ जना शिक्षक कार्यरत रहेकोमा २८४ जना (५५.३ प्रतिशत) महिला शिक्षक रहेका छन् । उक्त सङ्ख्यामध्ये कुल सरकारी दरबन्दी (राहत समेत) मा प्राथमिक, निम्नमाध्यमिक, माध्यमिक र उच्च माध्यमिकमा क्रमशः १८९, ५४, ४२ र ८ गरी कुल २९३ दरबन्दी रहेको छ । यसैगरी सबै तहमा गरी स्वीकृत दरबन्दी २५५ र राहत अनुदान ३८ रहेको छ । यसैगरी शिक्षण सहयोग अनुदान (ससर्ततर्फ) १५ जना, नगरपालिका स्रोतबाट १० जना र निजी स्रोत (संस्थागत विद्यालय समेत) मा १९५ जना शिक्षक कार्यरत रहेका छन् । प्रारम्भिक बालविकासतर्फ जम्मा ७७ जनामध्ये सरकारी अनुदान (ससर्त) ३३ जना, नगरस्रोतबाट १३ र बाँकी निजी स्रोत (संस्थागत समेत) मा कार्यरत रहेका छन् ।

नगरपालिका गठन भएपश्चात शिक्षा विकासमा हासिल भएका उपलब्धिहरू

वि.सं. २०७४ सालमा नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नगरपालिका गठन भई स्थानीय सरकार गठन भएपश्चात नै विकासको वास्तविक अनुभूति गराउने र मूल आधार नै शिक्षा हो भन्ने कुरालाई आत्मसात गरी गुणस्तरीय, जीवनोपयोगी, प्राविधिक एवम् व्यावसायिक शिक्षामा मुख्य जोड दिई चालिएका कदमहरूको फलस्वरूप भौतिक, शैक्षिक एवम् व्यवस्थापकीय पक्ष सवल भएको छ । शिक्षा क्षेत्रको प्रगतिको अवस्था निम्नानुसार छः

नगरपालिका गठन भएपश्चात शिक्षा क्षेत्रका उपलब्धिहरू

सि.नं.	विवरण	सङ्ख्या	कैफियत
१	शिक्षा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि निर्माण	३	
२	नगर स्रोतबाट शिक्षक दरबन्दी थप व्यवस्थापन		
	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र	१३	
	खेलकुद र कम्प्युटर शिक्षक	८	
	शुन्य दरबन्दी भएका उ.मा.वि.मा शिक्षण सहयोग अनुदान	१	
	स्रोतव्यक्ति सट्टा शिक्षक व्यवस्थापन गरी विद्यालय पेसागत सहयोग	१	
३	शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी सबै विद्यालयमा नेपाल सरकारबाट तोकिएको न्यूनतम दरबन्दी व्यवस्थापन (प्राथमिक तहबाट सपोर्ट समेत)	सबै विद्यालय (४२)	
४	विद्यालय समायोजन	५ (प्राथमिक विद्यालय)	
५	विद्यालय भवन निर्माण (राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइसँगको समन्वयमा)	१२ विद्यालय	४ कोठे भवन १७ वटा ३ कोठे भवन ३ वटा

सि.नं.	विवरण	सङ्ख्या	कैफियत
			२ कोठे भवन ६ वटा
६	विद्यालय भवन निर्माण (राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम मार्फत)	३ विद्यालय	४ कोठे भवन ३ वटा २ कोठे भवन २ वटा
७	विद्यालय कक्षाकोठा/भवन निर्माण	६ विद्यालय	
८	शौचालय निर्माण (राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइसँगको समन्वयमा)	१४	
९	खानेपानी निर्माण (राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइसँगको समन्वयमा)	६	
१०	शौचालय निर्माण (नगरमार्फत)	११	
११	माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला	१४	
१२	माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय	१३	
१३	माध्यमिक विद्यालयमा ICT प्रयोगशाला	१७	
१४	आधारभूत विद्यालयमा ICT प्रयोगशाला	५	
१५	सबै माध्यमिक विद्यालयमा पावर व्याक अप जडान	१४	
१६	विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानी व्यवस्थापनका लागि युरो गार्ड व्यवस्थापन	३१	
१७	आधारभूत विद्यालयमा कम्प्युटर व्यवस्थापन	२६ विद्यालय	
१८	बालविकास कक्षादेखि कक्षा २ सम्म सुरक्षित बसाइ व्यवस्थापन सहयोग	२२ विद्यालय	
१९	प्राविधिक शिक्षाका लागि छात्रवृत्ति (डिप्लोमा अध्ययन)	१३ जना	
२०	विद्यालयमा विद्युतीय हाजिरी जडान	१४ विद्यालय	
२१	स्मार्ट टेलिभिजन व्यवस्थापन	२२ विद्यालय	

उल्लेखित तालिकाबाट हेर्दा नगरपालिका गठन भएको छोटो अवधिमा शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि उल्लेखनीय कार्यहरू भएको देखिन्छ । शिक्षा क्षेत्रको व्यवस्थापनका लागि शिक्षा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि जारी गर्ने देखि लिएर नगर स्रोतबाट प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, शिक्षक दरबन्दी थप गर्ने, विभिन्न निकायसँगको समन्वय र नगर स्रोतबाट विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकास, विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्युटर प्रयोगशाला, पुस्तकालय, बालमैत्री बसाइ व्यवस्थापन, प्राविधिक शिक्षाका लागि छात्रवृत्ति, माध्यमिक विद्यालयमा पावर व्याक अप जडान, माध्यमिक विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानीका लागि युरोगार्ड व्यवस्थापन, विद्युतीय हाजिरी जस्ता कार्यहरू गरी गुणस्तरीय शिक्षाका लागि अनुकुल वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल भएको छ ।

शिक्षा क्षेत्रका मुख्य समस्या, चुनौती तथा अवसर

समस्या

- प्रारम्भिक बालशिक्षा विद्यालय शिक्षाको संरचनामा समावेश गरिएको भए तापनि सबै विद्यालयमा सङ्घीय अनुदानको बालविकास केन्द्र स्थापना हुन नसक्नु,
- गुणस्तरीय प्रारम्भिक बालशिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न नसकिनु,
- सबैका लागि गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्न नसकिनु,
- भर्ना भएका विद्यार्थीको निरन्तरता कायम गर्दै अपेक्षित रूपमा सिकाइ उपलब्धि हासिल हुन नसक्नु,
- तहगत एवम् विषयगत रूपमा सबै विद्यालयमा न्यूनतम एवम् कक्षागत शिक्षक व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकासको पर्याप्त व्यवस्थापन गर्न नसकिनु,
- अझै पनि निरक्षरता व्याप्त (१०.९ प्रतिशत) रहनु,

- सामुदायिक विद्यालयप्रति आम समुदायको विश्वास जागृत गर्न नसक्नु
- वर्षेनि विद्यार्थी सङ्ख्या न्यून हुँदै गई विद्यालय एकीकरण समायोजनमा लैजानुपर्ने अवस्था सिर्जना हुनु
- विद्यालय र शिक्षकलाई विद्यार्थीको उपलब्धिप्रति जवाफदेही बनाउन नसकिनु,
- सूचना प्रविधिसँग परिचित तथा आधुनिक शिक्षण शैलीसँग परिचित हुने गरी शिक्षकको क्षमता विकास गर्न नसकिनु
- पठन संस्कृतिको विकास तथा जीवनपर्यन्त शिक्षाका लागि सार्वजनिक पुस्तकालय र सिकाइ केन्द्रको स्थापना गर्न नसकिनु,
- विद्यालय शिक्षामा सुशासनको प्रत्याभूति गर्न नसकिनु,
- निजी लगानीका शैक्षिक संस्थाको उचित नियमन र व्यवस्थापन गर्न नसकिनु ।

चुनौती

- प्रारम्भिक वालविकास तथा शिक्षालाई विद्यालय शिक्षाको अभिन्न अङ्गको रूपमा व्यवस्थित गरी गुणस्तरीय बनाउनु,
- आधारभूत शिक्षालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क र माध्यमिक शिक्षालाई निःशुल्क गर्नका लागि आवश्यक पर्ने दीर्घकालीन स्रोतको व्यवस्थापन गर्नु,
- कक्षा छाड्ने दर शून्यमा झारी अपेक्षित सिकाइ उपलब्धि हासिल गर्नु,
- शिक्षण सिकाइ पद्धतिलाई गुणस्तरीय, व्यावहारिक, बालमैत्री एवम् प्रविधिमा आधारित बनाउनु,
- शिक्षकले कक्षा कोठामा बिताउने समय र कक्षा शिक्षणको प्रभावकारिताको आँकलन गर्ने संयन्त्र निर्माण गर्नु,
- विद्यालयमा तहगत, विषयगत रूपमा दक्ष एवम् प्रतिवद्ध शिक्षकको व्यवस्थापन गर्नु
- कुशल नेतृत्व गर्न सक्षम हुने गरी प्रधानाध्यापकहरूको क्षमता विकास गर्नु,
- विद्यालयहरूको एकीकरण, समायोजन र पुनर्मिलान गर्नु,
- स्थानीय आवश्यकता र सम्भावनाको आधारमा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरि सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु,
- सूचना प्रविधिलाई शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापको अभिन्न अङ्गको रूपमा स्थापित गर्नु,
- प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको उचित व्यवस्थापन गरी गुणस्तर, पहुँच र सक्षमताको विकास गर्नु,
- शैक्षिक क्षेत्रमा सुधारका लागि वडा शिक्षा समितिको क्षमता विकास र परिचालन गर्नु,
- प्राकृतिक प्रकोप एवम् आपतकालीन अवस्थामा पनि विद्यार्थीको सिकाइ सुनिश्चितता गर्नु,
- सबै उमेर समूहका व्यक्तिहरूका लागि जीवन पर्यन्त सिकाइका लागि पर्याप्त अवसर सिर्जना गर्नु,
- सार्वजनिक शिक्षाप्रतिको जनविश्वास वृद्धि गराउनु,
- संस्थागत विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरूलाई सहभागितामूलक र सरकारको पूरक प्रणालीका रूपमा व्यवस्थित गरी सेवा प्रदायक संस्थाको रूपमा सञ्चालनमा ल्याउनु,
- शिक्षाका हरेक तह र क्षेत्रमा सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

अवसर

- विद्यालय शिक्षाको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक स्थानीय ऐन, नियमावली तथा कार्यविधिको तर्जुमा गर्नु,
- विद्यालय तहमा विद्यार्थी भर्ना दरका साथै लैङ्गिक समता सूचकाङ्क प्रभावकारी देखिनु ।
- विद्यालय शिक्षाको प्रभावकारिता वृद्धिका लागि अधिकांश विद्यालयका भवन, कक्षाकोठालगायतका भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार सुदृढ हुँदै जानु,
- शिक्षा क्षेत्रका केन्द्रीय कार्यक्रम तथा बजेटका अतिरिक्त औचित्यका आधारमा नगरपालिकाबाट बजेट विनियोजन भई लगानी साझेदारी हुनु,
- स्थानीय आवश्यकता र सम्भावनालाई दृष्टिगत गरी कक्षा ५ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम विकास हुनु,

- केन्द्रीय तहवाट पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शिक्षक व्यवस्थापन, तालिम, विद्यार्थी प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू, विद्यार्थी मूल्याङ्कन तथा परीक्षा जस्ता क्षेत्रमा प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त हुनु,
- शिक्षामा समावेशी सहभागिता अभिवृद्धि हुनु, सार्वजनिक विद्यालयप्रतिको चासो र जनअपेक्षा बढ्दै जानु,
- विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय र सूचना सञ्चार प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि तीनै तहका सरकारका साथै विभिन्न सहयोगीहरूबाट लगानीको वातावरण सिर्जना हुनु ।

कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य तथा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

शैक्षिक कार्यक्रमका प्रमुख उद्देश्यहरू

- प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षालाई प्रभावकारी बनाई विद्यालय प्रवेशको तयारी गराउनु,
- विद्यालय उमेर (४-१६ वर्ष) समूहका सबै बालबालिकाका लागि गुणात्मक शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- शिक्षक सहायता प्रणालीको स्थापनाका साथै पेसागत दक्षता अभिवृद्धिगर्नु,
- विद्यालय शिक्षामा प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गराउनु,
- विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक वातावरणमा सुधार ल्याउनु,
- खेलकुद र अतिरिक्त क्रियाकलापको माध्यमबाट विद्यार्थीको सर्वाङ्गीण विकासमा टेवा पुऱ्याउनु ।

कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार/प्रक्रिया

- वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका (शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी)
- शैक्षिक सत्र २०८० को शैक्षिक तथ्यांक,
- विद्यालयको आवश्यकता र विगतमा कार्यक्रम प्राप्त गरेको आधार,
- नगर शिक्षा समितिको निर्णय,
- कार्यक्रम अनुसार कार्ययोजना तयारी तथा स्वीकृति,
- कार्यान्वयनका लागि क्षमता विकास तथा अभिमुखीकरण,
- सम्झौता, अनुदान निकासा, अनुदान, अनुगमन मूल्याङ्कन तथा प्रगतिको आधारमा फछ्र्यौट,
- खरिदका सन्दर्भमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीका साथै विद्यालय खरिद दिग्दर्शनद्वारा निर्धारित प्रक्रिया ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फ विभिन्न शिर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

क्र. सं.	क्रियाकलापको नाम	वित्तीय लक्ष्य	वित्तीय प्रगति	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/ कर्मचारीहरु समेत)	१४२९०००००	१३०९२८१९४.	९१.६२	
२	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक /कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	३५७०००००	३३२४६६६९.	९३.१३	
३	प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षकको पारिश्रमीक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	१३८५८०००	१२०४४७४९	८६.९२	

क्र. सं.	क्रियाकलापको नाम	वित्तीय लक्ष्य	वित्तीय प्रगति	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	१३५५०००	११७४६५०	८६.६९	
५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	३३८९०००	२७९८०९३	८२.५६	
६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	१२९३०००	७९७४००	६१.६७	
७	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यबस्थापन अनुदान	२५७६०००	२५०००००	९७.०५	
८	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	७६७९०००	६३५५२५३	८२.७६	
९	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान	१०००००००	७४४५८५८	७४.४६	
१०	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	७३३७०००	६२४७४४०	८५.१५	
११	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निःशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापनका लागि प्रतिविद्यार्थी अनुदान	१५४९०००	०	०.००	
१२	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	६२४८०००	६१५५३९३	९८.५२	
१३	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१८०६०००	१७७९७४६	९८.५५	
१४	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूरण तथा अन्य विपद्को समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम तथा २.७.१३.४९३०१ ReAL Plan कार्यानवयन सहजीकरण तथा विपद्को समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	५०००००	४५२८१६	९०.५६	
१५	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	१३२००००	११०८५१०	८३.९८	
१६	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रमा खेल र डिजिटल सिकाइ सामग्री तथा आधारभूत विद्यालयमा पुस्तकालय र सिकाइ थलो व्यवस्थापन कार्यक्रम	५००००००	४८५३०९९	९७.०६	
१७	कक्षा १० र १२ मा विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	६०००	०	०.००	

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	वित्तीय लक्ष्य	वित्तीय प्रगति	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
	जम्मा	२४२५१६०००	२१७८८७८७०	८९.८४	

नगरतर्फको वार्षिक कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फका विभिन्न क्रियाकलापहरूको वित्तीय प्रगतिको अवस्थालाई देहायको तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ :

नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति

नगरतर्फका शैक्षिक कार्यक्रमहरूको तथा वित्तीय प्रगति

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	नगर स्रोतका वाल विकास सहजकर्ता तलव तथा पोषाक (मासिक १३ हजारका दरले)	२५,०६,०००.००	२२,९९,६९९.००	९१.७७
२	संघिय सरकारबाट माध्यमिक विद्यालयका सहयोगी कर्मचारीलाई दिने तलवमा थप तलव व्यवस्थापन (मासिक ५ हजारका दरले १३ महिना)	९,१०,०००.००	८,९२,९४९.००	९८.१३
३	कक्षा ११ र १२ मा शुन्य दरबन्दी रहेका शंकर मा वि र मंगलोदय मा वि लाई शिक्षक व्यवस्थापनका लागि तलव र पोषाक भत्ता अनुदान (मासिक ३५ हजार)	९,३०,०००.००	६,४०,०००.००	६८.८२
४	नगर स्रोतका कम्प्युटर र खेलकुद शिक्षक तलव तथा पोषाक (मासिक १७ हजारका दरले)	१८,४८,०००.००	१६,२२,६६३.००	८७.८१
५	संघिय सरकारबाट स्वीकृत प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताका लागि दिने तलवमा थप तलव व्यवस्थापन (मासिक ३ हजारका दरले १३ महिनाको)	१२,८७,०००.००	१२,८१,०००.००	९९.५३
६	न्युनतम दरबन्दी वा सो भन्दा कम दरबन्दी भएका विद्यालयमा शिक्षक सुत्केरी हुँदा स्वयं सेवक शिक्षक व्यवस्थापन गर्न सहयोग (मासिक १५ हजारका दरले ३ महिना)	४,०५,०००.००	२,५४,४६७.००	६२.८३
७	संघिय सरकारबाट आधारभुत विद्यालयका सहयोगी कर्मचारीलाई दिने तलवमा थप तलव व्यवस्थापन (मासिक २ हजारका दरले १३ महिना)	७,५४,०००.००	७,४२,७३२.००	९८.५१
८	स्रोत व्यक्तिको सट्टा शिक्षक तलव र पोषाक अनुदान	५,२७,८७०.००	४,७१,२१८.००	८९.२७
९	संघिय सरकारबाट माध्यमिक विद्यालयका सहायक कर्मचारीका लागि दिने तलवमा थप तलव व्यवस्थापन (मासिक २ हजारका दरले १३ महिनाको)	३,६४,०००.००	३,६४,०००.००	१००.००
१०	शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको प्रस्तावमा शैक्षिक कार्यक्रम संचालन	१४,६५,०००.००	६,९७,५६६.००	४७.६२
११	शिक्षा समिति, प्र.अ., विषयगत शिक्षक तथा शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा सँग सम्बन्धित विभिन्न वैठक संचालन	३,००,०००.००	२,३३,७५०.००	७७.९२
१२	बार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण तथा छपाई	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१००.००
१३	तनहुँ प्राविधिक शिक्षालयमा ३ वर्षे कृषी डिप्लोमा अध्ययनका लागि छात्रबृत्ती (भिमाद नपा स्थायी ठेगना भएकालाई)	३,००,०००.००	३,००,०००.००	१००.००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१४	नगर स्तरिय आधारभुत तह परिक्षा कक्षा ८ संचालन (कक्षा ५ को सिकाई उपलब्धी परिक्षण समेत)	५,००,०००.००	३,७९,२६८.००	७५.८५
१५	अपाङ्गता भएका बालवालिकाहरुका लागि दिवा स्याहार केन्द्र संचालन	३,००,०००.००	२,८९,४३७.००	९६.४८
१६	विद्यालय कक्षा शिक्षण तथा शैक्षिक कार्यक्रमहरुको सुपरिवेक्षण एवं अनुगमन	१,००,०००.००	०.००	०.००
१७	शंकर मा वि ट्रस भवन निर्माणको बाँकी कार्य सम्पन्न गर्ने योजना	४,००,०००.००	३,८५,७४३.००	९६.४४
१८	पृथ्वी मा वि शौचलय निर्माण / मर्मत सम्भार तथा कार्यालय कक्ष व्यवस्थापन	४,००,०००.००	३,९६,११८.००	९९.०३
१९	दिप ज्योती आ वि कक्षा कोठा निर्माण	५,००,०००.००	४,९८,२०१.००	९९.६४
२०	अरुणोदय मा वि चमेना गृह निर्माण तथा कक्षा कोठा रंग रोगन	५,००,०००.००	४,२९,७७०.००	८५.९५
२१	धर्म मा वि ग्राउन्ड ब्लक/ढुङ्गा छाप्ने कार्य	३,००,०००.००	३,००,०००.००	१००.००
२२	ज्ञान ज्योती आ वि भिमाद १ छाना मर्मत तथा सम्भार	१,५०,०००.००	१,३१,४८०.००	८७.६५
२३	बदभद्र आ वि निर्माणाधिन शौचालय सम्पन्न गर्ने योजना	२,००,०००.००	१,९४,९६१.००	९७.४८
२४	बाल विकास मा वि भवन मर्मत तथा पुर्स्थापना	७,००,०००.००	६,८४,०१८.००	९७.७२
२५	मंगलोदय मा वि च्यानल गेट निर्माण र भऱ्याङ्ग माथि ट्रस निर्माण	२,००,०००.००	१,९३,८४९.००	९६.९२
२६	आधारभुत बिद्यालयमा युरोगार्ड तथा विद्युतिय हाजिरी व्यवस्थापन	१०,५०,०००.००	१०,१८,२०३.००	९६.९७
२७	हिमालय मा वि फर्निचर तथा फर्निसिङ्ग व्यवस्थापन योजना	३,००,०००.००	३,००,०००.००	१००.००
२८	जय नेपाल आधारभुत विद्यालयमा शौचलय निर्माण योजना	२,००,०००.००	०.००	०.००
२९	विद्यालयको आवश्यकता अनुसार भौतिक निर्माण, मर्मत सम्भार, शैक्षिक सामाग्रि व्यवस्थापन (नगर प्रमुख स्तरबाट खर्च गर्ने गरी)	१२,००,०००.००	९,६४,३९४.००	८०.३७
३०	बाल शैक्षणिक मा वि नाला निर्माण तथा जग्गा संरक्षण योजना	१०,००,०००.००	९,८०,३९१.००	९८.०४
३१	युवा लक्षित ३ महिने आधारभुत कम्प्युटर शिक्षा तालिम	२,८३०.००	०.००	०.००
३२	युवा लक्षित ३ महिने आधारभुत कम्प्युटर शिक्षा तालिम	१,९७,१७०.००	१,५७,६६७.००	७९.९७
३३	विद्यालयहरुमा अतिरिक्त कक्षा संचालनका लागि प्रोत्साहन अनुदान	३,००,०००.००	२,९९,७४६.००	९९.९२
३४	सामुदायिक बिद्यालयहरुमा विपन्न तथा जेहेन्दार विद्यार्थिहरुका लागि शैक्षिक सामाग्रि खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००	१००.००
३५	बुचाखानी मा वि सि सि क्यामारा जडान तथा अन्य मेशिनरी औजार खरिद	२,००,०००.००	१,९९,७६७.००	९९.८८
कुल जम्मा		**२,०६,४६,८७०.००**	**१,७९,५३,०५७.००**	**८६.९५**

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा विभिन्न कार्यक्रमका लागि अनुदान प्रदान गरिएका विद्यालयहरू

विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना अन्तर्गत ICT ल्याव, पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला र कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयहरू

सि.नं.	विद्यालयको नाम	कार्यक्रमको नाम	बजेट	कैफियत
१	शंकर मा वि भिमाद १	विज्ञान प्रयोगशाला	६५००००	

सि.नं.	विद्यालयको नाम	कार्यक्रमको नाम	बजेट	कैफियत
२	पार्वती मा वि भिमाद ४	पुस्तकालय	६५००००	
३	पृथ्गी मा वि भिमाद २	ICT ल्याव	६५००००	
४	बालकल्याण आ वि भिमाद ४	ICT ल्याव	६५००००	
५	बालज्योति आ वि भिमाद ८	ICT ल्याव	६५००००	
६	धर्म माध्यमिक विद्यालय	सिकाइ सुदृढीकरणका लागि प्रोत्साहन अनुदान	३०००००	

विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना अन्तर्गत नमूना विद्यालय (जनज्योति मा.वि. भिमाद ६) कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरू देहाय अनुसार रहेका छन् ।

(क) नमूना विद्यालय विकास भौतिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत

- कूल बजेट : रू १,०१,००,०००।
- खर्च भएको बजेट : रू ७४४५८५८
- सञ्चालित कार्यक्रमहरू : (१) ट्रस निर्माण (२)खेलमैदान निर्माण (३)पार्किङ स्थल निर्माण (४) फर्निचर व्यवस्थापन (५) स्मार्ट टिभि व्यवस्थापन

(ख) नमूना विद्यालय विकास शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत

- कूल बजेट : रू ३०,००,०००।
- खर्च भएको बजेट : रू २५४१४६१.६४।

सञ्चालित कार्यक्रमहरू

क्र. सं.	कार्यक्रम शीर्षक	खर्च रकम रू	कैफियत
१.	आवश्यकता तथा मागमा आधारित शिक्षक तालिम		
	क) शिक्षकहरूका लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम	८११००।००	
	ख) आधारभूत तहका शिक्षकहरूका लागि अङ्ग्रेजी, नेपाली, गणित र विज्ञान विषयको क्षमता विकास कार्यक्रम	६८२००।००	
	ग) शिक्षकहरूद्वारा क्रियाकलापमा आधारित शैक्षणिक सामग्री निर्माण कार्यक्रम	९४७९३।००	
	घ) स्वास्थ्य जीवनशैली कार्यक्रम	४१७००।००	
२.	शैक्षिक अवलोकन भ्रमण रू ३०००००।००	२५८५००।००	
	शैक्षिक अवलोकन भ्रमण (सहभागीहरूको तर्फबाट) रू ४५५००।००		
३.	आइसिटि (सूचना तथा प्रविधि) युक्त शैक्षिक सामग्री (स्मार्ट टिभी) को सङ्कलन, खरिद र निर्माण	९९०००३.१७।००	
४.	सभाहलमा एसी तथा साउण्ड प्रुफ व्यवस्थापन		
५.	सिसिटिभी खरिद र व्यवस्थापन	९८६७०.४७	
६.	कम्प्युटर ल्यावमा फर्निसिङ व्यवस्थापन	१९९८५०।००	
७.	प्र अ/ शिक्षक कक्षमा फर्निचर व्यवस्थापन+ विद्यार्थी डेस्क बेन्च व्यवस्थापन	७०८६४५।००	

क. सं.	कार्यक्रम शीर्षक	खर्च रकम रू	कैफियत
	जम्मा	२५४१४६१.६४	

शिक्षण सहयोग अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयहरू

सि.नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	तह		विषय	कैफियत
			आधारभूत (६-८)	माध्यमिकतह		
1	धर्म मा.वि.	१-१०		✓	विज्ञान, गणित	कक्षा ९ मा सेक्सन भएको
2	पृथ्वी मा.वि.	१-१०		✓	विज्ञान, अंग्रेजी	
3	रञ्‍ मा.वि.	१-१०		✓	विज्ञान, अंग्रेजी	
4	मंगलोदय मा.वि.	१-१२		✓	गणित	मा.वि. १
5	बाल विकास मा.वि.	१-१०	✓	✓	मा.वि.विज्ञान र गणित, नि.मा.वि.मा अंग्रेजी	
6	बालशैक्षिाक मा.वि.	१-१०		✓	विज्ञान, गणित	
7	बालनिकेतन आ.वि.	१-८	✓		विज्ञान	
8	बालकल्याण आ.वि.	१-८	✓		विज्ञान	
9	जनज्योति आ.वि.	१-८	✓		विज्ञान	

असल अभ्यास तथा प्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरु

आ.व. २०८०।०८१ मा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ सम्पादन गरिएका प्रवर्तनात्मक कार्य तथा असल अभ्यास देहायअनुसार रहेका छन् :

- दस वर्षे गन्तव्य र ५ वर्षको विस्तृत कार्यक्रमसहितको शिक्षा क्षेत्र योजना (२०७९—०८८) तयार भई स्वीकृति
- सबै माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरूका लागि शुद्द पिउने पानी व्यवस्थापनका लागि युरो गार्ड व्यवस्थापनका साथै विद्युतीय हाजिरीको प्रबन्ध
- कम्प्युटर सुविधा नपुगेका आधारभूत विद्यालयहरूका कम्प्युटर प्रदान
- शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन र कार्यान्वयन
- विद्यालयस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड तथा मेयर कप प्रतियोगिता
- सूचना प्रविधि सम्बन्धमा शिक्षकहरूका लागि क्षमता विकास
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकहरूका लागि क्षमता विकास कार्यशाला सञ्चालन
- आधारभूत तह (कक्षा १-३) को पाठ्यक्रम २०७६ अनुसार विद्यार्थी मूल्यांकनका लागि प्रत्येक विद्यार्थीका लागि पुग्ने गरी विद्यार्थी मूल्यांकन अभिलेखीकरण पुस्तिका छपाई गरी वितरण गर्नुका साथै सोसम्बन्धमा शिक्षकको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन
- कक्षा ५ को सिकाइ उपलब्धि परीक्षण ।

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

आ.व. २०८०।०८१ मा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फबाट सम्पादन गरिएका कार्यक्रमहरूबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरू देहायअनुसार रहेका छन्ः

- संघीय स्रोतका प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र नरहेका विद्यालयहरूमा नगरतर्फबाट प्रारम्भिक बालविकास कोटा प्रदान गरी हरेक विद्यालयमा प्रारम्भिक बालविकास कक्षाको व्यवस्था गरिनु ।
- कम्प्युटर शिक्षक, खेलकुद शिक्षक र शुन्य दरवन्दी भएका विद्यालयहरूलाई शिक्षक दरवन्दी व्यवस्था गरी विद्यालयमा शिक्षकको व्यवस्थापन सहज हुनु
- ५ वटा विद्यालयहरूमा आइसीटी ल्याव, १ विद्यालयमा पुस्तकालय, १ विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, १० विद्यालयमा कार्यसम्पादन अनुदान र राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रममार्फत २ वटा विद्यालयको भवन निर्माण (१ वटा ४ कोठे र १ वटा २ कोठे भवन) निर्माणका साथै नगर प्रमुख शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत कक्षाकोठा निर्माण, मर्मत सम्भारलगायत विद्यालयका भौतिक निर्माणका कार्य हुनु
- दस वर्षे गन्तव्य र ५ वर्षको विस्तृत कार्यक्रमसहितको शिक्षा क्षेत्र योजना (२०७९—०८८) तयार भई स्वीकृति हुनु
- सबै माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरूका लागि शुद्द पिउने पानी व्यवस्थापनका लागि युरो गार्ड व्यवस्थापनका साथै विद्युतीय हाजिरीको प्रबन्ध हुनु
- शिक्षकको दरवन्दी मिलान तथा एक विद्यालय र बालविकास केन्द्र समायोजन, ३ वटा विद्यालयको कक्षा समायोजन हुनु
- सिकाइका लागि मूल्यांकन अभिलेखीकरणका लागि कक्षा १ देखि ३ का विद्यार्थीका लागि मूल्यांकन अभिलेखीकरण पुस्तिका छपाई वितरण तथा सो सम्बन्धी शिक्षकका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन हुनु
- भिमाद प्राविधिक शिक्षालयमा अध्ययन गर्ने विपन्न समुदायका ९ जना विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था भई प्राविधिक शिक्षामा पहुँच वृद्दि हुनु,
- कम्प्युटर सुविधा नपुगेका आधारभूत विद्यालयहरूका कम्प्युटर प्रिन्टरको व्यवस्थापन गरिनु
- शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन गरी सोअनुसार कार्यान्वयन गरिनु
- विद्यालयस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड तथा मेयर कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन हुनु
- सूचना प्रविधि सम्बन्धमा शिक्षकहरूका लागि र विद्यालय व्यवस्थापन एवम् योजना निर्माण सम्बन्धमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष र प्र.अ.का लागि क्षमता विकास कार्यशाला सञ्चालन गरिनु,
- मेयरसँग बालबालिकाका कार्यक्रम, बालसञ्जाल गठन तथा परिचालन हुनु
- शिक्षा समिति र प्रधानाध्यापकको नियमित वैठक बसी सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गरिनु
- कक्षा ५ को सिकाइ उपलब्धि परीक्षण गरिनु आदि ।

कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख चुनौतीहरू

- संविधान र अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐनले गरेको व्यवस्था अनुसार निशुल्क र अनिवार्य शिक्षाको प्रत्याभूति गराउनु
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु
- कक्षागत र विषयगत रूपमा दरवन्दीको व्यवस्थापन गर्नु
- विद्यालयको पुनर्मिलान गर्नु
- शिक्षण सिकाइ तथा विद्यालय व्यवस्थापनमा नवीन प्रविधिको प्रयोग गर्नु

- विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सवल बनाउनु
- शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु
- प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व तथा व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- विद्यालयको लेखा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनु
- नियमित शैक्षिक सुपरिवेक्षण र सहायता संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउनु
- स्थानीय पाठ्यक्रम (मेरो भिमाद)का आधारमा पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु
- शैक्षिक क्षेत्रमा सुधारका लागि वडा शिक्षा समितिको क्षमता विकास र परिचालन गर्नु
- विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउनु
- संस्थागत विद्यालयको प्रभावकारी अनुगमन तथा नियमन गर्नु ।

समस्या समाधानका उपाय र जिम्मेवारी

सि.नं.	समस्या समाधानका उपाय	प्रक्रिया	जिम्मेवारी		कैफियत
			मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
१	न्यूनतम शिक्षक दरवन्दीको व्यवस्थापन गर्ने	नि.मा., माध्यमिक र उ.मा.विमा थप शिक्षक दरवन्दी प्रदान	संघीय सरकार	नगर कार्यपालिका	
२	शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्दि गर्ने	विद्यालय व्यवस्थापनमा सुधार, पठनपाठनमा नियमितता, शिक्षकको कक्षाकोठामा विताउने समय वृद्दि, अनुगमन मूल्यांकन तथा पेसागत सहयोग र पुरस्कार एवम् दण्डको व्यवस्था गरेर	विद्यालय	शिक्षा शाखा	
३	शिक्षामा लगानी वृद्दि गर्ने	गुणस्तरमा लगानीका क्षेत्र पहिचान र स्रोत पहिचान गरी लगानी गर्ने	नगरपालिका	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	
४	विद्यालय एकीकरण समायोजन	निश्चित मापदण्ड निर्माण गरी विद्यालय एकीकरण समायोजन गरेर	नगर शिक्षा समिति, कार्यपालिका	वडा शिक्षा समिति	
५	शिक्षक, प्रधानाध्यापक र वि.व्य.स.को क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	शिक्षक र प्र.अ.लाई शिक्षण सिकाइका नवीन तरिका र प्रविधिसँग क्षमता विकास र व्यवस्थापन समितिको व्यवस्थापकीय क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरेर	शिक्षा तालिमक केन्द्र, नगर कार्यपालिका, शिक्षा समिति	शिक्षा शाखा	
६	विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूति दिने	सामाजिक र लेखा परीक्षणका साथै जवाफदेही प्रणालीको स्थापना र अनुगमन मूल्यांकनलाई प्रभावकारी बनाएर	शिक्षा शाखा	वडा शिक्षा समिति, वि.व्य.स. र प्रधानाध्यापक	
७	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन	कक्षा ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम पाठ्यपुस्तक	कार्यपालिका	शिक्षा शाखा र विद्यालय	

सि.नं.	समस्या समाधानका उपाय	प्रक्रिया	जिम्मेवारी		कैफियत
			मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय	
		विकासका लागि स्रोत व्यवस्थापन, क्षमता विकास गरेर			
८	विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सबल बनाउने	विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार आवश्यकताको पहिचान गरी योजनाबद्ध रूपमा कार्यान्वियन गरेर	संघीय सरकार र नगरपालिका	शिक्षा शाखा र वि.व्य.स	
९	अनुगमन मूल्यांकन र नियमनलाई प्रभावकारी बनाउने	समूह अनुगमन र विज्ञ समूहको परिचालन गरी कार्यान्वियन गरेर	शिक्षा शाखा	वि.व्य.स. र प्र.अ.	

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा विभिन्न असहज परिस्थितका बाबजुद शिक्षातर्फका वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन स्थिति राम्रो रह्यो । आर्थिक वर्षको प्रारम्भमै कार्यान्वयन योजना तयार गरी कार्यक्रमहरूको प्राथमिकता तय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सके अझै कार्यक्रम कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता बढ्न जाने देखिन्छ । विद्यालय शिक्षामा गुणस्तर कायम गर्न तथा संस्थागत सक्षमता हासिल गर्नका लागि अनुगमन मूल्याङ्कन र सोको आधारमा पृष्ठपोषण दिने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सके र विगतका कार्यान्वयनबाट सिकिएका पाठहरूका आधारमा शैक्षिक कार्यक्रम गर्न सके अपेक्षित नतिजा हासिल हुन सकिने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

३.२.२ स्वास्थ्य शाखा

पृष्ठभूमि

स्वास्थ्य शाखावाट स्वास्थ्य सेवाको विस्तारका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत उपचारात्मक, प्रतिकारात्मक, प्रर्वद्धनात्मक तथा पुनर्स्थापनात्क प्रकृतिका आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरु मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत प्रवाह गर्नको लागि संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानको प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्नुका साथै नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत परिचालन गरी आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको विस्तार तथा पूर्वाधारहरु निर्माण गर्ने नीति अनुरुप बजेट विनियोजन गरी सहजरुपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा स्वास्थ्य शाखा मार्फत सञ्चालन भएका समग्र कार्यक्रमको प्रगति विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

वार्षिक कार्यक्रम/प्रतिवेदनको उद्देश्य

- वार्षिक कार्यक्रमहरुको प्रगतिको वारेमा जानकारी गराउने,
- आगामी वर्षको योजना तथा कार्यक्रम तयार गर्न आधार तयार गर्ने,
- नियमित अनुगमन, पृष्ठपोषण र स्रोत सुनिश्चित गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुनिश्चितता गर्ने

स्वास्थ्य क्षेत्रको वस्तुगत अवस्था

क. जनसंख्या तथा सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र. सं.	विवरण	संख्या
१	जम्मा जनसंख्या	२९१७१
२	१ वर्ष मुनिका बच्चा संख्या	३८४
३	५ वर्ष मुनिका बच्चाको संख्या	१९४७

क्र. सं.	विवरण	संख्या
११	प्राथामिक अस्पताल	०
१२	प्रथामिक स्वास्थ्य केन्द्र	१
१३	स्वास्थ्य चौकी	४

४	अनुमानित जिवित जन्म संख्या	३८९		१४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	४
५	१५-४९ वर्षका विबाहित महिला	८६००		१५	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	३
६	पूर्णखोप सुनिश्चितता भएका वडा	९		१६	खोप केन्द्र	२२
७	खुल्ला दिशा मुक्त घोषणा वडा	९		१७	गाँउघर क्लिनिक	१७
८	डट्स सेन्टर	९		१८	महिला स्वयंसेवकिका	४७
९	माइक्रोसकोपिक सेन्टर	२		१९	किशोर किशोरी मैत्री स्वा.संस्था	२
१०	एम्बुलेन्स संख्या	३		२०	क्षयरोगको बार्षिक लक्ष	

ख. भौतिक पूर्वाधारको अवस्था

क्र. सं.	विवरण	भएको	नभएको
१	आफ्नै जग्गा भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६	६
२	स्वास्थ्य संस्थाको आफ्नै भवन भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	६	६
३	सेवाग्राही र सेवा प्रदायकको लागि छुट्टै शौचालय भएका स्वास्थ्य संस्था	५	७
४	सुरक्षित खानेपानीको नियमित उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	५	७
५	टेलिफोनको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१	११
६	मोटरबाटो पुगेको स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	१२	०
७	बिधुतको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१२	०
९	कम्प्युटर वा ल्यापटप भएका स्वास्थ्य संस्था	१२	०
१०	इण्टरनेट सुविधा भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	११	१
११	एम्बुलेन्स सेवाको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	३	९
१२	प्लासेण्टा पीट भएका स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	५	७
१३	कर्मचारी आवास भएका स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	५	७
१४	स्ट्रेचर उपलब्ध भएका वडाको संख्या	९	०

ग. मानव संशाधनको अवस्था

क्र. सं.	पद विवरण	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	करार	करार स्रोत
१	मेडिकल अधिकृत	१	१	०	२	छात्रबृती करार
२	ज.स्वा.अ.	१	१		०	
३	सि.अ.हे.व.अ. छैटौ	४	४	०	०	
४	हे.अ.पाचौ/छेटौ	४	४	०	०	
५	स्टाफ नर्स	२	२	0	०	
६	फार्मेसी एसिष्टेण्ट	०	०	०	१	
७	ल्याव असिष्टेण्ट	१	१	०	२	नगरपालिका
८	ओ.ए./रेडियो ग्राफर	०	०	०	२	नगरपालिका
९	अ.हे.व./सि.अ.हे.व.	९	९	०	७	नगरपालिका
१०	अ.न.मी./सि.अ.न.मी.	११	११	०	८	संघ र न पा

११	कार्यालय सहयोगी	१	१	०	११	नगरपालिका
	जम्मा	३४	३१	३	३४	

घ. कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण

१. खोप कार्यक्रम (३ आ.व.को तुलनात्मक प्रगति विवरण)

क. स.	INDICATOR	आ.व २०७८/७९			आ व. २०७९/८०			आ व. ०८०/८१		
		लक्ष	प्रगति	प्रतिसत	लक्ष	प्रगति	लक्ष	प्रगति	प्रतिसत	प्रतिसत
१	BCG	५०७	३०१	५८	१	BCG	५०७	३०१	५८	१
२	DPT/Hep B 1	५०७	४०७	७९	२	DPT/Hep B 1	५०७	४०७	७९	२
३	OPV 3	५०७	३८४	७५	३	OPV 3	५०७	३८४	७५	३
४	PCV 3	५०७	३९६	७७	४	PCV 3	५०७	३९६	७७	४
५	MR 1	५०७	३९६	७७	५	MR 1	५०७	३९६	७७	५
६	JE	५१४	४३६	८५	६	JE	५१४	४३६	८५	६
७	MR 2nd	५१४	४५६	८९	७	MR 2nd	५१४	४५६	८९	७
८	TD 2 and 2+	५२०	३८१	७३	८	TD 2 and 2+	५२०	३८१	७३	८

खोप कार्यक्रमको प्रगति देखिने स्तम्भ तालिकाः

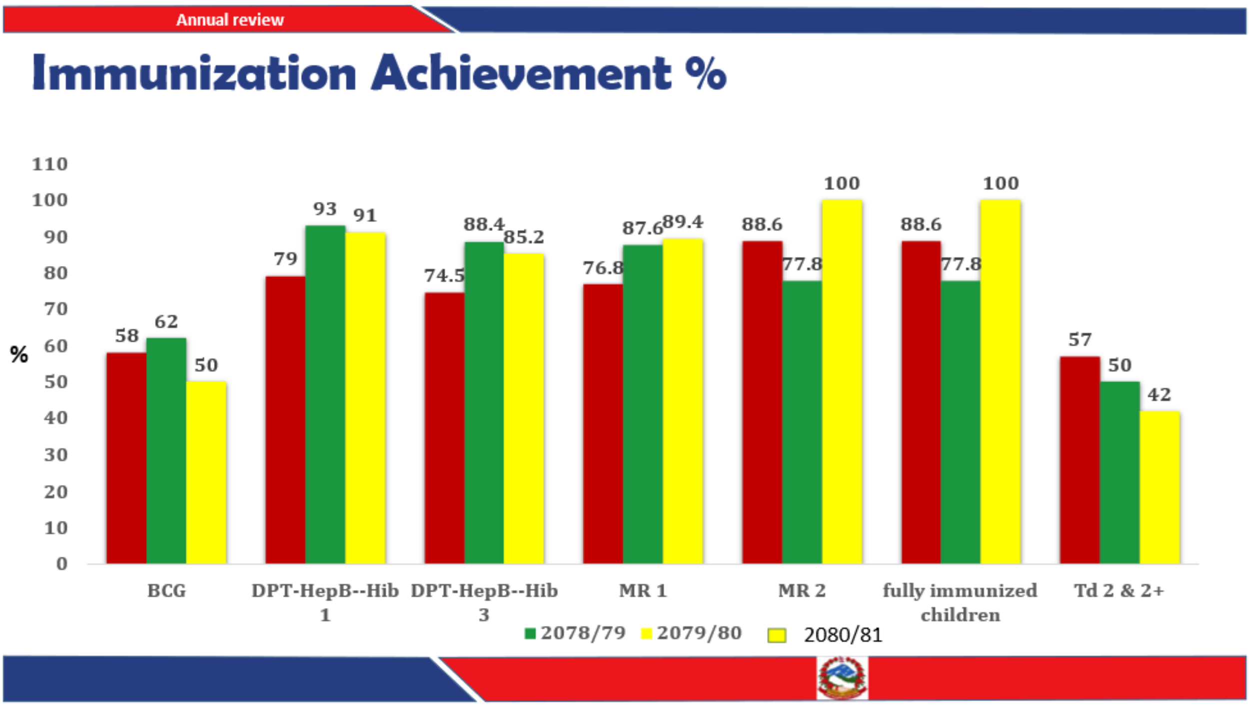

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको प्रगति (हामि काहाँ छौ)

क.स.	सूचक	केन्द्र	गण्डकी प्रदेश	जिल्ला	भिमाद न.पा.	कैफियत
१	BCG	९५	८९	५७	४९	
२	DPT/Hep B 1	९६	१०५	१०१	९१	

३	OPV 3	९४	१०९	१०३	९२	
४	PCV 3	९९	११६	११२	९९	
५	MR 1	९९	११६	११२	९९	
६	JE	१०१	११९	११५	१०६	
७	MR 2nd	१०१	११८	११४	१०७	
८	TD 2 and 2+	६८	७०	६३	५८	

(स्रोतः DHIS-2/ मासिक प्रतिवेदन)

कार्यक्रमको विश्लेषणः- खोप कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम मध्ये एक हो ।यस तालिका एवंम स्तम्भमा गत २ आ.व. र ०८०/०८१ को प्रगती तुलनात्मक देखाइएको छ । विगतका वर्षहरु भन्दा तुलनात्मक रुपमा प्रगती कम देखिएता पनि राष्ट्रिय लक्ष्य भन्दा कम प्रगती देखिएकोले जनसंख्या बृद्धिदरमा कमी आएको र बसाइसराईको कारणहरु हुन सक्ने आंकलन गरिएको छ । आ.व. ०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा कार्यक्रममा घरधुरी सर्वेक्षण गर्दा कुनै पनि बालवालिका खोप लिनबाट बञ्चित भएको देखिएन । तापनि खोप कार्यक्रमको वर्गिकरणमा दोस्रो नं. मा परेको हुँदा वडामा तथ्यपरक तथ्याङ्क लिएर शसक्त रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिएको छ ।।

२. सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमः

क स	INDICATOR	आ. व. ०७८/७९			आ व. ०७९/८०			आ व. ०८०/८१		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%
१	४ पटक गर्भवती परिक्षण	५२०	१७५	**३४**	५०३	२४७	**४९.१**	३८९	१९२	**३४**
२	संस्थागत सामान्य सुत्केरी	५२०	१८८	**३६**	५०३	१९३	**३८.३**	३८९	११६	**३०**
३	जटिल सुत्केरी		०		५०३	०	**०**	३८९	०	**०**
४	दक्ष प्रसूतीकर्मीबाट सुत्केरी	५२०	१८८	**३६**	५०३	१३५	**२६.८**	३८९	१०७	**२७**
५	तेस्रो पटक सुत्केरी जाँच	५२०	८४	**१६**	५०३	९९	**१९.६**	३८९	२०५	**५३**
६	यातायात खर्च उपलब्ध	५२०	१८८	**१००**	५०३	१९३	**३८.३**	३८९	११६	**३०**
७	सुरक्षित गर्भपतन **(Medical)**	५२०	७६	**१५**	५०३	८५	**१६.८**	३८९	६६	**१७**
८	सुरक्षित गर्भपतन **(Surgical)**	५२०	६	**१.१५**	५०३	२	**०.३९**	३८९	०	
९	मातृ मृत्यु		०	**०**	५०३	०	**०**	३८९	०	

१०	नवजात शिशु मृत्यु		०	०	५०३	०	०	३८९	०	
११	मृत जन्म (Fresh)	१८८	४	२	५०३	२	०.३९	३८९	१	०.२५
१२	मृत जन्म (Macerated)	१८८	१	०.५	५०३	०	०	३८९		

स्रोतः मासिक प्रतिवेदन/DHIS-2 (* अन्य संस्थामा भएको मृत्यु)

आ ब २०७९/०८० मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको प्रगति प्रतिशतः (हामी काहाँ छौ)

क्र.स.	INDICATOR	केन्द्र	प्रदेश	जिल्ला	भिमाद न.पा.
१	प्रोटोकल अनुसार चौथो पटक गर्भवती परिक्षण गरेको %	८८	१६०	६५	४३
२	दक्ष प्रसूतीकर्मीबाट सुत्केरी गराएको %	३६	४९	१९	३०
३	संस्थागत सुत्केरी भएको %	७८	७४	२७	३०
४	प्रोटोकल अनुसार चौथो पटक सुत्केरी जाँच %	३८	३९	४९	४०

(स्रोत DHIS-2)

कार्यक्रमको विश्लेशणः सुरक्षित मातृत्व तथा आमा सुरक्षा कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथामिकता प्राप्त कार्यक्रम मध्ये एक प्रमुख कार्यक्रम हो । तालिका नं. ६ मा गत २ आर्थिक वर्ष र चालु आ.ब. को तुलनात्मक प्रगती देखाइएको छ ।प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भवती परिक्षण गरिएका संख्या र संस्थागत सुत्केरी हुने महिलाहरुको संख्या लगायत सबै सूचकहरुमा प्रगती कम क्रममा भएता पनि राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त हुन सकेको छैन।विभिन्न वडामा घरमा सुत्केरी हुने संख्या हुनु, पहिलो गर्भवती परिक्षणको तुलनामा प्रोटोकल अनुसार ८ पटक परिक्षणको दायरामा कम आउनु ४ पटक गर्भ परिक्षण गर्ने भन्दा संस्थागत सुत्केरीको संख्या कम हुनु, तथा घरमा गएर चौथो पटक सुत्केरी जाँच गर्नेको संख्या कम हुनु कार्यक्रम का प्रमुख समस्या हुन । नेपाल सरकारले सञ्चालन गरेको घरमा सुत्केरी परिक्षण कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्नको लागि नियमित अनुगमन गरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनुका साथै नगरपालिकाबाट आन्तरिक स्रोत व्यवस्थापन गरी गर्भवती परिक्षण तथा संस्थागत सुत्केरी हुने आमालाई थप प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न आबश्यक देखिन्छ ।

३. पोषण कार्यक्रमः

क्र. सं.	INDICATOR	आ व. ०७८/७९			आ व. ०७९/८०			आ व. ०८०/०८१		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	प्रतिसत	लक्ष	प्रगति	प्रतिसत
१	New G.M. Reg. (0-11 M)	५१५	४०९	७९	५०७	४६३	९१.३	३८४	६७.६	
२	New G.M Reg. (12-23 M)	५१४	६१६	११०	५१०	३	०.५८	३८१	१.८	
३	कम तौल भ बच्चा(0-11 M)	५२०	१७५	३४	५०३	२४७	४९.१	३८९	४९.५	
४	180 Tab Iron पाएका ग.म.	५२०	१८८	३६	५०३	२१६	४२.९	३८९	१०१.७	
५	**Vit A** पाएका सुत्केरी आमा	५१५	४०९	७९	५०७	४६३	९१.३	३८४	६७.६	

स्रोतः मासिक प्रतिवेदन/DHIS-2

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको प्रगति (हामि कहाँ छौ)

क्र.सं.	INDICATOR	केन्द्र	प्रदेश	जिल्ला	पालिका	कैफियत
१	% Of New G.M. Reg. (0-11 Month)	१०२.६	१२९.९	१०४.८	६७.६	

२	% Of New G.M. Reg. (12-23 Month)	३३.७	२२.२	७.२	१.८	
३	% OF१८० चक्की Iron पाएका गर्भवतीको संख्या	६५.५	९४.३	६४.२	४९.5	
४	**% Of Vit A** पाएका सुत्केरी आमाको संख्या	८३.२	७५.४	१०२.८	१०१.७	

स्रोतः मासिक प्रतिवेदन/DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषणः पोषण कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्रथामिकता प्राप्त कार्यक्रम हो ।बहु क्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको अवधारणा अनुसार पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी ५ वर्ष सम्मका वालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र किशोरीहरुको विद्यमान पोषण अवस्थामा सुधार गरी स्वस्थ नागरिक उत्पादन गर्ने कार्यक्रमको उद्धेश्य हो । विगतका वर्षहरु भन्दा आ.ब.०८०/०८१ मा पोषण कार्यक्रमका सूचकहरु बढेको देखिए पनि राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त भएका छैन् प्रोटोकल अनुसार बच्चाको तौल लिने तथा पोषणको लेखा जोखा गर्ने कार्य लक्ष्य अनुसार कम भएको छ । असल खानपानको महत्व सम्बन्धमा आम नागरिक / आमाहरुलाई बुझाउन र बानि व्यवाहारमा परिवर्तन गराउन नसकिएको हुँदा स्वास्थ्य संस्था र बहुक्षेत्रीय पोषणको अवधारण अनुसार सम्बन्धित निकायहरु मार्फत जनस्तरमा निरन्तर पोषण सुधार सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुको साथै नियमित अनुगमन गरी पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

४. परिवार नियोजन कार्यक्रमः

क्र. सं.	INDICATOR	आ.व. ०७८/७९			आ. व. ०७९/८०			आ. व. ०८०/८१		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%
१	पिल्स नयाँ प्रयोगकर्ता	७४२२	१२४	१.६	९४२७	२११	२.२३	-	२२६	-
२	डिपो नयाँ प्रयोगकर्ता	७४२२	१५५	२	९४२७	३३४	३.५४	-	३०५	-
३	IUCD नयाँ प्रयोगकर्ता	७४२२	८	०.१	९४२७	१३	०.१३	-	१	-
४	IMPLANT नयाँ प्र.क.	७४२२	१३८	१.८	९४२७	१५८	१.६७	-	६७	-
५	कन्डम प्रयोगकर्ता	७४२२	२९३	३.९	९४२७	२७४	२.९०	-	११७	-
६	CPR	९४११	१२०	१३	९४२७	९९०	१०.५०	-	-	१४

स्रोत DHIS-2

आ. ब. ०८०/०८१ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको CPR (हामी काहाँ छौ)

क्र.सं.	INDICATOR	केन्द्र	प्रदेश	जिल्ला	भिमाद नगरपालिका	कैफियत
१	FP Methods New Acceptor	४.५	३.९	४.४	६	

स्रोतः DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषणः- परिवार नियोजन कार्यक्रम आधारभूत स्वाथ्य सेवा अन्तर्गतको प्रमुख कार्यक्रम हो। यसै अनुरुप परिवार नियोजन सम्बन्धि सम्पुर्ण सेवाहरु निशुल्क रुपमा आवश्यकता अनुसार आम नगरिकहरुले सहजरुपमा घर दैलोमा प्राप्त गर्न सकुन भनि नेपाल सरकारले विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको छ । राष्ट्रिय लक्ष्य अनुसार सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा परिवार नियोजन सेवा लिने सेवाग्राहीहरुको संख्या अपेक्षाकृत रुपमा कम देखिएको छ ।नगरपालिकाको CPR प्रदेश जिल्ला तथा केन्द्रको तुलनामा केही कम भएको तथा आगामि दिनमा स्याटलाइट क्लिनिक मार्फत सेवाको पहुँच तथा उपयोग बढाई प्रभावकारी रुपमा परिवार नियोजन सेवा विस्तार गर्नुका साथै निजि स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट नियमित रुपमा प्रतिबेदन लिने,रेर्कड राख्ने र प्रतिवेदन गर्ने र सो कार्यको प्रभावकारी रुपमा अनुगमन गर्नु आवश्यक छ।

५. वाल स्वास्थ्य कार्यक्रम

५.१. स्वासप्रश्वासः

क.सं.	INDICATOR	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१
१	Incidence Rate Of ARI	४७०	२६७.९	२३६
२	% of pneumonia among U5 new ARI child (HF &Orc)	२३	३८.७	१९.२
३	% Of Pneumonia Treated with Antibiotics (HF& Orc)	१००	१००	१००

स्रोतः DHIS-2

५.२. झाडापखला (Incidence of Diarrhea among children under 5 year, per- 1000)

क. सं.	INDICATOR	आ.व.०७८/०७९		आ.व.०७९/०८०		आ.व.०८०/०८१	
		लक्ष्य	Rate	लक्ष	Rate	लक्ष	Rate
१	Incidence Of Diarrhea	२६७७	१९०	२०९३	६२.२		५५.४
२	% Of Treatment By ORS/Zinc U5		१००		१००		१००

स्रोतः DHIS-2

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको Incidence Rate Per:1000 (हामि काहाँ छौ)

क.सं.	INDICATOR	केन्द्र	गण्डकी प्रदेश	तनहु जिल्ला	भिमाद न.पा.
१	Incidence Of Diarrhea	१२७.१	९०.४	६२	५५.४
२	% Of Treatment By ORS/Zinc	९७	९९.४	१००	१००

स्रोतः DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषणः- नेपाल सरकारले नवजात शिशु, शिशु तथा वाल मृत्युदर कम गर्नको लागि स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत वाल स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको छ ।रोग लाग्न नदिने उपायहरु अवलम्वन गर्नु, गराउनु र रोग लागेमा मापदण्ड अनुसार निशुल्क रुपमा उचित उपचार गरी मृत्युदरमा कमी ल्याउनु कार्यक्रमको प्रमुख उद्धेश्य हो ।गत वर्ष भन्दा आ.व.०८०/०८१ मा न्युमोनिया र झाडा पखलाको इन्सिडेन्स दर पालिकास्तरमा केही घटेको देखिन्छ, तर जिल्ला तुलनामा वडेको देखिन्छ । रोग लाग्ने दर बढनु कार्यक्रमको नकरात्मक सुचक हुने हुनाले झाडापखला, निमोनिया, ज्वरोजन्य अन्य रोगहरु केही बढेको देखिनु कार्यक्रम सफलता उन्मुख देखिदैन।यसको कारण महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविकाहरुको रिर्पोटमा सुद्धता नआउनु, नियमित फलोअप तथा प्रतिवेदनमा ध्यान नदिनु र रोग पहिचान गर्ने क्षमतामा कमि हुन सक्दछ ।तापनि वाल मृत्युदर नदेखिएको हुदा कार्यक्रमले सफलता पाउदै गएको देखियता पनि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्यिन गर्न स्वास्थ्यकर्मीको तालिम तथा अनसाईड कोचिङ मार्फत क्षमता अभिबृद्धि गर्ने, औषधि तथा सामग्रिहरु नियमित आपुर्ति गराउनु र प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६. रोग नियन्त्रण कार्यक्रमः- नेपालमा जनस्वास्थ्य समस्याको रुपमा रहेका विभिन्न सरुवा रोगहरु नियन्त्रण गरी समुदायमा रोगको दर कम गर्नु रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रमुख उद्धेश्य हो ।आधारभूत स्वास्थ्य सेवा मार्फत समुदाय स्तरसम्म सेवाको पहुच तथा उपयोग बढाएर प्रभावकारी कार्यान्वियन गर्नु गराउनु र सन २०३० सम्ममा राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त गर्न ठुल्लै चुनौती देखिएको छ ।विभिन्न समयमा देखिने नयाँ नयाँ महामारीजन्य रोगहरु नियन्त्रण गर्नु हाम्रो लागि थप चुनौती भएको छ ।नेपाल सरकारले प्राथमिकतामा राखेर कार्ग्रक्रमहरु सञ्चालन गरेका केही सरुवा रोगहरुको प्रतिवेदन तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

६.१ क्षयरोग कार्यक्रम

क. सं.		आ. व. ०७८/७९	आ. व. ०७९/८०	आ. व. ०८०/८१

	INDICATOR	लक्ष्य	जना	%	लक्ष्य	जना	%	लक्ष्य	जना	%
१	Case notification rate, (All form **TB** case)	३३११९	२६	७८.५	३३३६४	२०	५९.९			८८

स्रोतः DHIS-२

कार्यक्रमको विश्लेषणः- क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम हो ।समुदायमा रहेका क्षयरोगका बिरामीहरु समयमै पत्ता लगाउने, उपचारको दायरामा ल्याउने, मापदण्ड अनुसार उपचार गरी अपाँङ्ग हुने दर र मृत्यु दरमा कमि ल्याउनुको साथै रोग सार्ने दरमा कमी ल्याउनु कार्यक्रमको उद्धेश्य हो ।कार्यक्रमको लक्ष्य अनुसार क्षयरोगका बिरामी कम पत्ता लाग्नु प्रमुख समस्या भएको हुँदा समुदाय स्तरमा क्षयरोगका बिरामी खोजपडताल गर्ने र कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन पर्ने देखिन्छ ।

६.२. एच.आइ.भि. एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रमः

क्र.स.	INDICATOR	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१
१	% of Women Who Tested for HIV at ANC Check up	९०.३	८३.३	३३६ In number
२	% of diagnosed S.T.I. infections (STIs)	०	०	०
३	% of PWID Who Received an HIV test and their Results	०	०	०

स्रोतः DHIS-2/मासिक प्रतिवेदन

कार्यक्रमको विश्लेषणः- एच.आइ.भि. एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम भएपनि समाजमा हुने भेदभाव तथा लाल्छनाको कारण संक्रमित बिरामीहरुले नियमित रुममा खुलेर सेवा लिने अबस्था छैन।समाजमा जनचेतनाको बृद्धिसंगै संक्रमितको संख्या घटेको देखिन्छ तापनि लुकेर उपचार लिने अबस्था भएकोले स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा उपचार लिनेको संख्या देखिदैन । भिमाद प्रा. स्वा. के. मा गर्भवति आमाहरुलाई HIV test गर्नेको संख्या गत आ.ब. को तुलनामा घटेको देखिन्छ ।

६.३. औलो नियन्त्रण कार्यक्रमः

क्र. सं.	INDICATEOR	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१
१	No Of Total Annual Blood Slide Collection	१२६	२७२	६५२
२	Slide positivity rate (SPR) of malaria in high risk	०	०	०

स्रोतः DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषणः- नेपाल सरकारले मलेरिया नियन्त्रण कार्यक्रम मार्फत औलो उन्मुलन गर्ने निती लिएको छ । तनहुँ मलेरिया कम प्रभावित जिल्ला भएता पनि नेपाल सरकारको औलो उन्मुलन गर्ने रणनीति अनुरुप सबै ज्वरोजन्य बिरामीहरुलाई Blood Slide/RDT परिक्षण गर्ने र समुदायमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, औलो पहिचान गरी समयमै उपचार गर्ने, रोगको कारक तत्व लामखुट्टे भएकोले यसको टोकाईबाट बच्नको लागि जन चेतना अभिवृद्धि हुने कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

७. गाँउघर क्लिनिक कार्यक्रमः आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको पहुच नपुगेको स्थान तथा स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका दुर्गम बस्तीहरुमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा उपयोग तथा पहुँच बढाउन गाँउघर क्लिनिक मार्फत सेवा उपलब्ध गराईन्छ ।भिमाद

नगरपालिका अन्तर्गतका वडाहरुमा आ.व.२०८०/०८१ मा १७ स्थानमा स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत गाउघर क्लिनिक सञ्चालन भएको थियो ।

क्र.सं.	INDICATOR	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१
१	No of planned primary health care (PHCORC)	१८०	२०४	२०१
२	Average number of clients served per PHCORC	१९.१	२५	२६
३	Number of women who received DEPO at PHCORC	७१	५२	४८
४	Number of women who ANC check-up at PHCORC	१५३	२०४	१४८

स्रोतः DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषणः- माथिको तालिका अनुसार भिमाद नगरपालिका अन्तर्गतका गाँउघर क्लिनिकबाट उपलब्ध गराइएको सेवाको प्रतिवेदन अनुसार गर्भवती जाँच सेवा र सामान्य परामर्श सेवा लिनेको संख्या सन्तोषजनक देखिए पनि अन्य सेवाहरुमा न्यून भएकोले सेवाको महत्व बुझाउने र अझै कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन/अनुगमन हुनुपर्ने देखिन्छ ।

८. राष्ट्रिय स्वास्थ्य महिला स्वयंसेविका कार्यक्रमः- राष्ट्रिय स्वास्थ्य महिला स्वयंसेविका कार्यक्रम मार्फत समुदायमा जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने, स्वास्थ्य सेवा लिन लक्षित वर्गलाई उत्प्रेरित गराउने, आमा समूह मार्फत स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराउने गरिन्छ ।

क्र.सं.	INDICATOR	०७८/०७९	०७९/०८०	०८०/०८१
१	Number of Female Community Health Volunteers	४७	४७	४७
२	Number of pills cycles distributed by FCHVs	३७१	३५६	२५२
३	Number of condoms distributed by FCHV	२५०१	२७४६	२२८६
४	Number of pregnant women visited by FCHV	३९१	२८४	२०५
५	% of postpartum women visited by FCHV	५८.५	४३.८	४५

स्रोतः DHIS-2 र वस्तुगत अवस्थाः

कार्यक्रमको विश्लेषणः- माथिको तालिकबाट परिवार नियोजन कार्यक्रम र सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रममा सहयोग पुगेको पुष्ठीहुने तथ्याङ्क देखिन्छ । गाँउघर क्लिनिक मार्फत आम नागरिकलाई थप सेवाहरु उपलब्ध गराउनको लागि थप स्रोतको व्यवस्था गरी सेवा विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

९. ओ.पि.डि. सेवाः- आम नागरिकलाई दैनिक रुपमा स्वास्थ्य संस्थामा मार्फत यो सेवा प्रदान गरिन्छ । विरामी परीक्षण, उपचार, (निःशुल्क औषधी वितरण) परामर्श, प्रेषण गर्ने, फलोअप तथा आकस्मिक सेवा समेत प्रदान गरी यो सेवा प्रवाह भै रहेको छ ।

क्र. सं.	INDICATOR	०७८/०७९	०७९/०८०	०८०/०८१
१	Total Number of New OPD Visit	२८४२५	२०७५९	
२	% Of People Who Visit OPD Service	८५.६	६२.२	
३	Total No of Repeated OPD Visit	७७७०	१२१८७	
४	% Of Female to OPD Visit	५१	३८	१६९१५

स्रोतः DHIS-2

१०. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा देखिएका प्रमुख १० रोगहरुः (10- Top Disease)

क्र. स.	प्रमुख रोगहरु	संख्या	प्रतिशत

१	OPD Morbidity -other diseases and injuries Gastritis (APD)	6.6	1
२	URTI	6.3	3
३	CONJUNCTIVITIS	4.2	-
४	HTN	4.1	5
५	HEADACHE	3.8	3
६	FEVER	3.5	4
७	CUT INJURY	3.4	6
८	FUNGAL INFECTION	3.1	9
९	REFRACTIVE ERROR	3.1	-
१०	MUSKULOSKELETAL PAIN	2.8	7

स्रोतः DHIS-2

११. आँखा उपचार सेवाः

क्र. सं.	विवरण	संख्या	क्र. सं.	विवरण	संख्या
१	Total OPD	३५१३	६	Glaucoma	६९
२	Cataracts	४५९	७	Refractive Error	७००
३	Posterior Segments Disease	७५	८	Foreign Body In Cornea	४५
४	Spectacles Prescribed	५००	९	Other	२१६५
५	In Eye Camp	१२३	१०	Refer For Cat. Surgery	१३५

स्रोतः DHIS-2

नोटः आँखा उपचार सेवाका विरामीहरु कुल OPD सेवामा समावेस गरिएको छ ।

कार्यक्रमको विश्लेषणः- उपचारात्मक (OPD) सेवा आम नागरिकले प्रत्यक्ष प्राप्त गर्ने र सबैको रोजाइमा परेको स्वास्थ्य सेवा हो । कुल सेवाग्राहिको संख्या हेर्दा गत ३ आ.ब. मा खासै फरक देखिदैन, कुल बिरामी मध्येमा महिला सेवा ग्राहीहरुको संख्या बढी देखिन्छ ।मुख्य मुख्य १० वटा रोगहरुको आँकडा हेर्ने हो भने पेट सम्बन्धि रोगका बिरामीहरु अधिक देखिन्छ, क्रमश स्वास प्रश्वाससम्वन्धि समस्या टाउको दुख्रे, ज्वरो आउनु , उच्च रक्तचाप, चोट पटक लाग्नु , मांसपेशिको दुखाई, खोकी छाला सम्वन्धी दादको समस्या टन्सिलाईटिस जस्ता समस्याहरु अधिक मात्रमा देखिन्छ। नियमित औषधी खान पर्ने तथा दिर्घ रोगको संख्या दिन प्रतिदिन बढदै जानुले थप स्वास्थ्य समस्याको रुपमा देखिएको छ । उक्त स्वास्थ्य समस्याहरु नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि समुदाय स्तरमा थप कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न पर्ने देखिन्छ ।

१२. निदानात्मक सेवाः- भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा उपचारात्क सेवाहरु विस्तार गरिएका छन जस अन्तर्गत निदानात्क सेवाहरु जस्तै प्रयोगशाला सेवा, X-Ray सेवा, यु.एस.जि. सेवाहरु समेत सञ्चालन भएको हुँदा उक्त सेवाको विवरण समेत तलको तालिकामा राखिएको छ।प्रयोगशालाबाट सेवा लिनेको संख्या बढदै गएकोहुदा प्रयोगशालालाई थप ब्यवस्थित बनाउन पर्ने देखिन्छ ।आँखा उपचार सेवा तथा एक्सरे सेवाबाट समेत विरामीहरु लाभान्वित भएको हुदा यि सेवाहरु पनि थप व्यवस्थित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

१२.१. प्रयोगशालाः

क स	विवरण	संख्या	क स	विवरण	संख्या

१	Bacteriology-Sputum AFB test conducted	412
२	Bacteriology-others test conducted	
३	Biochemistry-Albumin test Conducted	224
४	Biochemistry-Alkaline Phosphate test Conducted	219
५	Biochemistry-Blood urea test Conducted	602
६	Biochemistry-Creatinine test Conducted	1407
७	Biochemistry-HDL test Conducted	991
८	Biochemistry-LDL test Conducted	991
९	Biochemistry-Others test Conducted	
१०	Biochemistry-Protein test Conducted	214
११	Biochemistry-RA factor test Conducted	407
१२	Biochemistry-SGOT test Conducted	232
१३	Biochemistry-SGPT test Conducted	232
१४	Biochemistry-Sugar-F test Conducted	2981
१५	Biochemistry-TG test Conducted	991
२५	Hematology- DLC test Conducted	1027
२६	Hematology- ESR test Conducted	27
२७	hematology- TLC- Hb test Conducted	1027
१६	Immunology-RPR-VDRL +ve test	266
१७	Immunology-RPR-VDRL-total test	226
१८	Immunology-Rapid MP-total test Conducted	575
१९	Immunology-TPHA test Conducted	
२०	Parasitology- Acetone test Conducted	43
२१	Parasitology- Occult blood test Conducted	282
२२	Parasitology- Stool R/E test Conducted	327
२३	Parasitology- Urine R/E test Conducted	2401
२४	Immunology-RPR-VDRL +ve test	266

स्रोत DHIS-2

१२.२ एक्सरे सेवाः

क.सं.	विवरण	संख्या
१	Total Xray	१११८
२	Bima service	१९६९५
३	Chest	३८३
४	Upper Limb	३२१
५	Lower Limb	४०३

१२.३ यु. एस. जि. सेवाः

क.सं.	विवरण	संख्या
	जम्मा	६९८

स्रोत DHIS-2

१३ कडा रोग लागेका विपन्न नागरिकहरुको सिफारिस सम्बन्धी विवरणः

क्र.स.	रोगको विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	मृगौला रोग	५	७	१२
२	मुटु रोग	५	६	११
३	क्यान्सर	१२	८	२०
४	स्पाईनल ईन्जुरी	०	०	०
५	हेड ईन्जुरी	१	०	१
	जम्मा	२३	२१	४४

स्रोतः सिफारिस र अभिलेख

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रकृयाहरुः

सामान्यत स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रमहरु संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु र स्थानीय सरकारबाट बजेट बिनियोजन भएका निश्चित शिर्षकका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिने भएको हुदा आर्थिक ऐन नियमको परिधिमा रही तपसिलका प्रकृयाहरु पुरागरि कार्यक्रम सञ्चालन गराएको छ ।

क. योजना तथा बजेट बाँडफाँड एकिन गरि कार्यविधिको अध्ययन गर्ने ।

ख. पूर्व योजना तयारी सहित टिप्पणी र आदेश सदर गर्ने ।

ग. कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जनशक्ति/सहभागी व्यवस्थापन गरि सरोकारवालालाई अग्रिम जानकारी गराउने ।

घ. कार्यक्रम सञ्चालन गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

ङ. खरिद सम्बन्धि कार्यक्रम भएमा खरिद ऐन नियमावली अनुसार कार्यान्वयन गर्ने ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट खर्चको अवस्थाः

(क) संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित सशर्त कार्यक्रमः

बजेट	विनियोजित बजेट	खर्च	बजेट खर्च (%)	बेरुजु फछ्र्यौट	
				आ.व.०७९/०८०	२०८०/०८१
सर्शत अनुदान	३८१९१००	-	७५%	0	0
समानिकरण (आन्तरिक)	८११५०००	६७०२३५४	८२.५८%	0	0

(ख) आन्तरिक स्रोत भिमाद नगरपालिका

सञ्चालन गरिएका रचनात्मक कार्यहरुः

- स्वास्थ्य संस्था वडा नं १, २, ५, ६, ८ बृहत स्वास्थ्य शिविर संन्चालन।
- भिमाद प्रा.स्वा.के.मा कोल्डरुम व्यवस्थापन ।
- २ वटा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन निरन्तरता ।
- स्थानीय तथा संघीय शर्सत कार्यक्रमहरु सफलता पुर्वक कार्यान्वयन ।
- बहुपक्षिय समन्वय गरी सहयोग प्राप्त गर्ने क्रम जारी ।
- बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम सञ्चालन

कार्यक्रमका सबल पक्षहरुः

- निर्धारित कार्यक्रमहरु नियमित रुपमा सञ्चालन ।
- सफ्टवयरबाट तथ्याङ्क प्रविष्ठः(HMIS, LMIS) ।
- कोभिड १९ रोकथामका लागि खोप कार्यक्रम सूचारु ।

- विपत ब्यवस्थापन समिति र RRT CRRT तैयारी अबस्थामा रहेको।
- राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुदै आएको ।
- स्वास्थ्य कर्मिको पदपुर्ति /विभिन्न तालिम कार्यक्रम सञ्चालन ।

कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरुः

- भौतिक पुर्वाधारको अभावः (भवन खानेपानी)
- दक्ष जनशक्तिको अभावः (तालिम प्राप्त जनशक्ती औजार उपकरण मर्मत संभार समेत गर्ने)
- न्युन स्रोत साधनः (न्युन बजेट विनियोजन/निकासा)
- नयाँ स्वास्थ्य समस्याहरुको बढदो प्रभावः (कोभिड, डेंगी, नसर्ने रोग, मानसिक स्वास्थ्य आदि)

समस्या समाधानका उपायहरुः

- आवश्यक भौतिक पुर्वाधारहरु क्रमश तयार गर्नुपर्ने
- आवश्यकता अनुसार तालिमको व्यवस्था सहित जनशक्ति व्यवस्था हुनुपर्ने
- कुल बजेटको ५-१० प्रतिशत बजेट विनियोजन हुनपर्ने
- कुन निकायबाट कुन कुन सामाग्री/औषधि आपुर्ति गर्ने हो एकिन हनुपर्ने
- नयाँ समस्या/ महामारी नियन्त्रणका लागि पुर्व तयारी अबस्थामा रहनु पर्ने **(बजेट, जनशक्ति, तालिम र सामाग्रि सहित)**

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा डेंगी को बिरुद्ध RDT TEST KIT कार्यक्रम व्यापक रुपमा सञ्चालन गरिएको छ ।आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा संघीय सरकार मार्फत प्राप्त सशर्त अनुदान तर्फका कार्यक्रम संचालन गरी ७५ % वित्तिय प्रगति हासिल भएको छ । यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित विभिन्न कार्यक्रमका प्रमुख सूचकहरु मध्ये केन्द्रको तुलनामा कम प्रगति देखिए तापनि प्रदेश र जिल्लासंग तुलना गर्दा सन्तोषजनक अवस्था रहेको हुँदा कम प्रगति भएका सूचकहरुको आगामी आर्थिक वर्षमा कारण खोजी गरी उक्त सूचकहरुमा सुधार हुन आवश्यक छ । अप्रयाप्त भौतिक पूर्वाधार, न्यून बजेट, दक्ष जनशक्तिको कमीको कारण स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु प्रभावित हुने भएकोले नीति तथा कार्यक्रम अनुसार स्रोत सुनिश्चित गरी तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न सकेमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सकिने देखिन्छ ।

३.२.३ आयुर्वेद औषधालय

पृष्ठभूमि

विश्वमा प्रचलित विभिन्न चिकित्सा पद्धतिहरु मध्ये आयुर्वेद चिकित्सा पद्धति नेपालको सबभन्दा प्राचीन, भरपर्दो तथा राष्ट्रिय चिकित्सा पद्धति हो जुन शाश्वत, अनन्त र अनादि हो । नेपालको परम्परागत चिकित्सा पद्धतिको रुपमा रहेको आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा र होमियोप्याथिक लगायत चिकित्सा पद्धतिको संरक्षण र प्रवर्धन गर्नका लागि स्थापित भिमाद नगरपालिका अन्तरगतको आयुर्वेद औषधालयवाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदान गरिएको सेवा, सञ्चालन भएका मुख्य कार्यक्रमहरु, गरिएका प्रयास र समस्याहरुलाई यो प्रगति प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- गुणस्तरीय आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चितता गर्ने,
- आगामी बर्षको योजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने,
- बार्षिक कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा लेखाजोखा गरी जानकारी गराउने,

आयुर्वेद तर्फको समष्टिगत अवस्था

बार्षिक विरामी तथ्यांक विवरण

क्र.सं.	सेवा विवरण	आ.व. २०७८/०७९	आ.व. २०७९/०८०	आ.व. २०८०/०८१
१	बहिरंग सेवा	३६९३	४४९७	५९४२
२	जेष्ठनागरिक	१३०	२७५	४९७
३	स्तनपाई	१९७	२२४	६७
४	पंचकर्म	७९०	७४०	८२७
५	नागरिक सेवा क्लिनिक	२७१८	२०३४	१८२३
६	निःशुल्क आयुर्वेद तथा योग शिविर	२७९	४८२	१९४
७	योग सेवा	२०४	२९८	२०७
जम्मा		**७११९**	**७६११**	**९८८७**

प्रदान गरिने सेवा तथा संचालित कार्यक्रमहरू

- विरामी जाँच
- उपलब्धता अनुसारको औषधी वितरण
- पंचकर्म/पुर्वकर्म सेवा
- जेष्ठनागरीक स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवा कार्यक्रम
- प्रसुती महिलालाई दुग्ध वर्धक औषधी वितरण
- योग परार्मश सेवा
- नागरिक आरोग्य सेवा क्लिनिक
- नागरिक आरोग्यकार्यक्रम
- स्वास्थ्य जीवनशैलीप्रवर्धन कार्यक्रम
- विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम
- बृहत निशुल्क आयुर्वेद तथा योग शिविर

कार्यक्रम कार्यान्यिवयन गर्दा अपनाईएका प्रकृयाहरू

- स्वीकृत नगर विकास योजना पुस्तिका,

- विभागवाट प्राप्त कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन,
- सम्वन्धित कार्यविधिको अध्ययन,
- नगरसभा, नगर कार्यपालिका वैठकका निर्णय एवं संघ प्रदेशवाट प्राप्त निर्देशनहरु,
- सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली,
- नियमित आयुर्वेद स्वास्थ्य सम्वन्धी सेवा प्रवाह ।

बार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि. न	योजना तथा क्रियाकलापको नाम	बजेट उपशीर्षक	बार्षिक बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१	विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	२२५१२	८०,०००	८०,०००	१००
२	राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी जयन्ती, राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय योग दिवस	२२५१२	२५,०००	२४,९६०	९९.८४
३	मातृ शिशु रक्षार्थ स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	२२५१२	५०,०००	५०,०००	१००
४	पंचकर्म तथा पुर्वकर्म व्यवस्थापन	२२५१२	७५,०००	७४,८७०	९९.८३
५	जेष्ठ नागरीक स्वास्थ्य प्रर्वधन सेवा कार्यक्रम	२२५१२	७०,०००	७०,०००	१००
६	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधी खरिद कार्यक्रम	२७२१३	३,००,०००	२,९९,९७१	९९.९९
७	नागरीक आरोग्य सेवा क्लिनिक संचालान तथा व्यवस्थापन २ वडामा	२२५१२	२,५०,०००	२,४९,९७९	९९.९९
८	स्वस्थ्य जीवनशैली प्रबर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	१,५०,०००	१२४,५००	८३
९	बृहत आयुर्वेद तथा योग शिविर	२२५२२	२,००,०००	१,९९,०६३	९९.५३
१०	आयुर्वेद औषधालयलाई अपुग औषधी खरिद	२७२१३	५,००,०००	५,००,००	१००
११	महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकालाई योग तथा जडिबुटी सम्बन्धी आधारभुत तालिम	२२५२२	१,००,००	९६,०००	९६

६. बार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा बित्तिय प्रगती —

		ईकाइ	भौतिक	वित्तिय

सि.न	योजना तथा क्रियाकलापको नाम		लक्ष्य	प्रगति	प्रतिशत	बार्षिक बजेट	बार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
१	जेष्ठ नागरीक स्वस्थ्य प्रर्वधन कार्यक्रम	६० बर्ष माथी	५००	४९७	९९.४०	७००००	७००००	१००
२	नागरीक आरोग्य सेवा क्लिनिक संचालान तथा व्यवस्थापन २ वडामा	जना	२०००	१८२३	९२	२५००००	२४९९७९	९९.९९
३	विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	९र १०काविद्यार्थीहरु	२००	२००	१००	८००००	८००००	१००
४	महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकालाई योग तथा जडिबुटी सम्बन्धी आधारभुत तालिम	अनमी तथा महिला स्वंयमसेवीकाहरु	७०	६७	९६	१,००,००	९६,०००	९६
५	स्वस्थ्य जीवनशैली प्रबर्द्धन कार्यक्रम	जना	२५०	२०६	८३	१,५०,०००	१२४,५००	८३
६	राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी जयन्ती, राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय योग दिवस	जना	५००	४८३	९७	२५,०००	२४,९६०	९९.८४
७	मातृ शिशु रक्षार्थ स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	स्तनपाई आमाहरु	१००	९४	९४	५०,०००	५०,०००	१००
८	पंचकर्म तथा पुर्वकर्म कार्यक्रम	जना	१०००	८२७	८३	७५,०००	७४,८७०	९९.८३
९	बृहत निशुल्क आयुर्वेद तथा योग शिविर	जना	२५०	१९४	७८	२,००,०००	१,९९,०६३	९९.५३

कुल बार्षिक बजेट खर्च

सि.न	बजेट उपशीर्षक	कुल बार्षिक बजेट	कुल खर्च रकम	कुल खर्च प्रतिशत
१	शर्शत अनुदान(संघीय सरकार)	६,००,०००	५,९९,८०१	९९.९६
२	भिमाद नगरपालिका	१२,००,०००	११,६९,५४२	९८
	जम्मा	**१८०००००**	**१७६९३४३**	**९९**

असल अभ्यास

- बृहत निशुल्क आयुर्वेद तथा योग शिविर ।
- नागरिक आरोग्य सेवा विस्तार ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयसेवीकालाई योग तथा जडीबुटी सम्बन्धी आधारभुत तालिम ।
- संघिय शर्सत तथा स्थानीय कार्यक्रम सफलता पुर्वक कार्यान्वयन ।

- पुर्वकर्म/पंचकर्म सेवा विस्तार ।
- स्वास्थ्य जीवनशैली प्रबर्धन कार्यक्रम ।

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- आयुर्वेद औषधालयबाट सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्यामा बृद्धि,
- आयुर्वेद, योग एवं जडिबुटी तथा स्वस्थ्य जीवनशैली आदि कार्यक्रमबाट आम जनसमुदायमा जनचेतना वृद्धि,
- निरोगी नेपाल अभियानलाई लक्षित गरी कार्यक्रम सञ्चालन हुदै आएको,
- आयुर्वेद शिविर, नागरिक आरोग्य सेवा क्लिनिक, स्तनपायी आमा आदि कार्यक्रमहरुबाट सेवाग्राहीले समुदाय स्तरवाट सेवा प्राप्त गरेको ।

कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- संघीय सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन समयमा प्राप्त नहुनु,
- भौतिक पूर्वाधारको अभाव,
- न्यून बजेट विनियोजन ।

समस्या सामाधानका उपायहरू

- कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका समयमा प्राप्त हुनु पर्ने,
- औषधालयलाई आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरु नगरपालिकाले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागले संघिय बजेट संगै कार्यविधि पनि पढाउनुपर्ने ।
- आयुर्वेदको लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने ।

निष्कर्ष

आ . व ०८०/८१ मा विभिन्न असहज परिस्थिका बावजुद पनि यस आयुर्वेद शाखाको बार्षिक कार्यक्रकमहरुको कार्यन्वयन करिब शतप्रतिशत नै राम्रो रह्यो । अप्रयाप्त भौतिक पुर्वधारका कारण कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समस्या देखियो । यसरी कार्यक्रम संचालन गर्दा हाम्रो समाजमा नसर्ने रोग अम्लपित्त बाथ उच्चरक्तचाप मानसिक स्वास्थ्य समस्या महिलाहरुमा महिनावारी सम्बन्धी समस्या प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको रुपमा देखिएको छ । उल्लेखित समस्याहरु समाधानका लागी स्थानीय निकायको समन्वयमा प्रचुर स्रोतसाधन सहित अबका दिनहरुमा विगतका कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट सिकेका पाढहरुका आधारमा अगामी बर्षका कार्यक्रमहरु अझ राम्ररी एवं प्रभावकारी तरिकाले समयमा सापेक्षित कार्यक्रम संचालन गर्न सके आपेक्षित नतिजा हाँसिल गर्न सक्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौ ।

३.२.४ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा १६ अन्तर्गत सम्मानपूर्वक बाँच्न पाइने हकका साथै कानूनको आधारमा समान हुने, कानूनको समान संरक्षणवाट बञ्चित नगरिने, सामान्य कानूनको प्रयोगमा शारीरिक अवस्था वा अपाङ्गता लगायतका आधारमा भेदभाव नगरिने हक प्रत्याभूत गरेको छ । महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव, हिंसा शोषणको अन्त्य गरी आर्थिक समृद्ध र दिगो विकासका लागि महिलाको समान अग्रसरतामा नेतृत्वदायी भूमिका विकास गर्दै स्रोत, साधन, अवसर तथा लाभमा लैङ्गिक न्याय सहितको पहुँच सुनिश्चित गर्न नगरपालिकावाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, आदिवासी जनजाति लगायत लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण संग सम्वन्धित विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको विद्यमान अवस्था रहेको छ ।

विद्यमान अवस्थाः- आर्थिक वर्ष २०७९/०८० सम्म अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण सम्बन्धी विवरण

क वर्ग			ख वर्ग			ग वर्ग			घ वर्ग			जम्मा		कूल जम्मा
महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	४६७
४०	५६	९६	९३	११९	२१२	२८	६९	९७	२२	४०	६२	१८३	२८४	

कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार/प्रक्रिया

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी जानकारी पुस्तिका, २०७६
- अपाङ्गता सम्वन्धी कार्यन्वयन निर्देशिका,
- स्वीकृत नगर विकास योजना २०८०/८१,
- अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण सम्वन्धी तथ्यांक,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र अपाङ्गता समन्वय समितिको निर्णय ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१का कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

मुख्य क्रियाकलापहरू

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामग्री वितरण,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका उत्कृष्ट संरक्षकलाई सम्मान,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम,
- महिला, जनजाति र दलितहरुका लागि सचेतना तथा सीपमूलक तालिम सञ्चालन ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रको समष्टिगत प्रगतिको अवस्था

क.सं.	विनियोजित वजेट रु.	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत	कैफियत

कार्यक्रम कार्यान्वयनका सबल र सुधारात्मक पक्षहरू

सबल पक्ष

- सम्वन्धित व्यक्तिको घर तथा टोलमा गई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामग्री वितरण,
- ६० वर्ष माथिका नागरिकलाई ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण
- ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान कार्यक्रम,
- विभिन्न समुदायमा आधारित सचेतना तथा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन ।

सुधारात्मक पक्ष

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सीपमुलक तालिम दिनु,
- जीविकोपार्जनका लागि वातावरण सिर्जना गर्नु,
- समाजमा सकारात्मक सोचको विकास गर्नु ।

निष्कर्ष

आर्थिक रुपले विपन्न र सामाजिक रुपले पछाडी परेका महिला, बालबालिका साथै दलित समुदायका व्यक्ति र अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिकलाई विशेष प्राथमिकता दिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । सञ्चालन गरिएको कार्यक्रमवाट तालिम प्राप्त भएपछि कामको निरन्तरतामा कमी देखिएकोले, मागको आधारमा तालिम कार्यक्रम संकलन गरी सोही आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

३.२.५ सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा

(क) सामाजिक सुरक्षा

पृष्ठभूमि

मानिस सक्रिय जीवनयापन गरिरहेका बेलामा होस् या अशक्त अवस्थामा होस उसका आधारभूत मानवीय आवश्यकताहरु पूरा हुने सुनिश्चितता हुनु नै सामाजिक सुरक्षा हो सोका लागि नेपाल सरकारले देशभर मुख्य सातवटा लक्षित समूहहरुलाई विभिन्न दरमा भत्ता वितरण गरिरहेको छ । नेपाल सरकार, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग अन्तरगत यस नगरपालिकामा रहेको सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखावाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पादन भएका सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्वन्धी प्रगतिको अवस्था यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर

क्र.सं.	लाभान्वित वर्ग	भत्ता प्राप्त गर्न योग्य उमेर र अवस्था	मासिक रु.
१	जेष्ठ नागरिक	जेष्ठ नागरिक ७० वर्ष माथि	४०००
२	अन्य जेष्ठ नागरिक	६० वर्ष उमेर पुगेका साविक कर्णालीका जिल्लाहरुका नागरिक र देशभरीका दलित नागरिक	२६६०
३	एकल महिला	विवाह नगरी वसेका ६० वर्ष उमेर पुगेका महिला, सम्वन्ध विच्छेद वा न्यायिक पृथकीकरण गरी वसेका, ६० वर्ष उमेर पुगेका र पतिको मृत्यु भएका ६० वर्ष उमेर पुगेका	२६६०
४	विधवा	पतिको मृत्यु भएका जुनसुकै उमेरका महिलाहरु	२६६०
५	पूर्ण अपाङ्गता भएका	सम्वन्धित निकायवाट क वर्ग अर्थात रातो रंगको अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्त गरेका जुनसुकै उमेरका नागरिकहरु	३९९०
६	अति अशक्त अपाङ्गता	सम्वन्धित निकायवाट ख वर्ग अर्थात निलो रंगको अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्त गरेका जुनसुकै उमेरका नागरिकहरु	२१२८
७	लोपोन्मुख आदिवासी/जनजाति	कुसुन्डा, बनकरिया, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, किसान, लेप्चा, मेचे र कुसवडिया, पत्थरकट्टा, सिलकट, कुशवधिया, कुचवधिया	३९९०
८	बालबालिका	अनुसूची ५ वमोजिम नेपाल सरकारले तोकेका क्षेत्र तथा जिल्ला र देशभरिका दलित परिवारका पाँच वर्ष उमेर ननाघेका एक आमावाट जन्मिएका बढीमा दुइ सन्तानलाई	५३२

स्रोतः- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

(ख) पञ्जीकरण

राज्यमा बसोबास गर्ने प्रत्येक व्यक्तिका महत्वपूर्ण व्यक्तिगत घटनाहरुलाई आधिकारिक रुपमा अभिलेख राख्नुलाई व्यक्तिगत घटनादर्ता भनिन्छ । नेपालमा जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईंसराई र सम्बन्ध विच्छेद गरी पाँच किसिमका घटनाहरु दर्ता भइरहेको छ । "जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३" जारी भए पश्चात मिति २०३४ साल बैशाख १ गतेदेखि १० जिल्लाबाट शुरु गरी १७ चरणमा विस्तार हुदै मिति २०४७ साल बैशाख १ बाट नेपालभर लागू भएको हो । मिति २०७६/१०/२८ गतेवाट लागू भएको राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७ वमोजिम व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने कार्य हुँदै आएको छ । यस खण्डमा पञ्जीकरण शाखाले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा गरेका क्रियाकलापहरूको अवस्था उल्लेख गरिएको छ ।

उद्देश्य

- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगतिको अवस्था जानकारी गराउने,
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा भोगिएका समस्याहरु पहिचान गर्ने,

- २०२४ सम्म व्यक्तिगत घटना दर्तालाई सतप्रतिशत पुऱ्याउन ।

सेवा प्रवाहको अवस्था

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

क स	सामाजिक सुरक्षा किसिम	कुल लाभग्राही संख्या र रकम प्रथम त्रैमासिक		कुल लाभग्राही संख्या र रकम दोस्रो त्रैमासिक		कुल लाभग्राही संख्या तेस्रो त्रैमासिक		कुल लाभग्राही संख्या चौथो त्रैमासिक	
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	२५१३	२९९२७५२९	२५२९	३०१४०९८०	२५५५	३०१८९०५०	२६३२	३१२३४३४७
२	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता दलित	३१६	२४८१७८०	३३१	२६०१२१४	३२८	२५९१८४९	३२८	२५७३२५०
३	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता एकल महिला	३०७	२४४४५४०	३०५	२४०८५४१	३१२	२४६३८९४	२८९	२२९०२६०
४	विधवा	४१३	३२६९१४०	४३०	३३६१५३१	४३१	३४०८३७७	४३७	३४६८९८३
५	पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	८१	९५५३००	८१	९५६१३७	८०	९४६३१८	८०	९४३८८४
६	अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	१७८	११२३५८४	१७८	११२९८९७	१७८	११३४२२४	१८१	११३८९६१
७	दलित बालबालिका	४५०	६८५७७४	४६५	७०४९०२	४७६	७२५५१९	४७५	७३०७७७
जम्मा		४२५८	४०८८७६४७	४३१९	४१३२५५४६	४३६०	४१४५९२३१	४४२२	४२३८०४६२

आ व २०८०/८१ को दोश्रो त्रैमासिकबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता EFT (विद्युतीय माध्यम) मार्फत वितरण गरिएको थियो।

क स	मिति	त्रैमासिक	भुक्तानी रकम
१	२०८०/०६/२४	प्रथम त्रैमासिक	रु ४०८८७६४७ चार करोड अठासी लाख सात हजार छ सय सडचालीस
२	२०८०/१०/२२	दोस्रो त्रैमासिक	रु ४१३२५५४६ चार करोड तेह लाख पच्चीस हजार पाच सय छेयालीस
३	२०८१/०३/१८	तेस्रो त्रैमासिक	रु ४१४५९२३१ चार करोड चौध लाख उन्साठी हजार दुइ सय एकतीस
४	२०८०/०३/१७	चौथो त्रैमासिक	रु ४२३८०४६२ चार करोड तेइस लाख असी हजार चार सय बैसट्टी
जम्मा रकम भुक्तानी			**रु१६६०५२८८६ सोह्र करोड साठी लाख बाउन्न हजार आठ सय छयासी**

व्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण

जन्म दर्ता		मृत्यु दर्ता		विवाह		सम्बन्ध बिच्छेद		बसाईसरी आएको संख्या		बसाईसरी जाने संख्या	
३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन	३५ दिन

भित्र	कटेको	भित्र	कटेको	भित्र	कटेको	भित्र	कटेको	भित्र	कटेको	भित्र	कटेको
१३०	६०९	१७६	१३२	१०४	२६६	४५	३९	१५०	०	४७२	०

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशीर्षक	बजेट उपशीर्षकको नाम	बजेट रु.	खर्च रु.	वित्तियप्रगति प्रतिशत
१	२२३११	पंजिकरण शाखा मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सन्चालानार्थ)	५०,०००	४१५१०	८३।०२
२	२२७११	अन्य विविध खर्च- आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैठकको चियापान लगायतको खर्च	५३,०००	१६७००	३१।५१

हालसम्म सन्चालन हुन कठिनाई भएका कार्यक्रमहरु

सि.नं.	बजेट उपशीर्षक	बजेट उपशीर्षकको नाम	बजेट रु.	खर्च रु.	वित्तियप्रगति प्रतिशत
१	२२५२२	समुदाय स्तरमा सामाजिक सुरक्षा तथा पन्जिकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	३,००,०००	०	०

कार्यसम्पादनमा भएका समस्याहरू

- व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधन गर्ने कार्य जटिल हुनु,
- घटना दर्ताको आवश्यकता र महत्व बारे नागरिक पूर्णरुपमा जानकार नहुनु,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको लगत कट्टा, नविकरण र नयाँ दर्ता समयमा हुन नसक्नु ।

समस्या समाधानका उपायहरू

- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्वन्धी कानून संशोधनको लागि पहल गर्नुपर्ने,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्वन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

निष्कर्ष

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरणका विषयहरु एक अर्कामा अन्तर सम्वन्धित छन् । यी दुवै विषयलाई सँगसगै लैजानको लागि स्थानिय पञ्जिधिकारी र सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा बिच समन्वय जरुरी देखिन्छ । नेपाल सरकारले सन् २०२४ सम्म व्यक्तिगत घटना दर्तालाई सतप्रतिशत पुऱ्याउने प्रतिवद्धता सयुक्त राष्ट्र संघको महासभामा गरी सकेको छ । सोही राष्ट्रिय नीतिलाई सफल बनाउने तिर नगरपालिका क्रियाकलाप केन्द्रित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

३.३ भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र

३.३.१ योजना शाखा

पृष्ठभूमि

संघ, प्रदेशवाट प्राप्त तथा नगरसभा एवं नगर कार्यपालिकाको वैठकवाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम लगायत विकास निर्माण सम्वन्धी कार्यहरुको कार्यान्वयन यस शाखावाट सञ्चालन हुदै आइरहेको छ । संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपूरक, विशेष, समानीकरण, सशर्त अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँडवाट प्राप्त रकम र नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतको बजेटवाट नगरसभा, नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने मुख्य दायित्व

योजना शाखाको रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा संघीय सरकार र प्रदेश सरकार मार्फत प्राप्त वजेट तथा नगर सभा एवं नगरकार्यपालिकावाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न गरिएका प्रयासहरु,असल अभ्यास, कार्यान्वयनका क्रममा आइपरेका समस्याहरु तथा समाधानका उपायहरू समेत समावेश गरि योजना शाखाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

बार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

- पूर्वाधार विकास निर्माणको लागि स्वीकृत वजेटवाट प्रभावकारीरुपमा योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु/गराउनु,
- क्षेत्रगतरुपमा पूर्वाधार विकास गरी आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउनु,
- योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा आर्थिक प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- आगामी आर्थिक वर्षको लागि योजना, कार्यक्रम छनौट तथा कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने ।

कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रकृया

- योजना तथा कार्यक्रमको वार्षिक कार्य सञ्चालन तालिका तयार गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन
- उपभोक्ता समितिले गर्ने कार्यहरुमा शत् प्रतिशत उपभोक्ता समिति दर्ता भई योजनाको निर्माण कार्य समपन्न
- उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखिकरण गरी योजना सञ्चालन,
- उपभोक्ता समिति सम्वन्धी कार्यविधि बनाई योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरिएको,
- रु. ५ लाख सम्मका योजना तथा कार्यक्रमहरु वडा कार्यालयमा नै सम्झौता,अनुगमन तथा भुक्तानीका लागि सिफारिश गर्ने व्यवस्था रहेको,
- ५ लाख भन्दा वढि लागतका नगरस्तरीय योजनाहरु नगरपालिकामा सम्झौता गरी कार्यान्वयन हुने व्यवस्था रहेको,
- लागत सहभागिताका योजना तथा कार्यक्रमहरू नगरपालिकामा सम्झौता गरी कार्यान्वयन हुने व्यवस्था रहेको,
- योजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यविधि वमोजिम योजना अनुगमनलाई निरन्तरता दिइएको,
- लागत सहभागितामा सडक कालोपत्रे,सामुदायिक भवन तथा अन्य क्षेत्रमा ७०/३० को अवधारणा लागु,
- विद्यालयको भौतिक तर्फका योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि योजना निर्माण समिति गठन गरी सोही समिति मार्फत कार्य समपन्न,
- ठूला योजना २५ लाख भन्दा माथिका र वडा कार्यालयवाट टेण्डरवाट प्रक्रिया बढाईदिनुहुन भनी लेखि आएका योजना तथा कार्यक्रममा E-Bidding मार्फत कार्य सञ्चालन ,
- नगरपालिकावाट सम्पादन गर्न नसकिने प्राविधिक सेवा लिने कार्यहरुमा मात्रै परामर्श सेवाका लागि नियमानुसार आवश्यक सेवा मात्रै खरिद गरिएको,

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका आधारहरु

- स्वीकृत बार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका,
- नगरसभा तथा नगर कार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरु,
- भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६
- उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन र उपभोक्ता समिति दर्ता कार्यविधि,
- योजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यविधि, २०७७
- भिमाद नगरपालिकाको नगर यातायात गुरुयोजना, २०७७
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४

- संघ तथा प्रदेशवाट प्राप्त मार्गनिर्देशन तथा परिपत्रहरु ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा वडागत योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट रु.	बार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानीकरण तथा राजश्व बाँडफाँड)	७७०३१९१७/	६०३५६०१३/-	७८.३५	
२	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)	४०००००	२९७९५६०	७४.५%	ठेक्का मार्फत संचालन (१ वटा योजना)
३	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	१०००००००	६२७६१६२	६२.८%	ठेक्का मार्फत संचालन (१ वटा योजना)
४	संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम समपूरक अनुदान	**५०००००**	**३४१३६९०**	**६८.३%**	**ठेक्का मार्फत संचालन (१ वटा योजना)**
५	संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम शसर्त अनुदान	**८०००००**	**७८६३७९**	**९८.३%**	**ठेक्का मार्फत संचालन (१ वटा योजना)**

वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ योजना शाखा मार्फत संचालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तिय प्रगतिको अवस्थालाई देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः

क. नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानीकरण तथा राजश्व बाँडफाँड) तर्फको समग्र प्रगतिः

१. चौधौं र पन्ध्रौं नगरसभा र एकमुष्ठ शिर्षकको नगरकार्यपालिकावाट स्वीकृत योजनाहरु मध्ये योजना शाखावाट संचालित

- नगरको वजेटवाट विनियोजित रकम रु. ७,७०,३१,९१७/-
- जम्मा खर्च रु. ६,०३,५६,०१३/-
- नगरसभावाट स्वीकृत योजना शाखाबाट कार्यान्वयन भएको संख्याः २४
- एकमुष्ठ शिर्षकवाट भएका योजना संख्याः १०२
- जम्मा स्वीकृत योजना संख्याः१२९
- कार्यान्वयन भएको संख्याः १२६
- कार्यान्वयन नभएकोः ३
- विनियोजन मध्ये खर्च प्रतिशतः ७८.३५ %

२. नगरतर्फको योजना शाखावाट संचालित क्षेत्रगत विवरण

- सडक (पिच, ढलान, स्तरोन्नती) तर्फका योजनाः वटा

- भवन/मर्मत (संस्थागत, सामुदायिक) तर्फका योजनाः   वटा
- खानेपानी, सरसफाइ तथा सिंचाई (मर्मत, एकघर एक धारा,पाइप) तथा कुलो बाँध तर्फका योजनाः   वटा
- धार्मिक, संस्कृति संरक्षण तथा पर्यटन क्षेत्र विकास तर्फका योजनाः   वटा
- अन्य (परामर्श, तालिमलगायत) योजना संख्याः   वटा

नगर तर्फका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति विवरण

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	ठेगाना/योजना स्थल	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	भिमाद नगरउद्योग वाणिज्य संघसंगको सहकार्यमा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यक्रम	भिमाद-६	फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन	सम्पन्न भएको	१००	५०००००	५०००००	१००	
२	युवा लक्षित सिप विकास तालिम कार्यक्रम	नपा	सिप विकास तालिम	सम्पन्न भएको	१००	५०००००	४९३०००	९८.६०	हलुका सवारीचालक तालिम संचालन
३	उपभोक्ता समिति क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम	नपा	उसलाई तालिम	सम्पन्न		३५००००	८०३००	२२.९४	
४	सेतीकाली साहित्य संगम भिमादको सहकार्यमा साहित्य सम्वन्धी कार्यक्रम	नपा	साहित्य कार्यक्रम	सम्पन्न	१००	५००००	५००००	१००	
५	वडा नं.१ र २ कार्यालय भवन निर्माण योजना क्रमागत	वडा नं.१ र २	तला थप	सम्पन्न	१००	४६०००००	४५१९११२	९८.२४	ठेक्का मार्फत
६	वडा नं.८ को वडा कार्यालय भवन निर्माण क्रमागत	भिमाद-८	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	४५०००००	४१७२७८५	९२.७३	
७	बुढ्वाफाँट सिंचाईका लागि मोटर खरिद	भिमाद-५	मोटर खरिद तथा जडान	सम्पन्न	१००	५०००००	४८७०५३	९७.७६	
८	उत्तर दक्षिण मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	भिमाद-४	बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	१००००००	९९१४२७	९९.१४	

सि.नं	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना/योजना स्थल	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
९	किहुँ मोटरमार्ग कालोपत्रे योजना क्रमागत	भिमाद-१	कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	४५०००००	४५०००००.	१००	गत आवको भुक्तानी दिइएको
१०	नवदुर्गा सामुदायिक भवन मर्मत संभार योजना	भिमाद-८	भवन मर्मत	सम्पन्न	१००	८०००००	७५८३८२	९४.८०	
११	नगरपालिकाको पार्किङ ट्रस तथा ल्यावको लागि कोठा थप योजना	नगरपालिका	ट्रस तथा ल्याव कोठा	सम्पन्न	१००	५०००००	५०००००	१००	कोटेशन मार्फत
१२	भिमाद भागर सिम्ले मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	भिमाद-८	बाटो ढलान तथा स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	१००००००	९९८०१९	९९.८	
१३	सिद्धगुफा मोटरमार्ग स्तरोन्नती	भिमाद-७,९	काम हुदैं	सम्पन्न	१००	२००००००	०	०	ठेक्का मार्फत काम हुँदै
१४	पिपलडाँडा भ्यूटावर जाने बाटो ढलान योजना	भिमाद-८	बाटो ढलान	सम्पन्न	१००	५०००००	४८८६५१	९७.७९	
१५	उत्तर दक्षिण मोटरमार्ग स्तरोन्नती	भिमाद-२	बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	१००००००	९९७२६५	९९.७३	
१६	शान्ति मार्ग कल्भर्ट ढलान योजना	भिमाद-५	बाटो ढलान	सम्पन्न	१००	१००००००	९८७०००	९८.७०	
१७	खहरे बाँध निर्माण योजना	भिमाद-३	बाँध निर्माण	सम्पन्न	१००	९५००००	९४२२५०	९९.१८	
१८	तल्लो लहरेनी बाँध निर्माण योजना	भिमाद-६	बाँध निर्माण	सम्पन्न	१००	९५००००	९४९२५०	९९.९२	
१९	ठुलो हटिया थुम्का खानेपानी टंकी निर्माण योजना	भिमाद-७	टंकी निर्माण	सम्पन्न	१००	१५०००००.	१५०००००.	१००	५ लाख वडागत
२०	चौतारी पार्क निर्माण योजना तारवार समेत	भिमाद-६	चौतारी निर्माण तथा तारवार	सम्पन्न	१००	१००००००	३७१९४८	३७.१९	
२१	तनहुँ प्राविधिक शिक्षालय देखि देउराली निस्कने	भिमाद-६	कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	२५०००००	२५०००००	१००	

सि.नं	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना/योजना स्थल	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
	सडक कालोपत्रे योजना								
२२	मालेवगर विरौटा कृषि मोटरमार्ग निर्माण योजना	भिमाद-५	बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	५०००००	४९८५८४	९९.७२	
२३	काउले खानेपानी योजना	भिमाद-१	विद्युत पोल तथा तार खरिद जडान	सम्पन्न	१००	१००००००	१००००००	१००	
२४	रजिडाँडा खेलमैदान निर्माण योजना	भिमाद-४	खेलमैदान निर्माण	सम्पन्न	१००	१५००००	१४७८१४	९८.५४	
	जम्मा					३,१८,५०,०००	२८४३२८४०	८९.२७	

३. एकमुष्ठ विनियोजन भएका शीर्षकवाट नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भै योजना शाखवाट सञ्चालन भएका योजनाहरु

१. **एकमुष्ठ विनियोजन भएका शिर्षकहरुवाट नगरकार्यपालिकाबाट विनियोजन गरी योजना शाखवाट संचालन भएका योजनाहरु**

- नगरकार्यपालिकाको निर्णय अनुसार सडक भौतिक पूर्वाधार निर्माण मर्मत सुधार शिर्षकवाटः १७ वटा
- परम्परागत पेशा व्यवसाय प्रवर्धन -५ वटा
- लागत सहभागिता शिर्षकः २९ वटा योजना
- **विपद व्यवस्थापन कोष शिर्षकबाटः १७ वटा**
- संस्कृती संरक्षण- १
- **आदिवासी जनजाति सम्वन्धी कार्यक्रम- ३**
- **विविध कार्यक्रम- ४**
- **अन्य खानेपानी योजना — १९ जना**
- समपुरक योजनाहरुः ३ वटा
- **निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत संभार - १**
- **पुजिगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण-३**
- कुल जम्मा स्वीकृत योजनाहरुः वटा
- कार्यान्वयन भएका योजनाहरुः वटा,
- संचालन नभएकाः वटा

तालिका २: नगर तर्फका एकमुष्ठ शीर्षकबाट संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
क)	७०/३० लागत सहभागितामा संचालित योजनाहरु (सि.नं.२०६)								

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	गोरडाँडा कृषि तालिम भवन निर्माण योजना	भिमाद १	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	६०००००	५८५०००		
२	दरकाङ कृषि समाज भवन निर्माण योजना	भिमाद १	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	७०००००	६८२४८०		
३	छिपुङ मोटरमार्ग ढलान योजना	भिमाद १	बाटो ढलान	सम्पन्न	१००	२४००००	२१४३१६		
४	चण्डीडाँडा आमा समुह अधुरो भवन निर्माण निर्माण योजना	भिमाद २	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	३६००००	३५०२०२		
५	ब्राहमण सममाज अधुरो भवन निर्माण योजना	भिमाद २	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	५०००००	४६४७६८		
६	कोटथर कोटघर मन्दिर निर्माण योजना	भिमाद ३	मन्दिर निर्माण	सम्पन्न	१००	३०००००	२९२५००		
७	चिसापानी खेत नाला व्यवस्थापन योजना	भिमाद ३	नाला निर्माण	सम्पन्न	१००	२०००००	१९१४५५		
८	सेन बंशको कुलिन मन्दिरमा ट्रस्ट तथा घेराबार निर्माण योजना	भिमाद ३	मन्दिर संरक्षण	सम्पन्न	१००	३०००००	२९२५००		
९	पिरुङ डाँडाथोक अधुरो मन्दिर निर्माण योजना	भिमाद ४	अधुरो मन्दिर निर्माण	सम्पन्न	१००	६०००००	४९०९००		
१०	नरिकोट सामुदायिक भवन मार्वल विच्छाउने योजना	भिमाद ४	भवन सम्पन्न	सम्पन्	१००	४०००००	३८६९२७		
११	कल्याणकारी आमा समुह भवन निर्माण योजना	भिमाद ५	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	७०००००	५७९०००		

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१२	समाबेशी मार्ग देखी आदर्श टोल सम्म कालोपत्रे योजना	भिमाद ६	बाटो कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	८०००००	७६०५०७		
१३	शुभटोल ख मार्ग कालोपत्रे योजना	भिमाद ६	बाटो कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	८०००००	७६६५६४		
१४	न्युरोड देखि कुमार चोक जोड्ने भित्री बाटो निर्माण योजना	भिमाद ६	बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	३४००००	३३०६९६		
१५	नेवा खल भिमाद शान्तिनगर अधुरो भवन निर्माण योजना	भिमाद ६	अधुरो भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	७५००००	७२५४२०		
१६	साठीमुरे बाँध कुलो निर्माण योजना	भिमाद ७	बाँध निर्माण	सम्पन्न	१००	७४००००	७१७५८०		
१७	गणेशपुर सामुदायिक भवन निर्माण योजना	भिमाद ८	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	१००००००	९७४७७५		
१८	कोटदेवी आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	भिमाद ८	भवन मर्मत संभार	सम्पन्न	१००	३०००००	२७४३१८		
१९	कुनारथर सामुदायिक अधुरो भवन निर्माण योजना	भिमाद ९	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	१३००००	११७२००		
२०	मिलिजुली कानुङ सामुदायिक भवन निर्माण योजना	भिमाद ९	अधुरो भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	५०००००	४३९९९७		
२१	अरुणोदय सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्था विजुली वायरिङ लगायत)	भिमाद २	विद्युतीकरण	सम्पन्न	१००	२०००००	१५५५००		
२२	मण्डली आमा समुह भवनमा पक्की शौचालय निर्माण	भिमाद २	शौचालय निर्माण	सम्पन्न	१००	१०००००			भुक्तानी बाँकी रहेको

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
२३	खहरे कुलो निर्माण योजना	भिमाद ३	कुलो निर्माण	सम्पन्न	१००	२५००००	२३९६६९		
२४	जनसेवा आमा समुह भवन निर्माण योजना (प्लाष्टर रगंरोगन समेत)	भिमाद ३	अधुरो भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	१०००००	९५७५७		
२५	साल चौतारा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	भिमाद ४	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	४५००००	३९४२६१		
२६	कुमाल टंकी खानेपानी निर्माण योजना	भिमाद ६	खानेपानी टंकी निर्माण	सम्पन्न	१००	१००००००	९७१०३७		
२७	शान्तिनगर भुङगान संरक्षण योजना	भिमाद -६	तटवन्धन	सम्पन्न	१००	५५८०४	४८९४२		
२८	ठुलो पँधेरो खानेपानी पम्प खरिद योजना	भिमाद -२	पम्प खरिद	सम्पन्न	१००	२३६९२३	२३१०००		
२९	जनज्योति माध्यमिक विद्यालय अधुरो कम्पाउण्ड निर्माण योजना	भिमाद -६	कम्पाउण्ड निर्माण	सम्पन्न	१००	६१९१३६	५९२३१९		
	जम्मा					१४१७१८६३	१२२७५५९०	८६.६१	
ख	**परपरागत पेशा व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सि.नं.१३०**		**१**			**२०००००**	**९३२२०**	**४६.६१ %**	
	उक्त बहादुर वि.क. आरान संरक्षणको लागि जस्ता पाता	भिमाद -५				१८९१०	१८९१०		
	इमान सिंह वि.क आरान संरक्षणका लागि जस्ता पाता	भिमाद -२				१९३१०	१९३१०		

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
	वोम बहादुर विश्वकर्मा आरान संरक्षण	भिमाद -६				२५०००	२५०००		
	वखन सिं कामी आरान संरक्षण	भिमाद -२				१५०००	१५०००		
	चेत बहादुर कामी आरान व्यवस्थापन	भिमाद -३				१५०००	१५०००		
ग	**नगर कार्यपालिकाको निर्णयानुसार सडक तथा अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण मर्मत सुधार एंव जग्गा खरिद समेत (सि.नं.२११)**								
१	मालेवगर पुरानो स्कुल नजिक सडक मर्मत गत वर्षको भुक्तानी	भिमाद -६		सम्पन्न	१००	५९५०००	५६१६९४		
२	साउने शेर्का मोटरमार्ग (जलविरे खण्ड) मर्मत योजना	भिमाद ५		सम्पन्न	१००	२०००००	१८७१४८		
३	फुलबारी मोटरमार्ग संरक्षण शेरबहादर सार्कीको घर नजिकै	भिमाद २		सम्पन्न	१००	३००००	२८९२६		
४	शिद्धगुफा आमा समुह भवन निर्माण योजना	भिमाद २		सम्पन्न	१००	३०००००	२९२४०८		
५	पिरुङ मैदीखोला कटान व्यवस्थापन	भिमाद ४		सम्पन्न	१००	९४७३६	५८५००		
६	भृगुऋषि मोटरमार्ग बरपिपल टोल पहिरो नियन्त्रण	भिमाद ८		सम्पन्न	१००	६०११७७	५८५०००		
७	९ नं वडा कार्यलयमा पशु ल्याव/किचन पार्टेशन	भिमाद ९		सम्पन्न	१००	१०००००	९८११३		
८	२ नं वडा कार्यालयको शौचालय मर्मत	भिमाद २		सम्पन्न	१००	४५९६६	४१८०८		

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
९	दिपक मा.वि कट्टुइ कैडैली मोटरमार्ग निर्माण योजना सि.नं २६ मा थप	भिमाद ५		सम्पन्न	१००	२०००००	१९३८९१		
१०	सिम्ले चत्रपथ स्तरोन्नती योजना लामोसोती खोल्सामा कल्भर्ट निर्माण सि.नं २८ मा थप	भिमाद ३		सम्पन्न	१००	७७५९१	७७५९१		
११	बादरकुना माथिल्लो घाट जाने बाटो निर्माण	भिमाद -५				५००००	४४५७०		
१२	बौद्ध गुम्वा निर्माण योजना	भिमाद -१				४०००००	३८८६३९		
१३	वडहरभन्ज्याङ्ग खानेपानी टंकी तारवार तथा धारा निर्माण	भिमाद -१				४०००००	३८९३१६		
१४	८ नं. वडाकार्यालय भवन निर्माण कार्यको भेरिएसन भै थप भएको रकम भुक्तानी	भिमाद -८				७१७८७५	७१७८७५		
१५	रजिडाँडा खेल मैदान निर्माण	भिमाद -४				१५००००	१४४८५४		
१६	पिरुङखोला खेत संरक्षण	भिमाद -४				६००००	५८५००		
१७	भिमदेउराली मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजन गत आवको भुक्तानी	भिमाद -७				६७३०८८	६७३०८८		
	जम्मा					५५,९५,४३३	३८६६८५३	६९.१०	
घ.									

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१						१५०००००	१३७८५५६	९१.९०	
ङ. विपद व्यवस्थापन कोषबाट खर्च भएका च.									
१	ठन्डिसा हाडिवन मोटरमार्ग मर्मत	भिमाद -१	बाटो मर्मत	सम्पन्न	१००	३०००००	२८८१५५		
२	राम्दी कुलो मर्मत कार्य	भिमाद -१	कुलो मर्मत	सम्पन्न	१००	३४५९१	३४५९१		
३	वडा नं.४ मा रहेका वर्षादको कारण अवरुद्ध भएका मोटरबाटो मर्मत तथा सरसफाई	भिमाद -४	बाटो सफाई	सम्पन्न	१००	१०००००	९७००४		
४	वडा नं.९ मा रहेका वर्षादको कारण अवरुद्ध भएका मोटरबाटो मर्मत तथा सरसफाई	भिमाद -९	बाटो सफाई	सम्पन्न	१००	१०००००	७६००७		
५	रिठ्ठाभन्ज्याङ्ग सेरावेशी मोटरमार्ग अन्तर्गत नियन्त्रण तथा बाटो सरसफाई	भिमाद -९	पहिरो नियन्त्रण तथा बाटो सफाई	सम्पन्न	१००	२०००००	१८३८०६		
६	वडा नं.४ को अवरुद्ध बाटो पहिरो सफाई	भिमाद -४	पहिरो सफाई	सम्पन्न	१००	१०००००	९५७८८		
७	वडा नं.४ स्थित रहेका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत कार्या	भिमाद -४	बाटो सरसफाई तथा मर्मत	सम्पन्न	१००	२०००००	१८४३१५		
८	वडा नं.२ का सडकहरु अविरल वर्षाले अवरुद्ध भएको कारण बाटो तथा पहिरो सफाई	भिमाद -२	पहिरो सफाई	सम्पन्न		१०००००	९४७३५		

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
९	वडा नं.२ का सडकहरु अविरल वर्षाले अवरुद्ध भएको कारण बाटो तथा पहिरो सफाई	भिमाद -१	पहिरो सफाई	सम्पन्न		१०००००	९७०३६		
१०	ठणडिसा हाँडीवन मोटरमार्ग मर्मत (कुलो लागि पाइप खरिद)	भिमाद -१	बाटो मर्मत गर्दा कुलो मर्मत गर्नुपर्ने	सम्पन्न		३२९८२	३२९८२		
११	वडा नं.३ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -३	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	२८९००८		
१२	वडा नं.८ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -८	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		४०००००	३८९५५५		
१३	वडा नं.१ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -१	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	२८९४६१		
१४	वडा नं.७ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -७	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	२५७९४२		
१५	वडा नं.५ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -५	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	२९८१५०		
१६	वडा नं.९ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -९	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	१९४६९६		
१७	वडा नं.४ को चार्डपर्वको समयमा बाटो सरसफाई	भिमाद -४	बाटो सरसफाई	सम्पन्न		३०००००	२४९२२२		
	जम्मा					३३३२९८२	२८४२४५३	८५.२८	
च.	परम्परागत सांस्कृतिक नृत्यको संरक्षण एंव प्रवर्द्धन कार्यक्रम सि.नं.१०८					१५००००	२५०००	१६.६६	

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	हरितालिका तिज कार्यक्रममा भिमाद एफ.एम १००.९ मेगाहर्जलाई सहयोग	भिमाद -६				२५०००	२५०००		
छ.	**भाषा कला साहित्य र संस्कृती संरक्षण तथा सम्वर्द्धन कार्यक्रम**					**१५००००**			
१	गीतल प्रतिष्ठान नेपाल तथा नाटक मन्च कार्यक्रम	दमौली				४००००	४००००	२६.६६	
ज.	**आदिवासी जनजति सम्वन्धी कार्यक्रम सि.नं.१३१**					२०००००	**१५२२५०**	**७६.१२**	
१.	नेपाल कुमाल समाजा भिमाद कार्य समिति, माघी पर्व कार्यक्रम	भिमाद				३५०००	३५०००		
२	नेपाल मगर संघ भिमाद नगर कार्य समिति, मगर एकता दिवस मनाउने कार्यक्रम	भिमाद				५००००	५००००		
३	नेपाल मगर संघ भिमाद नगर कार्य समिति, ५ दिने मगर भाषा तथा लिपी प्रशिक्षण कार्यक्रम	भिमाद				१०००००	६७२५०		
	जम्मा					**१८५०००**			
झ.	**विविध कार्यक्रम खर्च सि.नं.१४५**					४०००००	**८५०००**	**२१**	
१	जरेवर वरखोला पुल उदघाटन कार्यक्रम	भिमाद -९				२५०००	२५०००		
२	शारदा मन्दिर व्यवस्थापन समिति, सरस्वती पुजा कार्यक्रम	भिमाद -२				१००००	१००००		

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
३	समृद्ध भिमकाली सरोकार समाज, भिमकाली महोत्सव	भिमाद -१				२५०००	२५०००		
४	जनज्योति क्याम्पस, बृहत स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	भिमाद -६				२५०००	२५०००		
	जम्मा								
ञ.	अन्य खानेपानी योजनाहरु सि.नं.१९९					१०००००	६०९६३४	६०.९%	
	विभिन्न व्यक्ति, टोल विकास संस्था, कृषि फर्ममा खानेपानी पाइप, मोटर खरिद तथा जडान कार्यमा १९ वटा कार्यक्रम संचालन भएको								
	लागत सहभागितामा खानेपानी आयोजनाको मर्मत तथा संभार (स्टेभलाइजर खरिद समेत)					१००००००	७६१००	७.६%	१ वटा योजना संचालन भएको
ञ.	समपूरक योजना सि.नं.२०७								
१	किहुँ मार्ग कालोपत्रे	भिमाद -१	कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	५००००००	३४१३६९०		संघ समपूरक
२	ऋषिङपाटन लदन आमडाँडा मोटरमार्ग	भिमाद -५	ग्याविन तथा बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००	१०००००००	६२७६१६२		प्रदेश समपूरक
३	क्याङ्गदी देउराली सडक मर्मत	भिमाद -८	बाटो स्तरोन्नती	सम्पन्न	१००		८९४११२		सडक बोर्ड र नपाको लागत साझेदारीमा

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजना को नाम	ठेगाना	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
	जम्मा								
ट.	लागत सहभागितामा खानेपानी आयोजनाको मर्मत तथा संभार स्टेवलाइजर खरिद समेत सि.नं.२०२					१००००००			
१	सिविल खानेपानी पम्प मर्मत	भिमाद -४				७६,१००			
	जम्मा								
ढ.	पुजिगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण सि.नं.२१३					१००००००	५१४६९७	५१.४६	
१	भानुमति स्वास्थ्य चौकीको खानेपानी विजुली लगायत मर्मत संभार	भिमाद -८				१०००००	९९८९०		
२	नगरपालिका भवनको सिढी, प्रतिक्षालय र किचन कोठा मर्मत संभार	नपा				१०००००	९७८५७		
३	नगरपालिकाको पार्किङ ट्रस्ट तथा ल्यावको कोठा निर्माण ,					३९७४५२	३१६९५०		
	जम्मा								
ण	निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत सम्भार सि नं १७					१००००००	७५८४१२	७५.८४	
१	वडा नं १ र २ को भुईतला रङरोगन तथा मर्मत					८१६७६७	७५८४१२		

संघ र प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष र समपुरक अनुदान) तर्फको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (सर्शत अनुदान)					
सि.न.	योजनाको नाम	ठेगाना	भौतिक	वित्तीय	कैफियत

			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	नविकरणीय उर्जा प्रविधी जडान (बायोग्यास/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य उर्जा	भिमाद ३ र ४	विद्युतीय चुलो वितरण	सम्पन्न	१००	८०००००	७८६३७९	९८.२९	
	जम्मा								

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (सपूरक अनुदान) तर्फको प्रगतिः

संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपूरक अनुदान) तर्फको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

सि.न.	योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	किहुँ मार्ग कालोपत्रे योजना	भिमाद-१ र २	सडक कालोपत्रे	सम्पन्न	१००	५००००००	३४१३६९०	६८.२७	
२	सडक बोर्ड नेपालको सहकार्यमा सम्पन्न क्याङ्गदी देउराली मोटरमार्ग योजना		सडक मर्मत	सम्पन्न	१००	४८०००००	०	०	७०% लागत साझेदारीमा
	जम्मा								

ई. प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान) तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगतिः

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१.	थुम्कीडाँडा खानेपानी आयोजना	भिमाद-६	खानेपानी टंकी नर्माण			४००००००	२९६२९०१	७४.०७	

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
			तथा विस्तार कार्य						
	जम्मा					४००००००			

ई. प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान) तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगतिः

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक योजना तथा कार्यक्रमहरुको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१.	रिसिङपाटन लदन आम्डाँडा मोटरमार्ग निर्माण योजना,	भिमाद-५	स्तरोन्नती	१००	१००	१००००००००	६२७६०००	६२.७६	
	जम्मा					१००००००००			

७. संचालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरुः

- नगर तर्फकोः ...३.... वटा रु. ८०००००
- संघीय सशर्त तर्फकोः ०..... वटा रु. ......
- प्रदेश विशेष अनुदान तर्फकोः ०.... रू
- जम्माः ..३... वटा

क्र.सं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	ठेगाना	बजेट	संचालन हुन नसक्नुको कारण	कैफियत
१	भिमाद ऋषिङपाटन मोटरमार्ग निर्माण योजना (वन्टयाङखोला दुलेगौडाँ खण्ड)	भिमाद ५	१५००००	सम्झौता गर्न नआएको	
२	गेरुवापानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	भिमाद - ७	४५००००	सम्झौता गर्न नआएको	
३	सिनेमा हल जाने बाटो निर्माण योजना	भिमाद ७	२०००००	सम्झौता गर्न नआएको	

संघीय आयोजना कार्यान्वयन इकाईवाट शहरी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत
सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम -

- सुरक्षित नागरिक आवासका लागि ०७७/०७८ मा जम्मा स्वीकृत कोटा— १७१ वटा
- सुरक्षित नागरिक आवास अन्तर्गत सम्झौता भएका लाभग्राहीको संख्या- १५६ जना

- यस आ.व. मा प्रति लाभग्राही रु ७५,०००/- का दरले प्राप्त रकम मध्ये ६० प्रतिशतको दरले हुन आउने रकम लाभग्राहीको बैंक खातामा निकासा भैसकेकोमा ११९ घर वनेका र ३७ घर सम्पन्न हुन बाँकी ।

असल अभ्यासहरु

- समन्वय र साझेदारीको अवधारणा अनुरूप संघ, प्रदेश गैर सरकारी संस्थाहरू तथा सामाजिक संघ संस्थाहरू तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी लागत साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण,
- योजना तथा कार्यक्रम संचालनका लागि वार्षिक योजना कार्यान्वयन तालिका स्वीकृत गरिएको,
- ठुला र जटिल प्रकृतिका कार्यहरु E-Bidding प्रक्रिया मार्फत संचालन गरिएको
- उपभोक्ता समिति गठनसम्वन्धी कार्यविधि तयार गरी सोही अनुसार कार्यक्रम सञ्चाल,लगायतका कानूनहरुको पालनामा जोड दिइएको
- उपभोक्ता समितिवाट गरिने योजनाहरुमा योजना कार्यान्वयन पुस्तिका तयार गरी शत् प्रतिशत नै उपभोक्ता समिति दर्ता भई कार्य सम्पन्न भएको ,
- सडक निर्माण तथा मर्मत सम्भारमा वातावरणमैत्री र सहभागीतामूलक अवधारणा लागू गरिएकोनगर यातायात गुरुयोजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिइएको,
- भिमाद नगरपालिका वडा नं १ र २ वडा कार्यालय भवन तला थप कार्य निर्माण सम्पन्न भएको,
- गण्डकी प्रदेश सरकार र नगरपालिकाको साझेदारीमा ऋषिङपाटन लदन आमडाँडा मोटर वाटो स्तरोन्नती गर्ने कार्य सम्पन्न,

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- योजना कार्यक्रमहरुको भुक्तानी तोकिएको समयमै सम्पन्न,
- सञ्चालन भएका योजनामध्ये १२ वटा योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भएता पनि प्रदेशवाट प्राप्त हुने कटौतिका कारण रकम अभावका कारण मात्रै भुक्तानी गर्न नसकिएको,
- लागत सहभागितामा विकास निर्माणका कार्यमा सक्रियता ,
- सडक खानेपानी तथा सिंचाइका कार्यक्रममा विस्तार,,
- धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरु संरक्षण एवं सम्वर्द्धन,
- योजना अनुगमन निरन्तर,
- सघन शहरी विकास कार्यक्रम मार्फत नगरको विकासका लागि १० वटा कार्यक्रम स्वीकृत भई निर्माण कार्यको सम्पन्न हुने चरणमा ,
- गण्डकी प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान , पोखराको आर्थिक सहयोगमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति योजना तयार गर्ने काम सम्पन्न भएको,

कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- नगरका मार्गनिर्देशन, वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका, निर्णयहरु, प्रक्रियाको अध्ययनमा कमी,
- नगरसभा र नगरकार्यपालिकावाट स्वीकृत निर्णय एवं वार्षिक नगर विकास योजनाको किताव नहेरी योजनाको नाम फरक -फरक राखि सम्झौता/लागत अनुमान तयारी हुने गरेकोले भुक्तानी प्रक्रियामा समस्या,
- ठेक्का मार्फत हुने कार्यको गुणस्तर कम/तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन कठिन,
- लागत सहभागिता/ जनश्रमदानवाट रकम लागत अनुमान तयार भएतापनि कार्यान्वयनमा कठिनाई,
- टुक्रे योजनाहरुमा रकम विनियोजन भएकोले कार्यान्वयनमा समस्या,

- दीर्घकालीन योजना छनोट गर्न नसक्दा र कम बजेट विनियोजन हुनाले लागत अनुमान अनुसार योजना सम्पन्न हुन नस्कनु ,
- निर्माण कार्य गर्दा लागत अनुमान स्वीकृत तथा कार्यादेश नभई कार्य शुरुवात गर्ने र निर्माण सम्पन्न पश्चात भुक्तानी का लागि कागजात मिलाउनु पर्ने अवस्था भएकोले कार्यालयको काम तथा कागजात मिलाउन कठिनाई,

समस्या समाधानका उपायहरु

- प्राप्त मार्गनिर्देशन, वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका, निर्णयहरु, प्रक्रियाको अध्ययन गर्नुपर्ने,
- समयमै योजना सम्झौता गरी निर्माण कार्य समयमानै सम्पन्न गर्नुपर्ने
- ठेक्का मार्फत हुने कार्यको गुणस्तर एवं समयमा सम्पन्न गर्नका लागि निरन्तर अनुगमन गर्नुपर्ने,
- उपभोक्ता समिति गठन गरी कार्य सम्झौता अनुसार तोकिएको जनसहभागिता जुटाउनुपर्ने,
- उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिबृद्धिका लागि अवश्यक तालिम तथा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने ,
- योजनाको प्रभावकारीता र दिगोपनको लागि उपभोक्ता स्वयं सचेत र जिम्मेवार हुनुपर्ने,
- उपभोक्ता समिति गठन तथा परिचालन सम्वन्धी कार्यविधि, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका तथा मार्गनिर्देशनको पूर्णरुपमा पालना गर्नु पर्ने,
- निरन्तर निर्माण कार्यको अनुगमन गरी राय सुझाव लिने दिने गर्नु पर्ने,
- योजना माग गर्दा उत्पादनमूलक तथा रोजगारी सिर्जना हुने काममा बढी जोड दिनुपर्ने,
- सामुदायिक लगायत आमा समूहका भवनहरु निर्माणका लागि अनुगमन गरी अत्यावश्यक ठाउँमा मात्रै वजेट विनियोजन गरिनुपर्ने ।

निष्कर्ष

योजना कार्यान्वयन तालिका अनुसार तोकिएको समयमा नै सञ्चालनमा भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भुक्तानी समयमानै समपन्न भएको छ ।योजनाको आवश्यकता र औचित्यताको पहिचान गरी प्राविधिक लागत अनुमान तयार गरि वजेट विनियोजन गर्ने योजनाको दिगोपना तथा टिकाउपनलाई कायम गर्न सकिने देखिन्छ ।

३.३.२ पूर्वाधार विकास शाखा

पृष्ठभूमि

भिमाद नगरपालिकाको स्थापना पछि नगरपालिका भित्र संचालन हुने भौतिक निर्माणका योजनाहरु संचालन तथा सम्पन्न गराउने कार्य अन्तर्गतको प्राविधिक पक्षहरुको जिम्मेवारी यस शाखाको रहेको छ । भिमाद नगरपालिका, सम्पुर्ण वडा कार्यालयहरु, प्रदेश तथा केन्द्रिय सरकार का भौतिक निर्माणका योजनाहरु संचालन एवं सम्पन्न गर्दै आएको छ। नियमित कार्यक्रम वाहेकका भौतिक निर्माण योजनाहरु जस्तैः विपद व्यवस्थापन, लागत सहभागिताका कार्यक्रमहरु, किसानहरुलाई प्रदान गरिने अनुदान अन्तर्गतका खरिद तथा निर्माण कार्यहरु समेत प्राविधिक कागजातहरु तयार गरी योजना संचालन एवं सम्पन्न गराउने जिम्मेवारी यस शाखा को रहेको छ। नगरपालिका स्थापना हुनु पुर्व बनेका घरहरुको अभिलेख राख्ने (घर कायम गर्ने) र नयाँ घर नक्सा पास प्रक्रिया सँग सम्बन्धित कार्यहरु यस शाखाबाट संचालन भएका छन।

यस शाखाले उल्लेखित कार्यक्रमहरु संचालन एवं सम्पन्न गराउनका निमित्त नगरपालिकाको वार्षिक कार्य संचालन तालिका बमोजिम आबश्यक फिल्ड तथा कार्यालयको कामकाज गरेको छ।

कार्यक्रमका उद्देश्य

- नगर सभा तथा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भौतिक निर्माण सम्वन्धी योजनाहरुको प्रगति जानकारी गराउने,

- भैतिक निर्माणका योजनाहरुको लागत अनुमान तयार गर्दा दिगो विकासको प्रक्रियालाई अपनाई उत्थानशील संरचनाको निर्माण गर्न सहयोग गर्ने,
- आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा योजना बनाउन मार्गनिर्देशन गर्ने ।

पूर्वाधार विकास सम्बन्धी वस्तुगत विवरण

भौतिक निर्माण सम्वन्धी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को क्षेत्रगत विवरण

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	उपक्षेत्र	ईकाइ	प्रमुख उपलब्धी
१	सडक	कालोपत्रे/ढलान	(कि.मी.)	२.३०
		ग्रावेल	(कि.मी.)	२.११
		ट्र्याक खोल्ने	(कि.मी.)	१३.७३
२	पुल निर्माण	मोटरेवल पुल	वटा	० कल्भर्ट
		झोलुङ्गे पुल	वटा	०
		आकाशे पुल	वटा	०
३	पार्क		वटा	४
४	खानेपानी तथा ढल निर्माण	खानेपानी सुविधा थप उपलब्ध गराएका परिवार	संख्या	२९७
		खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित घरपरिवार	संख्या	-
		ढल निर्माण	(कि.मी.)	०
५	वृक्षरोपण		संख्या	१००
६	नदी नियन्त्रण		(मी.)	१४०
७	सामाजिक सिँचाई		हेक्टर	१८९ मिटर पक्की कुलो निर्माण
८	जलविद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा	उत्पादन	(कि.वा.)	०
		प्रशासरण लाइन विस्तार	(कि.मी.)	०
९	पोखरी ताल तलैया		संख्या	१
१०	फोहोरमैला व्यवस्थापन	डम्पिङ्ग साइट	संख्या	०
		स्यानीटरी ल्याण्डफिल्ड साइट	संख्या	०
		नयाँ मेशिन उपकरण जडान	संख्या	०

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	उपक्षेत्र	ईकाइ	प्रमुख उपलब्धी
११	नयाँ विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्न		संख्या	२
१२	स्वास्थ्य चौकी निर्माण		संख्या	१
१३	यात्रु प्रतिक्षालय		संख्या	१०
१४	सामुदायिक भवन निर्माण		संख्या	१९
१५	नयाँ घर नक्सा पास		संख्या	८
१६	घर कायम संख्या		संख्या	०

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

क्र.सं.	कार्यक्रमको विवरण	कार्यान्वयन प्रक्रिया	कैफियत
१	नगर सभाबाट स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजनाहरु मध्ये साधारण सार्वजनिक निर्माण कार्य	उपभोक्ता समिति र कार्यालय विच योजना सम्झौता गरी	
२	स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना भित्रका जटिल प्रकृतिका योजनाहरु/ संघीय र प्रदेश सरकार बाट प्राप्त भौतिक पुर्वाधार निर्माण कार्यहरु	कार्यालय बाट ई-विडिङ्ग मार्फत घटिघटाउको ठेक्का आव्हान गरी	
३	कार्यालय अन्तर्गतका भौतिक संरचनाको मर्मत तथा नयाँ निर्माण कार्य/मेशिनरी सामाग्री खरिद/निर्माण सामाग्री खरिद	कार्यालय बाट कोटेशन,शिल्ड कोटेशन तथा ई-विडिङ्ग मार्फत घटिघटाउको ठेक्का आव्हान गरी	
४	नगरपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न घाट बाट नदिजन्य पदार्थ विक्रि / स्थानिय उत्पादन निकासी कर संकलन	कार्यालय बाट ई-विडिङ्ग मार्फत बढिबढाउको ठेक्का आव्हान गरी	
५	घर नक्सा सम्बन्धि सम्पुर्ण कामकाज	नेपाल राष्ट्रिय भवन निर्माण संहिता २०६० को प्रक्रिया/नियम अनुसार	

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- नगरपालिका भित्र यस आर्थिक बर्षमा कुल २.३ कि.मि बाटो पक्की भई १२ महिनै संचालन योग्य भएको छ।
- नगरपालिका भित्र थप २९७ घर परिवारलाई एक घर एक धारा खा.पा प्रणाली को व्यवस्था भएको छ।
- सिचाँई का लागि बाँध, कुलो निर्माण तथा मर्मत योजनाहरुमा उल्लेखनिय कार्य भई कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन भएको छ।
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा अत्यावश्यक भवनहरु निर्माण भई क्षेत्रगत विकासमा उल्लेखनिय प्रगति भएको छ।
- नगर सभाले आ.व ०८०/८१ मा स्वीकृत गरेको बजेट/कार्यक्रमको लक्ष्य अनुसारको उपलब्धि हासिल भएको छ ।

प्रमुख समस्याहरू

- उपभोक्ता समिति मार्फत योजना संचालन गराउँदा, वास्तविक उपभोक्ताहरुको संलग्नता नभई निर्माण व्यवसायी/निर्माणकर्मीहरु लाई निर्माण कार्यको जिम्मेवारी दिइने हुदाँ वास्तविक उपभोक्ताहरुलाई जिम्मेवारी बोध नहुनु।
- योजना संचालनको गति वर्षैभरी एकनाश नहुदा कुनै निश्चित समयमा मात्र उच्च चाँप हुने।
- घर नक्सापास सम्बन्धि ज्ञानको अभाव र भवन मापदण्ड अनुसार घर निर्माण गर्न अभिरुचि नभएको कारण नगरपालिका भित्रका सम्पुर्ण घर निर्माणका कामहरु लाई नक्सापासको दायरामा ल्याउन कठिन भएको।

समस्या समाधानका उपायहरू

- कार्यालय , उपभोक्ता समिति , निर्माण व्यवसायी विच नियमित रुपमा अन्तरक्रिया र फिल्डको अनुगमन भएमा योजना संचालन तथा सम्पन्न गराउन सहज हुने।
- उपभोक्ता समिति स्वयंम संलग्न भई संचालन भएका योजनाहरु सहज ढंगले संचालन तथा सम्पन्न हुने देखिएको।
- घर नक्सापास सम्बन्धि जन चेतना जागरण गर्नका लागि कार्यक्रमहरु गर्नुपर्ने।

निष्कर्ष

उपभोक्ता समिति स्वयम् संलग्न तथा जिम्मेवार भई योजना सञ्चालन गर्दा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने देखिन्छ । कार्यालय, उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी वीच नियमितरुपमा अन्तरक्रिया र फिल्डको अनुगमन भएमा योजनाहरु प्रभावकारी सञ्चालन एवं गुणस्तरका साथ सम्पन्न गराउन सहज हुन्छ । घर नक्सापास सम्बन्धी जनचेतनाको लागि सचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु उपयुक्त देखिन्छ । प्रदेश तथा संघीय सरकारसँगको लागत सहभागिता हुने गरी योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा ठूला योजनाहरुमा लागत सहभागित गर्ने र उपभोक्ताहरुलाई सचेत तथा जागरुक गराउन सकिएमा निर्मित र निर्माण हुने भौतिक पूर्वाधारको दिगोपना कायम गर्न सकिने देखिन्छ ।

३.३.३ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

पृष्ठभूमि

नेपालको संबिधानको धारा ३३ मा मौलिक हकको रुपमा प्रत्येक नेपाली नागरिकलाई रोजगारीको हक हुनेछ भन्ने भएको व्यवस्थालाई कार्यन्वयन गर्न बनेको रोजगारीको हक संबन्धी ऐन, २०७५ बमोजिम प्रत्येक नेपाली नागरिकलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्नका लागि आन्तरिक रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्न नेपाल सरकारले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम ल्याएको हो । आ.ब २०८०/८१ मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित आयोजना मार्फत एक सय दिनको रोजगारी नपाएका वा एक सय दिन बराबरको आम्दानी गर्न नसकेका अठार बर्ष देखि उनन्साठी बर्ष उमेर समूहका बेरोजगार नागरिकहरुलाई न्यूनतम रोजगारीमा सहभागी गराउने उद्देश्यले IDA र नेपाल सरकारको अनुदानमा यस नगरपालिकामा सूचिकृत भएका २१५ जना बेरोजगारहरु मध्ये ६८ जनालाई प्राथमिकताको आधारमा रोजगारीमा संलग्न गराउन बजेट प्राप्त भई सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको प्रगति, समस्या तथा समाधानका उपायहरु यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्न रोजगार सेवा र सहायता प्रदान गर्ने,
- दक्ष तथा सक्षम जनशक्ति विकास गरी आन्तरिक रोजगारीको सृजना गर्ने,
- सार्वजनिक पूर्वाधारहरुको निर्माण, स्तरोन्नति र संरक्षण गर्ने,
- गरीबीको चपेटामा परेका परिवारहरूको आर्थिक स्थिति सुधार गर्ने र गरिबी घटाउने,
- सरकारी, नीजि, सहकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रहरु बीचको समन्वय र सहकार्यमा थप रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्ने।

विद्यमान अवस्था

उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा बेरोजगार व्यक्तिहरुको विवरण

यस कार्यक्रम नेपालकै पहिलो बेरोजगार ब्यक्तिहरुको पहिचान गरि बेरोजगारहरुलाई कम्तिमा १०० दिनको न्युनतम रोजगारी प्रदान गर्ने कार्यक्रम हो। कुल बेरोजगारहरु मध्ये ३५ अर्थात १६% व्यक्ति १८ देखि २९ वर्ष समुहका, ७७ अर्थात ३६% व्यक्तिहरु ३० देखि ४० र १०३ अर्थात ४८% व्यक्तिहरु ४१ देखि ५९ उमेर समुहका रहेका छन्। जसको विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह	जम्मा	प्रतिशत
१८-४०	११२	५२
४१-५९	१०३	४८
जम्मा	२१५	

कार्यक्रम कार्यन्वयन प्रक्रियाहरु

बेरोजगार छनौट प्रक्रिया

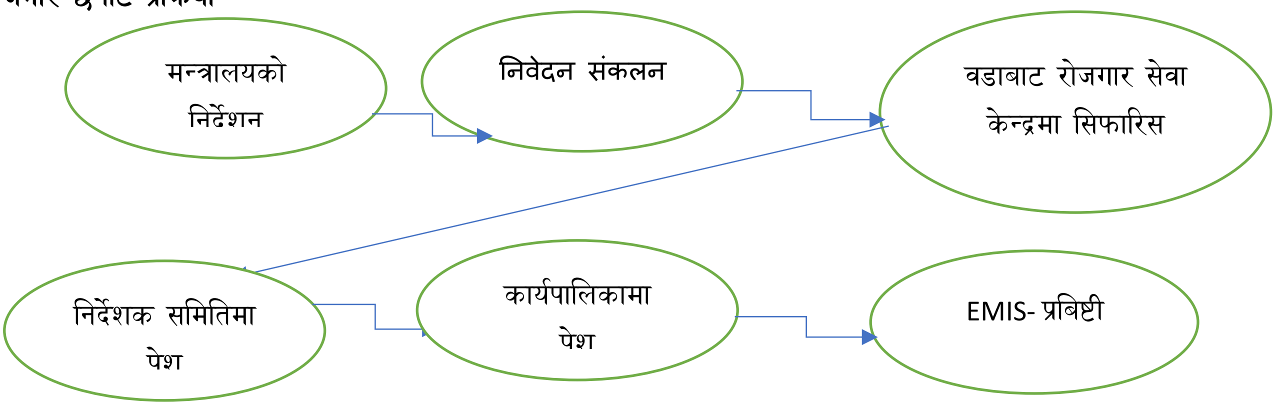

आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया

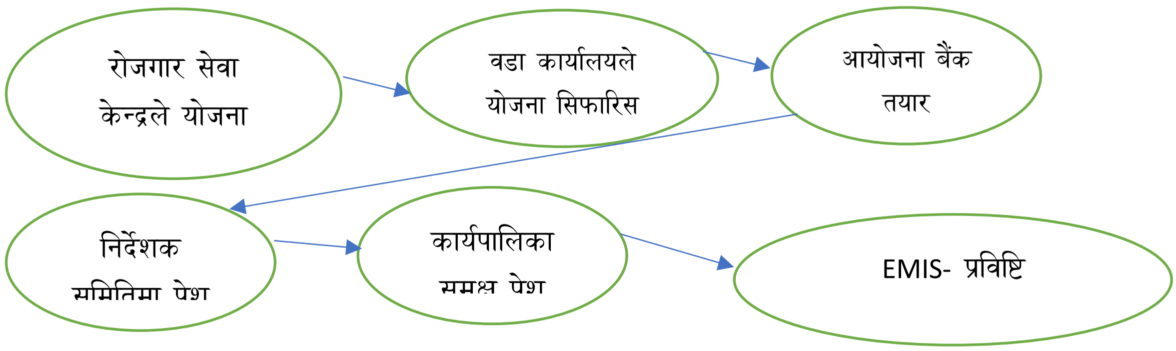

- रोजगार सेवा केन्द्रवाट आयोजना सञ्चालनको लागि सूचना प्रकाशन,
- वडा कार्यालयवाट बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई सहज पर्ने गरी उपभोक्ता समिति गठन,
- योजना सम्झौताको लागि वडावाट रोजगार सेवा केन्द्र समक्ष सिफारिस,
- वडाको सिफारिस, प्राविधिक लागत अनुमान र आवश्यक कागजात सहित सम्झौता,
- उपभोक्ता समितिलाई रोजगार सेवा केन्द्रबाट अभिमूखीकरण तालिम,
- योजना सम्पन्न पश्चात सम्पन्नको सिफारिस, अनुगमन प्रतिवेदन, प्राविधिक मूल्याङ्कन र आवश्यक कागजात सहित भूक्तानीको लागि सिफारिस।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था (सशर्त)

क्र. स.	सुचिकृत कार्यक्रम	बिनियोजन भएको रकम	खर्च भएको रकम	खर्च प्रतिशत
1	प्राबिधिक सहायकको तलब	४५२०००	४५१४९०	९९.८९ %

क्र.स.	सुचिकृत कार्यक्रम	बिनियोजन भएको रकम	खर्च भएको रकम	खर्च प्रतिशत
2	प्राबिधिक सहायकको पोसाक	१००००	१००००	१००.००%
3	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	३००००	०	०.००%
4	रोजगार सहायकको तलब	४५२०००	४५१४९०	९९.८९%
5	रोजगार सहायकको पोसाक	१००००	१००००	१००.००%
6	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण	२०००००	१९१९९९	९६.००%
7	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	६००००	४६९६०	७८.२७%
8	रोजगारी सृजना (IDA)	२६७२०००	१७०५४०३	६३.८२%
9	रोजगार सेवा केन्द्रको लागी मसलन्द खर्च	७८०००	७४६००	९५.६४%
10	स्थानिय तहको रोजगार रणनिति तर्जुमा/अध्यावधिक/कार्यान्वयन	५००००	०	०.००%
11	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	७००००	५४५००	७७.८६%
12	युवा रोजगारिका लागी रुपान्तरण पहल आयोजना कार्याक्रम, अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत)	२४०००	०	०.००%
	जम्मा	**४१०८०००**	**२९९६४४२**	**७२.९४%**

नेपाल सरकार

क्र.स.	सुचिकृत कार्यक्रम	बिनियोजन भएको रकम	खर्च भएको रकम	खर्च प्रतिशत
1	रोजगार संयोजकको तलब	५६८०००	१७४७५६	३०.७७%
2	रोजगार संयोजकको पोसाक	१००००	०	०.००%
3	रोजगारि सृजना (नेपाल सरकार)	१९२२०००	०	०.००%
	जम्मा	**२५०००००**	**१७४७५६**	**६.९९%**

नगर तर्फ

नगर तर्फका नगर सभा योजनाहरु बजेट अनुसार

सि.न.	योजनाको नाम	वडा न.	स्थानिय साझेदारी
१	आरान देखी लिगलिगकोट जाने पदमार्ग निर्माण योजना (प्र.म.)	१	१५००००
२	देउराली चौतारा देखी बाराल्टु गोरेटो बाटो मर्मत (प्र.म.)	१	१५००००
३	उब्दी ठाडो गोरेटो बाटो मर्मत योजना (प्र.म.)	१	२०००००
४	खेलमैदान देखी कोटेली सम्म पर्यटन पदमार्ग निर्माण योजना (प्र.म.)	१	२०००००
५	ठुलोखेत हुदै खोलासम्म नाला निर्माण योजना (प्र.म.)	३	२०००००

सि.न.	योजनाको नाम	वडा न.	स्थानिय साझेदारी
६	सिँगार भन्ज्याङग् सिंढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	३०००००
७	कुनारथर देखी भैरब मन्दिर सम्म सिंढी निर्माण योजना	४	२०००००
८	जलदेवी मन्दिर देखी गाँउसम्म सिँढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	५५००००
९	तुरतुरे देखी डाँडा सम्म सिंढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	५०००००
१०	माझकोट मोटरमार्ग सावुने ढोडोङ्गखण्ड स्तरउन्नती स्तर सुधार योजना	४	०
१२	पोखरी छाप जेमर्दी खोला पदमार्ग मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना	७	०
१३	भक्कल घेजार्दी सिढीँ मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना (प्र.म.)	७	०
१४	विरथुम बतासे खोल्सा मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना (प्र.म.)	७	०
१५	सपाउदे पराजुलीथर मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना (प्र.म.)	७	०
१६	कटनछाप पदमार्ग मर्मत तथा निर्माण योजना	९	०
१७	मोहरिया पदमार्ग मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना	९	०

आयोजना अनुसार खर्चको विवरण

सि. न.	योजनाको नाम	वडा न.	स्थानिय साझेदारी	स्थानिय साझेदारी खर्च	IDA ज्लाला खर्च	जम्मा दिन
१	आरान देखी लिगलिगकोट जाने पदमार्ग निर्माण योजना (प्र.म.)	१	१५००००	१०८२४७	५०१००	७५
२	देउराली चौतारा देखी बाराल्टु गोरेटो बाटो मर्मत (प्र.म.)	१	१५००००	१२३५०५	७०१४०	१०५
३	उब्दी ठाडो गोरेटो बाटो मर्मत योजना (प्र.म.)	१	२०००००	१५४०३७	८५५०४	१२८
४	खेलमैदान देखी कोटेली सम्म पर्यटन पदमार्ग निर्माण योजना (प्र.म.)	१	२०००००	१३९८१६	७९४९२	११९
५	ठुलोखेत हुदै खोलासम्म नाला निर्माण योजना (प्र.म.)	३	२०००००	१९५०१३	१६५६६४	२४८
६	सिँगार भन्ज्याङग् सिंढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	३०००००	२५४८६८	११७५६८	१७६
७	कुनारथर देखी भैरब मन्दिर सम्म सिंढी निर्माण योजना	४	२०००००	१९०८७५	९७५२८	१४६
८	जलदेवी मन्दिर देखी गाँउसम्म सिँढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	५५००००	०	०	०
९	तुरतुरे देखी डाँडा सम्म सिंढी निर्माण योजना (प्र.म.)	४	५०००००	०	०	०
१०	माझकोट मोटरमार्ग सावुने ढोडोङ्गखण्ड स्तरउन्नती स्तर सुधार योजना (प्र.म.)	४	०	०	३३४००	५०
१२	पोखरी छाप जेमर्दी खोला पदमार्ग मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना (प्र.म.)	७	०	०	२७६५७२	४१४
१३	भक्कल घेजार्दी सिढीँ मर्मत सम्भार तथा निर्माण	७	०	०	११२२२४	१६८
१४	विरथुम बतासे खोल्सा मर्मत सम्भार तथा निर्माण योजना (प्र.म.)	७	०	०	१९१०४८	२८६
१५	सपाउदे पराजुलीथर मर्मत सम्भार तथा निर्माण	७	०	०	०	०

सि. न.	योजनाको नाम	वडा न.	स्थानिय साझेदारी	स्थानिय साझेदारी खर्च	IDA ज्लाला खर्च	जम्मा दिन
१६	कटनछाप पदमार्ग मर्मत तथा निर्माण योजना	९	०	०	१९३७२०	२९०
१७	मोहरिया पदमार्ग मर्मत सम्भार तथा निर्माण यो.	९	०	०	२२२४४४	३३३

असल अभ्यास तथा प्रमुख उपलव्धिहरु

- वडा न. ९मा जनसहभागिताका लागि पहल गरी निर्माण सामाग्रीका लागि जनस्तरबाटै लागत साझेदारीमा योजना सम्पन्न गरिइएको।
- श्रमिकको गुनासो योजना सञ्चालन स्थलमा गई समाधान गरिएको।
- श्रमिकको मनोवल उच्च बनाउन, उत्कृष्टलाई श्रमिकलाई सम्मान कार्याक्रम गरियो।
- आगामी आ.ब.०८१/८२ का योजना पाहिलो चौमासिकबाट सञ्चालन गर्नसकिने गरी योजना अघि बढाइएको।
- अन्तराष्ट्रिय श्रमिक दिवश सम्वन्धि कार्याक्रम सन्चालन गर्न पहल गरिएको ।
- बैंक खाता मार्फत भुक्तानि गरिएको।
- बैंक खाता खोल्न सहजिकरण गरिएको।
- उपभोक्ता समिति गठन कार्यमा सहजिकरण गरिएको।
- उपभोक्ता समितिहरुलाई अभिमुखिकरण गरिएको।
- लाभग्राहि परिचयपत्र वितरण गरिएको।

समस्या तथा चुनौतिहरु

- बेरोजगारहरुको अनुकूल आयोजना संचालन गर्नु पर्ने हुँदा योजना कार्यन्वयनमा ढिलाई हुनु।
- वास्तविक बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन गर्न कठिनाई हुनु।
- जनताको प्रतक्ष्य जिवन सँग जोडिएको कार्यक्रम भएता पनि नगर कार्यपालिका र वडा कार्यलयहरुको प्राथमिकतामा नपर्नु।
- श्रमिकहरुको हाजिर रेकड भन्दा प्राबिधीक मुल्याङकन कम हुनु र श्रमिकको गुनासो आउनु।
- श्रमिकको काम पर्तिको आकर्षण कम हुदै जानु।
- श्रमिकको पारिश्रमिक प्रत्येक महिनामा भुक्तानि गर्नु।

समस्या समाधानका उपायहरु

- वास्तविक बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन गर्न सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- आयोजनाहरु छनोट गर्दा उत्पादनमूलक कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने,
- श्रमिकहरुलाई आवश्यकता अनुसारका सुरक्षा सामाग्री र औजारहरुको व्यवस्था गर्ने,
- नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरी रोजगारीका अवसर सृजना गर्ने।

निष्कर्ष

यस प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कामका लागि पारिश्रमीकमा आधारित सामुदायिक आयोनाहरु संचालनमा यस भिमाद नगरपालीकामा सुचिकृत भएका २१५ बेरोजगार मध्ये ४० जनाले रोजगारी पाएका छन् । यस वर्ष स्थानीय तहबाट निर्माण सामाग्री खरिदको लागि बजेट बिनियोजन भई लागत साझेदारीमा सञ्चालन भएका योजनाहरुको गुणस्तर राम्रो रहेको छ र आगामी आर्थिक वर्षमा पनि सोही अनुसार योजना सञ्चालन गरेमा कामको गुणस्तर कायम रहनुका साथै लागत साझेदारीका आयोजनाहरुमा जोड गर्न सकेमा कामको गुणस्तर बृद्धि भई प्रभावकारी हुने देखिन्छ । नियमित रोजगार दिनुको सट्टा

बेरोजगारहरुलाई स्वरोजगार बनाउन तर्फ सम्बन्धित निकायहरुले जोड दिन सके बाध्यात्मक बैदेशिक रोजगार अन्त्य हुनुको साथै विकासले गति लिने सम्भावना रहन्छ ।

३.४ आर्थिक विकास क्षेत्र

३.४.१ कृषि विकास शाखा

पृष्ठभूमि

तनहुँ जिल्लाको भिमाद नगरपालिका कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको लागि उपयुक्त मानिदै आएको क्षेत्र हो । भौगोलिक तथा जैविक विविधता रहेको यस क्षेत्रभित्र कृषकहरुले विभिन्न वालीहरु; फलफूल, तरकारी, खाद्यान्न, मसला र नगदे वालीहरु निर्वाहमूखी एवम् व्यवसायिक रुपमा खेती गर्दै आइरहेका छन् । मुख्य आयआर्जनको स्रोत रहेको कृषि क्षेत्रलाई व्यवस्थित र दिर्घकालीन बनाउनको साथै आर्थिक समृद्धिको मुख्य आधार खडा गर्नको लागि नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना सँगै कृषि विकास शाखाको स्थापना गरेको हो । यस शाखाद्वारा विभिन्न उन्नत जातका बीउ बिजन, फलफुलका विरुवा, कृषि औजार तथा मेशिनरी सामग्रीहरु ५०% अनुदानमा साथै प्लाष्टिक टनेल, मौरी घार वितरण, पकेट क्षेत्र विकास, माटो परीक्षण कार्यक्रमहरु कृषक, समूह, सहकारी, कृषि फर्म आदि मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेका छन् । “शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र पर्यटनमा विस्तारः पूर्वाधार विकास समृद्ध भिमादको आधार” भन्ने मूल नारालाई आत्मसाथ गर्दै आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस शाखावाट गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति, प्रमुख उपलव्धी, समस्या र समाधानका उपायहरु यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- कृषि क्षेत्रमा आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण गरी कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व बढाई खाद्य सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउने,
- कृषक, समूह, सहकारी र फर्मद्वारा कृषि प्रसारका कार्यक्रमहरु कार्यन्वयन गरी समग्र कृषक वर्गको आय स्तर वृद्धि गर्ने,
- स्थानीय स्रोत साधनको उपयोगिता बढाई दीर्घकालिन कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने ।

कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

कार्यक्रमको प्रकृति र अवस्था अनुसार कार्यान्वयन प्रक्रिया फरकफरक रहेका छन् । अधिकांश कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन प्रक्रिया देहाय अनुसार रहेका छन् ।

- प्राप्त मार्गदर्शन अध्ययन, कार्यविधि/कार्यतालिका निर्माण,
- सुचना प्रकाशन गर्ने, माग संकलन,
- कार्यक्रम अनुसार सम्बन्धित कार्यविधिका आधारमा कृषक, समूह, सहकारीको छनौट गर्ने,
- कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा विशेष गरी समूह, सहकारी, कृषि फर्म दर्ता भएकाहरुलाई प्राथमिकता दिने ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	खर्च शिर्षक	भौतिक				वित्तिय			कैफियत
			इकाई	लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्चप्रतिशत	
१	आ.व.२०७९/०८० मा स्थापना भएको सुन्तलाजात फलफुल (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	२२५२२	पटक	१	१	१००	६००	४०८.६९	६८.१२	

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	खर्च शिर्षक	भौतिक				वित्तिय			कैफियत
			इकाई	लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्चप्रतिशत	
२	खाधान्न बालीको उन्नत बीउ उपयोगमा अनुदान (धान/गहुँ/मकै)	२२५२२	पटक	१	१	१००	७७५	२२६.९	२९.२८	

नगरतर्फको कार्यक्रमहरु

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	वित्तिय			
		वार्षिकबजेट	वार्षिकखर्च	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	व्यवसायिक कृषि समुहका लागी मागमा आधारित कृषि तालिम	२०००००	१००१९०	५०.१०	
२	आलु खेत प्रवर्द्वन कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदान)	४०००००	३५३३३५	८८.३३	
३	तोरिको बीउ वितरण (५० प्रतिशत अनुदानमा)	५००००	४८७५०	९७.५०	
४	बाझो जमिनमा कृषि उत्पदनका लागी प्रोत्साहन अनुदान	३०००००	१८४३४०	६१.४५	
५	अकबरे खुर्सानी खेति प्रवर्द्वन कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	२०००००	१४७०००	७३.५०	
६	स्प्रेयर वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	५००००	४९२५०	९८.५०	
७	फलफुलको विरुवा वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	२५००००	१८४२६५	९२.१३	
८	मौसमी तरकारी बीउ वितरण कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	२५००००	२४४५८७	९७.८३	
९	व्यवसायिक च्याउ खेति प्रवर्द्वन कार्यक्रम	१०००००	९१२४७	९१.२५	
१०	बाली संरक्षण सामाग्री खरिद तथा निशुल्क वितरण कार्यक्रम	२०००००	१९०३००	९५.१५	
११	कृषि शाखाका कर्मचारीको अनुगमन ,मुल्याङकन तथा भ्रमण खर्च	५००००	१८६००	३७.२०	
१२	स्टार्ट अप भिमाद कृषि परियोजनाका लागि सपोर्ट कार्यक्रम	५०००००	५०००००	१००	
१३	स्टार्ट अप भिमाद कृषि परियोजनाका लागि नगरपालिकाको लागत साझेदारीको रकम	५०००००	४९१६०६	९८.३२	
१४	स्टार्ट अप भिमाद कृषि परियोजनाका लागि नगरपालिकाको लागत साझेदारीको रकम	२५०००००	२२२०७३६	८८.८३	
१५	व्यवसाय दर्ता भएका फर्म समुह र सहकारीहरुलाई आधुनिक मेशिनरीऔजार (७,९,HP र उखु पेल्ने मेशिन वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत र उखु पेल्ने मेशिन ७० प्रतिशत अनुदानमा)	५०००००	२१६१३२	४३.२३	

क.सं.	कार्यक्रमको नाम	वित्तिय			
		वार्षिकबजेट	वार्षिकखर्च	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१४	प्लाष्टिक पोखरी निर्माण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	२०००००	११०४६२	५५.२३	
१५	फलफुल विरुवा वितरण कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	१०००००	९६७०७	९६.७१	वडा नं ३
१६	मौरी सहितको घार वितरण कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	२०००००	१९५०००	९७.५०	वडा नं ३
१७	कृषकहरुको लागी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	१०००००	७०७४०	७०.७४	वडा नं ४
१८	निशुल्क बिउविजन तथा फलफुल बोट विरुवा खरिद कार्यक्रम	१०००००	१०००००	१००	वडा नं ४
१९	कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी तालिम	१०००००	६९६१०	६९.६१	वडा नं ५
२०	गरिब कृषकहरुलाई(७० प्रतिशत अनुदानमा कृषि टनेल,खाधान्न तरकारी र फलफुलका बिउविजन तथा विरुवा वितरण कार्यक्रम)	३५००००	२७८६००	८९.६०	वडा नं ६
२१	आलुको बीउ वितरण कार्यक्रम (५० प्रतिशत अनुदानमा)	२०००००	१९८६००	९९.३०	वडा नं ८
२२	कृषकहरुको लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषि सामाग्री खरिद तथा वितरण	१०००००	९४२५०	९४.२५	वडा नं ८
२३	हाते ट्याक्टर खरिद तथा वितरण ५० प्रतिशत लागत सहभागितमा	५०००००	५०००००	१००	वडा नं ९
	जम्मा				

पकेट विकास कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका **वडागत क्षेत्र**

संघीय सशर्त हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत सुन्तलाजात बालीको साना व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र गत आ.व. को निरन्तरता कार्यक्रम अन्तर्गत भिमाद नगरपालिका वडा नं ५ स्थित मालेबगर कृषक समुह गत आ.व.मा उक्त कार्यक्रम संचालनका लागि छनौटमा परेको हुदा गत आ.व. को पकेट विकास कार्यक्रम निरन्तरता दिएको । र यस आ.व. को निरन्तरता कार्यक्रम अन्तर्गत मालेबगर कृषक समुहले संचालन गरि सम्पन्न गरेको ।

पकेट विकास कार्यक्रमहरुबाट लाभान्वित कृषकहरुको विवरण

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान (वडा नं.)	लाभान्वित कृषक परिवारसंख्या	लाभान्वित कृषकसंख्या
१	सुन्तला पकेट (निरन्तरता)	५ मालेबगर	४०	४०
	जम्मा		४०	४०

सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरु

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	सम्पन्न हुन नसकेको कारण	कैफियत
१	कृषि पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक कार्यक्रम	जनशक्तिको अभावका कारणले	
२	CTEVT का आङ्गिक शिक्षलायसँगको समन्वयमा उधमशीलता विकास सीपमुलक तालिम सञ्चालन	जनशक्तिको अभावका कारणले	
३	CTEVT को मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विधालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन अनुदान	जनशक्तिको अभावका कारणले	
४	उन्नत बीउ वितरकलाई प्रोत्साहन अनुदान	जनशक्तिको अभावका कारणले	
५	किसानसुचिकरण कार्यक्रम	जनशक्तिको अभावका कारणले	
६	सूचना प्रकाशन तथा उन्नत बीउ उपयोग अनुगमन निरिक्षण	जनशक्तिको अभावका कारणले	
७	कृषि सम्बन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम	जनशक्तिको अभावका कारणले	
८	बाझो जमिनमा कृषि उत्पादनका लागी प्रोत्साहन कार्यक्रम गत आ.व.को क्रमागत	जनशक्तिको अभावका कारणले	
९	कृषि सम्बन्धी जानकारी छपाई (बुकलेट,प्याम्पलेट,लिफलेट आदी)	जनशक्तिको अभावका कारणले	
१०	नगर कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार गरिने विविध चालु कार्यक्रम तथा गत आ.व. का भुक्तानी बाकि कार्यक्रमहरु	जनशक्तिको अभावका कारणले	
११	एक वडा एक उत्कृष्ठ किसान सम्मान कार्यक्रम	जनशक्तिको अभावका कारणले	
१२	उखु पेल्ने मेशिन खरिद तथा वितरण कार्यक्रम (७० प्रतिशत अनुदानमा)		**खरिद भइसकेको र भुक्तानी हुन बाँकी**

असल अभ्यास

- सम्पूर्ण वडामा माटो परीक्षण गरी आवश्यक मलखाद सिफारिस,
- बाँझो जमिन उयोगमा प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन,
- साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (सुन्तला पकेट) क्षेत्र स्थापना ।

समग्र कार्यक्रममा प्रमुख उपलब्धिहरु

आ.व. २०८०/८१ मा यस भिमाद नगरपालिका कृषि विकास शाखा द्वारा सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रमबाट लाभांवित कृषक समुह, कृषक सहकारी र कृषकहरुको विवरण तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	वितरित संख्या	लाभाँवित कृषक संख्या	कैफियत
१	**अनुदानमा वितरित कृषि यन्त्र उपकरण**			
२	मिनिटिलर (७ hp Disel&petrol)	३८ वटा		
३	मिनिटिलर (9 HP डिजेल	१३ वटा		
४	पानि तान्ने मोटर (२ Hp)	१२ वटा		
५	थ्रेसर	१ वटा		
६	Band sealer	१ वटा		
७	Power weeder	३ वटा		
८	कोदो पिस्ने मेसिन (Disk Mill)	१ वटा		
९	Pit Digger	१ वटा		
१०	Brush cutter	१ वटा		
११	फलामे हलो	२३ वटा		
१२	कर्न सेलर	३ वटा		
२	**प्लाष्टिक पोखरि निर्माण कार्यक्रम**			
१	सफल बाख्रा फर्म	१ वटा		
२	भानुमति कृषक समुह	१ वटा		
३	सोमनाथ शर्मा	१ वटा		
४	गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ	१ वटा		
५	यासिन पशु तथा कृषि फर्म	१ वटा		
३	**अकबरे खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम**			
१	मैदान कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म, भिमाद – २			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको

क.स.	कार्यक्रमको नाम	वितरित संख्या	लाभाँवित कृषक संख्या	कैफियत
२	प्रेरणा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म, भिमाद - २			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको
३	श्रेष्ठ जनकल्याण कृषि तथा पशुपालन कृषक समुह भिमाद — ३			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको
४	रामजाली कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म भिमाद, — २			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको
५	रेनु कृषि तथा पशु फर्म, भिमाद — ७			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको
६	पुलामी कृषि तथा पशु फर्म , भिमाद -२			कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको
३. अनुदानमा फलफुल विरुवा वितरण कार्यक्रम				
१	सुन्तला बिजु	३४०० विरुवा	२६ जना	
२	कागति बिजु	८२४ विरुवा	४९ जना	
३	सुन्तला कलमी	११३१ विरुवा	९१ जना	
४	कागति कलमी	६४७ विरुवा	८४ जना	
५	लिचि	४८५ विरुवा	९२ जना	
कुल जम्मा		**६४८७**	**३४२ जना**	
४. प्लाष्टिक टनेल निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत				
	Anti Hail net	१३ वटा		
	White Net	३ वटा		
	सिंचाई टंकी ५०० लि.	५ वटा		
	सिंचाई टंकी १००० लि.	१९ वटा		
	हजारी	१८ वटा		
	स्प्रे ट्याङकी ईलेक्ट्रिक	१३ वटा		
	स्प्रे ट्याङकी साधारण	४३ वटा		
	सिंचाई पाईप ४०० मि.	२ वटा		

क.स.	कार्यक्रमको नाम	वितरित संख्या	लाभाँवित कृषक संख्या	कैफियत
	गार्डेन पाईप ६ मि.	२ वटा		
	मल्चिङ प्लाष्टिक	२९ वटा		
५. धानको बीउ वितरण (५० प्रतिशत अनुदान)				
	सावित्रि जातको उन्नत धानको बीउ वितरण	२५०० के.जी	४० जना	
	राम धान जातको उन्नत धानको बीउ वितरण	२७०० के.जी	५४ जना	
कुल जम्मा		**४२०० के.जी**	**९४ जना**	
६. मौरि गोला सहितको मौरि घार वितरण कार्यक्रम				
	मौरि घारको लागि स्टयाण्ड	१९ वटा	१९	
	मौरि घार वितरण (मौरि गोला सहित)	३९ वटा		
कुल जम्मा				
७. ५० प्रतिशत अनुदानमा उन्नत जातको आलुको बीउ वितरण कार्यक्रम				
	जनकदेव आलुको बीउ वितरण	५००० के.जी	५० जना	
	खुमल रातो २ जातको आलुको बीउ वितरण	३७५० के.जी		
	M.S ४२ निलो जातको आलुको बीउ वितरण	५१५० के.जी	५३ जना	
८. अनुदानमा उन्नत जातको तोरिको बीउ वितरण				
	प्रिति जातको तोरिको बीउ वितरण	३९० के.जी	५३ जना	
९. ७५ प्रतिशत अनुदानमा तरकारी बालिको बीउ वितरण कार्यक्रम				
१	गोलभेडा	१०० प्याकेट	३८ जना	
२	मूला	४९५ प्याकेट	८७ जना	
३	गाजर	२९५ प्याकेट	७३ जना	
४	रायो	२५५ प्याकेट	१०० जना	
५	काउली	१७२ प्याकेट	१५५ जना	

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	वितरित संख्या	लाभाँवित कृषक संख्या	कैफियत
६	बन्दा	१६० प्याकेट	५१ जना	
७	सिमि	५२५ प्याकेट	७१ जना	
८	धनिया	३५५ प्याकेट	८५ जना	
कुल जम्मा		**२३०७ प्याकेट**	**५३१ जना**	

<u>मुख्यमन्त्री नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत स्टार्ट अप भिमाद कृषि परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित क्रियाकलापहरुको विवरण :</u>

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	वितरित संख्या	लाभांवित कृषक संखया	कैफियत
१	कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धन कार्यक्रम			
(क)	हाते ट्याक्टर (मिनिटिलर वितरण) ७ र ९ HP	२५ वटा		छनौटमा परेका कृषक समुह, सहकारीमा आवद्द कृषकहरु सबै
(ख)	पानी तान्ने मोटर २ HP	३ वटा		छनौटमा परेका कृषक समुह, सहकारीमा आवद्द कृषकहरु सबै
(ग)	थ्रेसर	१ वटा		छनौटमा परेका कृषक समुह, सहकारीमा आवद्द कृषकहरु सबै
(घ)	ब्याण्ड सिलर	१ वटा		छनौटमा परेका कृषक समुह, सहकारीमा आवद्द कृषकहरु सबै
(ङ)	पावर विडर	३ वटा		छनौटमा परेका कृषक समुह, सहकारीमा आवद्द कृषकहरु सबै
२	थोपा सिंचाई जडान सहितको प्लाष्टिक घर (हाइटेक) निर्माण (८० प्रतिशत अनुदानमा)	५	५	
३	दुग्ध चिस्यान केन्द्र स्थापना (८० प्रतिशत अनुदानमा)	१	१	
४	कोल्ड रुम स्थानीय कृषि बजार स्टल/बिक्रि केन्द्र निर्माण	१		

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	वितरित संख्या	लाभांवित कृषक संखया	कैफियत
५	नगरस्तरिय कृषि बजार सूचना प्रणाली (Agriculture Market Information System) software निर्माण		नगरपालिका भित्रका सम्पुर्ण कृषकहरु	एम निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा आइसकेको
६	उत्पादन प्रविधि हस्तान्तरण			८० प्रतिशत
१	मल्चिङ्ग पलाष्टिक	२९	४	
२	टनेल पलाष्टिक	६३	४	कृषि समुह/कृषि सहकारी
३	गार्डेन पाईप	६	१	
४	सिचाई पाईप	२००मिटर	१	कृषि समुह/कृषि सहकारी
५	स्प्रे ईलेक्टिक	१२	३	कृषि समुह
६	हजारी	१८	२	कृषि समुह
७	हिलटयाङ्गी १०००लि	१९	३	कृषि समुह/कृषि सहकारी
८	हिलटयाङ्गी ५००लि	५	५	कृषि समुह
९	हाईट नेट	३	२	कृषि समुह/कृषि सहकारी
१०	क्रेट	२०	१	कृषि समुह

समस्याहरु

- प्राविधिक कार्यका लागि आवश्यक उपकरणहरुको अभाव,
- कृषकहरुलाई माग वमोजिम कृषि सामाग्री समयमा उपलब्ध गराउन नसकिएको,
- कृषि क्षेत्रमा कम बजेट विनियोजन हुनु,
- विभिन्न प्राकृतिक विपदमा परेका कृषकहरुलाई क्षतिपूर्ति उपलव्ध गराउन नसकिनु ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- प्राविधिक कार्यका लागि आवश्यक पर्ने प्रयोगात्मक सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने,
- कृषकहरुलाई माग वमोजिम समयमा कृषि विउँ, विजन, विषादी तथा भिटामिनहरु उपलव्ध गराउनु पर्ने,
- कृषि क्षेत्रमा विनियोजन हुने बजेटको सीमा बढाउनु पर्ने,
- विपदमा परेका कृषकहरुलाई आवश्यकता अनुसार क्षतिपूर्तिको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

चुनौतीहरु

- जलवायु परिवर्तन, भौगोलिक विकटता,
- कृषकहरुमा कृषि सम्बन्धी जनचेतनाको कमी हुनु,
- कृषि पेशालाई प्रतिस्पर्धी, नाफामुलक एवम् सम्मानजनक पेशाका रुपमा स्थापित गर्नु,
- कृषि विकासका लागि ३ तहका सरकार बिच समन्वय र सहकार्य गर्न,
- कृषि क्षेत्रमा सार्वजनिक, निजि तथा सहकारी क्षेत्रको लगानी वृद्धि गर्न,

- कृषि कार्यक्रमहरुमा स्थानीय तह, प्रदेश र संघको अनुदानको दायरमा अन्तर हुनु ।

निष्कर्ष

विभिन्न कृषिजन्य बालीहरुको व्यवसायिक उत्पादनका लागि सम्भाव्यता रहेको यस नगर क्षेत्रमा कृषकहरुले स्थान विशेष बालीहरु; अदुवा,सुन्तला,कागती,अकबरे खुर्सानी,लिचि,मकै आदिको व्यवसायिक खेती गरेको देखिन्छ । यस क्षेत्रमा सम्भावना भएका बालीहरुको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण एवम् औद्योगिकरण गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारवाट समन्वयात्मक रूपमा कृषि कार्यक्रम सञ्चालन मार्फत कृषि क्षेत्रको विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सकेमा नगरपालिकाको समग्र आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

३.४.२ पशु सेवा शाखा

पृष्ठभूमि

नेपालमा सदियौंदेखि कृषि तथा पशुपालन पेशा अवलम्बन गर्दै आईरहेको व्यवसाय हो । निरन्तर बढ्दै गईरहेको पशुपालन व्यवसायलाई व्यवस्थित र दीर्घकालिन बनाउनुको साथै आर्थिक समृद्धिको मुख्य आधार खडा गर्नको लागि नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना कालसँगै पशुसेवा शाखा, वडा नं २ टेक्के, वडा नं. ९ रिट्टाभन्ज्याङ सेवा केन्द्र र वडा नं. ४ मा समेत पशु सेवा प्राविधिक खटाई पशुसेवा सम्बन्धी सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा पशु सेवा शाखाले प्रवाह गरेका सेवा, सञ्चालन गरेका कार्यक्रम, उपलब्धि तथा समस्या लगायतका विषयवस्तुहरु समेटी यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

कार्यक्रमका उद्देश्यहरु

- खाद्य र पोषण सुरक्षा गर्दै निर्यात गर्ने अवस्था सिर्जना गर्ने,
- एकीकृत कृषि, पशु सेवाका विभिन्न क्षेत्रमा सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरी उत्पादन क्षेत्रलाई पकेट,ब्लक,जोन र सुपर जोनतर्फ विस्तार गर्ने,
- "One Health Approach" मा आधारित वातावरण विकास तथा पशुपन्छी रोग न्यूनिकरणमा सहयोग गर्ने,
- स्थानीय र रैथाने जातका पशुपन्छीहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी जैविक विविधताको संरक्षण एवं उपयोग गर्ने,
- दूध तथा मासुजन्य उत्पादनलाई आयआर्जनको रुपमा सूचीकरण गर्ने ।
- कृषकहरुको जिवनस्तर सुधार गर्न कृषि व्यवसाय मार्फत रोजगारी प्रर्वद्धन गर्ने, पोषण तथा खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभुति दिलाउने तथा गरिवी न्युनीकरण गर्ने ।
- राज्यको २०८१/८२ साल देखि २०९१/९२ सम्म कृषि वर्षको रुपमा मनाउने घोषणालाई यथार्थपरक बनाउन ।
- पशु पालनलाई निर्वाहमुखिबाट व्यवसाहिकरण गर्ने ।

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रकियाहरु

- प्राप्त मार्गदर्शन अध्ययन, कार्यविधि/कार्यतालिका निर्माण,
- सूचना प्रकाशन, आवेदन संकलन,
- समूह गठन, कार्ययोजना माग,
- प्रचलित कानूनहरु,
- सम्झौता, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
- सेवाग्राहीको घरदैलोमा गई पशु स्वास्थ्य सेवा प्रदान ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा नगर तर्फको बजेटवाट सञ्चालित कार्यक्रमहरु

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु (हजारमा)	खर्च रु (हजारमा)	खर्च प्रतिशत	बाँकी रु.	कैफियत
१	जुनोटिक रोग सम्बन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम	१४००००	१३१५७०	९३.९८	८४३०	
४	खरीबाखा संरक्षण तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदानमा	४०००००	३७०२९२	९२.५७	२९७०८	
५	पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	१०००००	९२३६८	९२.३७	७६३२	
६	उन्नत जातका बाच्छी तथा पाडी हुर्काउने कृषकको लागि अनुदान	१५००००	१५००००	१००	०	
७	पशु खोप कार्यक्रम	५००००	४९५००	९९	५००	
८	कृषक स्तरीय मागमा आधारित ३ दिने आधारभूत स्थलगत तालिम	२०००००	८८८१०	४४.४१	१११११९०	
९	हिउँदे बर्षे वहुवर्षिय र डाले घाँसका विउ तथा विरुवा वितरण ५० प्रतिशत अनुदानमा	२१००००	१५८८२४	७५.६३	५११७६	
१०	दुध उत्पादन केन्द्रका कृषकहरुको गोठ तथा भकारो निर्माण सुधार कार्यक्रम	३०००००	०	०	३०००००	आ.व. २०८१/८२ का लागी क्रमागतमा रहेको
११	पशु स्वास्थ्य घुम्ति शिविर संचालन कार्यक्रम	२०००००	२०००००	१००	०	
१२	कृत्रिम गर्भाधानकर्ताका लागि लजिस्टिक सपोर्ट कार्यक्रम	१०००००	९७७७५	९७.७८	२२२५	

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु (हजारमा)	खर्च रु (हजारमा)	खर्च प्रतिशत	बाँकी रु.	कैफियत
१३	विभिन्न पकेट कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	१०००००	२८८००	२८.८०	७१२००	
१४	पशु पंक्षी उपचारका लागि औषधि खरिद तथा निशुल्क वितरण कार्यक्रम	१००००००	९४७५२५	९४.७५	५२४७५	
	कुल जम्मा	**२९५००००**	**२३१५४६४**	**७८.४९**	**६३४५३६**	

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित संघीय सशर्त अनुदान तर्फका कार्यक्रमहरु

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु (हजारमा)	खर्च रु (हजारमा)	खर्च प्रतिशत	बाँकी रु	कैफियत
१	एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर	५२५०००	०	०.००	५२५०००	
२	महामारी तथा आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१०००००	८६६५०	८६.६५	१३३५०	
३	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	१५००००	१०३०७५	६८.७२	४६९२५	
४	आधारभूत प्रयोगशाला कार्यक्रम	६१३०००	६०७२८७	९९.०७	५७१३	
५	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	१२०००	०	०.००	१२०००	
	कुल जम्मा	**१४०००००**	**७९७०१२**	**५६.९३**	**६०२९८८**	

मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रम तर्फ

सि.न.	योजना/कार्यक्रमको नाम	सम्झौता रकम रु हजारमा	खर्च रु हजारमा	खर्च प्रतिशत	खर्च नभएको रु	कैफियत
१	दुध चिस्यान केन्द्र स्थपना	१००००००	८९१५७०	८९.१६	१०८४३०	

पशु विकास तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम

- खोर गोठ मत्स्य पोखरी निर्माण सुधार अनुदान कार्यक्रम
- व्यवसाय विस्तार कार्यक्रम (पकेट,जोन तथा ब्लक)
- पशुपन्छी तथा घाँसको श्रोत केन्द्र स्थापना
- यन्त्र उपकरण सहयोग

पशु नश्ल सुधार कार्यक्रम

- कृत्रिम गर्भाधान,
- उन्नत जातका पाडी बाच्छी हुर्काउने कृषकलाई अनुदान,
- बोका तथा राँगा वितरण सहयोग,

पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम

- पशु उपचार सेवा, माइनर/मेजर सर्जरी,
- पशु बन्ध्याकरण, प्रयोगशाला सञ्चालन, गाईनोक्लोजिकल उपचार,
- महामारी रोग विरुद्ध भ्याक्सिनेसन,

पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम

- पशुस्वास्थ्य घुम्ती शिविर सञ्चालन,
- जुनोसिस रोग सम्बन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन ।

बजार प्रवर्द्धन तथा उपभोक्ता हित कार्यक्रम

- फ्रेस हाउस सुधार कार्यक्रम,
- पशु संकलन केन्द्र सहयोग,
- मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रम अन्तर्गत दुग्ध चिस्यान केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन सहयोग ।

आनुवांशिकी स्रोत संरक्षण कार्यक्रम

- स्थानीय जातका पशुहरुको श्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम
- नीति नियम तर्जुमा तथा सुशासन,
- पशुपालन तथा विकाससँग सम्बन्धित ऐन कानून नीति नियम तथा कार्यविधिहरु निर्माण/सहयोग गर्ने ।

असल अभ्यास

- शाखा र सेवाकेन्द्रहरुले कार्यालयबाटै सामान्य गोबर परीक्षण सहितको प्रयोगशाला सेवा,
- पशुवस्तुका अत्यावश्यक तथा आन्तरिक र बाह्य परजिविका औषधीहरु निशुल्क वितरण,
- नगरपालिका भित्र लम्पी स्किन रोगको संक्रमण देखिना साथ भ्याक्सिन उपलव्ध गराइ भ्याक्सिनेसन गरिएको ।

प्रमुख उपलब्धिहरु

- ४५१ पशुमा कृत्रिम गर्भाधान भएको ।
- नगरपालिकाका २०,००० भन्दा बढी बाख्राहरुले PPR,६८०० भन्दा बढी खोरेत, ४४४६ भन्दा बढी एच. एस. बिक्यू ,७५५ भन्दा बढी रेबिज,२५५५ भन्दा बढी स्वाईन फिवर र ३०८० पशुहरुले लम्पि स्किन रोग विरुद्धको खोप पाएका ।
- यस शाखाबाट सञ्चालन भएको पशु उपचार सेवा मार्फत यो आर्थिक वर्षमा २०००० पशुपन्छीको उपचार गरि २६५० कृषकहरुलाई निशुल्क औषधी वितरण गरिएको ।
- निशुल्क पशुस्वास्थ्य शिविर सञ्चालन तथा निशुल्क औषधी वितरण तथा सहज उपचार सेवा प्रदान ।
- समयमै सेवा प्रवाह ।
- खोर सुधार गोठसुधार तथा मेशिनरी औजारमा कृषकको सहज पहुँच ।

समस्या र समाधानका उपाय

क्र.स.	समस्या	समाधानका उपायहरु
१	शाखाको लागि कार्यालय भवन नभएको	नगरपालिकाबाट पहल भइरहेको
२	पशुपन्छीको उपचारका लागि प्रशस्त आवश्यक ठाँउको अभाव	आवश्यक पुर्वाधारहरु तयार गर्नुपर्ने
३	कृषि तथा पशु सेवा शाखामा न्युन बजेट विनियोजन	बजेट रकम बढाउनुपर्ने

निष्कर्ष

बोर बाख्राको श्रोतकेन्द्रको रुपमा यस नगरपालिकाले राष्ट्रिय स्तरमा पहिचान बनाइसकेको छ । यसलाई कायम राख्दै बाख्राको नगरका रुपमा विकास गर्न सकिन्छ भने नगरका फाँटहरुमा गाईभैसीको प्रवर्द्धन गरी दूध तथा मासु उत्पादनमा समेत अगाडी ल्याउन सकिन्छ साथै रैथाने जातका पशुपन्छीहरु पालन गर्न प्रोत्साहन गरी जैविक विविधताको संरक्षण गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

३.४.३ गरीबि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA)

पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको सशर्त अनुदानमा आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ देखि नगरपालिकामा गरीबि निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको छ । गरीब तथा पिछडिएका वर्गलाई उद्यम विकासको माध्यमबाट माथि उकास्न र दिगो रुपमा व्यावसायिक सेवाको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यले लक्षित वर्ग छनोट गरी व्यावसायिक सेवाहरुलाई प्याकेजका रुपमा स्थानीय तह सँग सम्झौता गरी लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको नमुना (MED-Model) अनुसार गरी उद्यम विकास तथा विस्तार गर्ने र सिर्जना भैसकेका उद्यम तथा उद्यमीहरुको अवस्था अनुसार अवसर तथा समस्या पहिचानका आधारमा व्यावसायिक सेवाको पहुँच पुऱ्याई पुराना उद्यमीहरुलाई विस्तार तथा प्रर्वद्धन गर्ने कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । गरीबि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा गरिएका क्रियाकलापहरु, उपलब्धि र समस्याहरूलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- आर्थिक र सामाजिक रुपमा विपन्न परिवारहरुलाई लघु उद्यम व्यवसायको माध्यमबाट गरीबि निवारण गर्ने,
- मागमा आधारित तालिम सञ्चालन गर्ने,
- उद्यमशिलताको माध्यमबाट उद्यमी सृजना गरी रोजगारी एवं स्वरोजगारको अवसर प्रदान गर्ने,
- स्थानीय आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउने ।

विद्यमान अवस्था

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मेड्पा शाखा ले आ. व. २०८०/०८१ मा यस भिमाद नगरपालिकाको वडा नं ८ मा निम्नअनुसार कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	छनौट भएको वडा	कार्यक्रम संचालन भएको वडा	तालिम अवधि	सहभागी संख्या
१	सहभागितात्मक ग्रमिण लेखाजोखा (पि.आर. ए.)	८	वडा न.८	एक दिने	वडा नं ८ मा ३६ जना
२	घरधुरि सर्वेक्षण (फारम ए)	८	८		३० घरधुरी
३	सम्भावित लघु उद्यमी छनौट (फारम बि)	८			३० जना
४	उद्यमशिलता विकास तालिम	८	वडा न. १	आठ दिने	वडा नं ८ मा २९ जना
५	प्राविधिक सिप विकास तालिम २)ड्राईभिङ्ग सिप विकास तालिम	८		१ महिना	जम्मा २७ जना
६	प्रविधि हस्तान्तरण				
७	लघु वित्तमा पहुँच				
८	बजारीकरणमा सहजिकरण				

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरु

गरीबि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७, बमोजिम निम्न प्रक्रियाहरू अपनाइएको थियो ।

- सामाजिक परिचालन (अभिमुखिकरण, सहभागितात्मक ग्रमीण लेखाजोखा, घरधुरी सर्वेक्षण फारम ए सम्भावित लघु उद्यमी फारम वी),
- उद्यमशिलता विकास तालिम, प्राविधिक सीप विकास तालिम,
- लघु वित्तमा पहुँच, उपयुक्त प्रविधिमा पहुँच,
- बजार र बजारिकरणमा सहयोग ।

वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्वकृत भएको रकम	खर्च भएको रकम	खर्च प्रतिशत
१	सहभागितात्मक ग्रमिण लेखाजोखा(प.आर.ए.)	२७६००	२००००	७२.४६%
२	उद्यमशिलता विकास तालिम	७३६००	६९०००	९३.७५%
३	प्रविधिक सिप विकास तालिम	४१४०००	३९१५००	९४.५६%
४	उपयुक्त प्रविधिमा पहुँच	४६०००	०	०%

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	स्वकृत भएको रकम	खर्च भएको रकम	खर्च प्रतिशत
५	लघु वित्तमा पहुँच	२७६००	०	०%
६	बजारिकरणमा सहजिकरण	२७६००	०	०%
७	उद्यम विकास सहजकर्ता परिचालन	३०३६००	३०३६००	१००%
	जम्म रकम	९२००००	७८४१००	८५%
८	भैरहेका उद्यमीको लागि एडभान्स तालिम	२४००००	०	०%
९	उपयुक्त प्रविधि समुहमा हस्तान्तरण	१४००००	०	०%

प्रमुख उपलव्धिहरु

•GesiMis मा डाटा हरु प्रविष्ठ गरियो ।

•सहभागितात्मक ग्रमिण लेखाजोखा (पि. आर.ए) 36 जना सहभागिमा संचालन गरियो।

•उद्यमशिलता विकास तालिम 29जना सहभागिमा संचालन गरियो।

•शिप विकास तालिम 27 जना सहभागिमा संचालन गरियो।

समस्या तथा चुनौतीहरु

- छनौट भएको वडा सहभागी सहभागी उपस्थिति हुन कठिन,
- लक्षित वर्गको पहिचान तथा छनोटमा समस्या,
- न्यून बजेट हुनु,
- उद्यम विकास समितिको क्रियाशिलतामा कमी ।

निष्कर्ष

समग्रमा भन्नु पर्दा यस आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भिमाद नगरपालिकाको आयोजनामा संचालन भएको गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) अन्तर्गत सामजिक परिचालन ८ दिने उद्यमशिलता विकास तालिम र सिप विकास तालिममा यस आर्थिक बर्षमा छनौट भएको ड्रईभिङ् सिप विकास तालिम संचालन गरियो। यस आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा छनौट भएको वडामा समयमै कार्यक्रम संचालन गरि समयमै समापन हुने विश्वास लिएका छु।यसरी नै आगामी आर्थिक वर्षमा छनौट हुने वडामा समयमै कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिएमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न सकिनेछ ।

३.४.४ सहकारी

साझा उद्देश्यको लागि खास वर्ग, समूह वा समुदायका मानिसहरुले आपसमा मिलेर बचत संकलन र कर्जा प्रवाह गर्दै आर्थिक रुपमा सक्रिय तथा सामाजिक रुपमा गतिशिल बनाउने कार्यलाई सहकारी भनिन्छ । **सहकारी भनेको एकका लागि सबै, सबैका लागि एक** भन्ने मूल नाराको लागि गरिने सामाजिक उद्यम हो । सहकारीले समुदायमा छरिएर रहेको पूँजी, प्रविधि र प्रतिभालाई स्वाबलम्वन र पारस्पारिकताको आधारमा एकीकृत गर्दै सदस्यहरुको आर्थिक सामाजिक तथा सांस्कृतिक उन्नति गर्नमा सहयोग गर्छ । नगरपालिकाको सहकारी शाखाबाट सम्पादन हुने कार्यहरु प्रचलित सहकारी सम्बन्धी संघीय, प्रादेशिक

तथा स्थानीय कानून अनुरुप हुदै आएका छन् । यसै परिधिमा रही सहकारी शाखाले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा गरेका गतिविधिलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- नगरपालिकाको नियमन क्षेत्र भित्र रहेका सहकारीको बस्तुगत अवस्था चित्रण गर्नु,
- सहकारी कार्यक्रमहरुको वित्तीय प्रगति बारे विश्लेषण गर्नु,
- कार्यसम्पादनमा देखिएका सबल तथा दुर्बल पक्षहरुको लेखाजोखा गर्नु,
- कार्यसम्पादनमा सुधार गर्नको लागि आवश्यक पृष्ठपोषण पहिचान गरी भावी योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा टेवा पुऱ्याउनु।

विद्यमान अवस्था

भिमाद नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	जि.द.नं	संस्थाको नाम	दर्ता नं.	दर्ता मिति	ठेगाना
१	१३५	नेपाल अग्रगामी बहुउद्देश्यीय स.स्.लि.	३५४	२०६५।०९।१६	भिमाद न.पा-१
२	१४०	लोकहित कृषि उ.स.सं.लि.	३६४	२०६५।११।१९	भिमाद न.पा-१
३	१४२	साहारा वचत तथा ऋण स.सं.लि.	३६६	२०६५।११।२८	भिमाद न.पा-१
४	३३३	किहुँ वचत तथा ऋण सहकारी सं.लि.	७१९।०६९।७०	२०७०।०१।१५	भिमाद न.पा-१
५	३८७	पुष्पान्जली कृषि स.सं.लि.	८४३।०७१।७२	२०७२।०२।०३	भिमाद न.पा-१
६	१५२	जनहित उपभोक्ता स.सं.लि.	३७८	२०६५।१२।०३	भिमाद न.पा-५
७	६०	रघुभञ्ज्याङ्ग बहुउद्देश्यीय स.सं.लि	३।२(२१९)२०५६।५७	२०५६।०५।०१	भिमाद न.पा-७
८	१५४	जनजागरण उपभोक्ता स.सं.लि.	३८०	२०६५।१२।०३	भिमाद न.पा-७
९	३८३	राङरुङ्ग कृषि सहकारी सं.लि.	८३०।०७१।७२	२०७१।११।२५	भिमाद न.पा-७
१०	१३९	सिद्धगणेश वचत तथा ऋण स.सं.लि.	३६२	२०६५।११।१३	भिमाद न.पा-९
११	४१५	अतिप्रिय सामाजिक उद्यमी महिला स.सं.लि.	९०६।०७२।७३	२०७३।०२।३२	भिमाद न.पा-९
१२	२७२	भानुमति साना किसान कृषि स.सं.लि.	५७२	२०६८।०७।२३	भिमाद न.पा-८
१३	२७९	क्याङ्दी कृषि उत्पादक सहकारी सं.लि.	५८०	२०६८।१०।०४	भिमाद न.पा-८
१४	३३८	वैदी वाराही कृषि स.सं. लि.	७३३।०६९।७०	२०७०।०३।१८	भिमाद न.पा-८
१५	१६८	अरुण उपभोक्ता स.सं.लि.	६०६	२०६६।०१।३१	भिमाद न.पा२
१६	२८१	आकाश दिप वचत तथा ऋण स.सं.लि.	५८२	२०६८।१०।२२	भिमाद न.पा-२

सि.नं.	जि.द.नं	संस्थाको नाम	दर्ता नं.	दर्ता मिति	ठेगाना
१७	३४१	अरुणोदय सामाजिक उद्यमी सहकारी सं. लि.	७३६।०७०।७१	२०७०।०४।०२	भिमाद न.पा.-२
१८	३४९	नेत्र वचत तथा ऋण स.सं.लि.	७५४।०७०।७१	२०७०।०७।११	भिमाद न.पा-२
१९	३७१	अरुणोदय साना किसान कृषि स.सं.लि	८०९।०७१।७२	२०७१।०६।२६	भिमाद न.पा-२
२०	१९६	भिमोदय उ.स.सं.लि.	४५१	२०६६।१२।२४	भिमाद न.पा-६
२१	२६३	भिमाद साना किसान कृषि स.सं.लि	५६२	२०६८।०७।०७	भिमाद न.पा-६
२२	३४०	शक्तिशाली वचत तथा ऋण स.सं.लि.	७३५।०६९।७०	२०७०।०३।३०	भिमाद न.पा-६
२३	३६१	समाजसेवा भू.पू.वचत तथा ऋण स.सं. लि.	७८४।०७०।७१	२०७१।०१।१५	भिमाद न.पा-६
२४		सिस्नेरी कृषि सहकारी संस्था लि.	०१	२०७५।७।१९	भिमाद न.पा-७
२५		भैरब बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	०२	२०७५।७।१९	भिमाद न.पा-४
२६	०३	भिमाद दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	०३	२०७७/११/२५	
२७	०१	सूर्योदय कृषि सहकारी संस्था लि.	०१	२०७९/७/२०	भिमाद न.पा.-१

भिमाद नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र भै प्रदेश सरकारको नियमन क्षेत्रमा पर्ने सहकारीको विवरण

क्र.सं.	सहकारी संघ संस्थाको नाम	ठेगाना
१	डुम्रीबेशी कृषि उ.स.सं.सं.लि.	भिमाद न.पा.१
२	माझकोट उपभोक्ता स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ४
३	माझकोट महिला विकास बहुउद्देश्यीय स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ४
४	पाटन बचत तथा ऋण स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
५	माझकोट साना किसान स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
६	रिसिङ्गपाटन बुडुवा दुग्ध स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
७	श्री शुभलाभ बचत तथा ऋण स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
८	श्री छाहारी कृषि स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
९	संकल्प महिला विकास बहुउद्देश्यीय स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ५
१०	अमरज्योति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भिमाद न.पा. ६
११	कामना बचत तथा ऋण स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ६
१२	जनविकास सहकारी संस्था लि.	भिमाद न.पा. ६
१३	भिमाद बचत तथा ऋण स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ६

क्र.सं.	सहकारी संघ संस्थाको नाम	ठेगाना
१४	सहयोगी बचत तथा ऋण स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ६
१५	सिद्ध बहुउद्देश्यी स.सं.लि.	भिमाद न.पा. ६

भिमाद नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र भै संघीय सरकारको नियमन क्षेत्रमा पर्ने सहकारीको विवरण

क्र.सं.	सहकारी संघ संस्थाको नाम	ठेगाना
१	सगरमाथा सहकारी	भिमाद न.पा.६

प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको नियमन क्षेत्र भित्र रहेका ४२ वटा सहकारीहरुको वडागत विवरण

वडा नं.	भिमाद भित्र कार्यक्षेत्र भएका	भिमाद र बाहिर कार्यक्षेत्र भएका	जम्मा	कैफियत
१	६	१	७	
२	५	-	५	
३	-	१	१	
४	१	२	३	
५	१	५	६	
६	४	७	११	
७	४	-	४	
८	४	-	३	
९	२	-	२	
जम्मा	**२७**	**१६**	**४३**	
		विषयगत विवरण		
विषय				
कृषि	१०	३	१३	
बचत तथा ऋण	८	७	१५	
उपभोक्ता	४	१	५	
बहुउद्देश्यिय	२	३	५	
दूग्ध	१	१	१	
अन्य	२	१	३	
जम्मा	**२७**	**१६**	**४३**	

वार्षिक समष्टिगत अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ सहकारी शाखातर्फ विभिन्न शीर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः-

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति%
१	सहकारी संस्थासँगको अन्तक्रिया तथा बैठक	१,००,०००।-	६३,३६०।-	६३.३६%
२	सहकारी संस्थाहरुलाई आन्तरिक कार्यविधि निर्माण सम्बन्धी प्रशिक्षण	६०,०००।-	५१,६४०।-	८६.०६%
३	सहकारीहरुको अनुगमन	६०,०००।-	५८,१००।-	९६.८३%
४	सहकारी संस्थामा कार्यरत सञ्चालन समिति तथा कर्मचारीहरुको लागि क्षमता विकास तालिम	१,४०,०००।-	१,२९,०६५।-	९२.१८%
५	उत्कृष्ठ सहकारीलाई पुरस्कार कार्यक्रम	२०,०००।-	०	०

असल अभ्यास

- गरिबी निवारण तथा सहकारी सूचना प्रणाली सम्बन्धी प्रणालीलाई सबै नियमन क्षेत्र भित्रका सहकारीमा कार्यान्वयन गरिएको,
- सहकारीहरुको आवधिक समीक्षा बैठक/अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्ने गरिएको,
- नियमन, प्रबर्द्धन तथा प्रशिक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।

प्रमुख उपलव्धिहरु

- सहकारीहरुको डिजिटलाइजेसन कार्य प्रारम्भ भएको,
- सहकारी सम्बन्धी विषय नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरी स्रोत विनियोजन गर्ने परिपाटीको आरम्भ भएको ।

समस्याहरु

- सहकारी ऐन जारी भएतापनि यससँग सम्बन्धित नियमावली र निर्देशिका तथा कार्यविधि निर्माण हुन नसक्नु,
- सहकारीको क्षेत्र प्राथमिकताको बिषयमा पर्न नसक्नु,
- सहकारी संस्थाहरु सहकारीको सिद्धान्त अनुरुप पूर्णरुपमा चल्ने नगरेको,
- स्थानीय तहलाई प्रदेश सरकार र संघीय सरकारबाट अपेक्षित सहयोग, सहजीकरण एवं सहकार्य हुन नसक्नु,
- सहकारी डिभिजन कार्यालहरुवाट सहकारीको अधिकार मात्र हस्तान्तरण हुनु तर संस्थागत स्मरण तथा अनुभवी जनशक्ति हस्तान्तरण नहुनाले सहकारीका गतिविधिहरुको शिलशिलामा स्थानीय तहमा अवरुद्ध हुनु,
- सहकारी संस्थाहरु वित्तीय रुपमा रुग्ण हुनु ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- सहकारीहरुले बचत तथा कर्जा लगायतका स्थानीय कानून तर्जुमा गर्नुपर्ने,
- अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन अनुगमन मूल्याङ्कन सूचक तयार गरी सघन अनुगमन गर्नुपर्ने,
- सहकारी आर्थिक विकासको आधार स्तम्भ भएकोले गरिबी निवारण, रोजगारी कृषि उपजको उत्पादन तथा वितरणको श्रृङ्खलामा सहकारीलाई जोड्ने गरी कार्यक्रम तय गर्ने,
- सहकारी मार्फत लक्षित र विभिन्न वर्गलाई आर्थिक, सामाजिक सशक्तिकरणको प्रक्रियामा सहभागी गराउने,
- सहकारी संस्थाहरुलाई बहु उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण उन्मुख गराउन संस्थागत क्षमता अभिबृद्धि गर्ने।

निष्कर्ष

सारमा भन्नुपर्दा सहकारी पद्धति हो, आचरण हो, व्यवहार हो, उद्यमशीलता हो । अर्थतन्त्रको चक्रीय प्रणालीको एक अङ्ग हो, असल सामाजिक संस्कार हो, परोपकारी संस्था पनि हो । सहकारी क्षेत्रमा आएका प्रतिबद्धता र कार्यान्वयनको क्षेत्रमा देखिएको अन्तरले नै सहकारीलाई सशक्त क्षेत्रको रूपमा स्थापित गर्नका लागि अप्ठ्यारो परेको देखिन्छ । त्यसकारण सहकारी क्षेत्रको सुधारको लागि परिणाममुखी सूचक बनाउनुपर्दछ । आगामी दिनहरुमा सहकारी क्षेत्रको समग्र विकासको लागि उपयुक्त नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दै आवश्यक स्रोतको विनियोजन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

३.४.५ संघसंस्था

पृष्ठभूमि

संस्था भन्नाले सामाजिक, धार्मिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, बैज्ञानिक, शैक्षिक, बौद्धिक, सैद्धान्तिक, शारिरीक, आर्थिक, व्यवसायिक तथा परोपकारी कार्यको विकास तथा विस्तार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको संघ, संस्था, क्लव, मण्डल, परिषद्, अध्ययन केन्द्र तथा मैत्री संघलाई जनाउँछ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा ३ को देहाय ठ मा संघ संस्था परिचालन स्थानीय नीति कानून तथा मापदण्ड योजना कार्यान्वयन र नियमन गर्दै स्थानीय स्तरका संघ संस्थाको दर्ता तथा खारेजीलाई स्थानीय सरकारको कार्यक्षेत्र भित्र राखेको पाईन्छ । त्यस्तै ऐ. को दफा १२ को उपदफा २ को खण्ड ख को देहाय २ मा टोल विकास संस्थाको गठन एवम् परिचालन तथा वडा भित्र सञ्चालन हुने योजनाहरुका लागि उपभोक्ता समिति गठन र सोको अनुगमन वडा समितिको कार्यक्षेत्र भित्र रहने व्यवस्था रहेको छ ।त्यस्तै ऐ. को दफा ११ को उपदफा ३ को देहाय ध मा जल उपभोक्ता संस्थाको दर्ता तथा नविकरण गर्न कानूनी व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाले उल्लेखित प्रचलित कानूनको अधिनमा रही टोल बिकास संस्था, युवा क्लब, आमा समूह, मैत्री संस्थाहरु, जल उपभोक्ता संस्था दर्ता तथा नविकरण गर्दै आएको अवस्था छ । यसै बिषयसंग सम्बन्धित रही संस्था दर्ता शाखावाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को समग्र क्रियाकलापलाई समेटी यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- नगरपालिकामा संस्था दर्ताको वास्तविक अवस्था उजागर गर्नु,
- भिन्न भिन्न प्रकारका संस्थाहरुको तुलनात्मक बिश्लेषण गर्नु,
- संस्था दर्ता तथा नियमनमा देखापरेका समस्या औंल्याउनु,
- संस्थाहरुको आवश्यकता र महत्व पहिचान गर्नु ।

संघसंस्था सम्बन्धी वस्तुगत विवरण

टोल विकास संस्थाः- नगरपालिका स्थापना पश्चात टोल विकास संस्था दर्ता सम्वन्धी कार्यविधि वमोजिम दर्ता भएका संस्थाहरुको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
१	६	२०७६/०६/००१ मिति २०७६/४/१४	श्री प्रगति टोल बिकास संस्था भिमाद न.पा ६ तनहुँ।	घनश्याम सुबेदी मोबाईल नं ९८४६०९१९४३	ऋषिभक्त वाग्ले अधिकृत सातौ
२	६	२०७६/०६/००२ मिति २०७६/४/१४	श्री धर्म टोल बिकास संस्था, भिमाद न.पा ६ तनहुँ।	ईस्वरी सुबेदी मोबाईल नं ९८५६०८१७१२	ऋषिभक्त वाग्ले अधिकृत सातौ
३	६	२०७६/०६/००३	श्री सुबेदी चोक टोल बिकास संस्था, भिमाद न.पा ६तनहुँ।	महेन्द्रराज सुबेदी मोबाईल नं ९८४६०६६८६९	ऋषिभक्त वाग्ले अधिकृत सातौ

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
४	६	२०७६/०६/००४ २०७६/४/२२	श्री बागटार टोल बिकास संस्था, भिमाद तनहुँ।	सोमराज सुबेदी मोबाईल नं ९८६६०८०७०७	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
५	५	२०७६/०५/००५ मिति २०७६/४/२४	श्री बुडुवा टोल बिकास संस्था भिमाद ५ तनहुँ।	राजु प्रसाद शर्मा मोबाईल नं ९८५६०९०१४४	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६	६	२०७६/०६/००६ मिति २०७६/४/२८	श्री समावेशी टोल बिकास संस्था भिमाद,६ तनहुं।	बिस्नुराज सिग्देल मोबाईल नं ९८४६११०५७१	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
७	६	२०७६/०६/००७ मिति २०७६/४/२८	सुन्दर टोल बिकास संस्था, भिमाद,६तनहुं।	शालिकराम बि.क मोबाईल नं ९८१५१५२८३८	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
८	१	२०७६/०१/००८ मिति२०७६/५/१	उड्सी टोल बिकास संस्था, भिमाद,१ तनहुं।	टोम माया राना मोबाईल नं ९८०६८४४११७	ऋषीभक्त वाग्ले अधिकृत सातौ
९	६	२०७६/०६/००९ मिति २०७६/५/१	जलौदी सिम्बोट टोल बिकास संस्था, भिमाद ,६ तनहुं।	बिष्णुमाया श्रेष्ठ मोबाईल नं ९८०५८४७४८२	ऋषीभक्त वाग्ले अधिकृत सातौ
१०	६	२०७६/०६/१० मिति२०७६/५/१	शुभ टोल बिकास सस्था भिमाद, तनहुं	शकुन्तला भण्डारी मोबाईल नं ९८४६२३५१७५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
११	८	२०७६/०८/११ मिति२०७६/५/४	सिम्ले टोल बिकास संस्था भिमाद, तनहुँ।	क्षेत्रलाल गिरी मोबाईल नं ९८४६२१४५७०	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१२	६	२०७६/०६/१२ मिति २०७६/५/४	साझा संगम टोल बिकास सस्था, भिमाद ६ तनहुं।	मुनाफ मियाँ मोबाईल नं ९८१४१४२४९०	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१३	६	२०७६/०६/१३ मिति २०७६/५/८	एकता टोल बिकास संस्था भिमाद,६ तनहुं।	श्रीराम लम्साल मोबाईल नं ९८०६५७५०७५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
१४	८	२०७६/०८/१४ मिति २०७६/५/८	बगैचा टोल बिकास संस्था भिमाद,८ तनहुँ।	गोपाल प्रसाद तिवारी मोबाईल नं ९८०४१९४३७९	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१५	६	२०७६/०६/१५ मिति२०७६/५/१०	शान्तिनगर टोल बिकास संस्था भिमाद,६ तनहुं।	दिपक राना मोबाईल नं ९८५६०३०६७३	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१६	८	२०७६/०८/१६ मिति २०७६/५/११	धारापानी टोल बिकास सस्था,भिमाद ८ तनहुँ	नुन कुमार श्रेष्ठ मोबाईल नं ९८२९१११६१८	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१७	८	२०७६/०८/१७ मिति२०७६/५/११	नबदुर्गा टोल बिकास सस्था, भिमाद८ तनहुँ।	माधब राज खनाल मोबाईल नं ९८४६७९९९८०	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१८	८	२०७६/०८/१८ मिति२०७६/५/११	त्रिबेणी टोल बिकास संस्था, भिमाद ८ तनहुँ।	प्रेम बहादुर थापा मोबाईल नं ९८४६०६३२६४	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
१९	०६	२०७६/०६/१९ मिति२०७६/५/१२	सत्यदेबि टोल बिकास संस्था, भिमाद ६तनहुं।	चन्द्रबहादुर कुमाल मोबाईल नं ९८०५८६८८१६	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
२०	०६	२०७६/०६/२० मिति२०७६/५/१८	आदर्श टोल बिकास संस्था, भिमाद ६ तनहुं।	पदम कुमार श्रेष्ठ मोबाईल नं ९८१४१३४००७	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
२१	०५	२०७६/०५/२० मिति२०७६/५/१८	मिलन टोल बिकास संस्था, भिमाद५ तनहुँ।	बिष्णु श्रेष्ठ मोबाईल नं ९८१३५१६६३६	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२२	०४	२०७६/०४/२२ मिति२०७६/५/२२	सिङ्गार भाञ्याङ्ग टोल बिकास संस्था, भिमाद ४ तनहुँ।	कुल बहादुर थापा मोबाईल नं ९८०५८७०५२५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२३	०५	२०७६/०५/२३ मिति २०७६/०५/२३	राम मन्दिर टोल बिकास संस्था, भिमाद ५ तनहुँ।	खुदिमाया गैरे मोबाईल नं ९८०४१३५०४५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत

क्र. स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
२४	०६	२०७६/०६/२४ मिति २०७६/०५/२६	न्युरोड टोल बिकास संस्था, भिमाद ६ तनहुँ।	केश बहादुर विश्वकर्मा मोबाईल नं ९८४६१५४००१	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२५	०१	२०७६/०१/२५ मिति २०७६/०५/३०	उब्दि टोल बिकास संस्था भिमाद, १ तनहुँ।	जिता थापा मोबाईल नं ९८२५१३२१०७	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२६	०१	२०७६/०१/२६ मिति२०७६/०६/२	गोरडाडा टोल बिकास संस्था, भिमाद १ तनहुँ।	बिष्णुमाया थापा मोबाईल नं ९८२५१६१५०९	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२७	०१	२०७६/०१/२७ मिति २०७६/०६/५	शिद्ध बाबा टोल बिकास संस्था, भिमाद १ तनहुँ।	लक्ष्मी अधिकारी मोबाईल नं९८४६५८६७३६	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
२८	५	२०७६/०५/२८ मिति २०७६/०६/१५	आमडाँडा टोल बिकास संस्था, भिमाद ५ तनहुँ	हेम बहादुर राना मोबाईल नं ९८१९१९३३४३	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
२९	३	२०७६/०३/२९ मिति २०७६/७/३	जलौदि टोल बिकास संस्था, भिमाद ३ तनहुँ।	नारायणी तिम्सिना घिमिरे ९८४६३९८६७२	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३०	३	२०७६/३/३० मिति २०७६/७/३	खेक्रेटार सिग्दी टोल बिकास संस्था, भिमाद ३ तनहुँ	रण बहादुर कुमाल ९८१३५५०६५९	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३१	२	२०७६/२/३१ मिति २०७६/७/३	जिलाङ्ग फुलबारी टोल बिकास संस्था, भिमाद २ तनहुँ।	चुडामणि थापा ९८०६७२८३६०	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३२	३	२०७६/३/३२ मिति २०७६/७/४	रिङ्खै टोल बिकास संस्था, भिमाद ३ तनहुँ।	तारा बहादुर थापा ९८०३१३४४९८	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
३३	६	२०७६/६/३३ मिति २०७६/७/७	क्यापसरोड टोल बिकास संस्था, भिमाद ६ तनहुँ।	एक बहादुर थापा मोबाईल नं ९८४६०२७८५०	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
३४	२	२०७६/२/३४ मिति २०७६/७/२४	शुभ प्रभात टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ	अमृत सिग्देल मोबाईल नं ९८५६०६०६५८	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
३५	१	२०७६/१/३५ मिति २०७६/७/२८	थिदु टोल बिकास संस्था भिमाद १ तनहुँ।	नरेन्द्र प्रसाद लम्साल मोबाईल नं ९८१६१३९३३८	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३६	५	२०७६/५/३६ मिति२०७६/८/२४	बाराही टोल बिकास संस्था भिमाद तनहुँ।	बलराम गैहें मोबाईल नं ९८६६०८०१२८	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
३७	३	२०७६/३/३७ मिति२०७६/९/६	कोटथर टोल बिकास संस्था भिमाद ३ तनहुँ।	राम कुमारी चन्द मोबाईल नं९८२४१८२२७०	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
३८	२	२०७६/२/३८ मिति२०७६/९/७	छाब्दि बाराही टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ।	हुम बहादुर थापा मोबाईल नं ९८२४१४१२४६	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
३९	७	२०७६/७/३९ मिति२०७६/९/१०	शिवालय टोल बिकास संस्था भिमाद ७ तनहुँ।	किशोर कुमार श्रेष्ठ मोबाईल नं ९८०८०२२२४४	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४०	२	२०७६/२/४० मिति २०७६/९/१४	रघु कोट भैरब टोल बिकास संस्था, भिमाद २ तनहुँ	भिम बहादुर थापा मोबाईल नं ९८५६०४८००५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४१	३	२०७६/३/४१ मिति २०७६/१०/२१	पिपल भन्ज्याङ्ग टोल बिकास संस्था, भिमाद ३ तनहुँ।	हरी बहादुर थापा मोबाईल नं ९८४६२२६६०६	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४२	२	२०७६/२/४२ मिति २०७६/१०/२७	कर्लुङ्ग खोरीक्मा टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ।	मुक्तिनाथ सिग्देल मोबाईल नं ९८४६६१४०२२	नगेन्द्रराज पौड्याल उपसचिब

क्र. स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
४३	६	२०७६/६/४३ मिति २०७६/१०/२९	कुमार चोक टोल बिकास संस्था भिमाद ६ तनहुँ।	रुपबहादुर शाही मोबाईल नं ९८४१४६८५७१	थमन सिंह थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४४	२	२०७६/२/४४ मिति २०७६/११/४	कोटबाराही टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ।	डिल माया सार्की मोबाईल नं ९८०५८१९९०५	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४५	५	२०७६/५/४५ मिति२०७६/११/७	लदन आमडाडा टोल बिकाससंस्था भिमाद ५ तनहुँ।	ईन्द्र बहादुर थापा मोबाईल नं ९८१६६८२४०७	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४६	२	२०७६/२/४६ मिति २०७६/११/१८	एकता मिलन टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ।	खुमान शिह थापा मोबाईल नं ९८४६२१५१८६	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४७	४	२०७६/४/४७ मिति२०७६/१२/५	सारडाडा टोल बिकास संस्था भिमाद ४ तनहुँ	रमनशिह थापा मोबाईल नं	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४८	६	२०७७/६/४८ मिति२०७७/३/३	ठाडो लाइन टोल बिकास संस्था भिमाद६ तनहुँ।	हर्षमान श्रेष्ठ मोबाइल न ९८४६०६६८६४	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
४९	२	२०७७/२/४९ मिति २०७७/३/२८	सुर्योदय टोल बिकास संस्था भिमाद २ तनहुँ।	सुर्य प्रसाद तिम्सिना	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
५०	४	२०७७/४/५० मिति२०७७/३/२९	ढोडोङ्गे समाजदेबि टोल बिकास संस्था, भिमाद ४ तनहुँ।	क्षेत्र बहादुर राना	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
५१	६	२०७७/६/५१ मिति २०७७/४/६	सहिदपार्क टोल बिकास संस्था, भिमाद६ तनहुँ।	ध्रुबराज सुबेदी	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
५२	७	२०७७।७।५२ मिति२०७७/११/३	नमुना टोल बिकास संस्था, भिमाद ७ तनहुँ	गोपाल प्रसाद सुबेदी	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
५३	२	२०७७।२।५३ मिति२०७७।११।९	जौपानि टोल बिकास संस्था, भिमाद २ तनहुँ	राम बहादुर थापा	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत
५४	४	२०७७।४।५४ मिति२०७७।१२।५	रजिडाडा टोल बिकास संस्था, भिमाद ४ तनहुँ	झक बहादुर थापा	ऋषिभक्त वाग्ले सातौ अधिकृत

क्र. स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
५५	६	२०७९/०६/५५ मिति २०७९/०५/०५	पोखरीटोल टोल विकास संस्था, भिमाद-६, तनहुँ	महेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	अजय सुवेदी अधिकृत छैठौं
५६	३	२०७९/०३/५६ मिति २०७९/०५/२६	बेल्छाप सिम्ले टोल विकास संस्था, भिमाद-३		
५७	१	२०७९/०१/५७ मिति २०७९/०५/२९	चाम्बोट टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
५८	१	२०७९/०१/५८ मिति २०७९/०६/०५	शान्ति टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
५९	५	२०७९/०५/५९ मिति २०७९/०६/०७	ओन्टाङ्गखोला टोल विकास संस्था, भिमाद-५		
६०	५	२०७९/०५/६० मिति २०७९/०६/०७	खरखरे टोल विकास संस्था, भिमाद-५		
६१	१	२०७९/०१/६१	बोमा टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६२	१	२०७९/०१/६२	छिम्पुक टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६३	३	२०७९/०१/६४	सालबास पनेरुभञ्याङ्ग टोल विकास संस्था, भिमाद-३		
६४	१	२०७९/०१/६४	मिलन टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६५	१	२०७९/०१/६५	मुस्लिम समाज टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६६	१	२०७९/०६/६६	काहुँले केन्द्र विन्दु टोल विकास संस्था, भिमाद-१		

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
६७	१	२०७९/०१/६७	इन्द्रचोक टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६८	१	२०७९/०१/६८	ठुलाखेत टोल विकास संस्था, भिमाद-१		
६९	१	२०७९/०१/६९	प्रगति टोल विकास संस्था, भिमाद-१	तारानाथ लम्साल	
७०	१	२०७९/०१/७०	दुर्गादिवी टोल विकास संस्था, भिमाद-१	नारायण सिग्देल	
७१	१	२०७९/०१/७१	त्रिवेणी टोल विकास संस्था, भिमाद-१	सुनुवल्ला मिया	
७२	१	२०७९/०१/७२	अकला टोल विकास संस्था, भिमाद-१	टेक बहादुर सार्की	
७३	१	२०७९/०१/७३	कालिका टोल विकास संस्था, भिमाद-१	ओम बहादुर नेपाली	
७४	४	२०७९/०४/७४	बरन डाँडा बराहपानी टोल विकास संस्था, भिमाद-४	सन्तरन सिं थापा	
७५	१	२०७९/०१/७५	हिस्कीथर टोल विकास संस्था, भिमाद-१	नन्द केशर राना	
७६	१	२०७९/०२/७६	सालीमे मैदान टोल विकास संस्था, भिमाद-१	रङ्गनाथ सिग्देल	
७७	१	२०७९/०१/७७	देउराली टोल विकास संस्था, भिमाद-१	रामु थापा	
७८	१	२०७९/०१/७८	भैरव टोल विकास संस्था, भिमाद-१	चेत बहादुर थापा	

क्र. स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास सस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
७९	७	२०७९/०७/७९	चारघरे एकता टोल विकास संस्था, भिमाद-७	नर बहादुर थापा	
८०	१	२०७९/०१/८०	फालढुङ्गा टोल विकास संस्था, भिमाद-१	सरिता अर्याल	
८१	३	२०७९/०३/८१	खेक्रेटार सिग्दी टोल विकास संस्था, भिमाद-३	तिर्थ कुमारी सेन थापा	
८२	६	२०७९/०६/८२	सहयोगी टोल विकास संस्था, भिमाद-६	लक्ष्मी राना	
८३	७	२०७९/०७/८३	राङरुङ्ग हटिया टोल विकास संस्था, भिमाद-७	नारायण कुमार श्रेष्ठ	
८४	३	२०७९/०३/८४	बिमिराबोट टोल विकास संस्था, भिमाद-३	कल्पना मल्ल	
८५	२	२०७९/०२/८५ मिति २०७९/१२/२२	पोखरीडाँडा टोल विकास संस्था, भिमाद-२	नारायण प्रसाद सिग्देल	
८६	९	२०८०/०९/८६ मिति २०८०/०१/१३	पाङ्मी टोल विकास संस्था, भिमाद-९	मदन आले	
८७	९	२०८०/०९/८७ मिति २०८०/०१/२६	अस्पाग्दी भाटडाँडा टोल विकास संस्था, भिमाद-९	पूर्णबहादुर थापा	
८८	९	२०८०/०९/८८ मिति २०८०/०१/२९	मोहरिया गाउँ टोल विकास संस्था, भिमाद-९	बाबुराम राना	
८९	९	२०८०/०९/८९ मिति २०८०/०२/०१	सखेप टोल विकास संस्था, भिमाद-९	धन बहादुर गुरुङ्ग	
९०	१	२०८०/०१/९० मिति २०८०/०२/०३	थाम्डाँडा टोल विकास संस्था, भिमाद-९	काले कामी	

क्र.स.	वडा नं	दर्ता नं/मिति	टोल बिकास संस्थाको नाम र ठेगाना	अध्यक्षको नाम र ठेगाना	जारी गर्ने अधिकारी नाम
९१	४	२०८०/०४/९१ मिति २०८०/०३/०५	सिबिल टोल विकास संस्था, भिमाद-४	शेर कुमार श्रेष्ठ	
९२	७	२०८०/०७/९२ मिति २०	मुडुली चौतारी टोल विकास संस्था, भिमाद-७	बुद्धिमान भुजेल	
९३	८	२०८०/०८/९३	सिम्ले टोल विकास संस्था, भिमाद-८	हरि बहादुर कुमाल	
९४	८	२०८०/०८/९४	साहीथोक टोल विकास संस्था, भिमाद-८	नविन श्रेष्ठ	
९५	८	२०८०/०८/९५	जनएकता टोल विकास संस्था, भिमाद-८	प्रेम बहादुर थापा	
९६	१	२०८१/०१/१२	सुन्दर टोल विकास संस्था, भिमाद-१	शिव कुमार श्रेष्ठ	

संघ संस्था दर्ता:- संस्था दर्ता गर्ने कानूनी आधार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम नगरपालिकाको कानून वमोजिम दर्ता भएका संघसंस्थाहरुको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	०००१	२०७६/११/१८	मुखिया पहल सिं थापामगगर स्मृति कोष संरक्षण समिती	भिमाद-१, तनहुँ	
२	०००२	२०७६/१२/०५	भिमाद नगर ब्राम्हण समाज	भिमाद-६, तनहुँ	
३	०००३	२०७६/१२/०५	राधाकृष्ण मन्दिर सत्संग समुह	भिमाद-५, तनहुँ	
४	०००४	२०७७/०४/११	नवदुर्गाकोट पर्यटन संरक्षण समिति	भिमाद-१, तनहुँ	
५	०००५	२०७७/०७/०४	जागृती आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	
६	०००६	२०७७/०९/०२	विश्वकर्मा सेवा समाज	भिमाद-६, तनहुँ	
७	०००७	२०७७/११/०५	भवानी प्रगतिशिल आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	
८	०००८	२०७७/११/०७	मिछुर्लुङ्ग विकास समिति	भिमाद-५, तनहुँ	
९	०००९	२०७८/०६/२०	सुर्दशन युवा क्लब	भिमाद-१, तनहुँ	
१०	००१०	२०७८/०६/२४	सिमबोट युवा क्लब	भिमाद-६, तनहुँ	
११	००११	२०७८/०८/१५	कल्याणकारी आमा समुअ	भिमाद-६, तनहुँ	
१२	००१२	२०७८/०८/२१	जलौदी युवा क्लब	भिमाद-६, तनहुँ	

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१३	००१३	२०७८/०८/२८	राङरुङ्ग परियार सेवा समाज	भिमाद-७, तनहुँ	
१४	००१४	२०७८/०९/१३	इश्वर भजन मण्डली	भिमाद-६, तनहुँ	
१५	००१५	२०७८/१०/०३	सेतीकाली साहित्य सङ्गम	भिमाद-६, तनहुँ	
१६	००१६	२०७८/१०/०५	सिद्धदेउराली मन्दिर व्यवस्थापन समिति	भिमाद-१, तनहुँ	
१७	००१७	२०७८/११/१०	ब्राम्हण समाज संरक्षण समिति	भिमाद-२, तनहुँ	
१८	००१८	२०७८/११/२९	रिङखै आमा समुह	भिमाद-३, तनहुँ	
१९	००१९	२०७८/११/३०	पाथर्दी बोर बाखा स्रोत विकास केन्द्र	भिमाद- ९, तनहुँ	
२०	००२०	२०७८/१२/२२	श्री विश्वकर्मा समाज नेपाल	भिमाद-८, तनहुँ	
२१	००२१	२०७९/०२/१६	खैकला आमा समूह	भिमाद-९, तनहुँ	
२२	००२२	२०७९/०२/२७	साईताडी आमा समूह	भिमाद-९, तनहुँ	
२३	००२५	२०७९/०४/२९	शान्ति सृजना आमा समूह	भिमाद-५, तनहुँ	
२४	००२६	२०७९/०५/०५	शिवालय आमा समूह	भिमाद-७, तनहुँ	
२५	००२७	२०७९/०६/०४	लखन थापा मेलमिलाप युवा क्लब २०७९	भिमाद-१, तनहुँ	
२६	००२८	२०७९/०६/०४	नव प्रतिभा युवा क्लब	भिमाद-६, तनहुँ	
२७	००३०	२०७९/०७/०३	मौला कालिका मन्दिर संरक्षण संस्था	भिमाद-५, तनहुँ	
२८	००३१	२०७९/०७/२३	फूलबारी आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
२९	००३२	२०७९/०७/२३	लखन थापा आमा समूह २०७९	भिमाद-१, तनहुँ	
३०	००३३	२०७९/०८/१८	नारी कल्याण आमा समूह	भिमाद-९, तनहुँ	
३१	००३४	२०७९/०९/११	श्री नयाँ सिर्जना आमा समूह	भिमाद-६, तनहुँ	
३२	००३६	२०७९/१०/१८	बाराही आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
३३	००३८	२०७९/१०/२६	शहिद कल्याण खनाल स्मृति प्रतिष्ठान	भिमाद-६, तनहुँ	
३४	००३९	२०७९/११/१७	प्रगतिशिल महिला समूह	भिमाद-७, तनहुँ	
३५	००४०	२०७९/११/२१	विश्वकर्मा आमा समूह	भिमाद-६, तनहुँ	
३६	००४१	२०७९/१२/१३	खहरे आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
३७	००४२	२०७९/१२/१४	सम्झना आमा समूह	भिमाद-९, तनहुँ	
३८	००४३	२०७९/१२/१७	सिम्ले आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
३९	००४४	२०७९/१२/३०	भिमाद महिला उद्यमी समूह	भिमाद-६, तनहुँ	

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
४०	००४५	२०८०/०१/०५	गाउँ सुधार आमा समूह	भिमाद-३, तनहुँ	
४१	००४८	२०८०/०२/०५	शिवालय धार्मिक क्षेत्र संरक्षण समिति	भिमाद-७, तनहुँ	
४२	००४९	२०८०/०२/०७	सिविल भिमाद नेवार समाज	भिमाद-६, तनहुँ	
४३	००५०	२०८०/०२/१८	चण्डी देउराली आमा समूह	भिमाद-८, तनहुँ	
४४	००५१	२०८०/०२/१८	लक्ष्मी आमा समूह	भिमाद-७, तनहुँ	
४५	००५२	२०८०/०२/२३	महिला उत्थान आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
४६	००५३	२०८०/०२/२६	कृष्णचोक आमा समूह	भिमाद-६, तनहुँ	
४७	००५४	२०८०/०३/०४	ज्ञानी आमा समूह	भिमाद-२, तनहुँ	
४८	००५५	२०८०/०४/०८	उपदेश जेष्ठ नागरिक समुह	भिमाद-५, तनहुँ	९८१९१५५५६१
४९	००५६	२०८०/०४/१८	भिमाद नगरपालिका आप्रवासी श्रमिक सञ्जाल	भिमाद-६, तनहुँ	९८०३३०२०५६
५०	००५७	२०८०/०४/२१	भिमाद ब्याडमिन्टन संघ	भिमाद-६, तनहुँ	९८०१९८२३८१
५१	००५८	२०८०/०९/१७	भिमाद नेवाः खल	भिमाद-६, तनहुँ	९८५६०३०७४५
५२	००५९	२०८०/०९/१९	चण्डी आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१६६२२४५४
५३	००६०	२०८०/०९/२०	सत्यदेवी सामुदायिक संस्था	भिमाद-६, तनहुँ	९८४६९३९९२९
५४	००६१	२०८०/०९/२६	श्री मण्डलीडाँडा आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१४१८१४७९
५५	००६२	२०८०/१०/०४	जनसेवा आमा समुह	भिमाद-३, तनहुँ	९८२६१७०७४२
५६	००६३	२०८०/१०/१०	मदरसा गौसिया अल बर्कतिया	भिमाद-६, तनहुँ	९८४६०७७२२३
५७	००६४	२०८०/१०/१०	भिमाद मुस्लिम समाज	भिमाद-६, तनहुँ	९८२४११२२२३
५८	००६५	२०८०/१०/१४	श्री सृजनशिल बाबा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१७१५७७७८
५९	००६६	२०८०/१०/१६	लगनशिल दलित समुह	भिमाद-७, तनहुँ	
६०	००६७	२०८०/१०/२१	लक्ष्मी आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१४१३५३८९
६१	००६८	२०८०/१०/२१	ओरालि देवी आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१६६८७२९५
६२	००६९	२०८०/११/०९	जनशक्ति युथ क्लब	भिमाद-६, तनहुँ	९८५६०७६७९५
६३	००७०	२०८०/१२/०२	नरिकोट युवा क्लब	भिमाद-४, तनहुँ	९८२७१०२९५५
६४	००७१	२०८०/१२/२८	पिरुङ दलित पञ्चेबाजा समुह	भिमाद-८, तनहुँ	९८०३०४३७५८

क.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
६५	००७२	२०८१/०१/२४	कोटलाम ढोडोङ्गे आमा भवन खेल मैदान समिति	भिमाद-४, तनहुँ	९७०७१५१००२
६६	००७३	२०८१/०२/०६	सालिका देवी महिला समुह	भिमाद-१, तनहुँ	९८४५०६१७७६
६७	००७४	२०८१/०२/१६	प्रगतिशील कुमाल समाज	भिमाद-६, तनहुँ	९८२६१०२३६८
६८	००७५	२०८१/०२/१६	लहरे बराही आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१८४६८८००
६९	००७६	२०८१/०२/२२	दलित महिला सञ्जाल	भिमाद-६, तनहुँ	९८५६०७२४९८
७०	००७७	२०८१/०३/१३	देउराली आमा समुह	भिमाद-२, तनहुँ	९८१९१५२९८३

जल उपभोक्ता संस्थाहरु

नगरपालिकाले जलस्रोत ऐन २०७८ र जलस्रोत निमावली २०७८ बमोजिम जल उपभोक्ता संस्थाहरु दर्ता नविकरण लगायतका कार्य गर्दै आइरहेको अवस्था विध्यमान छ। चालु आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्त सम्ममा यस नगरपालिकामा ९३ वटा जल उपभोक्ता संस्था सूचिकृत भएकोमा ९१ वटा संस्था जिल्ला जलस्रोत समितिबाट दर्ता भई नगरपालिकामा हस्तान्तरण भएका हुन भने बाँकी २ वटा संस्था नगर जलस्रोत समितिबाट निर्णय बमोजिम दर्ता भई सञ्चालनमा आएका हुन। जल उपभोक्ता संस्थाहरुको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना			अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.		वडा नं.	
१	४०	२०५६/०८/२८	खानेपानी	श्री भिमाद खानेपानी उपभोक्ता समिति	भिमाद	गा.वि.स.	१	२०५६/०८/२८
२	१३३	२०६१/११/२६	खानेपानी	श्री श्रृजनशील खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई समिति	अरुणोदय	गा.वि.स.	६	२०६१/१२/०२
३	१४२	२०६२/०२/२३	खानेपानी	श्री सिन्दुस खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई समिति	ऋषिङ रानीपोखरी	गा.वि.स.	९	२०६२/०२/२४
४	१४४	२०६२/०२/२३	खानेपानी	श्री चनौटे खानेपानी योजना उपभोक्ता समुह	गजरकोट	गा.वि.स.	९	२०६२-०२-२९
५	१५३	२०६२/०६/०६	खानेपानी	श्री छरछरे खोला खानेपानी उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी	गा.वि.स.	९	२०६२/०८/१०
६	१६४	२०६३/०२/०१	खानेपानी	श्री खोरिक्रमा खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई समिति	अरुणोदय	गा.वि.स.	५	२०६३/०२/११
७	१८५	२०६३/०९/२३	खानेपानी	श्री मिछुर्लुङ खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन समिति	माझकोट	गा.वि.स.	९	२०६३/१०/२२

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
८	१८९	२०६३/११/२५	खानेपानी	श्री पनियार घारी फाल्दुङ्गा खानेपानी उपभोक्ता समुह	किहुँ गा.वि.स.	३	२०६३/१२/०७
९	२२०	२०६४/०९/०८	खानेपानी	श्री खरखरे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी गा.वि.स.	९	२०६४/११/०१
१०	२२७	२०६४/११/१४	खानेपानी	श्री मालेबगर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	१	२०६४/११/१५
११	२३१	२०६४/११/१४	खानेपानी	श्री जनसेवा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी गा.वि.स.	९	२०६४/११/२८
१२	२३६	२०६४/१२/०५	खानेपानी	श्री गोरडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	१	२०६४/१२/११
१३	२५१	२०६५/०२/०९	खानेपानी	श्री हिलेखर्क जिलाङ फूलबारी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	६	२०६५/०४/०२
१४	२७२	#########	खानेपानी	श्री गैरीस्वाँरा थिदु खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	२	२०६५/०८/२२
१५	२७४	२०६५/०९/२८	खानेपानी	श्री मोहरिया खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	८	२०६५/०९/२८
१६	२७६	२०६५/०९/२८	खानेपानी	श्री रजिडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	२	२०६५/१०/०५
१७	२७९	२०६५/०९/२८	खानेपानी	श्री जलौदी खेक्रेटार खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था	माझकोट गा.वि.स.	८	२०६५/१०/२१
१८	२८०	२०६५/०९/२८	खानेपानी	श्री साजपानी सानोटारी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी गा.वि.स.	९	२०६५/१०/२२

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
१९	२९३	२०६६/०१/०७	खानेपानी	श्री तारेभिर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी गा.वि.स.	९	२०६६/०४/२०
२०	२९५	२०६६/०४/११	खानेपानी	श्री फाँचेथर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	८	२०६६/०४/२८
२१	२९८	२०६६/०४/११	खानेपानी	श्री धारापानी पुरन्डीही ढुङ्गेनी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	३	२०६६/०६/२३
२२	३१६	२०६६/०७/११	खानेपानी	श्री बेलडाँडा भञ्याङ तथा बेशीटार खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	३ र ४	२०६७/०१/१०
२३	३२३	२०६६/०४/११	खानेपानी	श्री किहुँ आरुबोटे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	३	२०६७/०१/२६
२४	३२४	२०६७/०१/०८	खानेपानी	श्री हुक्का खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	८ र ९	२०६७/०१/२७
२५	३२७	२०६७/०७/११	खानेपानी	श्री किहुँ ६ कुन्धार खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	६	२०६७/०२/२१
२६	३३३	२०६७/०३/२४	खानेपानी	श्री छहरामुल खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	१	२०६७/०५/२३
२७	३४४	२०६७/१०/०९	खानेपानी	श्री छोरेपाटन खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	९	२०६७/१०/१०
२८	३५४	२०६७/१२/०३	खानेपानी	श्री योर्दी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	साभुङ भगवतीपुर गा.वि.स.	२	२०६७/१२/२७
२९	३५५	२०६७/१२/०३	खानेपानी	श्री गन्नापुर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	साभुङ भगवतीपुर गा.वि.स.	२	२०६७/१२/२८

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
३०	३५९	२०६८/०१/०४	खानेपानी	श्री नाम्दी बुढाकोट खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	साभुङ भगवतीपुर गा.वि.स.	२	२०६८/०१/०५
३१	३६९	२०६८/०१/२९	खानेपानी	श्री कडेल खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	१ र २	२०६८/०२/०१
३२	३८२	२०६८/०२/१९	खानेपानी	श्री पाङ्मी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	५ र ६	२०६८/०२/२२
३३	३८४	२०६८/०४/१५	खानेपानी	श्री मैदान सालिमे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	१	२०६८/०४/१६
३४	३८६	२०६८/०४/१५	खानेपानी	श्री सुन्तलादेवी डुम्रीबोटे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	१	२०६८/०४/१६
३५	३९२	२०६८/०४/३०	खानेपानी	श्री धारापानी तल्लो गाउँ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	साभुङ भगवतीपुर गा.वि.स.	२	२०६८-०४-३१
३६	३९९	२०६८/०८/०८	खानेपानी	श्री खौंदी पाँचमुरे - धारादी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	५	२०६८/०८/०९
३७	४१७	२०६८/१२/२८	खानेपानी	श्री छरछरे सेरकुना ऋषिङपाटन खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	ऋषिङ रानीपोखरी गा.वि.स.	९	२०६८/१२/२९
३८	४४०	२०६९/०५/११	खानेपानी	श्री हिस्कीथर बेतेनी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	१	२०६९/०५/१२
३९	४४९	२०६९/०६/२१	खानेपानी	श्री कोटथर टिमुरबोट खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	७	२०६९/०६/२२
४०	४६४	२०६९/१०/२२	खानेपानी	श्री बासीखोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	४	२०६९/१०/२४

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
४१	४७४	२०६९/१२/०८	खानेपानी	श्री पौझा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	२	२०६९/१२/१४
४२	४९१	२०७०/०३/१२	खानेपानी	श्री राङरुङ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	७	२०७०/०३/१३
४३	४९३	२०७०/०३/१२	खानेपानी	श्री आले बगाले खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	९	२०७०/०३/१३
४४	४९४	२०७०/०३/१२	खानेपानी	श्री कलमुढा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	३	२०७०/०३/१३
४५	५४९	२०७१/०३/३१	खानेपानी	श्री जलौदी (खेक्रेटार-नाङ्गेडाँडा) चिसापानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	८	२०७१-०३-३२
४६	५८१	२०७१/०९/२८	खानेपानी	श्री पधेराबारी कैडेली खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	साभुङ भगवतीपुर गा.वि.स.	२	२०७१/०९/२९
४७	५९४	#########	खानेपानी	श्री रघु खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	७	२०७२/०३/२४
४८	६०६	२०७२/०८/०३	खानेपानी	श्री सौरा धारादी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	४	२०७२/०८/०९
४९	६१०	२०७२/०८/०३	खानेपानी	श्री छुरमोदी टेक्रे लहरे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	७	२०७२/०८/०९
५०	६२८	२०७३/०१/२७	खानेपानी	श्री बाघकुना खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	१	२०७३/०२/१०
५१	६३२	२०७३/०१/२७	खानेपानी	श्री विमिराबोट खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	८	२०७३/०२/१०

क्र.सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
५२	६३३	२०७३/०१/२७	खानेपानी	श्री चिन्ने खोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	३	२०७३/०२/१०
५३	६३६	२०७३/०१/२७	खानेपानी	श्री कोटथर माझकोट इलेक्ट्रिक पम्पीङ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	७ र ८	२०७३/०२/११
५४	६४१	२०७३/०३/१३	खानेपानी	श्री घेजार्दी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद गा.वि.स.	४	२०७३/०३/१५
५५	६४६	२०७३/०३/१३	खानेपानी	श्री बारिकोट खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	किहुँ गा.वि.स.	३	२०७३/०३/१५
५६	६४७	२०७३/०३/१३	खानेपानी	श्री छुरमदी कर्लुङ खहरे विद्यालय खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	अरुणोदय गा.वि.स.	५	२०७३/०३/१५
५७	६५०	२०७३/०४/०४	खानेपानी	श्री चैनपुर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	१	२०७३/०४/१६
५८	६५५	२०७३/०४/०४	खानेपानी	श्री धोवीखोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	४	२०७३/०५/०७
५९	६५६	२०७३/०४/०४	खानेपानी	श्री रिङखै इलेक्ट्रिक पम्पीङ धोवीखोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	८	२०७३/०५/०७
६०	६८३	२०७३/११/२३	खानेपानी	श्री दुम्सादी दलितबस्ती खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	९	२०७३/११/२४
६१	६८९	२०७३/११/२३	खानेपानी	श्री आम्डाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	९	२०७३/११/२४
६२	६९८	२०७३/१२/२७	खानेपानी	श्री सतिकोट गुफा खानेपानी तथा	किहुँ गा.वि.स.	२	२०७३/१२/२८

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
				सरसफाई उपभोक्ता समिति			
६३	७००	२०७३/१२/३१	खानेपानी	श्री अस्पाग्दी भाटडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भानुमति गा.वि.स.	६	२०७४/०१/०३
६४	७०४	#########	खानेपानी	श्री धारादी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	माझकोट गा.वि.स.	९	२०७४/०३/०१
६५	७३०	२०७४/१०/२२	खानेपानी	श्री चापार्टु मुलपानी धरमपानी थुम्सीङ बुन्चुङ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७४/११/०८
६६	७४३	२०७५/०१/१९	खानेपानी	श्री सिविल खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७५/०१/२०
६७	७४४	२०७५/०१/१९	खानेपानी	श्री सिस्नेरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	७	२०७५/०१/२४
६८	७४८	२०७५/०२/०६	खानेपानी	श्री जलदेवी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७५/०२/१६
६९	७५८	#########	खानेपानी	श्री गहतेखोला पाथर्दी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	९	२०७५/०४/०९
७०	७६३	२०७५/०५/२१	खानेपानी	श्री सिङ्गर भञ्याङ सिन्चित खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७५/०५/२४
७१	७८८	२०७५/०९/२०	खानेपानी	श्री टुकमराङ लिफ्टिङ स्किम नं. १ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	८	२०७५/०९/२४
७२	७९३	२०७५/११/२१	खानेपानी	श्री सिमलधारा कोयाकाठ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७५/११/२२
७३	७९६	२०७५/११/२१	खानेपानी	श्री गिजन डाँडा खानेपानी तथा	भिमाद न.पा.	४	२०७५/११/२२

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
				सरसफाई उपभोक्ता समिति			
७४	८००	२०७६/०१/१५	खानेपानी	श्री मान्देढुङ्गा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७६/०१/१७
७५	८३४	२०७६/११/०१	खानेपानी	श्री खाल्टे खोल्सी चापादी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	३	२०७६/११/०४
७६	८३५	२०७६/११/०१	खानेपानी	श्री सारडाँडा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७६/११/०४
७७	८३६	२०७६/११/०१	खानेपानी	श्री तल्लाडिही-बाह्रमुरे खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७६/११/०४
७८	८३९	२०७६/११/०१	खानेपानी	श्री सखेप-जौपानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७६/११/२९
७९	८४४	२०७७/०३/१७	खानेपानी	श्री चिलाहारे खोला खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७७/०३/२५
८०	८४६	२०७७/०३/१७	खानेपानी	श्री डुम्रीबेसी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७७/०३/२५
८१	८४७	२०७७/०३/१७	खानेपानी	श्री पाखेडाँडा हाँडीवन खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७७/०३/२५
८२	८५१	२०७७/०७/१८	खानेपानी	श्री राउदी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	५	२०७७/०८/०९
८३	८५५	२०७७/०९/०९	खानेपानी	श्री बोमा उब्दी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७७/०९/१०
८४	८५९	२०७७/०९/०९	खानेपानी	श्री आधामारा खानेपानी तथा	भिमाद न.पा.	१	२०७७/०९/१०

क्र. सं.	दर्ता नं.	निर्णय मिति	अनुमतिको उद्देश्य	जल उपभोक्ता संस्थाको नाम	साविक ठेगाना		अनुमति लागू हुने मिति
					गा.वि.स. / न.पा.	वडा नं.	
				सरसफाई उपभोक्ता समिति			
८५	८६०	२०७७/०९/०९	खानेपानी	श्री बगैंचा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	८	२०७७/०९/१०
८६	८६६	२०७७/१२/०४	खानेपानी	श्री फापराङ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७७/१२/०६
८७	८७७	२०७७/१२/०५	खानेपानी	श्री फुलुनथान खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७७/१२/०६
८८	८८०	२०७८/०३/१३	खानेपानी	श्री साल चौतरा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	४	२०७८/०३/१४
८९	८८३	२०७८/०३/१३	खानेपानी	श्री जौपानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	२	२०७८/०३/१४
९०	८८४	२०७८/०३/१३	खानेपानी	श्री क्याङ्दी बेसी बृहत खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	८	२०७८/०३/१४
९१	८८५	२०७८/०३/१३	खानेपानी	श्री घिमिरे गाउँ दर्काङ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	भिमाद न.पा.	१	२०७८/०३/१४
९२	००२३	२०७९/०३/१७	खानेपानी	काहुँले खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था	भिमाद न.पा.	१	२०७९/०३/१७
९३	००२४	२०७९/०४/१६	खानेपानी	बेलचौतारा खानेपानी उपभोक्ता संस्था	शुक्लागण्डकी न.पा.	५	२०७९/०४/१६
९४	००२९	२०७९/०६/२८	खानेपानी	मरुवा खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था	भिमाद न.पा	७	२०७९/०६/२८

असल अभ्यासहरु

- संघ संस्था समूह सञ्जाललाई जनसहभागिता परिचालन हुने कार्यमा परिचालन गर्ने नीति अख्तियार गरिएको,
- नगरपालिकाका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन मूल्याङ्कनमा समूह सञ्जाललाई परिचालन गरिएको,
- कोभिड-१९ को प्रतिकार्य लगायतका क्रियाकलापमा टोल विकास संस्थालाई परिचालन गरिएको। ।

समस्याहरु

- संस्था दर्ता तथा नविकरणलाई सुचना प्रविधि मैत्री बनाउन नसकिएको,

- स्थानीय स्तरमा कार्यक्षेत्र भएका गैरसरकारी संस्थाहरुलाई जनसहभागिता प्रबर्द्धन गर्ने कार्यमा परिचालन गर्न नसकिएको,
- नगरपालिकाको नीति, बजेट तथा कार्यक्रममा संघ संस्थालाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था नहुँदा समूह सञ्जाललाई परिचालन गर्न नसकिएको,
- टोल विकास संस्थाहरुको दर्ता तथा नवीकरण उत्साहजनक रुपमा अगाडी बढ्न नसकेको,
- जलस्रोत उपभोक्ता संस्थाहरुको नयाँ दर्ता प्रक्रियामा संघीय सरकार र प्रादेशिक सरकारका निकायहरुको सहयोग प्राप्त नभएको,
- नगरपालिका भित्र सञ्चालन भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई नियमनको दायरामा ल्याउन नसकिएको,
- संस्था दर्ताको परिचालन तथा नियमनमा वडा कार्यालयहरुले भुमिका खेल्न नसकेको,
- संस्था दर्ता गर्ने प्रक्रिया सम्बन्धी कार्यलाई सरल र सहज बनाउन समुदाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम नहुदाँ संस्था दर्ता उत्साहजनक नहुनु,
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम संस्था दर्ता गर्ने अधिकार प्रमुख जिल्ला अधिकारीमा रहेको हुँदा संस्था दर्ता नियमन तथा खारेजीको क्षेत्राधिकार विषयमा दोहोरोपन हुदाँ आम मानिसहरुमा द्विविधा उत्पन्न भएको,
- साविक एकात्मक राज्य प्रणालीमा स्थानीय स्तरमा कार्यक्षेत्र रहने गरी दर्ता भएका संस्थाहरुलाई संघीय सरकारले हस्तान्तरण नगर्दा सेवाग्राहीले अनावश्यक हैरानी खेप्ने समस्या रहेको,
- समाजमा रहेका सबै अनौपचारिक समुह सन्जालहरुलाई दर्ताको दायरामा ल्याउन नसकिएको,
- संस्था दर्ता शाखाको काम, कर्तव्य र अधिकारको सम्बन्धमा कार्य विभाजन नियमावली प्रष्ट नभएको।

समस्या समाधानका उपायहरु

- संस्था दर्ता प्रणालीलाई सूचना प्रविधीसँग आबद्ध गर्नुपर्ने,
- दर्ता भएका संघ संस्थाहरुलाई अनुगमन र नियमनको दायरामा ल्याउनु पर्ने,
- संस्था दर्ता तथा नविकरण गर्ने कार्य हाल जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नगरपालिका दुवैले समानान्तर रुपमा गरेको हुँदा यसमा रहेको दोहोरोपन नीतिगत रुपमा समाधान गर्नुपर्ने,
- स्थानीय तह अस्तित्वमा नआउदाको समयमा यस नगरपालिकालाई मात्र कार्यक्षेत्र बनाई जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएका संघ संस्थाहरु नगरपालिकामा हस्तान्तरण हुनुपर्ने ।

निष्कर्ष

स्थानीय स्वायत्त शासन विकेन्द्रिकरण र जनतालाई घर दैलोमा सरकारको उपस्थिती देखाउन स्थानीय स्तरमा रहेका समूह सञ्जाल संघसंस्थाहरुको सार्थक भूमिका रहेको हुन्छ। यस्ता खालका संघसंस्थाको परिचालनबाट जनसहभागिता अभिवृद्धि गरी नगरका योजना तथा कार्यक्रमको सफल कार्यावन्यन गराउन सकिन्छ। एकात्मक राज्य संरचनामा साविकका स्थानिय निकायमा यस्ता खालका संघसंस्था, समूह, सञ्जालको क्रियाशिलता उल्लेखनिय रहेकोमा हाल यसको शिलशिला टुटेको देखिन्छ। त्यस कारण यस्ता खालका संघ संस्थालाई पूनः क्रियाशिल गराई विकेन्द्रिकरणलाई कार्यावन्यन गर्न वडा कार्यालयको क्रियाशिलता जरुरी देखिन्छ।

३.४.६ न्यायिक समिति

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा २१७ को उपधारा (१) मा कानून बमोजिम आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विवाद निरुपण गर्न गाँउपालिका वा नगरपालिकाले प्रत्येक गाँउपालिकाका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा र प्रत्येक नगरपालिकामा उपप्रमुखको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय न्यायिक समिति रहने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । नेपालको संविधानको धारा २२१ को

उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहको व्यवस्थापिकीय अधिकार अनुसार भिमाद नगरपालिका न्यायिक समिति कार्यविधि सम्वन्धी ऐन २०७५ वनाई सोही बमोजिम भिमाद नगरपालिकाको न्यायिक समिति कृयाशिल रहेको र सोही अनुसार न्याय सम्पादनका कार्यहरु भैरहेको छ । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा न्यायिक समितिवाट सम्पादन भएका क्रियाकलापहरु समावेश गरी यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

उद्देश्य

न्यायिक समितिलाई संविधानले न्यायको पहुँच स्थानीय स्तरमै सुनिश्चित गर्ने अभिप्रायले अगाडि सारेको पाईन्छ । संविधान प्रदत्त यस अधिकारको प्रयोग गर्दै आफ्ना अधिकार क्षेत्रभित्रका विवादहरु छिटो, सहज र सुलभ तरिकाले न्यायमा पहुँच स्थापित गर्दै तथा विवादका दुवै पक्षले जित महसुस हुने गरी मेलमिलापलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखी न्याय सम्पादन गर्नु भिमाद नगरपालिकाको न्यायिक समितिको उद्देश्य रहेको छ ।

समग्र न्यायिक कार्यसम्पादनको स्थिति

विगत ६ आर्थिक वर्षको न्याय सम्पादनको अवस्था

क्र.स.	आर्थिक बर्ष	नयाँ उजुरी दर्ता	लगत सरी आएका	जम्मा लगत	फछ्यौट	बाँकी
१.	२०७४/२०७५	३२	०	३२	५	२७
२.	२०७५/२०७६	२२	२७	४९	३५	१४
३.	२०७६/२०७७	९	१४	२३	१७	६
४.	२०७७/२०७८	२५	६	३१	२३	८
५.	२०७८/२०७९	२३	८	३१	२१	१०
६.	२०७९/२०८०	८	१०	१८	१०	८
७.	२०८०/२०८१	४१	८	४९	३२	१७
जम्मा		१८४				

विगत छ बर्षको अवधीमा न्यायिक समितिमा कूल १८४ वटा विवादका विषय दर्ता हुन आएकोमा हाल सम्म यस आर्थिक वर्षमा ८ वटा वाहेक सबै मुद्दा फस्यौट भएको देखिन्छ। मुद्दा दर्ताको सङ्ख्या हेर्दा, आर्थिक बर्ष २०७६/२०७७ मा तुलनात्मक रुपमा सबै भन्दा कम अर्थात् २३ वटा मुद्दा दर्ता भएको देखिन्छ । त्यस्तै सबै भन्दा बढी मुद्दा दर्ता आ.ब. २०७५ र २०७६ मा ४९ वटा दर्ता भएको देखिन्छ । यसरी विगत ५ बर्षमा मुद्दा दर्ताको अवस्था एकनासको नभई उतारचढावयुक्त देखिन्छ ।

चालू आर्थिक बर्ष २०८०/२०८१ मुद्दा दर्ता फस्यौटको वडागत विवरण

क्र.स.	वडा नं	उजुरी दर्ता सङ्ख्या	फस्यौट हुन वाँकी	फस्यौट
१.	१	१	१	०
२.	२	१५	१	१४
३.	३	४	२	२

क्र.स.	वडा नं	उजुरी दर्ता सङ्ख्या	फस्यौट हुन वाँकी	फस्यौट
४.	४	१	१	०
५.	५	५	३	२
६.	६	८	२	६
७.	७	६	०	६
८.	८	१	०	१
९.	९	०	०	०
जम्मा		**४१**	**१०**	**३१**

क. चालु आर्थिक बर्षको पहिलो १द्द महिनामा द्ध१ वटा उजुरी दर्ता हुन आएकोमा घ१ वटा उजुरी फस्यौट भई वाँकी १० वटा फस्यौट हुन बाँकि रहेका छन् ।

ख. चालु आर्थिक वर्षको पहिलो १द्द महिनामा न्यायिक समितिले कुल लगतको ६७.७४ प्रतिशत उजुरी फस्यौट भएको छ ।

ग. चालु आर्थिक बर्षमा वडागत रुपमा सवै भन्दा बढी उजुरी द्द बाट ञछ वटा दर्ता भएकोमा वडा नं. ९ बाट न्यायिक समितिमा कुनै पनि उजुरी दर्ता हुन आएनन् ।

घ. फस्यौट उजुरी मध्ये अधिकाश उजुरी मिलापत्र भएका छन्।

समष्टिगत वार्षिक बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ न्यायिक शाखा तर्फ विभिन्न शिर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :-

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति%
४	**मेलमिलापकर्ताहरुका लागि आधारभुत तालिम सञ्चालन**	४,००,०००।-	३,५०,०००।-	८७.५%

न्यायिक समिति/मेलमिलाप केन्द्रमा सूचीकृत मेलमिलापकर्ताहरुको विवरणः-

क्र.स.	मेलमिलापकर्ताको नामथर	ठेगाना	मोबाइल नं.
१.	बलराम मरासिनी	भिमाद-५	९८४६१४७३२६
२.	कृष्णराज खनाल	भिमाद-६	९८४६००५५९५
३.	दिना कुमारी गोतामे	भिमाद-६	९८५६०२८५२२
४.	बुद्धिमाया श्रेष्ठ	भिमाद-८	९८४६२४२३२१
५.	सीता मिश्र	भिमाद-५	९८०६५५८७१७

क्र.स.	मेलमिलापकर्ताको नामथर	ठेगाना	मोबाइल नं.
६.	चन्द्रवती श्रेष्ठ	भिमाद-३	९८२४१०३६१०
७.	सुमिना नेपाली	भिमाद-२	९८०५२२२४८४
८.	लेखमाया भुजेल	भिमाद-७	९८२९११५६२४
९.	विश्वामित्र सिग्देल	भिमाद-१	९८४६५३३८७७
१०.	महोदत्त अधिकारी	भिमाद-२	९८०६५९२४६८
११.	बिन्दु सुवेदी	भिमाद-७	९८०५८८१६७६
१२.	नारायणी गैरे	भिमाद-१	९७४८२११०७६
१३.	हरिमाया सिग्देल पौडेल	भिमाद-१	९८६९०९२२७३
१४.	लालु माया पोखेल भण्डारी	भिमाद-७	९८०६७२४८१२
१५	शान्ता लम्साल	भिमाद-१	९८१६६८१६८२
१६.	संगिता राना	भिमाद-४	९८४६१४३६७७
१७.	सिता कुमाल	भिमाद-३	९८१६६८२८७०
१८.	बुद्धिमान श्रेष्ठ	भिमाद-८	९८५६०६०६८५
१९	कृष्ण कुमारी कंडेल	भिमाद-७	९८४६०८८८७३
२०.	तुल बहादुर थापा	भिमाद-५	९८६२८६४०७४
२१.	चन्द्र कुमार थापा	भिमाद-९	९८०८०१४६९७
२२.	भिम बहादुर गुरुङ्ग	भिमाद-९	९८१३६००८९९
२३.	मुक्तिनाथ सिग्देल	भिमाद-२	९८४६६१४०२२
२४.	दुर्गा आचार्य (खनाल)	भिमाद-६	९८४६०२८१२५
२५	पार्वती साँखी सुवेदी	भिमाद-२	९८४६३८८१२०
२६.	भिममाया थापा	भिमाद-२	९८२९१३४९७४
२७.	बाबुराम तिम्सिना	भिमाद-३	९८४६२४५५५२
२८.	गोविन्द्र ढकाल	भिमाद-५	९८६०१५५९३७
२९.	नारायण कुमार श्रेष्ठ	भिमाद-७	९८२९१३८४५३
३०.	वसन्त सिंह ठकुरी	भिमाद-३	९८२७१६२२०९

क्र.स.	मेलमिलापकर्ताको नामथर	ठेगाना	मोबाइल नं.
३१.	पदम कुमार श्रेष्ठ	भिमाद-६	९८५६०३४००८
३२.	अनिता नेपाली	भिमाद-५	९८०८९६१२७२
३३.	इन्द्रा आले	भिमाद-५	९८१८६६५४५१
३४.	शोभा थापा	भिमाद-१	९८१७७०८५०४
३५.	विर बहादुर बस्याल	भिमाद-७	९८४६११२४०१
३७.	सिता देवी तिमिल्सिना	भिमाद-२	९८४०६८७५१८

कार्यसम्पादनका क्रममा अनुभूति भएका मुख्य समस्याहरु

- दर्ता भएका सवै उजुरीहरु कानूनको निर्धारीत ढाँचा भित्र नरही ठाडो उजुरी मात्र दर्ता,
- न्यायिक समितिको इजलास व्यवस्थापन गर्न नसकिएको,
- मुद्दा दर्ता गर्दा उजुर कर्तालाई निस्सा नदिएको, प्रतिवादीको नाँउमा १५ दिने सूचना म्याद जारी नभएको, प्रतिवादीलाई फोन गरेर मात्र उपस्थित गराईएको, यसले गर्दा समयमा उजुरी फछ्र्यौटमा बाँधा पुगेको ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- सवै उजुरीहरु कानूनको निर्धारीत ढाँचा भित्र दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- न्यायिक समितिको इजलास निर्माण गर्ने,
- मुद्दा दर्ता गर्दा उजुर कर्तालाई निस्सा दिने,
- प्रतिवादीको नाँउमा म्याद जारी गरी उपस्थित गराउने ।

निष्कर्ष

न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार भित्रका विवादहरु छिटो, सहज तथा स्थानीय जनतालाई व्ययभार कम हुने गरी निरुपण गर्नु समितिको संवैधानिक दायित्व हो । न्यायिक विवेक तथा निष्पक्षताको उच्चतम प्रयोग गरी न्याय निरुपण गर्दै जनविश्वास जित्नका लागि न्यायिक समिति मात्र नभई स्थानीय सरकार नै यसका लागि लागि पर्नु अपरिहार्य देखिएको छ ।

३.४.७ कानून शाखा

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई विधायिकी अधिकार प्रदान गरेको छ । संवैधानिक अधिकार क्षेत्रभित्र रही स्थानीय सरकारले ऐन, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिका जारी गर्न सक्छ । यसको मूल जिम्मेवारी नगर सभा र नगर कार्यपालिकामा निहित रहेको भएता पनि यसको प्रशासनिक चाजोपाजो मिलाउने भूमिका कानून शाखामा निहित रहेको हुन्छ । प्रस्तावित कानूनको पहिचान गर्ने, मस्यौदा तयार गर्ने, छलफलको लागि पेश गर्ने कार्य कानून शाखाको हुन्छ त्यस्तै विषयगत शाखाबाट तयार भएका मस्यौदा प्रति राय प्रदान गर्ने, कानुनी तथा संवैधानिकता जाँच गर्ने जिम्मेवारी समेत रहेको हुन्छ । स्थानीय सरकारको एकल अधिकार संविधानको अनुसूची ८ मा सूचिबद्ध रहेको छ भने संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको साझा अधिकार सुची अनुसूची ९ मा उल्लेख रहेको छ । एकल अधिकार सूचिको विषयमा नगर सभाले कानून बनाउन सार्वभौम

रहेको छ भने साझा अधिकार सुचीको विषयमा संघ र प्रदेशले कानून बनाए पश्चात उक्त कानूनसंग नबाझिने गरी नगर सभाले कानून बनाउन सक्नेछ । यसै परिप्रेक्ष्यमा यस नगरपालिकाको कानून शाखाले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा गरेका क्रियाकलापहरू यस खण्डमा समावेश गरिएको छ ।

उदेश्य

- संवैधानिक अधिकार क्षेत्रका बिषयमा स्थानीय सरकारले तर्जुमा गर्नुपर्ने कानूनको पहिचान गरी नगर कार्यपालिका समक्ष प्रस्ताव पेश गर्ने,
- विषयगत शाखाले तयार गरेका कानूनको मस्यौदा उपर राय प्रदान गर्ने,
- कानूनी शासनलाई स्थानीय स्तरबाट संस्थागत गर्ने ।

कानून निर्माणको विद्यमान अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ कानून शाखा तर्फ विभिन्न शिर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :-

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति%
१	**कानून निर्माण प्रक्रिया सम्बन्धी गोष्ठी तथा अन्तरक्रिया**	१,००,०००।-	०	०
२	**नगर स्तरिय कानुन तथा नीति निर्माण**	४,००,०००।-	१,३८,६००।-	३४.६५%

विध्यमान अवस्था

शाखाले आर्थिक बर्ष २०८०।०८१ मा निम्न बमोजिमका कानून तथा मापदण्ड नगर सभा तथा नगर कार्यपालिकाबाट पारित गर्न पहल गरेको थियो ।

ऐन

१. खेलकुद विकास ऐन, २०८०
२. वन ऐन, २०८०
३. फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०८०
४. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी ऐन, २०८०

कार्यविधि

क) बहाल विटौरी शुल्क व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
ख) कृषि विकास अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
ग) सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
घ) स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
क) ऐन					
१	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७४	२०७४।०३।३०	नगरसभा	२०७४।०३।३०	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
२	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७४	२०७४।०३।३०	नगरसभा	२०७४।०३।३०	
३	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५	२०७५।०३।१९	नगरसभा	२०७५।०३।१९	
४	भिमाद नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५	२०७५।०३।२७	नगरसभा	२०७५।०३।२७	
५	न्यायिक समितिको उजुरी कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधिका ऐन, २०७५	२०७५।०३।२७	नगरसभा	२०७५।०३।२७	
६	भिमाद नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५	२०७५।०३।२७	नगरसभा	२०७५।०३।२७	
७	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७५	२०७५।०३।२७	नगरसभा	२०७५।०३।२७	
८	भिमाद नगरपालिकाको विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७५	२०७५।१०।०९	नगरसभा	२०७५।१०।०९	
९	भिमाद नगरपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७५	२०७५।१०।०९	नगरसभा	२०७५।१०।०९	
१०	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७६	२०७६।०३।१६	नगरसभा	२०७६।०३।१६	
११	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७६	२०७६।०३।१६	नगरसभा	२०७६।०३।१६	
१२	भिमाद नगरपालिकाको संस्था दर्ता ऐन, २०७६	२०७६।१०।२१	नगरसभा	२०७६।१०।२१	
१३	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७	२०७७।०३।१४	नगरसभा	२०७७।०३।१४	
१४	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७६	२०७७।०३।१४	नगरसभा	२०७७।०३।१४	
१५	भिमाद नगरपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७	२०७७।०३।१४	नगरसभा	२०७७।०३।१४	
१६	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७७	२०७७।१०।२८	नगरसभा	२०७७।१०।२८	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
१७	भिमाद नगरपालिकाको जलस्रोत ऐन, २०७८	२०७८।१०।२८	नगरसभा	२०७८।१०।२८	
१८	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९	२०७९।०३।१४	नगरसभा	२०७९।०३।१४	
१९	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७९	२०७९।०३।१४	नगरसभा	२०७९।०३।१४	
२०	स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७९	२०७९।१०।२७	नगरसभा	२०७९।११।१७	
२१	तथ्याङ्क तथा अभिलेख व्यवस्थापन ऐन, २०७९	२०७९।१०।२७	नगरसभा	२०७९।११।१७	
२२	बाल अधिकार ऐन, २०७९	२०७९।१०।२७	नगरसभा	२०७९।११।१७	
२३	भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८०	२०८०।०३।१५	नगरसभा	२०८२।०३।२५	
२४	भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८०	२०८०।०३।१५	नगरसभा	२०८२।०३।२५	
२५	कर तथा गैरकर राजश्व सम्बन्धी ऐन, २०८०	२०८०।०३।१५	नगरसभा	२०८२।०३।२५	
२६	पर्यटन विकास ऐन, २०८०	२०८०।०३।१५	नगरसभा	२०८२।०३।२५	
२७	भिमाद नगरपालिकाको खेलकुद विकास ऐन, २०८०	२०८०।०३।१५	नगरसभा	२०८०।११।२८	
२८	भिमाद नगरपालिकाको वन ऐन, २०८०	२०८०।११।१४	नगरसभा	२०८०।११।२९	
२९	भिमाद नगरपालिकाको फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०८०	२०८०।११।१४	नगरसभा	२०८०।११।३०	
३०	भिमाद नगरपालिकाको सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी ऐन, २०८०	२०८०।११।१४	नगरसभा	२०८०।११।३०	
ख) नियमावलीहरु					
१	भिमाद नगरपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणीकरण (कार्यविधि) नियमावली, २०७४	२०७४।०३।०९	कार्यपालिका	२०७४।०३।०९	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
२	भिमाद नगरपालिकाको कार्यपालिका कार्यविभाजन नियमावली, २०७४	२०७४।०३।२०	कार्यपालिका	२०७४।०३।२०	
३	भिमाद नगरपालिका कार्य सम्पादन नियमावली, २०७४	२०७४।०३।२०	कार्यपालिका	२०७४।०३।२०	
४	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७५ (पहिलो संशोधन)	२०७५।०५।०३	कार्यपालिका	२०७५।०५।०३	
५	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७५ (दोस्रो संशोधन)	२०७६।०२।०५	कार्यपालिका	२०७६।०२।०५	
६	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७५ (तेस्रो संशोधन)	२०७६।०७।२१	कार्यपालिका	२०७६।०७।२१	
७	भिमाद नगरपालिकाको संस्था दर्ता नियमावली, २०७६	२०७६।११।०५	कार्यपालिका	२०७६।११।०५	
८	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७५ (चौथो संशोधन)	२०७७।०२।०६	कार्यपालिका	२०७७।०२।०६	
९	भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७८	२०७८।०२।०५	कार्यपालिका	२०७८।०२।०५	
१०	भिमाद नगरपालिकाको संस्था दर्ता नियमावली, २०७८ (पहिलो संशोधन)	२०७८।०८।०५	कार्यपालिका	२०७८।०८।०५	
११	जलस्रोत नियमावली, २०७८	२०७८।११।०८	कार्यपालिका	२०७८।११।०८	
१२	सहकारी नियमावली, २०७९	२०७९।१२।३०	कार्यपालिका	२०७९।१२।३०	
१३	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०८०	२०८०।०३।१५	कार्यपालिका	२०८०।०३।२५	
ग) निर्देशिकाहरु					
१	भिमाद नगरपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५	२०७५।०६।२४	कार्यपालिका	२०७५।०६।२४	
२	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०७९	२७९।०३।२५	कार्यपालिका	२७९।०३।२५	
घ) कार्यविधिहरु					
१	भिमाद नगर कार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७४	२०७४।०३।२०	कार्यपालिका	२०७४।०३।२०	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
२	भिमाद नगर सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४	२०७४।०३।२८	कार्यपालिका	२०७४।०३।२८	
३	भिमाद नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४	२०७४।१२।२१	कार्यपालिका	२०७४।१२।२१	
४	भिमाद नगरपालिकाको करारमा प्राविधिक कर्मचारी (व्यवस्थापन गर्ने) सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४	२०७४।१२।२१	कार्यपालिका	२०७४।१२।२१	
५	निजी जग्गा व्यवस्थापन ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा माटो आदि उत्खनन् संकलन तथा ढुवानी व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४	२०७४।१२।२१	कार्यपालिका	२०७४।१२।२१	
६	भिमाद नगरपालिकाको 'घ' वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र सम्बन्धी कार्यविधी, २०७५	२०७५।०१।०५	कार्यपालिका	२०७५।०१।०५	
७	भिमाद नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५।०२।०६	कार्यपालिका	२०७५।०२।०६	
८	भिमाद नगरपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५।०४।२१	कार्यपालिका	२०७५।०४।२१	
९	भिमाद नगरपालिकाको ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५।०७।१९	कार्यपालिका	२०७५।०७।१९	
१०	भिमाद नगरपालिकाको विपद व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५	२०७५।१०।२१	कार्यपालिका	२०७५।१०।२१	
११	भिमाद नगरपालिकाको छात्रवृत्ती व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६	२०७६।०४।२१	कार्यपालिका	२०७६।०४।२१	
१२	पशु विकास अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६	२०७६।०७।२१	कार्यपालिका	२०७६।०७।२१	
१३	निजी जग्गा व्यवस्थापन ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो आदि उत्खनन संकलन तथा ढुवानी व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ पहिलो संशोधन	२०७६।०८।२२	कार्यपालिका	२०७६।०८।२२	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
१४	भिमाद नगरपालिकाको पशुपंक्षी तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यविधि, २०७६	२०७६।११।०५	कार्यपालिका	२०७६।११।०५	
१५	भिमाद नगरपालिकाको असङ्गठित क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिकवर्ग तथा असहाय अशक्तहरुलाई उपलब्ध गराइने राहत सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६	२०७६।१२।२०	कार्यपालिका	२०७६।१२।२०	
१६	भिमाद नगरपालिकाको कृषक समुह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७।०४।२८	कार्यपालिका	२०७७।०४।२८	
१७	भिमाद नगरपालिकाको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७।०८।०५	कार्यपालिका	२०७७।०८।०५	
१८	भिमाद नगरपालिकाको दुग्ध उत्पादन प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७	२०७८।०१।१५	कार्यपालिका	२०७८।०१।१५	
१९	भिमाद नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ पहिलो संशोधन	२०७८।०४।०५	कार्यपालिका	२०७८।०४।०५	
२०	टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०७८	२०७८।०४।२१	कार्यपालिका	२०७८।०४।२१	
२१	भिमाद नगरपालिकाको विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८।०७।२९	कार्यपालिका	२०७८।०७।२९	
२२	भिमाद नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।०८।२१	कार्यपालिका	२०७८।०८।२१	
२३	भिमाद नगरपालिकाको स्वास्थ्य संस्था दर्ता अनुमति तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८।०९।०७	कार्यपालिका	२०७८।०९।०७	
२४	राजश्व परामर्श समितिको कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।०९।२८	कार्यपालिका	२०७८।०९।२८	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
२५	भिमाद नगरपालिकाको पशुवस्तुहरुमा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।०९।२१	कार्यपालिका	२०७८।०९।२१	
२६	विधयेक समिति बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।०९।२५	कार्यपालिका	२०७८।०९।२५	
२७	मेलमिलाप कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।११।०८	कार्यपालिका	२०७८।११।०८	
२८	स्वास्थ्य बीमा संयोजक समिति गठन सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८।१२।२२	कार्यपालिका	२०७८।१२।०१	
२९	उपभोक्ता समिति दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९।०५।०१	कार्यपालिका	२०७९।०५।०१	
३०	व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९।०५।०१	कार्यपालिका	२०७९।०५।०१	
३१	घर बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९	२०७९।०५।०१	कार्यपालिका	२०७९।०५।०१	
३२	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७९	२०७९।०५।१५	कार्यपालिका	२०७९।०५।१५	
३३	साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९	२०७९।०७।०२	कार्यपालिका	२०७९।०८।२५	
३४	बाँझो जग्गा उपयोग अनुदान कार्यविधि, २०७९	२०७९।०८।२०	कार्यपालिका	२०७९।०८।२५	
३५	निजी जग्गा व्यवस्थापनमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो आदि उत्खनन सङ्कलन तथा व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९।०८।२०	कार्यपालिका	२०७९।०८।२५	
३६	सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९	२०७९।०८।२०	कार्यपालिका	२०७९।०८।२५	
३७	एम्बुलेन्स सेवा (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९।०८।२५	कार्यपालिका	२०७९।०८।२५	
३८	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७९	२०७९।१२।३०	कार्यपालिका	२०७९।१२।३०	

कानूनका प्रकार	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय (कार्यपालिका/नगरसभा)	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कैफियत
३९	विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७९	२०७९।१२।३०	कार्यपालिका	२०७९।१२।३०	
४०	भिमाद नगरपालिकाको बहाल बिटौरी शुल्क व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	२०८०।०७।२५	कार्यपालिका	२०८०।०७।२५	
४१	भिमाद नगरपालिकाको कृषि विकास अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	२०८०।०८।२२	कार्यपालिका	२०८०।०९।०१	
४२	भिमाद नगरपालिका सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	२०८०।०८।२२	कार्यपालिका	२०८०।०९।०१	
४३	भिमाद नगरपालिकाको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	२०८०।१०।२५	कार्यपालिका	२०८०।१०।२५	
ङ) मापदण्ड					
१	भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६	२०७७।०१।१७	कार्यपालिका	२०७७।०१।१७	
२	भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६	२०७७।०४।०८	कार्यपालिका	२०७७।०४।०८	
३	भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६ (दोस्रो संशोधन)	२०७८।०४।०५	कार्यपालिका	२०७८।०४।०५	
४	कर राजश्व छुट मिन्हा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८	२०७८।१२।२२	कार्यपालिका	२०७८।१२।२२	
५	भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड २०७६(तेस्रो संशोधन)		कार्यपालिका	२०७९।०५।१५	
च) अन्य					
१	भिमाद नगरपालिकाको पदाधिकारीहरुको आचारसंहिता, २०७४	२०७४।०३।२८	कार्यपालिका	२०७४।०३।२८	

समस्याहरु

- सहभागितामुलक कानून तर्जुमा हुन नसक्दा कानून कार्यावन्यनमा सरकारवालाहरुको अपनत्व बोध नहुँदा अपेक्षित उपलब्धी प्राप्त हुन नसक्नु,

- कानून निर्माणका उचित प्रक्रियाहरु पूर्व व्यवस्थापकिय, व्यवस्थापकिय र व्यवस्थापन पश्चातको चरणहरु बमोजिम कानूनहरु तर्जुमा हुन नसक्दा वैधानिकतामाथि प्रश्न चिन्ह खडा हुनु,
- स्थानीय सरकारलाई कुन कुन कानून आवश्यक पर्ने सो बिषयमा पहिचान हुन नसक्नु,
- कानून निर्माण प्रक्रियाको आन्तरिक कार्यविधि तयार नहुनु र कानून निर्माण प्रक्रिया सम्बन्धी प्रदेश कानून बमोजिमको कानून तर्जुमा हुन नसक्नु ,
- स्वीकृत भएका कानूनहरु सङ्घीय कानून, प्रादेशिक कानून र स्थानीय कानूनसंग बाँझिनु,
- स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन, २०७९ मा स्थानीय तहको कानून अधिकृतको पद प्रदेश निजामति सेवाको हुने भन्ने व्यवस्था अनुरुप प्रदेश सरकारले नगरपालिकामा कानून अधिकृत उपलब्ध नगराउनु।

समस्या समाधानका उपायहरु

- नगरपालिकाको संगठन संरचना तयार गर्दा कानून अधिकृतको व्यवस्था गर्ने,
- विधायन समिति र विधेयक समितिको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउने,
- नगरसभाको अधिबेशन नीतिगत बहस छलफल गर्ने थलोको रुपमा परिणत गर्ने,
- सहभागितामुलक कानून तर्जुमा गर्ने पद्धतिको अवलम्वन गर्ने,
- कार्यविभाजन नियमावली र कार्यसम्पादन नियमावलीलाई कार्यन्वयन गर्ने,
- कानून निर्माणलाई प्रभावकारी बनाउन कानूनी सचेतना र कानुनी साक्षरता कार्यक्रम सन्चालन गर्ने ,
- स्थानीय तहको कानून तर्जुमा दिग्दर्शन तयार गरी लागु गर्ने,
- संविधान कानून तथा कानूनका सामान्य सिद्धान्तलाई ख्याल गर्ने ।

निष्कर्ष

अतः नेपालका स्थानीय सरकार संवैधानिक रुपमा अधिकार सम्पन्न रहेको छन् । यसो हुनुमा स्थानीय सरकारलाई दिइएको विधायिकी अधिकार हो । तसर्थ अबका दिनहरुमा आवश्यक स्थानीय कानूनहरुको पहिचान गरी स्थानीय कानून निर्माण प्रक्रियालाई तिव्रता दिनु जरुरी छ ।

३.४.८ सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रम

पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको शसर्त अनुदानमा ३८ जिल्लाका १५६ वटा स्थानीय तहमा वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, मर्यादित तथा व्यवस्थित वनाउन सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । भिमाद नगरपालिकामा चालु आर्थिक वर्षबाट यस कार्यक्रम सञ्चालनमा आएको छ । यस कार्यक्रमको लागि नेपाल सरकार श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले रोजगार प्रवर्द्धन विषयमा विभिन्न क्रियाकलपाको लागि एकमुष्ठ रुपमा २३,००,०००।तेईस लाख) बजेट बिनियोजन गरिएको छ । नेपालको आवधिक योजनामा बचत, मौद्रिक नीति, वित्तीय नीतिमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति तय गरिएको छ ।

सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रमले वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित मर्यादित र व्यवस्थित बनाउने मुल ध्येय हो भने यस कार्यक्रममा मूख्य उद्देश्यमा वैदेशिक रोजगारमा रहेका कामदार र कामदारका परिवारका उचित संरक्षण गर्ने गण्तव्य मूलुकमा सुरक्षित र सम्मानजनक रुपमा काम गर्न सक्ने गरी कामदारलाई सूचना सिप परामर्श लगायतका सहयोग प्रदान गर्ने वैदेशिक रोजगारलाई थप उपलब्धिमूलक बनाउने रहेका छन् ।

यसका मूख्य क्रियाकलापको रुपमा सूचना तथा परामर्श सीप विकास तालीम न्यायमा पहुँच मनोसामाजिक परामर्श वित्तीय साक्षरता रहेका छन् भने सहायक क्रियाकलापमा वैदेशिक रोजगारमा रहेका कामदारका परिवार तथा फर्केका कामदारको सन्जाल निर्माण गर्ने राष्ट्रिय आप्रवासी स्रोत केन्द्रको सवलीकरण कार्यक्रम साझेदारबीच समन्वय संयन्त्र निर्माण र समुदायसँगको सहकार्यमा कामदारको समस्या समाधानको लागि सहजीकरण प्रणालीको विकास गर्ने लगायतका रहेका छन् ।

यस कार्यक्रममा लक्षित वर्गको रुपमा वैदेशिक रोजगारीमा जाने सम्भावित कामदार वैदैशिक रोजगारमा रहेका कामदार वैदेशिक रोजगारवाट स्वदेश फर्केका कामदारहरु वैदैशिक रोजगारीमा रहेका कामदारका परिवारका सदस्यहरु रहेका छन्।

यस कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायको रुपमा केन्द्र श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय रहेको छ भने प्रदेश स्तरमा श्रम रोजगार विषय हेर्ने मन्त्रालयले यस कार्यक्रमको अगुवाई गर्ने गर्छ भने स्थानीय तहमा नगर प्रमुखको अध्यक्षामा रहेको स्थानीय तह कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिले यस कार्यक्रमलाई मार्गदर्शन गर्दै आएको छ । यस्ता विषयलाई समेटी सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रमको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- कार्यक्रमको वास्तविक अवस्था चित्रण गर्नु,
- कार्यक्रमको उपलब्धी र सीमाका वारेमा सरोकारवालालाई जानकारी दिने,
- आवश्यक पृष्ठपोषण प्राप्त गरी भावि दिनहरुमा गर्नुपर्ने सुधारका पक्षहरुको पहिचान गर्नु,
- वित्तीय तथा भौतिक प्रगतिको लेखाजोखा गर्नु ।

कानूनी व्यवस्थाहरु

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
- वैदेशिक रोजगार ऐन २०६४
- वैदेशिक रोजगार नियमावली २०६४
- सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन
- सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम सम्बन्धी वित्तीय मार्गदर्शन

वार्षिक बजेटको समष्टिगत विवरण

क्र.स.	क्रियाकलाप	विनियोजन	खर्च	खर्च%
१.	तलव सुविधा वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	४,४६,०००	४,१२,१३०	९२.४१

क्र.स.	क्रियाकलाप	विनियोजन	खर्च	खर्च%
२.	तलव सुविधा मनोसामाजिक सहजकर्ता	४,४६,०००	३७५०८४	८४.१०
३.	आप्रवासी स्रोत केन्द्र कार्यालय सन्चालन	७७०००	२७५७०	३५.४१
४.	रिटर्नी स्वयमं सेवक परिचालन	६३२०००	५३८७४४	८३.६६

<u>स्थानीय सरकारका पहलहरू.</u>

- वैदेशिक रोजगारी व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि निमार्ण
- वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धि पार्श्वचित्र २०८१ निर्माण ।

<u>सुचना तथा परामर्श सेवा प्रदानः</u>

- जिल्लाको आप्रवासी श्रोत केन्द्रबाट सुचना प्रदानः ९०७९पुरू.ष र ४५३० महिला गरी जम्मा **१३६०९ जना** ।
- भिमाद नगरपालिकाको आप्रवासी श्रोत केन्द्रबाट सुचना प्रदानः ८४८ पुरू.ष र ४५३ महिला गरी जम्मा **१३०१ जना** ।
- रिट्र्नी स्वयसेवक मार्फत सुचना प्रदानः ८६८ पुरू.ष र ७५२ महिला गरी जम्मा **१६२० जना** ।
- ४ वटा सामुदायिक अभिमुखिकरण मार्फत सुचना प्रदानः १५३ पुरू.ष र ७९ महिला गरी **जम्मा २३२ जना** ।
- २ वटा गहन अभिमुखिकरण मार्फत सुचना प्रदानः २३ पुरू.ष र १२ महिला गरी जम्मा ३५ जना ।

<u>सीप तालिममा सिफारिस तथा सहभागीः</u>

- खानाबास सहित १ महिनाको निशूल्क सीप तालिममा सिफारिस गरेको संख्याः ५ महिला,७ पुरू.ष जम्मा १२ जना ।

<u>निशूल्क कानूनी सहायताको लागि सहजीकरणः</u>

- वैदेशिक रोजगारी सम्वन्धि प्राप्त जम्मा ३२ वटा मध्ये सहजीकरण भई २५ केशहरू. समाधान भएको र बाकी ७ वटा केशहरू. प्रक्रियामा रहेका छन ।
- प्राप्त केशहरू.को सहजिकरणबाट जम्मा रू. **१ करोड २१ लाख ८९ हजार रकम** आर्थिक सहायता प्राप्त गरेको ।

केशका प्रकृती	प्राप्त केश संख्या	समाधान भएका केश संख्या	आर्थिक सहायता	कैफियत
मृत्यु	८	८	रू.११२३९०००।००	
ठगी	६	२	रू. ६०००००।००	
उद्धार	१	१	०	
स्वास्थ्य समस्या र घाइते	९	८	रू. ३५००००।००	
वैदेशिक रोजगार विभाग ठगीका केश	२	०	०	
अन्य	६	६	१५०००	
जम्मा	**३२**	**२५**	**१२१८९०००।००**	**७ केश प्रकृयामा रहेको**

<u>वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालनः</u> वडा २,३,५ र ७

समुह संख्याः ४ , सहभागी संख्याः १०२ महिला

<u>४.१ कक्षा सञ्चालन पश्चात भएका मुख्य उपलब्धिहरू.:</u>

- ५ जनाले वित्तीय योजना बनाएको , ६० जनाले आम्दानी खर्च लिखित रू.पमा राख्ने गरेको,५८जनाले नियमित बचतमा बृद्धि गर्ने गरेका छन् ।
- १० जनाले आयआर्जन शुरू.वात गरेका,३ जनाले व्यवसाय वृद्दि गरेका, १ जनाले वित्तीय संस्थाबाट व्यबसाय गर्न ऋण लिएका छन्।
- ८८ जनाले कागजात मगाएका छन ।
- ७० जनाले फजुल खर्च घटाएका ।

मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदानः

- व्यक्तीगत रू.पमा सेवा प्रदान गरी एका जम्मा सेवाग्राही संख्या : २४ महिला र १ पुरू.ष गरी जम्मा २५ **जना**
- सफल भएका केश संख्याः २५ जना
- समूह मनोपरामर्श अन्तर्गत १०२ जनालाई वित्तीय साक्षरता कक्षामा सेवा प्रदान गरी एको ।

क.स.	केशको प्रकृति	महिला	पुरुष	जम्मा
१.	डिप्रेसन	१९	१	२०
२.	आत्महत्याको सोच	१		१
३.	मानसिक असन्तुलन	३		३
४.	सामाजिक लाल्छना	०		०
५.	अघातजन्य घटना	१		१
६.	घरेलु हिंसा	०		०
	जम्मा	**२४**	**१**	**२५**

१. अन्य

- आप्रवासी स्रोत केन्द्र र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको प्रतिनिधि, स्थानीय तहको प्रतिनिधि र कार्यक्रम कर्मचारीसँगको समन्वय वैठक
- सामी कार्यक्रमको कर्यान्वयनको लागि स्थानीय सरकारको पदाधिकारीसँग समन्वय वैठक
- स्थानीय सरकार कार्यक्रम व्यबस्थापन समितिको वैठक
- रोजगार सेवा केन्द्र संगको सहकार्य
- स्थानीय आप्रावसी कामदारहरू.को संजाल सदस्यहरूको वैठक पैरवी तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम
- अन्तराष्ट्रिय आप्रवासन दिवस कार्यक्रम
- सुरक्षित बैदेसिक रोजगारका विभिन्न सवालहरू.मा रेडियो जिगंल प्रशारण
- बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने सम्भावित कामदारहरू.लाई गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम
- समुदाय अभिमुखीकरण कार्यक्रम
- सरोकारवालाहरू.संगको अन्तरक्रिया तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम (प्रहरी /पत्रकार/स्थानीय जनप्रतिनिधी/ स्थानीय तहको विषयगत शाखा जस्तै स्वास्थ शाखाका सदस्यहरू./स्थानीयतहमा मनोसामाजिक विषयको दिगोपन/ समुदायका अगुवाहरू.लाई आप्रावसनको असर तथा प्रभाव, कामदारलाई सामाजिक बहिस्करण र प्रभाव न्यूनिकरण)
- जिल्ला भित्र सामी कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक तथा बार्षिक समीक्षा गोष्ठी
- बित्तिय साक्षरता तथा मनोसामाजिक परामर्श कक्षाका सहभागीहरू.को सरोकारवालासंग समन्वय
- बित्तिय साक्षरता तथा मनोसामाजिक परामर्श कक्षाका परिवारका सदस्यहरू.लाई अभिमुखिकरण
- सरोकारवाला निकायहरू.सँग निरन्तर सम्पर्क र समन्वय गरी एको ।
- जिल्ला बाहिरका विभिन्न केसहरू. समेत सहजीकरण गरी एको ।

परिच्छेद ४

वडा कार्यालयहरूको प्रगति

भिमाद नगरपालिकालाई ९ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । वडा कार्यालयहरूले नागरिकका दैनिक सरोकार राख्ने विषयहरू व्यक्तिगत घटना दर्ता, सिफारिस लगायत विकास निर्माणका कार्यहरू सम्पादन गर्ने गर्दछन् । यस परिच्छेदमा वडाको भौगोलिक, सामाजिक एवम् जनसांख्यिक अवस्था सहितको परिचय, आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा प्रवाह गरिएको सेवाको स्थिति, विकास निर्माण र कार्यक्रम कार्यान्वयन लगायतका विषयहरु समेटी प्रगतिको अवस्था प्रस्तुत गरिएको छ । यसैगरी कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य, कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार, कार्यक्रम अनुसारको भौतिक एवम् वित्तीय प्रगति, कार्यक्रम कार्यान्वयन एवम् सेवा प्रवाहका क्रममा गरिएका असल अभ्यास, आइपरेका समस्या तथा समाधानका उपायहरू समेत यस परिच्छेदमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ १ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीबाट पश्चिममा पर्ने यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. १ भिरालो धरातलिय स्वरुपले रहेको छ । क्षेत्रफल करिब १९.२६ वर्ग किलोमिटर रहेको यो वडा समूद्र सतहबाट ४१७.६१ मिटर देखि ११२० मिटर उचाइमा अवस्थित रहेको छ । यस वडाको पूर्वमा भिमाद नगरपालिका वडा नं. २ र वडा नं. ४, पश्चिममा स्याङ्जा जिल्लाको हरिनास गाउँपालिका, उत्तरमा हरिनास गाउँपालिका र भिमाद नगरपालिका वडा नं. २, दक्षिणमा घिरिङ गाउँपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ भने राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको जम्मा जनसंख्या ३८५९ रहेको छ । साविक किहुँ गा.वि.स वडा नं. ४ काहुलेमा आफ्नै वडा भवन रहेको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडावाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलब्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका

सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

यस वडाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा संकलन भएको वार्षिक आम्दानीको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	महिना	आय शीर्षकको नाम र संकलित रकम रु.						जम्मा रु.
		सम्पत्ति कर	भूमिकर	सिफारिस	पञ्जीकरण	नाता प्रमाणित	अन्य दस्तुर	
१	साउन	७४,४१९	५६,१७१	४६,८५०	७,३००	६,५००	३,३००	**१,९४,५४०**
२	भदौ	३६,५५५	२४,९४७	५१,०५०	११,८००	६,०००	१,७००	**१,३२,०५२**
३	असोज	३,८६८	५,५००	५०,४५०	३,१००	७,०००	३००	**७०,२१८**
४	कार्तिक	१८,१२२	७,०८५	६९,९००	१३,५००	६,०००	३००	**१,१४,९०७**
५	मंसिर	४,००४	२,६३६	५५,१००	१९,७००	४,५००	१,५००	**८७,४४०**
६	पुस	२,९५७	२,६०१	२३,८५०	१७,७००	४,५००	१,२००	**५२,८०८**
७	माघ	४,१९३	३,२३९	२२,८५०	१३,३००	३,०००	१,५००	**४८,०८२**
८	फागुन	६,४९८	३,९२५	२३,९५०	२०,५००	३,५००	२,८००	**६१,१७३**
९	चैत्र	१०,४३१	४,४३२	३१,३००	१३,८००	५,०००	१,६००	**६६,५६३**
१०	बैशाख	१०,००६	५,४४३	५७,१००	१७,१००	१०,०००	८००	**१,००,४४९**
११	जेठ	१७,४६५	१०,८४५	४६,९००	१७,३००	६,०००	९००	**९९४१०**
१२	असार	२,२०२	४,९२५	२६,८५०	११,५००	४,५००	--	**४९,९७७**
कुल जम्मा		**१,९०,७२०**	**१,३१,७४९**	**५,०६,१५०**	**१,६६,६००**	**६६,५००**	**१५,९००**	**१०,७७,६१९ (गत आ.ब.: ६,३६,०९२)**

सामाजिक सुरक्षा

यस वडा भित्रका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न योग्य लाभग्राहीहरुलाई आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को त्रैमासिक रुपमा भत्ता प्राप्त गर्नको लागि सिफारिस गरिएको विवरण देहाय वमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	अवधि	लाभग्राही संख्या	रकम रु.
१	प्रथम त्रैमासिक	७६४	७३,८५,८५०
२	दोस्रो त्रैमासिक	७६८	७४,१७,८२९
३	तेस्रो त्रैमासिक	७७७	७३,५१,२५२
४	चौथो त्रैमासिक	७८७	७५,२४,८१७
		जम्मा	**२,९६,७९,७४८**
अक्षरुपी दुई करोड छयानब्बे लाख उनासी हजार सात सय अड्चालिस रुपैयाँ मात्र।			

व्यक्तिगत घटना दर्ता

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस वडामा भएको व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्वन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	व्यक्तिगत घटना दर्ताको किसिम	महिला	पुरुष	जम्मा संख्या
१	जन्म दर्ता	५६	६१	**११७**

क्र.सं.	व्यक्तिगत घटना दर्ताको किसिम	महिला	पुरुष	जम्मा संख्या
२	मृत्यु दर्ता	२८	४९	**७७**
३	सम्बन्ध बिच्छेद दर्ता	१२	१२	**१२**
४	विवाह दर्ता	६७	६७	**६७**
५	बसाईसराइ दर्ता	आएको ४	गएको २९	**३३**

सिफारिस सम्वन्धी विवरण

यस वडावाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भएका विभिन्न सिफारिसहरुको विवरण देहाय वमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	जारी गरिएको सिफारिसको प्रकार	संख्या
१	नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको सिफारिस	१३६
२	नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सिफारिस	१७४
३	नाता प्रमाणित सिफारिस	१५६
४	घरबाटो प्रमाणित	३७
५	चारकिल्ला प्रमाणित	१७
६	अन्य सिफारिस	११४७

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्यौंटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत वजेट र खर्चको अवस्था

क्र.सं.	योजनाको नाम	वित्तिय प्रगति		
		बार्षिक बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	खर्च प्रतिशत
१	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध कार्यक्रम संचालन	५०,०००.००	४८,७८७.००	९७.५७
२	महिला शशक्तिकरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रम	१,००,०००.००	८०,३६०.००	८०.३६
३	खेलकुद सामाग्रि खरिद तथा वितरण	१,००,०००.००	९९,८४६.००	९९.८५
४	दलित उत्थान कार्यक्रम	२,००,०००.००	१,५३,०३७.००	७६.५२
५	सुत्केरी महिला तथा वालवालिकाका लागि पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम	५०,०००.००	४१,३५०.००	८२.७०

क्र.सं.	योजनाको नाम	वित्तिय प्रगति		
		बार्षिक बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	खर्च प्रतिशत
६	दुर्गा देवि आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,८८,९२७.००	९७.२३
७	वडाका विभिन्न स्थानमा प्रतिक्षालय निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,३३,३५३.००	७७.७८
८	चोक जामे मस्जिद मर्मत योजना	३,००,०००.००	२,८४,६३३.००	९४.८८
९	शिवालय मन्दिर परिसरमा ट्रस्ट निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,५००.००	९७.५०
१०	दर्काङ्ग समाज कृषी तालिम भवन निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
११	तेस्रे झाँक्रिथान मन्दिर निर्माण योजना	१,००,०००.००	६४,६४३.००	६४.६४
१२	हाँडिवन कृषि तालिम भवन निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४०१.००	९७.४०
१३	धारादी र भुल्केमा प्रतिक्षालय निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,८७,०८६.००	९३.५४
१४	गोरडाँडा कृषी तालिम भवन निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९३,४५३.००	९६.७३
१५	आधामारा दोभान सडक खण्ड स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,७०,३१२.००	८५.१६
१६	मिलडाँडा सतिकोट जाने पदमार्ग निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,३०,७२१.००	७६.९१
१७	ज्ञान ज्योती मोटरमार्ग ढलान योजना (दर्काङ्ग खण्ड)	१,५०,०००.००	१,४६,२५०.००	९७.५०
१८	भित्रिबारी रातमाटे खोब्दिकुना कल्भर्ट निर्माण योजना	२,५०,०००.००	२,१९,८९३.००	८७.९६
१९	रिमाल डाँडा ढुँगे कृषी मार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,५२,३९८.००	७६.२०
२०	बोमा चोक देखि जनता आ वि सम्म गोरेटो बाटो निर्माण योजना	२,५०,०००.००	२,४३,७५०.००	९७.५०
२१	खनालडाँडा कृषी मार्ग स्तरोन्नती योजना	१,५०,०००.००	१,४५,५८८.००	९७.०६
२२	फालढुंङ्गा तिलगैहा मोटरमार्ग ढलान योजना	२,००,०००.००	१,७१,७३४.००	८५.८७
२३	छिम्पुक रिमालडाँडा सडक सडक स्तरोन्नती योजना	३,००,०००.००	१,४९,७३२.००	४९.९१

क्र.सं.	योजनाको नाम	वित्तिय प्रगति		
		बार्षिक बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	खर्च प्रतिशत
२४	खनालडाँडा सडक खण्ड संरक्षण पर्खाल निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२५	आरान देखी लिगलिग कोट जाने पदमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,०८,२४७.००	७२.१६
२६	उडसिङ्ग आलेथर ठाडाथर बाटो ढलान योजना	१,५०,०००.००	१,२७,३२४.००	८४.८८
२७	सतिकोट काउले भन्ज्याङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,५०,०००.००	१,४३,१२६.००	९५.४२
२८	दर्काङ्ग डुँडे कृषी मार्ग मर्मत योजना	१,५०,०००.००	१,४३,०८६.००	९५.३९
२९	काहुले जलाम्दी सिसाखानी बाटो नाला र ग्राभेल योजना	१,५०,०००.००	१,२९,०२४.००	८६.०२
३०	हरचिन्नी ठूलास्वाँरा मार्ग ढलान योजना	२,००,०००.००	१,९२,११३.००	९६.०६
३१	सिरादी मोटरबाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
३२	गैह्रि स्वाँरा धारापानी मोटरमार्ग ढलान निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,६०,०२८.००	८६.६८
३३	सोतिचोक लेदी मार्ग संरक्षण पर्खाल निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
३४	देउराली आरन देखि कटुसधारा जाने बाटो मर्मत योजना	१,५०,०००.००	१,४६,०१२.००	९७.३४
३५	हुक्का ढाव पँधेरो मर्मत तथा बाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,८६,२५५.००	९३.१३
३६	अम्बोटे टारी कुलो मर्मत योजना	१,५०,०००.०0	१,४०,११३.००	९३.४१
३७	चिलाहारे पँधेरो मर्मत योजना	१,५०,०००.००	१,३६,२२७.००	९०.८२
३८	धारादी पँधरो मर्मत योजना	१,००,०००.००	९७,४५०.००	९७.४५
३९	ठूलाखेत पुरन्डिही खानेपानी योजना	१,५०,०००.००	१,४३,८०१.००	९५.८७
४०	ख्याकमादी खानेपानी पँधेरो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,०५२.००	९७.०५
४१	बाटुले गैह्री मुल चामबोट एकिकृत खानेपानी योजना	४,००,०००.००	३,८२,५३७.००	९५.६३

क्र.सं.	योजनाको नाम	वित्तिय प्रगति		
		बार्षिक बजेट (रु.)	खर्च (रु.)	खर्च प्रतिशत
४२	अर्चले वेतेनी र बडहरभन्ज्याङ्ग खानेपानी योजना	२,००,०००.००	१,९४,६०९.००	९७.३०
४३	मुल्डी र नौविसे खानेपानी योजना	१,५०,०००.००	१,४६,२५०.००	९७.५०
४४	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	४,५०,०००.००	३,४३,१२७.००	७६.२५
जम्मा		**८६,५०,०००.००**	**७६,९२,१३५.००**	**८८.९३**

सञ्चालन हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरु

क्र.सं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट (रु.)	कैफियत
१	इन्द्र चोक दलित सामुदायिक अधुरो भवन निर्माण योजना	२,५०,०००.००	
२	घुर्लीस्वाँरा मस्जिद संरक्षण पर्खाल निर्माण योजना	२,००,०००.००	
३	उब्दी ठाडो गोरेटो बाटो मर्मत योजना (प्र.म.)	२,००,०००.००	
४	देउराली चौतारा देखि बाराल्टु गोरेटो बाटो मर्मत (प्र.म.)	१,५०,०००.००	
५	सिद्धथान गरगरे चोक मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	
६	रातामाटे कुणादी देखी इन्द्र चोक मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,५०,०००.००	
७	उब्दी खैरी गैह्रा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००.००	
८	खेलमैदान देखी कोटेली सम्म पर्यटन पदमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	
९	गाछेधारा आधामारा संरक्षण पर्खाल निर्माण योजना	१,५०,०००.००	
१०	प्रहरी चौकी जाने बाटो निर्माण तथा बाटो सरसफाइ योजना	१,००,०००.००	सि.नं. ५१ बमोजिम विनियोजित
जम्मा		**१९,००,०००.००**	

नोटः- आ.व. २०८०/०८१ को लागि भिमाद नगरपालिकाको नगरसभाबाट यस वडामा स्वीकृत **डुम्रिवेंसि सार्वजनिक शौचालय मर्मत योजना** र **गुठी देखी ठन्डिसा नाला तथा मेशिनरी वाल निर्माण योजना** विविध कारणवस कार्यान्वयन हुन नसकेकाले उक्त योजनाहरुको लागि विनियोजित रकमबाट **शिवालय मन्दिर परिसरमा ट्रस्ट निर्माण योजना** स्वीकृत गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको।

असल अभ्यास

- टोल विकास संस्था संयोजक/प्रतिनिधि, सरोकारवाला, निर्वाचित जनप्रतिनिधि बिच समय समयमा सामूहिक छलफल कार्यक्रम,
- शारीरिक रुपमा अशक्त, वृद्ध, अपांगता भएका सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीहरुलाइ टोल टोलमा गएर भत्ता वितरण गरिएको,
- सामाजिक सञ्चाल (फेसबुक) मार्फत वडामा प्राप्त विभिन्न सूचनाहरु प्रवाह गरिएको,
- वडाबासीहरुलाई सहजरुपमा सेवा प्रवाह होस भन्ने हेतुले, भिमाद नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट भएको निर्णय भए बमोजिम भिमाद नगरपालिका वडा नं. १ सुन्दर टोल डुम्रिवेशीमा मितिः- २०८१/०१/२० गते देखि सुभारम्भ हुने गरी सेवा केन्द्रको थालनी गरिएको ।

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरु

- सङ्घीय र प्रदेश सरकारको प्राथमिकतामा नपरेका कारण निर्माण तथा मर्मत हुन नसकेका शाखा भित्री सडकहरु नगरपालिकाबाट मर्मत सम्भार भई कृषिजन्य उत्पादनहरु बजारसम्म पुर्‍याउन सहज भएको,
- पक्की नहर, वाध कूलो मर्मतले खतियोग्य जमिन सिंचाई भई कृषिजन्य उत्पादनमा वृद्धि भएको,
- सार्वजनिक स्थलमा सार्वजनिक शौचालय तथा प्रतिक्षालय निर्माण,
- अनलाईन तथा सूचना प्रविधिको प्रयोगवाट छिटो, छरितो, निष्पक्ष र पारदर्शी सेवा प्रवाह,
- महिला र दलित समुदायलाई लक्षित गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु र क्षमता विकास तालिमहरु सञ्चालन गरिएको,
- स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यन्वयन गर्दा उपलब्धिमूलक भएको ।

समस्याहरु

- स्थानीयस्तरमा उपलब्ध हुने ढुङगा, गिट्टी, बालुवा जस्ता निर्माण सामाग्री सहजै उपलब्ध हुन नसक्नु,
- साना योजनाहरुको संख्या बढी हुने अवस्था विद्यमान रहेको,
- उपभोक्ता समितिको सक्रियतामा कमी,
- सेवाग्राहीमा सेवा प्रति जनचासोको अभाव ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समिति लक्षित पर्याप्त तालिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- योजना कार्यान्वयनको लागि सहज वातावरण बनाउने किसिमका सरकारी नीतिहरु बनाउनुपर्ने,
- साना बजेटका योजना तथा कार्यक्रमहरुको सट्टा दीर्घकालीन महत्व भएका योजनाहरु छनोट गर्ने,
- नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने,
- सेवाग्राहीहरुलाई सचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

निष्कर्ष

आम जनताको मुख्य चाहना एवं प्राथमिकताको रुपमा भौतिक पूर्वाधारको विकास रहेको हुनाले, नगरपालिकाको वार्षिक नगर विकास योजनामा भौतिक पूर्वाधार विकास शीर्षकमा तुलनात्मक रुपमा अधिक बजेट विनियोजन भएको र त्यसै अनुरुप उक्त क्षेत्रमा उल्लेख्य कार्यहरु भएका छन् । शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशुपालन, खानेपानी तथा सरसफाई, क्षमता विकास एवं सशक्तिकरण लगायत जनताको जनजिविकासंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने क्षेत्रमा विकास भएमा जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्नमा टेवा पुग्नेछ । यस वडामा कृषियोग्य जमिन प्रशस्त भएकोले व्यवसायिक कृषकहरुलाइ पहिचान गरी कृषिको व्यवसायिकीरण गर्ने गरी आगामी आर्थिक वर्षमा योजना तथा कार्यक्रमहरु विनियोजन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

४.२ २ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

भिमाद नगरपालिका वडा नं. २ को कार्यालय नगरपालिकाको कार्यालयवाट पश्चिम भागमा पर्दछ । साविक अरुणोदय गा. वि. स. को सवै वडाहरु मिलेर यो वडा वनेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार ३९७४ जनसंख्या रहेको यस वडाको पूर्वतर्फ भिमाद-६, पश्चिममा भिमाद-१ र हरिनास गाँउपालिका स्याङ्जा, उत्तरमा भिमाद-९ र स्याङजा जिल्लाको हरिनास गाउँपालिका तथा दक्षिणमा भिमाद-४ र घिरिङ गाउँपालिका पर्दछ । समुन्द्र सतहदेखि १३४० मिटर उचाइसम्म अवस्थित यस वडामा भिमाद नगरपालिकाकै अग्लो स्थानमा रहेको कोटवाराही मन्दिर अवस्थित छ । यस वडामा १९ वटा टोलहरु रहेका छन । जनतासँग सरकारलाई जोडेर अग्रक्षेत्रमा रही सेवा गर्ने यस वडावाट निरन्तररुपमा सेवाग्राहीको माग र सुविधालाइ ध्यानमा राखी सेवा प्रवाहलाइ छिटो, छरितो, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री बनाउदै सुशासन तथा विद्युतीय शासनमा जोड दिदै लगिएको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यसै सन्दर्भमा यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलव्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानीको विवरण

क्र. सं.	महिना	आम्दानी रकम रु.
१	**साउन**	97002.
२	भाद्र	100155.
३	आश्विन	92344.
४	कार्तिक	56480.
५	मंसिर	49548.
६	पौष	63103.
७	माघ	90507 .
८	फागुन	68020.
९	चैत्र	59199.
१०	बैशाख	85301.
११	जेठ	87598.
१२	असार	59269.
जम्मा रु.		908526.

सिफारिस सम्वन्धी विवरण

क्र. सं.	शीर्षक	संख्या	जम्मा आम्दानी रु.
१	घटना दर्ता	३१९	१५७७००
२	नाता प्रमाणित	११६	५८०००
३	न्यायिक		
४	भूमिकर		५७२८५
५	सम्पतिकर		२४२९१
६	अन्य सिफारिसहरु	९०७	५८७९५०
७	निःशुल्क सिफारिस		
जम्मा			९०८५२६

सामाजिक सुरक्षा सम्वन्धी विवरण

क्र. सं.	अवधि	संख्या	निकासा माग रकम रु.
१	प्रथम त्रैमासिक	७३९	७०९०६६४।
२	दोस्रो त्रैमासिक	७५४	७१६९१३९।
३	तेस्रो त्रैमासिक	७६२	७१७४०२८।
४	चौथो त्रैमासिक	७७२	७४२९९६७।
जम्मा			२८८६३७९८।

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्वन्धी विवरण

क्र. सं.	घटना दर्ता विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	जन्म	७३	८२	१५५
२	मृत्यु	२५	२८	५३
३	बिबाह	६६	६६	६६
४	बसाइसराइ	गएको १९	आएको ४	२३
५	सम्बन्ध बिच्छेद	२२	२२	२२
जम्मा				३१९

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्यौंटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत वजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
१	युवा लक्षित ३ महिने आधारभुत कम्प्युटर शिक्षा तालिम	२,८३०.००	०.००	०.००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
२	युवा लक्षित ३ महिने आधारभुत कम्प्युटर शिक्षा तालिम	१,९७,१७०.००	१,५७,६६७.००	७९.९७
३	अरुणोदय स्वास्थ्य चौकी सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१००.००
४	कौरा, नचरी नृत्यको संरक्षण तथा पन्चेबाजा खरिद कार्यक्रम	२,००,०००.००	२,००,०००.००	१००.००
५	अम्रिसो खेती, घाँस, नर्सरी तथा मौरिपालन कार्यक्रम	२,००,०००.००	१,९८,२००.००	९९.१०
६	खेलकुद सामाग्रि खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	१,००,०००.००	९९,४४०.००	९९.४४
७	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध कार्यक्रम संचालन	१,००,०००.००	९९,४३०.००	९९.४३
८	फुलुनथान डाँडा ट्रस तथा पार्क निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,८६,७८६.००	९३.३९
९	किहुँ प्रा वी घेरावार योजना	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१००.००
१०	अकला मन्दिर वाल तथा भुई ढलान योजना	२,००,०००.००	१,९३,५६७.००	९६.७८
११	हैदगा आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	१,००,०००.००	९५,५३१.००	९५.५३
१२	रघु मा वि घेरावार योजना	२,००,०००.००	१,९४,३२८.००	९७.१६
१३	अकला प्रा वी प्राङ्गण व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,९१,५६५.००	९५.७८
१४	जागृती आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,१४४.००	९७.१४
१५	अरुणोदय मा वि कक्षा कोठा तथा शौचलय मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,७४,४६६.००	८७.२३
१६	मण्डली डाँडा आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,३६७.००	९७.१८
१७	सुर्योदय टोल सडक बत्ती जडान योजना	२,००,०००.००	१,८५,७६१.००	९२.८८
१८	सम्धी मार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	०.००	०.००
१९	पाडाचोक देखी समिधारा बाटो मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२०	कुसुन्डे धरमपानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,९३,१६३.००	९६.५८
२१	सिरिब्दी गुरुङछाप मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२२	बगैंचा खुदेपानी तथा खानीखोला स्यानी पँधेरो मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२३	भि सि मोटरमार्ग टेक्रे खण्ड रिटेनिङ्ग वाल निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,७५,५१७.००	८७.७६
२४	आम्बोटे देखी कोटवाराही मोटरमार्ग ढलान तथा पक्की नाला निर्माण योजना	२,००,०००.००	०.००	०.००
२५	तीनघरे गोफा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००.००	४,८७,५००.००	९७.५०
२६	फुलुनथान मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,७६,९६४.००	८८.४८

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
२७	हैदगा शाखा सडक स्तरोन्नती योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
२८	आँपस्वाँरा सिद्धगुफा लम्केटारी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,८८,२७७.००	९४.१४
२९	चक्रदेवी तथा कोटभैरव मोटरमार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,७७,०७८.००	९४.२७
३०	लहरे ओडारे खोल्सा ढलान तथा नाला निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
३१	कोटमन्दीर तथा सिंढी बाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९२,७२०.००	९६.३६
३२	सालिमे चोक देखी बटु भैरव सिंढी तथा स्ल्याव निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,३९,६००.००	६९.८०
३३	खोरिक्मा खानेपानी तथा कर्लुङ्ग खहरे गोरेटो बाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,६३३.००	९७.३२
३४	क्लव भवन देखी नमन थान पक्की नाला निर्माण तथा स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,६४,४९४.००	८२.२५
३५	फुलुनथान खेलमैदान स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,८६,२२७.००	९३.११
३६	धरमपानी खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,९४,६४४.००	९७.३२
३७	स्यानी पँधेरो खोप्दी गरगरे खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,९४,९८१.००	९७.४९
३८	बाउन्दी तथा पाङदुरदी खानेपानी मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,९४,२०९.००	९७.१०
३९	कोटथर सिमलधारा खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
४०	मनौथे अकला मन्दिर तथा पँधरो संरक्षण योजना	२,००,०००.००	१,९४,८८५.००	९७.४४
४१	अरूणोदय स्वास्थ्य चौकि खानेपानी व्यवस्थापन योजना	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१००.००
४२	चिसापानी खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
४३	सालिमे मैदान खानेपानी तथा सालिमे चोक प्रतिक्षालय निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९०,७३४.००	९५.३७
४४	हैदगा खानेपानी टंकी निर्माण तथा तारवार योजना	३,००,०००.००	२,८५,०८७.००	९५.०३
४५	बन्दीछाप पँधेरो मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,९१,८४२.००	९५.९२
४६	मैदीखोला तटबन्ध तथा अर्खल्दी पँधेरो मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,९४,४७५.००	९७.२४
४७	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार योजना	१,६३,०००.००	१,६१,७१७.००	९९.२१
४८	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार योजना	२,३७,०००.००	२,१५,५०३.००	९०.९३

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
४९	भलिवल खेलमैदान वाल तथा नेवार पँधेरो सिंढी निर्माण योजना	२,००,०००.००	०.००	०.००
५०	डोडे कुलो निर्माण तथा आर एम सि खेलमैदान निर्माण योजना	२,००,०००.००	०.००	०.००
५१	जनजागृती खेलमैदान तथा खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००.००	१,८४,७५७.००	९२.३८
५२	घ्याङ्गसिवास खानेपानी टंकी मर्मत तथा धारादी मोटरमार्ग योजना	२,००,०००.००	१,८६,९१७.००	९३.४६
५३	भलिवल खेलमैदान जाली तथा नेवार पँधेरो सिंढी निर्माण योजना	०.००	०.००	०.००
५४	गरङ्जाथर जाने सिंढी निर्माण तथा थामडाँडा सामुदायिक भवन स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,९४,८२२.००	९७.४१
५५	अरुण युवा क्लव खेलमैदान तथा मुडुली चौकी भिर संरक्षण योजना	२,००,०००.००	१,९४,७७८.००	९७.३९
	जम्मा	**१,०४,००,०००.००**	**९०,९१,२७६.००**	**८७.४१**

असल अभ्यासहरु

- जनतासंग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम निरन्तर,
- वडाको पायक पर्ने स्थानबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण,
- अनलाइन घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन,
- कम्प्युटर तथा सुचना प्रविधिको प्रयोग गरी चुस्त दुरुस्त सेवा प्रवाह,
- अनलाइन राजस्व व्यवस्थापन ।

प्रमुख उपलब्धिहरु

- जनप्रतिनिधिको रोहवरमा सबै टोल विकास संस्थाहरु गठन पुनर्गठन हुनु,
- छिटो छरितो स्वच्छ निष्पक्ष पारदर्शि सेवा प्रवाह हुनु,
- नियमित सडक मर्मत तथा एक घर एक धारा खानेपानीको पहुँच स्थापित हुनु,
- अनलाइन तथा सुचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह गर्नु ।

समस्याहरु

- उपभोक्ता समितिको सक्रियता कम हुनु,
- सेवाग्राहीहरुमा सेवा प्रतिको ज्ञान/जनचासो नहुनु,
- सूचना प्रविधिको प्रयोगको ज्ञानमा भएको कमी ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाइ निरन्तर तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- सेवाग्राहीलाई सुसूचित गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- सूचना प्रविधिको विशिष्ट ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

भिमाद नगरपालिकाको क्षेत्रफलको आधारमा यस वडा कार्यालय तेस्रो ठुलो वडा रहेकोले सेवा प्रवाहको क्षेत्रको अनुपातमा कर्मचारी संख्या न्यून रहेतापनि सेवा प्रवाहलाइ गुणस्तर युक्त छिटो छरितो प्रभावकारी पारदर्शी बनाउदै आजको प्रविधिको युगमा प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह गर्नु नै आजको आवश्यकता हो । स्थानीय सरकारको अग्रक्षेत्रमा रही यस कार्यालयले जनता र सेवाग्राहीलाइ खुसी र सन्तुष्ट राख्न सक्नु नै महत्वपूर्ण उपलब्धि हो भन्न सकिन्छ ।

४.३ ३ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

साविक माझकोट गाविसको वडा नं. ७ र ८ लाई मिलाएर भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को स्थापना भएको हो । यस वडाको पूर्वमा भिमाद-५, पश्चिममा भिमाद-४, उत्तरमा भिमाद-६ र दक्षिणमा घिरिङ्ग गाउँपालिकाको वडा नं. ३ सँग सिमानाहरु जोडिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार १६२९ जनसंख्या रहेको यस वडामा एउटा माध्यमिक विद्यालय र २ वटा आधारभूत विद्यालय तथा १ वटा आधारभूत स्वास्थ्य चौकी रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास लगायतको क्षेत्रमा स्वीकृत भै सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा सम्पन्न गर्न यस वडा सफल भएको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलब्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

क्र.सं.	महिना	सम्पत्तिकर/भूमिकर रु.	सवै सिफारिसहरुको रु.	जम्मा रु.
१	साउन	२३,६७३	३४,८००	५८,४७३
२	भाद्र	११,६९३	२५,४५०	३७,१४३
३	असोज	४,४३६	३७,२००	४१,६३६
४	कार्तिक	४,०५०	३३,०५०	३७,१००
५	मंशिर	२,६५९	३०,४५०	३३,१०९
६	पुस	३,३९४	१६,३००	१९,६९४
७	माघ	२,५२०	२२,५५०	२५,०७०
८	फागुन	४,२४६	५२,७५०	५६,९९६
९	चैत	५,९४९	२७,०००	३२,९४९
१०	बैशाख	२,१३३	४०,२५०	४२,३८३
११	जेठ	७,७३५	४१,५००	४९,२३५
१२	असार	७,६५६	२९,२५०	३६,९०६
जम्मा		**८०,१४४**	**३,९१,५५०**	**४,७१,२९४**

सिफारिस तथा सेवा प्रवाह सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	सिफारिसहरु	संख्या
१	चारकिल्ला प्रमाणित	४३
२	घर बाटो	३७
३	नाता प्रमाणित	६०
४	नागरिकता / प्रतिलिपी	९९
५	ज.ध नामसारी	९
६	सर्जमिन मुचुल्का	२
७	व्यवसाय दर्ता	२
८	लिखत प्रमाणित	७
९	नामथर फरक प्रमाणित	८
१०	अन्य विवध सिफारिसहरु	१७८
११	घट्ना दर्ता अभिलेख हेरेको	१५
१२	योजना लगायत अन्य निशुल्का सिफारिसहरु	३३४
जम्मा		**७६४**

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्वन्धी विवरण

विवरण	संख्या
जन्मदर्ता	५३
मृत्युदर्ता	२४
सम्बन्ध बिच्छेद दर्ता	६

विवरण	संख्या
विवाह दर्ता	२१
वसाई सराई जाने	५

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्र्यौटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

क.सं	बजेट उपशिर्षक	बजेटको शिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत	मौज्दात
१	८०४३८४०२२०३	भिमाद नगरपालिका वडा नं ३	९२,५०,०००	८१,३३,०९५	८७.९२	११,१६,९०५
जम्मा			**९२,५०,०००**	**८१,३३,०९५**	**८७.९२**	

वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगाती

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्चशीर्षक	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
१	दलितहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम	२२५१२	५०,०००.००	०.००	०.००
२	महिलाहरुका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम	२२५१२	१,००,०००.००	०.००	०.००
३	चार पाङ्ग्रे ड्राइभिङ तालिम कार्यक्रम	२२५१२	२,००,०००.००	२,००,०००.००	१००.००
४	उत्कृष्ठ बाख्रापालक कृषक सम्मान कार्यक्रम	२२५२२	१,००,०००.००	९६,०००.००	९६.००
५	गर्भवती सुत्केरी महिला तथा बालवालिकाको लागि पोषण कार्यक्रम	२२५२२	१,००,०००.००	८१,२५०.००	८१.२५
६	बाख्राको खोर सुधार कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	२२५२२	२,००,०००.००	१,३६,१११.००	६८.०६
७	जलौदी खेक्रेटार खानेपानी पाइप खरिद तथा जडान योजना	३११५६	४,५०,०००.००	४,३८,६९७.००	९७.४९
८	गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सामाग्रि खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	२,००,०००.००	१,९७,१९५.००	९८.६०
९	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध कार्यक्रम सन्चालन	२२५२२	१,५०,०००.००	१,२३,८४१.००	८२.५६

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्चशीर्षक	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
१०	फलफुलको विरुवा वितरण कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	२२५२२	१,००,०००.००	९६,७०७.००	९६.७१
११	मौरी सहितको घार वितरण कार्यक्रम (७५ प्रतिशत अनुदानमा)	२२५२२	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
१२	विद्यालयहरुमा अतिरिक्त कक्षा संचालनका लागि प्रोत्साहन अनुदान	२२५२२	३,००,०००.००	२,९९,७४६.००	९९.९२
१३	पनेरु भन्ज्याङ्ग अधुरो सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३१११२	२,००,०००.००	१,९४,०९६.००	९७.०५
१४	सुरेन्द्र ज्योती प्रा वी घेरावार योजना	३१११२	१,००,०००.००	६१,७२२.००	६१.७२
१५	जलौदी सि सि क्यामारा जडान योजना	३११२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००	१००.००
१६	मगर सुनाकोट कोटभैरव मन्दिर निर्माण योजना	३११५९	२,००,०००.००	१,८६,१३४.००	९३.०७
१७	खेक्रेटार सि सि क्यामेरा जडान योजना	३११२२	१,५०,०००.००	५४,२२५.००	३६.१५
१८	खेक्रेटार सि सि क्यामेरा जडान योजना	३११२२	५०,०००.००	०.००	०.००
१९	शेर्का जनहित मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,९१,२५०.००	९५.६३
२०	ओडे लोकतान्त्रिक मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,९२,१३१.००	९६.०७
२१	पिपल भन्ज्याङ्ग फलामे बेन्च निर्माण योजना	३११५९	१,००,०००.००	७१,७६५.००	७१.७७
२२	सालबास जनहित मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	३,००,०००.००	२,९१,८७५.००	९७.२९
२३	कोटघर सेरोफेरो सिंढी निर्माण योजना	३११५१	३,००,०००.००	२,८२,०२८.००	९४.०१
२४	जनसेवा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	१,००,०००.००	८८,६४९.००	८८.६५
२५	पिपल भन्ज्याङ्ग रिजाली गैहा सिंढी निर्माण योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२६	लोकतान्त्रिक मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	१०,००,०००.००	९,७५,०००.००	९७.५०
२७	जलौदी लुङ्गेली डाँडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,६०,४६५.००	८०.२३
२८	ठुलो खेत हुँदै खोला सम्म नाला निर्माण योजना (प्र.म.)	३११५१	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२९	सिमाना मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,९४,५५४.००	९७.२८
३०	जनहित मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	४,००,०००.००	३,८७,३८९.००	९६.८५
३१	रिङ्गखै पिरुङ्खेत मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३११५१	५,००,०००.००	४,८७,५००.००	९७.५०
३२	सिर्दी पँधेरो कोप प्रा वी सिंढी निर्माण योजना	३११५१	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
३३	सिम्ले चक्रपथ स्तरोन्ती योजना	३११५१	२,००,०००.००	२,००,०००.००	१००.००
३४	मिनस्वारा खानेपानी पाइप खरिद तथा जडान योजना	३११५६	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
३५	कुवाकोट थुम्की पर्यटन पूर्वाधार निर्माण योजना	३११५९	३,००,०००.००	०.००	०.००
३६	वेलछाप खानेपानी पमसेट पाइप खरिद तथा टंकी निर्माण योजना	३११५६	३,००,०००.००	२,७९,९१०.००	९३.३०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्चशीर्षक	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च (%)
३७	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार मर्मत सम्भार योजना	३११५९	५,५०,०००.००	४,५१,९२४.००	४,५१,९२४.००
३८	माइको मन्दिर निर्माण योजना	३११५९	२,००,०००.००	१,९१,९४१.००	१,९१,९४१.००
३९	कोषनर आ वि भवन प्लास्टर तथा फर्निचर निर्माण / खरिद योजना	३११५९	२,००,०००.००	२,००,०००.००	
४०	चन्डी मन्दिर तथा चौतारी निर्माण योजना	३११५९	२,५०,०००.००	२,४३,४९०.००	२,४३,४९०.००
	जम्मा		**९२,५०,०००.००**	**८१,३३,०९५.००**	**८१,३३,०९५.००**

संञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरु

१) महिलाहरुका लागी क्षमता विकास कार्यक्रम

२) दलितहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम

३) कुवाकोट थम्की पर्यटन पूर्वाधार निर्माण योजना (आ.ब ०८१/८२ मा अ.ल्या गरिएको)

असल अभ्यास

- पोषण तथा खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम र विपन्न तथा गरिब परिवारलाई मौरी सहितको घार वितरण (अन्तरिक उत्पादनलाई नै प्रयोगमा ल्याईएको)
- कम्प्युटर तथा सुचना प्रविधिको प्रयोग गरी चुस्त दुरुस्त सेवा प्रवाह,
- अनलाइन राजस्व व्यवस्थापन ।

प्रमुख उपलब्धिहरु

- वडास्तरिय योजनाहरु निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न सफल भएको ।
- वडा स्तरिय सेवा प्रबाहलाई छिटो छरितो सेवा प्रवाहा गर्न सफल भएको ।
- शिक्षा क्षेत्रमा जोड दिदै वडाका सबै सामुदायिक विद्यालयमा शैक्षिक सामाग्री वितरण गरिएको।
- पर्यटन र संकृति को विकासमा जोड दिदै विभिन्न मन्दिरहरुको निर्माण गरिएको ।
- यस वडा कार्यालय साथै जलौदी र खेक्रेटार टोलमा सि सि क्यामारा जडान गर्न सफल भएको।

समस्याहरु

- तालिम पश्चात पनि उपभोक्ता समितिले आवश्यक प्रक्रिया मिलाउन नसक्दा सम्पुर्ण उपभोक्ता समितिको काम वडाले गर्नु पर्दा सेवा प्रवाहमा समस्या ।
- योजना कार्यान्वयनको प्रकृयामा उपभोक्ता समितिमा प्रकृयागत ज्ञानको अभाब ।
- उपभोक्ता समितिको कार्यप्रकृयामा ढिला सुस्ती ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधन कार्यमा जटिलता।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समिति गठन पश्चात प्रकृयागत ज्ञानको बारेमा वडा तथा नगरपालिका बाट थप तालिमको ब्यबस्था गर्नु पर्ने ।
- वडाका सम्पुर्ण वडा सदस्यहरुलाई कृयासिलरुपमा योजना कार्यान्वयनमा परिचालित गर्नु पर्ने ।
- योजना कार्यन्वयन प्रकृयामा निरन्तर अनुगमन गर्नु पर्ने ।

- योजना कार्यन्वयनमा आबश्यक निति -नियम र कानुनको पुर्ण पालना गर्ने गराउने ।

निष्कर्ष

यस भिमाद न.पा.वडा नं.३ को आ.ब. २०८०/०८१ मा सिमित श्रोत साधन र मानब शक्तिको अभाव भएता पनि वडा बाट दिने सेवा प्रबाहालाई सेवाग्राहीमुखी जनमुखी र मितब्यीताको आधारमा सेवा प्रवाहगर्दै नगरसभा र कार्यपालिकाको निर्णय लाई वडास्तर बाट पुर्ण कार्यन्वयन गर्न यस वडाका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारी पुर्णरुपले कृयाशिल भई आफ्नो जिम्मेवारी बहन गरेको अवगत गराउदै अधिकांश योजनाहरु समयमानै सम्पन्न गर्न सफल भएको छ ।अझै उपभोक्ता समिति लाई योजना कार्यन्वयन प्रकृयागत ज्ञान र सिप दिन सकेको खण्डमा र वडा कार्यलयलाई प्राबिधिक, भौतिक पुर्वाधार युक्त बनाउन सकेको खण्डमा अझै सफलता र बढी उपलब्धि प्राप्त गर्नुका साथै स्थानिय सरकारका लक्ष्य र उदेस्यहरु समयमानै प्राप्त गर्न सकिन्थ्यो ।जनताको विकास तथा समृद्धि प्रतिको अपेक्षा अझ बढ्दै गएकोले आगामी दिनमा जनताको आर्थिक र सामाजिक जीवनस्तर वृद्दि गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा बढी केन्द्रित हुनुपर्ने देखिन्छ ।

४.४ ४ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

साविक माझकोट गा. वि. स. का वडा नं. १ देखि वडा नं. ५ सम्मका वडाहरु समेटिएर बनेको यस वडाको पूर्व तर्फ भिमाद-३, पश्चिम तर्फ घिरङ्ग गा.पा. वडा नं. २ र भिमाद-१, उत्तर तर्फ भिमाद-२ र दक्षिण तर्फ घिरिङ्ग गा.पा. वडा नं. ३ रहेको छ भने यस वडाको क्षेत्रफल २३.३८ वर्ग किलो मिटर रहेको छ । यस वडाको कार्यालय भवन सिंचित टोलमा रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार २१४० जनसंख्या रहेको यस वडामा १० वटा टोल विकास संस्था, ४ वटा सामुदायिक विद्यालय, एउटा स्वास्थ्य चौकी, ६ वटा दर्तावाला सामुदायिक वन रहेको यस वडामा करीव ९० प्रतिशत जनसंख्या कृषि पेशामा आवद्द रहेका छन । मगर, गुरुङ, नेवार, दमाई, कामी, सार्की, कुमाल र ब्राम्हणहरुको बसोबास रहेको यो वडा विकासमा धेरै पछाडी परेको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलब्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,

- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

विगत ४ वर्षको वार्षिक आम्दानी विवरण

क्र.सं	शिर्षक	वार्षिक रकम आ.व (८०/८१)	वार्षिक रकम आ.व (७९/८०)	रकम आ.व (७८/७९)	रकम (आ.व ७७/७८)	रकम (आ.व ७६/७७)	कैफियत
१	सम्पति/कर भुमिकर/मालपोत कर	१,०९,७२२/-	८८,०५७/-	७७,९२०.१८/-	५१,३२६/-	३७,६४६/-	
२	पंजिकरण घटना दर्ता शुल्क	९७,९००/-	७३,४००२	५३,६००/-	१४,८५०/-	६,१५०/-	
३	विभिन्न नाता प्रमाणित लगायत विभिन्न सिफारिस दस्तुर/शुल्कहरु	३,९७,८५०/-	२,२४,९००/-	२,९२,९००/-	१,९३,१००/-	१,४८,५००/-	
४	अन्य दस्तुर	१८,०००/-	२०,१००/-	१७,६९०/-	१,३८०/-	१,२००/-	
जम्मा		**५,२३,४७२/-**	**४,०६,४५७/-**	**४,४२,११०.१८/-**	**२,६०,६५६/-**	**१,९३,४९६/-**	

व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सेवा प्रवाह

क्र.सं.	शीर्षक	संख्या
१.	जन्म दर्ता	८४
२.	मृत्यु दर्ता	२९
३.	विवाह दर्ता	५४
४.	बसाइ सराइ गएको	१२
५.	बसाइ सराइ आएको	१
६.	सम्बन्ध विच्छेद	८
७.	नागरिकता सिफारिस	२१८
८.	विभिन्न सिफारिस तथा प्रमाणितहरु	१०५६

सामाजिक सुरक्षा भत्ता विवरण

क.स	लाभग्राहीको नाम	प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	जम्मा रकम(रु)
१	जेष्ठ नागरिक(६८ वर्ष माथि)	३२,५३,१९०/-	३२,६६,१३४/-	३२,७९,३९६/-	३४,४६,५५०/-	१,३२,४५,२७०/-
२	दलित जेष्ठ	१,५९,६००/-	१,७७,९५४/-	१,६७,५८०/-	१,५९,६००/-	६,६४,७३४/-
३	जेष्ठ एकल महिला	३,५३,७८०/-	३,२९,८४०/-	३,३७,८२०/-	२,९२,६००/-	१३,१४,०४०/-
४	विधवा महिला	२,६३,३४०/-	२,७७,५२७/-	२,७६,६४०/-	२,६३,३४०/-	१०,८०,८४७/-
५	पूर्ण अपाङ्गता(क वर्ग)	१,२७,९४६/-	१,३१,६७०/-	१,३१,६७०/-	१,३१,६७०/-	५२२,९५६/-
६	अति अशक्त अपाङ्गता(ख वर्ग)	९१,५०४/-	९५,७६०/-	९५,७६०/-	९५,७६०/-	३,७८,७८४/-
७	दलित बालबालिका	६४,३५१/-	५४,६९०/-	५५,०८४/-	५७,६९६/-	२,३१,८२१/-
	जम्मा	**४३,१३,७११/-**	**४३,३३,५७५/-**	**४३,४३,९५०/-**	**४४,४७,२१६/-**	**१,७४,३८,४५२/-**

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्यौंटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

क.सं	बजेट उपशिर्षक	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	भिमाद नगरपालिका वडा नं ४	१,०२,३०,०००/-	८६,०७,३३९/-	८४.१३	
जम्मा		**१,०२,३०,०००/-**	**८६,०७,३३९/-**	**८४.१३**	

आयोजना अनुसार बजेट र खर्चको अवस्था

क्रस	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
१	खनिज ढिका र दाना बनाउने विषयमा कृषकहरुलाई तालिम कार्यक्रम संचालन	१००	१,००,०००/-	८८,७७५/-	८८.७८
२	कृषकहरुका लागि क्षमता अभिबृद्धि तालिम कार्यक्रम संचालन	१००	१,००,०००/-	७०,७४०/-	७०.७४

क्रस	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
३	निःशुल्क बिउ विजन तथा फलफुल बोट विरुवा खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	१००	१,००,०००/-	१,००,०००/-	१००
४	पिरुङ दलित पञ्चेबाजा समुहका लागि पञ्चेबाजा खरिद तथा वितरण	१००	१,००,०००/-	१,००,०००/-	१००
५	गरिव तथा विपन्न अपाङ्गहरुका लागि निःशुल्क रुपमा बाखाको पाठी वितरण	१००	५०,०००/-	४९,९५०/-	९९.९०
६	सुत्केरी महिला तथा बालवालिका पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम	१००	८०,०००/-	८०,०००/-	१००
७	वडा अध्यक्ष कप भलिबल प्रतियोगि	१००	१,५०,०००/-	१,५०,०००/-	१००
८	उन्नत जातको व्याड बोका वितरण(६० प्रतिशत अनुदानमा)	१००	२,५०,०००/-	२,४९,८४०/-	९९.९४
९	पिरुङ दलित पञ्चेबाजा समुहका लागि पोषाक खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	१००	५०,०००/-	४१,९२१/-	८३.८४
१०	नरिकोट सोरठि समुहको लागि पोषाक खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	०	५०,०००/-	०	०
११	सामुदायिक विद्यालयहरुमा विपन्न तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुका लागि शैक्षिक सामाग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	१००	२,५०,०००/-	२,५०,०००/-	१००
१२	वडा समितिको निर्णय अनुसार विवध चालु कार्यक्रम संचालन	१००	५०,०००/-	४९,०९३/-	९८.१९
१३	समाज भवन दखि भैरव मन्दिर सम्म सिंढी निर्माण योजना	१००	२,००,०००/-	१,९५,०००/-	९७.५०
१४	बरन्डाँडा मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	५,००,०००/-	४,८७,५००/-	९७.५०
१५	कुनारथर देखि भैरव मन्दिर सिंढी निर्माण योजना (प्र.म)	१००	२,००,०००/-	१,९०,८७५/-	९५.४४
१६	सिंहाले वैकल्पिक मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	२,००,०००/-	१,९४,२६३/-	९७.१३
१७	सिंगार भन्ज्याङ सिंढी निर्माण योजना(प्र.म)	१००	३,००,०००/-	२,५८,०८८/-	८६.०३
१८	हटिया देखि गाउँ सम्म मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	५,००,०००/-	४,८२,०६४/-	८६.०३
१९	गाडाँडि वेलडाँडा अधुरो ट्रयाक निर्माण योजना	१००	२,००,०००/-	१,९४,६०४/-	९७.३०

क्रस	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
२०	गाणाम्दी देखी मक्सिङ खोला अधुरो ट्र्याक निर्माण योजना	१००	५,००,०००/-	४,८७,५००/-	९७.५
२१	बरनडाँडा मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	२,००,०००/-	२,००,०००/-	१००
२२	स्याखनडाँडा मोटमार्ग वाल निर्माण योजना	१००	२,००,०००/-	०	०
२३	कालिका मन्दिर देखी गिजनडाँडा सिंढी निर्माण योजना	१००	३,००,०००/-	२,७४,०१७/-	९१.३४
२४	सालचौतारा एकलडहर मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	३,००,०००/-	२,९२,५००/-	९७.५०
२५	माझकोट मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	१०,००,०००/-	८,९६,१३२/-	८९.६१
२६	मैदि मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	३,००,०००/-	२,९५,५००/-	९७.५०
२७	जलदेवी मन्दिर देखी गाउँ सम्म सिंढी निर्माण योजना(प्र.म)	०	५,५०,०००/-	०	०
२८	तुरतुरे देखि डाँडा सम्म सिंढि निर्माण योजना(प्र.म)	०	५,००,०००/-	०	०
२९	पिरुङ पर्यटन मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	३,००,०००/-	२,९१,४५१/-	९७.१५
३०	साल चौतार पूननिर्माण योजना	१००	२,००,०००/-	१,९४,६६३/-	९७.३३
३१	ग्याझा पहिरो सरसफाई योजना	१००	३,००,०००/-	१,७१,९५३/-	५७.३२
३२	घुम्ती देखी रजिडाँडा सम्म सिंढी निर्माण योजना	१००	२,००,०००/-	१,९४,०८३/-	९७.०४
३३	देवि मन्दिर मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१००	३,००,०००/-	२,९२,५००/-	९७.५०
३४	वडा समितिको निर्णय अनुसाऽ र सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यक्रम	१००	१,५०,०००/-	१,४२,५३५/-	९५.०२
३५	तुरतुरे बाँध कुलो निर्माण योजना	१००	१,५०,०००/-	१,४६,२५०/-	९७.५०
३६	सति थुम्का पँधेरो मर्मत योजना	१००	२,००,०००/-	१,९३,१४६/-	९६.५७
३७	सारडाँडा एक घर एक धारा खानेपानी योजना	१००	५,००,०००/-	४,८७,५००/-	९७.५०
३८	सावार्दी पँधेरो मर्मत योजना	१००	२,००,०००-	१,९३,३१३/-	९७.५०

आ.व ८०/८१ मा भिमाद न.पा द्वारा चौधो नगर सभा, पन्ध्रौं नगर सभा र विभिन्न कार्यपालिका बैठक द्वारा विनियोजित बजेट विवरण तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स	योजनाको /संस्था/व्यक्तिको नाम	विनियोजित बजेट	कैफियत
१४ औं नगर सभाबाट विनियोजित		**९७,३०,०००/-**	
१५ औं नगरसभाबाट विनियोजित			
१.	बरहपानी सामुदायिक अधुरो भवन निर्माण योजना	४,००,०००/-	
२.	सारडाँडा एकघर एकधारा खानेपानी योजना	१,००,०००/-	
जम्मा		**५,००,०००/-**	
लागत सहभागिता			
१	पिरुङ डाँडाथोक अधुरो मन्दिर निर्माण	६,००,०००/-	
२	नारिकोट सामुदायिक भवनमा मार्वल विच्छ्याउने	४,००,०००/-	
३	सिविल खानेपानी पम्म मर्मत	७६,१००/-	
४	सालचौतारा सामुदायिक भवन निर्माणयोजना	४,५०,०००/-	
जम्मा		**१५,१६,१००/-**	
विभिन्न कार्यपालिका र शिक्षा बाट विनियोजित			
१	पिरुङखोला/मैदिखोला संरक्षण	६०,०००/-	
२	रजिडाँडा खेलमैदान निर्माण योजना	१,५०,०००/-	
३	बाटो सरसफाई	९७,००४/-	
४	कर्ण बहादुर कुमाल समेत ८ जना खानेपानी पाइप	२४,७१३/-	
५	खाल्टे टोल(खानेपानी हिल टंक र पाइप)	२५,९१६/-	
६	कथर्दी टोल खानेपानी हिल टंक र पाइप	७६,५४६/-	
७	रजिडाँडा टोलका लागि खानेपानी पाइप	२१५०९/-	
८	रजिडाँडा कथर्दी टोल खानेपानी पाइप	१५,४०७/-	
९	रजिडाँडा खाल्टे टोल खानेपानी पाइप	२१,५०९/-	
१०	बालकल्याण आ.वि कक्षाकोठा पार्टेसन	५५,०००/-	
११	पार्वती मा.वि	९५,०००/-	संघिय सरकार
१२	बालनिकेतन आ.वि	९५,०००/-	संघिय सरकार
१३	बालकल्याण आ.वि	९५,०००/-	संघिय सरकार
१४	शिव प्रा.वि	९५,०००/-	संघिय सरकार
१५	बाटो सरसफाई	९५,७८८/-	

क.स	योजनाको /संस्था/व्यक्तिको नाम	विनियोजित बजेट	कैफियत
१६	खिर माया थापा	५०,०००/-	
१७	बाटो सरसफाइ	२,००,०००/-	वडा नं ६ बाट थप ५०,०००/-
१८	खेम बहादुर थापा	३०,०००/-	
जम्मा		**१३,०३,३९२/-**	
आ.व ८०/८१ मा भिमाद न.पा द्वारा विनियोजित बजेट		**१,३०,४९,४९२/-**	

सञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरु/कार्यक्रमहरु

सि.नं	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट रु.
	रकम अभावले स्थगित भएका योजनाहरु	
१	नरिकोट सोरठी समुहलाई पोसाक खरिद	५००००
२	जलदेवि मन्दिर देखि गाउँ सम्म सिंढी निर्माण योजना (प्र.म) सि.नं 25	५५००००
३	तुरतुरे देखि डाँडा सम्म सिंढी निर्माण योजना (प्र.म) सि.नं 27	५०००००
	जम्मा	**११०००००/-**

संशोधन तथा रकमान्तर गरिएको योजनाहरु

क.स	नाम संशोधन तथा स्थानान्तरण भएको योजनाको नाम	बजेट	नाम संशोधन तथा स्थानान्तरण पछि योजनाको नाम
१	विविध खेलकुद कार्यक्रम सि.नं ५	१,५०,०००-/	वडा अध्यक्ष कप भलिवल खेल
२	महिलाहरुको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन सिं नं ७	१,५०,०००/-	१) धारादी खण्ड ढलान रु १,००,०००/-
			२) डिहीडाँडा खण्ड ग्रावेल रु ५०,०००/-
३	भाषा, कला, साहित्य, नृत्य, बाजा, भेष भुषा लगायत वडा भित्रको मौलिक संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यक्रम सिं नं ३	१,००,०००/-	१) नरिकोट सोरठी समुहलाई पोसाक खरिद रु ५०,०००/-
			२) पिरुङ पञ्चेबाजा समुहलाई पोसाक खरिद रु ५०,०००/-
४	विपन्न तथा गरिव दलित परिवारलाई जिविकोपार्जन सम्बन्धी निःशुल्क सामाग्रि वितरण	१,००,०००/-	पिरुङ दलित पञ्चेबाजा खरिद योजना
५	कृषकहरुको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम संचालन सि.नं २	२,००,०००/-	१) कृषकहरुको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम रु १,००,०००/-
			२) निशुल्क विउविजन तथा फलफुल वोट विरुवा खरिद तथा वितरण कार्यक्रम रु १,००,०००/-

क.स	नाम संशोधन तथा स्थानान्तरण भएको योजनाको नाम	बजेट	नाम संशोधन तथा स्थानान्तरण पछि योजनाको नाम
६	माझकोट मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना (सिंहाले खण्ड) सि.नं २३	१०,००,०००/-	देव तमन्ती मोटर मार्ग स्तरोन्ती योजना (कथर्दी खण्ड)

असल अभ्यास

- पशु तथा कृषिमा आधारित विभिन्न कार्यक्रम संचालन ।
- टोल टोलमा गई सामाजिक सुरक्षा भत्ता नविकरण तथा भत्ता वितरण ।

समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरु

- घटना दर्ता संशोधन विधेयक नभएकोले पुरानो बिग्रीएको घटना दर्ताको प्रतिलिपी जारी गर्न कठिन।
- प्रायजसो हाफ लाईन आउनाले प्रिन्टर, कम्प्युटर लगायत विद्युत सामाग्री संचालनमा समस्या ।
- कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम नहुँदा विभिन्न खालको सिफारिस लगायत अन्य कार्यक्रममा समस्या ।
- ल्यापटप नभएकोले घुम्टि सिविर संचालनमा समस्या ।

समस्याहरु

- घटना दर्ता संशोधन विधेयक नभएकोले पुरानो बिग्रीएको घटना दर्ताको प्रतिलिपी जारी गर्न कठिन।
- प्रायजसो हाफ लाईन आउनाले प्रिन्टर, कम्प्युटर लगायत विद्युत सामाग्री संचालनमा समस्या ।
- कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम नहुँदा विभिन्न खालको सिफारिस लगायत अन्य कार्यक्रममा समस्या ।
- ल्यापटप नभएकोले घुम्टि सिविर संचालनमा समस्या ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाइ निरन्तर तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- सेवाग्राहीलाई सुसूचित गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन एवं जनप्रतिनिधिलाई परिचालन गर्ने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधिको विशिष्ट ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस वडाबाट सञ्चालन भएका कार्यक्रम तथा सेवाहरुको स्थिति सन्तोषजनक रहेको छ । वडाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवाहरु आम नागिरकको अपेक्षा अनुरुप चुस्त दुरुस्तरुपमा प्रवाह गरियो । आगामी दिनहरुमा योजना तर्जुमा तथा छनौट गरी सञ्चालन गर्दा आम नागरिकको जनजिविकालाई मध्यनजर गर्दै उत्पादन, उत्पादित वस्तुको व्यवस्थापन, स्वरोजगार जस्ता पक्षलाई प्राथमिकता दिने र कार्यान्वयनको चरणमा प्रभावकारीरुपमा अनुमान तथा मूल्याङ्कन गर्न सकेमा शतप्रतिशत राम्रो नतिजा आउने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

४.५ ५ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको मिति २०७३ फागुन २७ गते प्रकाशित राजपत्र बमोजिम विधिवत रुपमा स्थापना भएको भिमाद नगरपालिकाको ९ वटा वडाहरु मध्ये समून्द्र सतहबाट ३६० मिटर उचाईमा रहेको यस वडाको पूर्वमा ऋषिङ गाउँपालिका, पश्चिममा भिमाद-३ र ६, उत्तरमा म्याग्दे गाउँपालिका र दक्षिणमा घिरिङ गाउँपालिकासंग सिमाना जोडिएको छ । साविक माझकोट गा. वि. स. को वडा नं. ९, साविक ऋषिङ रानीपोखरी गा. वि. स. को वडा नं. ९ र साविक साभुङ भगवतीपुर गा. वि. स. को वडा नं. २ लाई गाभेर यस वडाको स्थापना भएको हो । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलब्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

सेवा प्रवाहको अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

सि.नं.	विवरण	आम्दानी रु.	कैफियत
१	सम्पत्ति कर	१,३५,७६२	
२	भूमिकर मालपोत	२,१०,१८९	
३	सिफारिस दस्तुर	५,६३,३५०	
४	व्यक्तिगत घटना दस्तुर	१,००,३५०	
५	नाता प्रमाणित दस्तुर	५०,३००	
६	अन्य दस्तुर	४५,५००	
७	प्रशासनिक दण्ड, जरीवाना र जफत	४८०	
जम्मा		**११,०५,९३१**	

व्यक्तिगत घटना दर्ता

जन्म			मृत्यु			सम्बन्ध बिच्छेद	विवाह	बसाईसरीआएको		बसाई सरी जाने		जम्मा
पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा	जम्मा	जम्मा	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	
६६	४८	११४	१४	२०	३४	१०	४९	३	१३	१८	६९	२२८
६६	४८	११४	१४	२०	३४	१०	४९	३	१३	१८	६९	२२८

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्र्यौटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

बार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

क.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	महिला, विपन्न र दलित लक्षित सिपमुलक कार्यक्रम	१,००,०००.००	९९,५००.००	९९.५०
२	महिला नेतृत्व क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम	५०,०००.००	३४,१८०.००	६८.३६
३	कृषी तथा पशुपालन सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम	१,००,०००.००	६९,६१०.००	६९.६१
४	युवा लक्षित सिप विकास कार्यक्रम	१,००,०००.००	०.००	०.००
५	गर्भवती, सुत्केरी तथा वालवालिकाका लागि पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम	१,००,०००.००	९१,१००.००	९१.१०
६	बुढाकोट पञ्चेबाजा सामाग्रि खरिद योजना	१,००,०००.००	९९,०००.००	९९.००
७	बाराही टोल सांस्कृतिक भजन कृतन सामाग्रि खरिद योजना	१,००,०००.००	९९,०९०.००	९९.०९
८	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध कार्यक्रम संचालन खर्च	१,००,०००.००	८६,६९०.००	८६.६९
९	लुम्मास समाज भवन प्लास्टर र झ्याल ढोका निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९१,१४३.००	९५.५७
१०	खरखरे सामुदायिक भवन कम्पाउन्ड निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,४५,८९१.००	९७.२६
११	अठ्ठाइस बाउन्दी सामुदायिक भवन पार्टेसन र विद्युतिकरण योजना	२,००,०००.००	१,८१,३७८.००	९०.६९
१२	आमडाँडा आहालडाँडा प्रतिक्षालय निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,६३३.००	९७.३२
१३	अठ्ठाईस प्रतिक्षालय निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९२,५७२.००	९६.२९
१४	कृया पुत्रि थलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९१,१४५.००	९१.१५
१५	सडक बत्ती खरिद तथा जडान ६ वटा टोलमा (अठ्ठाइस वाउन्दी, बुढुवा, वाराही, राममन्दिर, मिलनटोल र खरखरे)	३,००,०००.००	२,९७,१८५.००	९९.०६
१६	दुम्सादी फाँट मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,४६,२५०.००	९७.५०

क.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१७	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सुधार	४,५०,०००.००	३,५४,८७१.००	७८.८६
१८	बाउन्न ज्यामिरे कृषी मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
१९	छबिसे पन्ध्रमुरे बाँध कुलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४४३.००	९७.४४
२०	साउने शेर्का मोटरमार्ग (जलविरे खण्ड) मर्मत योजना	३,००,०००.००	३,००,०००.००	१००.००
२१	अहलडाँडा सिद्धिथुम्की सिंढी निर्माण योजना	१,००,०००.००	९६,४१७.००	९६.४२
२२	भड्खाल लम्मारी देउकीडाँडा धारापानी जोड्ने मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
२३	भड्खाल लम्मारी देउकीडाँडा धारापानी जोड्ने मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
२४	माले बगर विरौटा कृषी मोटरमार्ग निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,८८,९२६.००	९७.२३
२५	सिमलडाँडा मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२६	आमडाडा बोहोसरा सिंढी निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,५००.००	९७.५०
२७	मन्दिरपाटा मोटरमार्ग विस्तार योजना	१,५०,०००.००	१,४६,२५०.००	९७.५०
२८	च्यान भन्ज्याङ्ग गाउँ बाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
२९	बुढुवा बाँध जाने मोटरमार्ग निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,१२९.००	९७.३८
३०	नरकटे चिसापानी मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,७४०.००	९७.३७
३१	नर्कटे चिसापानी मोटरमार्ग निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,२६४.००	९७.४२
३२	रिसिङ्गपाटन च्यान भन्ज्याङ्ग धारुङ्गभन्ज्याङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	४,००,०००.००	३,८९,९२५.००	९७.४८
३३	वसाह पुछार बिसमुरे मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००.००	९७,३१६.००	९७.३२
३४	सान्तारी नाला व्यवस्थापन योजना	३,५०,०००.००	३,३९,९७८.००	९७.१४
३५	बाराही भित्री बाटो स्तरोन्नती योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
३६	बोहोसरा खहरिया मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,४६,२५०.००	९७.५०
३७	दिपक मा वि कट्टुई कैडेली मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,५०,०००.००	२,४३,७५०.००	९७.५०
३८	साउने शेर्का कृषी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	०.००	०.००	०.००
३९	अठ्ठाईस बस्ती नाला निर्माण योजना	१,००,०००.००	८८,९०२.००	८८.९०
४०	दोभाने तटबन्धन योजना	३,००,०००.००	२,९२,५००.००	९७.५०
४१	दोभाने तटबन्धन योजना	१,००,०००.००	९७,३४१.००	९७.३४
४२	एक्ले पानी निकासा निर्माण योजना	०.००	०.००	०.००
४३	बाहुले कुलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,३८८.००	९७.३९
४४	सिब्दी खोला चारहजारे कुलो मर्मत योजना	१,००,०००.००	९७,३६५.००	९७.३७
४५	बिस्मुरे कुलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४२३.००	९७.४२
४६	अघौंली सिसौटे साउने सिंचाई योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
४७	आँपकुना बाँध कुलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४७२.००	९७.४७
४८	बिरौटा खाडी निकासा कुलो निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,४४,२५१.००	९६.१७

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
४९	धावाखेत बाँध कुलो निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४५०.००	९७.४५
५०	एक्ले बिसमुरे खोल्सा संरक्षण योजना	०.००	०.००	०.००
५१	साउने मैते भलपानी निकासका लागि कुलो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,८१५.००	९७.४१
५२	राहुदी खानेपानी मर्मत योजना	१,००,०००.००	९७,३८३.००	९७.३८
५३	चिसोपानी टंकी निर्माण योजना	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	१००.००
५४	आँपकुना खानेपानी निर्माण योजना	१,००,०००.००	९७,४५६.००	९७.४६
५५	नाम्दी बुढाकोट खानेपानी मर्मत सम्भार	१,००,०००.००	८०,२८३.००	८०.२८
५६	कप्रादी खानेपानी मर्मत योजना	१,००,०००.००	९२,४१०.००	९२.४१
५७	छरछरे सेरकुना खानेपानी पाइपलाईन जडान योजना	३,००,०००.००	१,८५,६०२.००	६१.८७
५८	ठूली बारी खानेपानी मर्मत योजना	१,००,०००.००	९४,५५५.००	९४.५६
५९	प्रा वि तहका विद्यालयहरुमा युरोगार्ड जडानका लागि अनुदान	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	१००.००
६०	मिरान्दी खानेपानीको मुहान मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,५५,२२८.००	७७.६१
६१	मरिथुम्का अहल खानेपानी मुहान मर्मत योजना	५०,०००.००	४८,७५०.००	९७.५०
६२	कट्टुई कुवा संरक्षण योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
६३	बाँझगैह्रा खानेपानी मुहान रिजर्भ टंकी मर्मत तथा संरक्षण योजना	२,००,०००.००	१,९५,०००.००	९७.५०
६४	मिछुर्लुङ्ग खेलमैदान प्याराफिट र घेराबार निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,९०,०००.००	९७.५०
६५	भिमसेन मन्दीर निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,११६.००	९७.०६
	कुल जम्मा	**१,०७,००,०००**	**१,००,००,३१६**	**९३.४६**

असल अभ्यास

- रिसिङपाटन लडन आम्डाँडा मोटरमार्ग निर्माण योजना (प्रदेश सरकार बाट हस्तान्तरीत कार्यक्रम समपुरक अनुदान) मार्फत आ.ब. २०८०/०८१ मा बिनियोजित रकम रु. दुई करोड रुपैया बाट निरमाण कार्य सम्पन्न ।
- सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरुको परिचय पत्र नविकरण र योजना उपभोक्ता समितिका लागि टोल टोलमा गई कार्यक्रम संचालन गरेको ।

प्रमुख उपलब्धिहरू

- मोटर मार्गको स्तरोन्नतीले सवारी साधन सञ्चालनमा सहजता,
- बाँधकुलो निर्माण तथा मर्मतले कृषियोग्य जमिनमा सिचाई सुविधा,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण सम्पन्न,
- पँधेरो र कुवाको मर्मतले बैकल्पिक खानेपानीको सुनिश्चितता,
- कृषि सम्बन्धी तालिमले बालीनालीमा लाग्ने रोगहरुको नियन्त्रण र उत्पादनमा बृद्धि,
- सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही परिचयपत्र नविकरण र जग्गा बर्गीकरण टोल टोलमा गई सञ्चालनले लाभग्राहीलाई सहजता,
- बुडुवा फाँट मालेबगर सिचाई तथा कुटिया फाँट सिचाई योजनाका कारण हाल उक्त क्षेत्रहरुमा सिचाई सुविधा ।

समस्याहरु

- उपभोक्ता समितिहरुले समयमा योजना दर्ता र सम्झौता नगर्दा कार्यक्रम समयमा सम्पन्न हुन ढिला भएको ।
- योजना दर्ता र सम्झौता भई सकेता पनि योजना तथा कार्यक्रमहरु समेत समयमा सम्पन्न नगर्दा रकम भुक्तानीमा समस्या भएको ।
- योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालनका लागि सुरुवातमा कुनै पनि रकम उपलब्ध नहुने हुँदा उपभोक्ताहरुले सामाग्रीहरु खरिद गर्दा महंगो र गुण्डस्तर हिन सामाग्रीको प्रयोग गर्न बाध्य भएको ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाइ निरन्तर तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- सेवाग्राहीलाई सुसूचित गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन एवं जनप्रतिनिधिलाई परिचालन गर्ने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधिको विशिष्ट ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्दा कुनै पनि योजनाहरुको शुरुवात चरण, निर्माण भैरहेको अवस्था र निर्माण सम्पन्न पश्चात प्राविधिकहरुबाट निरन्तर अनुगमन गरी राय सुझाव दिनु पर्ने तथा प्राविधिक र उपभोक्ता समितिबीच तारतम्य मिलाई योजनाहरु कार्यान्वयन गरिएमा योजनाहरु दिगो र प्रभावकारी हुने साथै विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्नका लागि निरन्तर अनुगमन गर्नु पर्ने देखिन्छ । विकास निर्माणका योजना तथा कार्यक्रमहरु छनौट एवम् सञ्चालन गर्दा आम नागरिकको जनजिविकालाई मध्यनजर गर्दै उत्पादन, उत्पादित वस्तुको व्यवस्थापन, स्वरोजगार जस्ता पक्षलाई प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गर्ने र प्रभावकारीरुपमा अनुमान तथा मूल्याङ्कन गर्न सकेमा शतप्रतिशत राम्रो नतिजा आउने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

४.६ ६ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

साबिक भिमाद गा.बि.स. वडा नं. १ को सम्पूर्ण भू-भागलाई कायम गरी हालको वडा नं. ६ कायम भएको छ । यस वडाको पूर्वीय सिमाना सेती नदीले म्याग्दे गाउँपालिकासंग छुट्टयाएको छ भने उत्तर, पश्चिम भिमाद वडा नं. ७ को सीमानसंग जोडिएको छ । दक्षिण तर्फ भिमाद वडा २,३ र ५ ले यसको सिमाना विभाजन गरेको छ भने यस वडाको क्षेत्रफल ३.२७ ब.कि.मी. रहेको छ ।२०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना बमोजिम यस वडाको जनसङख्या ७२५३ रहेको छ । भिमाद नगरपालिकाको प्रमुख ब्यापारिक केन्द्र यसै वडालाई मान्न सकिन्छ साथै यसै वडाको भू-भागमा भिमाद नगरपालिकाको प्रशासनिक कार्यालय समेत रहेको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलव्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुर्‍याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

बार्षिक आम्दानीको विवरण

राजश्व आ.ब २०८०/०८१	
श्रावण महिना	२,७६,७२५/-
भदौ महिना	८५,७९१/-
असोज महिना	७८,५६३/-
कार्तिक महिना	२२,०१२/-
मंसिर महिना	४२,७००/-
पुष महिना	४८,०५०/-
माघ महिना	९९,९९०/-
फागुन महिना	६२,८७४/-
चैत्र महिना	४३,१८९/-
बैशाख महिना	४३,२७५/-
जेष्ठ महिना	५३,१६९/-
असार महिना	४४०१४/-
जम्मा	**९,००,३५२/-**

सेवा प्रवाहको स्थिति

क्र.सं.	बिवरण	संख्या
१	चार किल्ला सिफारिस	१५४
२	घर बाटो सिफारिस	७०
३	बिद्युत सिफारिस	६९
४	अन्य सिफारिस	८११

५	नाता प्रमाणित सिफारिस	९४
६	जि.प्र.का.सिफारिस	७२
७	नागरिकता सिफारिस	५४
८	नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिस	१८
९	बैङ्किग सिफारिस	९५
१०	घरेलु सिफारिस	३१

व्यक्तिगत घटना दर्ता

बिवरण	संख्या
जन्म दर्ता	३७
मृत्यु दर्ता	२२
सम्बन्ध बिच्छेद दर्ता	९
बिबाह दर्ता	१८
बसाई सराई आएको दर्ता	२२ (७४)
बसाई सराई गएको दर्ता	८ (२७)

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्र्यौटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

बार्षिक समष्ठिगत बजेट र खर्चको अवस्था

क्र.स.	योजनाको नाम	योजना सम्पन्न	रकम
1	महिलाका लागि सिप मुलक तालिम कार्यक्रम	सम्पन्न(मादल बजाउने तालिम दिएको)	१ लाख
2	दलित लक्षित सिपमुलक तालिम लगाएत अन्य कार्यक्रम	सम्पन्न(मादल बजाउने तालिम दिएको)	१ लाख
3	मातृशिशु कल्याण आमा समुह सरफ प्याकिङ्ग गर्ने डाई मेशिन/प्याकेजिङ्ग सामान खरिद कार्यक्रम	सम्पन्न	२ लाख
4	गरिब कृषकहरु लाई ७० प्रतिशत अनुदानमा कृषी टनेल,खाध्यान्न, तरकारी र फलफुलका बिउ बिजन तथा बिरुवा बितरण कार्यक्रम	सम्पन्न	३.५ लाख
5	वडा समितिको निर्णय अनुसार बिबिध कार्यक्रम संचालन खर्च	सम्पन्न	२ लाख
6	वडा समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको अवलोकन भ्रमण	रकमान्तर	१लाख

क्र.स.	योजनाको नाम	योजना सम्पन्न	रकम
7	बागटार चर्चको शौचालय निर्माण योजना	रकमान्तर	२ लाख
8	बृद्ध बृद्धा भलाकुसारी केद्द्रका लागि ट्रस निर्माण योजना	सम्पन्न	६लाख
9	सि.सि.क्यामारा खरिद तथा जडान योजना	सम्पन्न	५लाख
10	सोलार बत्ती खरिद तथा जडान योजना	सम्पन्न	५लाख
11	प्राबिधिक शिक्षालय देखी देउराली सडक नाला निर्माण योजना	सम्पन्न	२लाख
12	दैकेडाँडा कृषी मार्ग निर्माण योजना	रकमान्तर	३लाख
13	मालेबगर फर्निचर लाइन भित्री सडक नाला निर्माण योजना	सम्पन्न	६लाख
14	जलौदी सिम्बोट नाला निर्माण योजना (खोला सम्म)	सम्पन्न	३लाख
15	जलौदी हुलाकी मार्ग ग्राबेलिङ्ग योजना	रकमान्तर	१लाख
16	प्राबिधिक शिक्षालय अगाडी ७A side पश्चिम तर्फ नाला निर्माण तथा पहिरो संरक्षण योजना	सम्पन्न	६लाख
17	बागटार नारायण चोक नाला निकास योजना	रकमान्तर	५लाख
18	बाँसघारी उकालोबाट सुबेदिचोक जोड्ने सडक निर्माण योजना	रकमान्तर	६लाख
19	जनज्योति मा.बि.को सटरलाईन अगाडी नाला निर्माण योजना	सम्पन्न	४लाख
20	कोलगौडा उकालो ढलान तथा तारबार योजना	सम्पन्न	२लाख
21	एकता टोलमा नाला तथा रेलिङ्ग निर्माण योजना	सम्पन्न	६ लाख
22	मालेबगर देबछाँया मेडिकल हुँदै तल्लो बस्ती जाने बाटो निर्माण योजना	सम्पन्न	२लाख
23	अल्छि चौतारी बस्तु हिड्ने अधुरो बाटो निर्माण योजना	सम्पन्न	२लाख
24	मालेबगर सिंचाई प्रणाली अल्छी चौतारी पुरानो स्कुल कुलो निर्माण योजना	सम्पन्न	४लाख
25	दैकेडाँडा खानेपानी टंकी निर्माण योजना	रकमान्तर	११लाख
26	सार्बजनिक जग्गा तथा सम्पतीको संरक्षण योजना		२लाख
27	शिब पन्चायन मन्दिर तारबार तथा संरक्षण योजना	रकमान्तर	२लाख

क्र.स.	योजनाको नाम	योजना सम्पन्न	रकम
28	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पुर्वाधारहरु (खानेपानी, सिंचाई,भवन आदी) निर्माण तथा मर्मत सम्भार र अन्य पुँजिगत कार्यक्रमहरु	सम्पन्न	८लाख
29	ठाडो लाइन उकालोमा रेलिङ्ग तथा गमला स्टयान्ड निर्माण योजना	सम्पन्न	१लाख
30	मिजार समाज भवन संरक्षणका लागि जाली तथा पर्खाल निर्माण योजना	सम्पन्न	२लाख
	जम्मा		१,०८,५०,०००

क. रकमान्तर योजना संख्या -८

ख. सम्पन्न योजना संख्या- २२

असल अभ्यास

- यस वडामा अधिकाँश पक्की नाला सहितको कालोपत्रे सडक निर्माण भएको ।

प्रमुख उपलब्धिहरु

- बाँधकुलो निर्माण तथा मर्मतले कृषियोग्य जमिनमा सिचाई सुविधा,
- वडास्तरिय योजनाहरु निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न सफल भएको,
- सडक तथा पक्की नाला निर्माण निरन्तर भइरहेको ।

समस्याहरु

- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा संशोधनमा जटिलता,
- उपभोक्ता समितिको सक्रियता कम हुनु,
- सेवाग्राहीहरुमा सेवा प्रतिको ज्ञान/जनचासो नहुनु,

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाइ निरन्तर तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- सेवाग्राहीलाई सुसूचित गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन एवं जनप्रतिनिधिलाई परिचालन गर्ने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधिको विशिष्ट ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निस्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा सिमित श्रोत साधनवाट पनि यस वडाबाट सम्पादन हुने सम्पूर्ण कार्यहरु चुस्त दुरुस्तरुपमा प्रवाह गर्दै नगरसभा र नगर कार्यपालिकाको निर्णयहरु वडास्तरबाट पूर्णरुपमा कार्यन्वयन गर्न यस वडाका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारी कृयाशिल भई आ-आफ्नो जिम्मेवारी बहन गरी स्वीकृत योजनाहरु समयमानै सम्पन्न गर्न सफल भएको छ । अवका दिनमा वडा कार्यलयलाई प्राबिधिक सहितको पूर्वाधार सम्पन्न र प्रविधिमैत्री बनाउन सकेमा आशासित उपलब्धि प्राप्त गर्न सक्ने देखिन्छ ।

४.७ ७ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

भिमाद नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने वडा नं. ७ साविक भिमाद गा.वि.स.को वडा नं. २, ४, ५, ८, ९ र साविक भानुमति गा.वि.स.को वडा नं. ७ मिलेर वनेको हो । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस वडाको कूल जनसंख्या २३५१ रहेको छ । ब्राम्हण, नेवार, मगर, सार्की, कामी, दमाइ, क्षेत्री, थकाली, मुस्लिम, ठकुरी, कुमाल, गिरी, तमाङ, कुंवर, राइ, घर्ती जातीको बसोबास यस वडामा रहेको पाइन्छ । यो वडाको क्षेत्रफल ८.०१ वर्ग कि.मि. रहेको छ जुन पूर्वमा सेती नदी र वडा नं. ६, पश्चिममा दैचा भञ्ज्याङ वडा नं. ८, उत्तरमा डिकुश, पिपलडाँडा, वडा नं. ८, र दक्षिणमा धन्दुर खोला, सिद्दगुफा वडा नं. २ र ९ रहेको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलव्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुऱ्याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

क्र.सं.	विवरण	रकम (रू)
१	एकिकृत सम्पति कर	१८०,५०७
२	पन्जिकरण घटना दर्ता शुल्क	५६,३००
३	विभिन्न सिफारिस दस्तुर	३,५४,८५०
४	नाता प्रमाणित	१४,६००

क्र.सं.	विवरण	रकम (रू)
५	अन्य आम्दानी शुल्क	५८,७४०
	जम्मा	६,६४,९९७

वार्षिक आम्दानी विवरण महिना अनुसार

क्र. सं.	महिना	सिफारिस दस्तुर(रु)	अन्य दस्तुर (रु)	पञ्जीकरण शुल्क (रु)	सम्पत्ति कर (रु)	नाता प्रमाणित (रु)	जम्मा (रू)
१.	श्रावण	२७,७००	२,८००	३,०००	९७,५८३	३,२००	१,३४,२८३
२.	भाद्र	१४४५०	२,३००	५००	१८,२२४	२,९००	३८,३७४
३.	असोज	६९,९००	४,८००	९००	२२४५	१,४००	७९,२४५
४.	कार्तिक	१८,६००	२,५००	३,७००	४१८४	१२००	३०,१८४
५.	मंसिर	१६,०००	४,०००	२,४००	१३,२५७	२,९००	३८,५५७
६.	पौष	११,१००	५,५००	५,३००	७,३१७	—	२९,२१७
७.	माघ	४६,६००	५,९१०	५,७००	४५०२	१०००	६३,७१२
८.	फागुन	१५,६५०	५,५००	४,३००	१०,८०३	—	३६,२५३
९.	चैत्र	२३,५५०	१०,३१०	६,३००	६,४४१	५००	४७,१०१
१०.	बैशाख	३२,६५०	४,३००	७,६००	५८६७	१०००	५१,४१७
११.	जेठ	५६,२५०	४,५००	९,२००	७,१८१	५००	७७,६३१
१२.	असार	२२,४००	६,३२०	७,४००	२,९०३	—	३९,०२३
जम्मा		**३,५४,८५०**	**५८,७४०**	**५६,३००**	**१,८०,५०७**	**१४,६००**	**६,६४,९९७**

व्यक्तिगत घटना दर्ता

जन्म दर्ता		मृत्यु दर्ता		विवाह दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद	बसाई सराई दर्ता		
						दर्ता	दर्ता संख्या	सदस्यको संख्या
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	२०	४	बसाई सरी आएको	४	१५
३५	३७	१३	१२			बसाई सरी गएको	९	३१
जम्मा : ७२		**जम्मा : २५**				**जम्मा**	१३	४६

सिफारिस तथा सेवा प्रवाह सम्वन्धी विवरण

सि.नं.	सिफारिस किसिम	संख्या
१	घरबाटो प्रमाणित	४३
२	चारकिल्ला प्रमाणित	८१
३	नाता प्रमाणित	४१
४	अन्य सिफारिस	८५८
५	नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्र सिफारिस	६७
	जम्मा	**१०९०**

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्यौंटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	विनियोजन	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत %
१	युवाहरूकालागी हलुका सवारी चालक तालिम संचालन	२,००,०००	१,८८,५००	९४.२५
२	महिलाहरूका लागी सिपमुलक तालिम संचालन	०.००	०.००	०.००
३	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध चालु कार्यक्रम	१,०००००	९२,१००	९२.१०
४	गर्भवती ,सुत्केरी तथा बालबालिकाका लागी पोषण प्रात्साहन कार्यक्रम	५०,०००	४६,६५०	९३.३०
५	वडाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम	१,००,०००	५,०००	५.००
६	राङरूङ मतिधुम्ती नाला तथा सिढी निर्माण योजना	५,००,०००	०.००	०.००
७	दैके डाँडा कृषी मार्ग निर्माण योजना	०.००	०.००	०.००
८	भिम देउराली मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,८०,०९२	९३.३६
९	सिस्नेरी ठूलाफाँट भित्री मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	०.००	०.००
१०	बागटार एकान्तकुना मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	४,८६,४९१	९७.३०
११	लहरेनी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	९,५०,०००	८,८१,९३२	९२.८३
१२	खरबारी अखले मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	०.००	०.००	०.००
१३	बासपानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	विनियोजन	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत %
१४	भक्कल मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०
१५	माथिल्लो सिस्नेरी उकालो ढलान योजना	३,००,०००	२,८६,३३७	९५.४५
१६	सिद्दगुफा मोटरमार्गको लहरेनी खण्ड स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०
१७	शिवालय टोल नाला निर्माण योजना	३,००,०००	०.००	०.००
१८	हटिया रिङ्गरोड स्तरोन्नती तथा रेलिङ्ग जाली छेकबार योजना	३,००,०००	३,००,०००	१००
१९	भिम मसरडाँडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९१,३९०	९७.१३
२०	सचेतना मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	०.००	०.००
२१	नमुना दलित बस्ती भित्री मार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९०,०५१	९६.६८
२२	गेरूवा पानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,७०,१९९	९०.०७
२३	कोटभैरव मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	५,००,०००	१००
२४	नयाँ बस्ती मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	४,८७,४२९	९७.४९
२५	एना ढुङ्गा पाँगा खानेपानी योजना	०.००	०.००	०.००
२६	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भैतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार र अन्य पूँजिगत कार्यक्रमहरू	४,००,०००	४६,२५०	११.५६
२७	हटिया गणेश मन्दिर निर्माण योजना	३,००,०००	२,५२,५८२	८४.१९
२८	पोखरीछाप खेलमैदान निर्माण योजना	०.००	०.००	०.००
कुल जम्मा		८८,००,०००/-	७३,२०,७८२	६८.७३

सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरु

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण	कैफियत
१	सिस्नेरी ठूलाफाँट भित्री मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	प्रक्रियागत ढिलाई	
२	राङरूङ मतिघुम्ती नाला तथा सिंढि निर्माण योजना	५,००,०००	भुक्तानी नभएको	काममा गुणस्तरीय नभएको
३	सिस्नेरी भित्री मोटर मार्ग	२,००,०००	प्रक्रियागत ढिलाइ	
४	सिस्नेरी भित्री मोटर मार्ग	२,५०,०००	प्रक्रियागत ढिलाई	

असल अभ्यास

- संस्थागत सुत्केरी हुनेलाई प्रोत्साहन स्वरुप पोषण कार्यक्रम संचालन गरिएको
- वडाको पायक पर्ने स्थानबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रम गरिएको
- बार्षिक रुपमा संचालित योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन
- जनप्रतिनिधिको रोहबरमा उपभोक्ता समिति गठन तथा आयोजना अनुगमन गरिएको
- युवाहरूलाइ स्वरोजगार बनाउन डाइभिङ तालिम सञ्चालन गरिएको
- जेष्ठ नागरिकहरूको सम्मानका लागि जेष्ठ नागरिक भलाकुसारी केन्द्र निर्माण गरिएको

प्रमुख उपलब्धिहरु

- खानेपानीको परम्परागत स्रोत कुवा, पँधेरोको संरक्षणमा बजेट बिनियोजन गरी खानेपानीको आधारभूत आवश्यकता पूरा भएको
- भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा दिगोपना र गुणस्तरलाई बिशेष जोड दिईएको
- शिक्षा तथा खेलकुदमा गुणस्तर वृद्धि गर्न बजेट बिनियोजन गरी कार्यान्वयन भएको

समस्याहरु

- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा संशोधनमा जटिलता,
- उपभोक्ता समितिको सक्रियता कम हुनु,
- योजनाहरु सम्झौता अनुसार सम्पन्न नगरी म्याद गुजारी सम्पन्न गर्दा भुक्तानी प्रक्रियामा समस्या हुनु,
- सेवाग्राहीहरुमा सेवा प्रतिको ज्ञान/जनचासो नहुनु,

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाइ निरन्तर तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- सेवाग्राहीलाई सुसूचित गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन एवं जनप्रतिनिधिलाई परिचालन गर्ने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधि तथा सार्वजनिक खरिद सम्वन्धी ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस वडावाट आम जनताको प्राथमिक र वास्तविक आवश्यकता पूरा गर्न विभिन्न विकास निर्माण, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, कृषि, पशु, पर्यटन लगायतका क्षेत्रमा बजेट बिनियोजन गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको छ । भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा तुलनात्मक रुपमा अधिक बजेट बिनियोजन भएता पनि कृषि तथा पशु लगायत उत्पादनमूखी क्षेत्रमा लगानी बढाई स्वरोजगारलाई प्रवर्द्धन गर्न सकेमा देशव्यापी समस्याको रुपमा रहेको बेरोजगारी, ग्रामिण क्षेत्रको अधिक बसाईसराई तथा युवा जनशक्ति बिदेशिने समस्या सम्बोधन हुने देखिन्छ ।

४.८ ८ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

साविक भिमाद गा.वि.स.को वडा नं. ३, ६, ७ र साविक भानुमति गा.वि.स.को वडा नं. १, ३, ९ मिलेर वडा नं. ८ वनेको छ । समुन्द्र सतहबाट ४००-१०३२ मिटर सम्मको उचाइमा रहेको यस वडाको पूर्वतर्फ सेती नदी, पश्चिम तर्फ वडा नं. ९, उत्तर तर्फ क्याङ्दी खोला र दक्षिणमा वडा नं. ७ हुदै धन्दुर खोला सिमाना कायम भइ १०.५२ वर्ग कि.मी. भुभागमा फैलिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार २४९८ जनसंख्या रहेको यो वडाको पहाडी भाग र वेशी खोच गरी २ भागमा ठकुरी, मगर, कामी, ब्राम्हण, नेवार, दमै, सार्की, कुमाल, क्षेत्री, घर्ती, कमर/गिरी, राइ र तामाङ गरी १३ जातजातिको बसोबास रहेको छ । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन्

। आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अवस्थालाइ नियाल्दै यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलव्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुर्‍याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुर्‍याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुर्‍याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुर्‍याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

क्र.स.	शिर्षक नम्बर	अय शिर्षक नाम	नगद संकलित रकम	जम्मा रकम रु	कैफियत
१	११३१३	सम्पति कर	४३,४६७।००	४३,४६७।००	
२	११३१४	भुमिकर	१,१९,११८।००	१,१९,११८।००	
३	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	४,४००।००	४,४००।००	
४	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	२,५२,७५०।००	२,५२,७५०।००	
५	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	६८,०००।००	६८,०००।००	
६	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	३८,६००।००	३८,६००।००	
७	१४२४९	अन्य दस्तुर	६२,६००।-	६२,६००।-	
८	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	३,६०२।-	३,६०२।-	
मिति २०८०/०४/०१ देखि २०८१/०३/३१ सम्म का जम्मा रु				५,९२,५३७।००	

सिफारिस तथा सेवा प्रवाहको अवस्था

क्र.स.	सेवा प्रवाहको विवरण	संख्या	निवेदन

१	नागरिकता सिफारिस	१८७	१८७
२	घरबाटो सिफारिस	५५	५५
३	चारकिल्ला सिफारिस	४३	४३
४	नाता प्रमाणित	७७	७७
५	व्यक्ती प्रमाणित	१६	१६
६	नामसारी सिफारिस	१९	१९
७	पारिवारिक विवरण सिफारिस	१०	१०
८	व्यवसाय दर्ता	०७	०७
९	अन्य	६२०	६२०
	जम्मा	**१०३४**	**१०३४**

व्यक्तिगत घट्ना दर्ता

क्र.स.	घटना दर्ता	संख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा
१	जन्म दर्ता	१२०	९२	२१२
२	मृत्यु दर्ता	११	१३	२४
३	विवाह दर्ता	-	-	३०
४	बसाइसराइ	-	-	१६
५	सम्बन्ध बिच्छेद	-	-	७
जम्मा				**१७३**

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछर्यौटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट तथा खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत
१	३१११२	जय नेपाल आ वि पर्खाल निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,२६,६०९.००	६३.३०

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत
२	३१११२	देउराली सामुदायिक अधुरो भवन निर्माण योजना	५,००,०००.००	४,८६,०४३.००	९७.२१
३	३१११२	हिमालय मा वि भवन मर्मत सम्भार योजना	२,००,०००.००	१,८८,१८४.००	९४.०९
४	३११२२	नवदुर्गा टोल सि सि क्यामारा खरिद तथा जडान योजना	३,००,०००.००	२,९८,१५१.००	९९.३८
५	३११५१	लाटी बाराही मन्दिर जाने बाटो स्तरोन्नती योजना	२,००,०००.००	१,९४,९०४.००	९७.४५
६	३११५१	मंगलोदय मा वि फुटपाथ निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,५००.००	९७.५०
७	३११५१	भिम भैरव मोटरमार्ग ठूटे चौतारीको अधुरो नाला निर्माण योजना	५,००,०००.००	४,४२,९१२.००	८८.५८
८	३११५१	राधाकृष्ण मोटरमार्ग अधुरो नाला निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९४,९५६.००	९७.४८
९	३११५१	पिपलडाँडा भ्यु टावर जाने बाटो ढलान योजना	४,००,०००.००	३,८९,१२९.००	९७.२८
१०	३११५१	गणेशथान रिङ्गरोड स्तरोन्नती योजना	५,५०,०००.००	५,३३,९८८.००	९७.०९
११	३११५१	सिम्ले मोटरमार्ग नाला निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,८९,८३१.००	९७.४६
१२	३११५१	ताले भन्ज्याङ्ग गोरेटो बाटो निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९३,५६६.००	९६.७८
१३	३११५१	भैरवथान मन्दिर तथा बाटो ढलान निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,१७९.००	९७.३९
१४	३११५१	भृगुऋषी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,५०,०००.००	२,४३,०४४.००	९७.२२
१५	३११५१	बगैंचा देखी गलैंचे डाँडा हुँदै जाने नारेश्वर घुम्ती मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,९२,२३५.००	९६.१२
१६	३११५१	भिमाद चोक देखी पुल टोल जाने बाटोको पक्की नाला निर्माण योजना	६,००,०००.००	५,८४,७२१.००	९७.४५
१७	३११५४	क्याङ्गदी खोला तटबन्धन योजना	४,२०,०००.००	४,०८,००५.००	९७.१४
१८	३११५५	डुम्रे सिंचाई तथा कुलो निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९२,१९०.००	९७.४०
१९	३११५५	गुमि कुलो मुहान संरक्षण योजना	८,००,०००.००	७,४९,६९३.००	९३.७१

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति प्रतिशत
२०	३११५६	राङ्गरुङ्ग खानेपानी पाइप खरिद योजना	५०,०००.००	५०,०००.००	१००.००
२१	३११५६	बाह्र बिसे जुके कृषी मार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००.००	८०,९३३.००	८०.९३
२२	३११५६	बुढिपँधेरो संरक्षण योजना	१,००,०००.००	९७,५००.००	९७.५०
२३	३११५६	कोलखेत इनटेंक पुनर्निर्माण योजना	१,००,०००.००	९६,६३९.००	९६.६४
२४	३११५९	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र अन्य पूँजिगत कार्यक्रमहरु	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००	१००.००
२५	३११५९	बायु थुम्का मन्दिर तथा पार्क निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,९०,७०३.००	९६.९०
२६	३११५९	राधा कृष्ण मोटरमार्ग अधुरो नाला निर्माण योजना	३०,०००.००	३०,०००.००	१००.००
२७	३११५९	सिम्ले हरित गृह निर्माण योजना (५० प्रतिशत अनुदानमा)	०.००	०.००	०.००
२८	३११५९	ज्वाला देवी मन्दिर निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,८८,७९१.००	९७.२०

प्रमुख उपलब्धिहरु

- न्यून कर्मचारीबाट पनि सेवाग्राहीलाइ गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरिएको ।
- शौचालय बिहिन विपन्न, दलित, महिला लगायतका घर/घरमा पुग शौचालय निर्माण गरी स्वच्छ एवं स्वस्थ वातावरण निर्माणमा सहयोग पुर्याएको ।
- जिर्ण अवस्थामा रहेका खानेपानीका मुहान, धारा, पाइप, टंकीको संरक्षण एवं प्रवर्द्धनकात्मक कार्यले खानेपानी समस्या समाधानमा सहयोग पुगेको ।
- विभिन्न कृषी तथा पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रमबाट किसानको जीवनस्तर अभिवृद्धिमा सहयोग पुर्याएको देखिन्छ ।
- बस्तीहरुमा भित्री सडक पक्की नाला निर्माणले अव्यस्थित ढल व्यवस्थापन भइ सुन्दर बस्ती निर्माणमा सहयोग पुगेको ।
- खेल मैदान, बाल उद्यान, ज्येष्ठ नागरिक मिलन पार्क लगायतका संरचना निर्माण एवं मठ मन्दिर संरक्षणका कार्यले मनोरजञ्जन, आपसी भेटघाट, भलाकुसारी, व्यक्तित्व विकास लगायतमा ठूलो योगदान पुगेको ।

समस्याहरु

- उपभोक्ता समितिको निश्कृयताले योजनाको काम समयमानै सुचारु हुन नसकेको,
- आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र उपभोक्ता समिति सक्रिय हुने, जसले वडा कार्यालयमा बिल, भरपाइ, डोर हाजिरी, माइनुटिङ लगायत आवश्यक कागजात हेर्न एवं मिलाउन अत्यधिक चाप पर्ने गरेको,
- विपद व्यवस्थापनमा तत्काल प्रयास समस्या समाधान गर्न कठिनाइ भएको ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाई क्षमता विकास तालिम आयोजना हुनुपर्ने,

- समयमै उपभोक्ता समिति गठन हुनुपर्ने जसले योजनाको काम छिटो अगाडि बढाउन सहन हुने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधि तथा सार्वजनिक खरिद सम्वन्धी ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस वडा कार्यालयवाट विभिन्न असहजता, यातायातको दुरावस्था, महंगो ढुवानी, उपभोक्ताको निस्कृयता आदि असहज परिस्थिति भएता पनि स्वीकृत भएका योजना तथा कार्यक्रम सफलताका साथ सम्पन्न गरिएको छ । वर्षको अन्त्यमा मात्र योजना सुरु गर्ने परिपाटीमा सुधार ल्याई योजना कार्यान्वयन तालिकामा तोकिएकै समयमा योजना कार्यन्वयनमा जान सकिएमा योजनाको गुणस्तरीयता अभिवृद्धि भई उल्लेख्य सफलता हासिल गर्न सकिन्छ ।

४.९ ९ नं. वडा कार्यालय

पृष्ठभूमि

यस वडा कार्यालय नगरपालिकाको सदरमुकाम देखि पश्चिम भेगमा रहेको छ । यस वडाको पूर्वमा भिमाद वडा नं. ८ र वडा नं. २ संग सिमाना जोडिएको छ भने पश्चिममा स्याङ्जा जिल्ला हरीनास गाउँपालिका वडा नं ४ संग सिमाना जोडिएको छ र उत्तरतर्फ शुक्लागण्डकी र दक्षिण तर्फ भिमाद वडा नं. २ संग सिमाना जोडिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार २१०० जनसंख्या रहेको यस वडामा मगर, गुरुङ, दमाई, कामी, क्षेत्री, ब्राम्हण, सार्की र केही मुस्लिमहरुको वसोवास रहेको छ । सम्पूर्ण विकासको पूर्वशर्तको रुपमा रहेको पूर्वाधार विकासलाई केन्द्रविन्दुमा राख्दै यस वडाबाट विकास निर्माणका कार्यहरु सञ्चालन हुदै आएका छन । व्यक्तिगत घटनादर्ता, सामाजिक सुरक्षा, नागरिकता सिफारिस, भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वाट निर्देशित विभिन्न सेवा तथा कार्यहरु यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरु हुन् । यो प्रतिवेदनमा यस वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति तथा उपलव्धि, सेवा प्रवाहको विद्यमान अवस्था, अनुभूत गरिएका समस्या र समाधानका उपायहरू समावेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

- सेवा प्रवाहको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सुसूचीत गराउनु,
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति अवस्थाको बोध गराउनु,
- वडास्तरका कार्यक्रम छनोट, कार्यान्वयन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा भावी कार्यदिशा तय गर्नु,
- नगरपालिकाको कार्यालयले निर्द्धिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुर्‍याउनु ।

सम्पादित क्रियाकलापका उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक तथा यातायात, विद्युतीकरण, खानेपानी, सूचना प्रविधि जस्ता नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सहज रूपमा परिपूर्ति गराउन सहयोग तथा सहजीकरण गर्नु,
- सामाजिक विकास मार्फत मानवीय क्षमताको विकास, समानुपातिक सहभागिता, सशक्तिकरण, समावेशीकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी समतामूलक समाजको निर्माणमा टेवा पुर्‍याउनु,
- वडाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेका क्षेत्रहरु जस्तैः कृषि तथा पशुपालन, पर्यटन आदि क्षेत्रमा लगानी गर्दै जनताको आर्थिक अवस्था र जीवनस्तर अभिवृद्धिमा टेवा पुर्‍याउनु,
- वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने प्रशासनिक लगायत सम्पूर्ण सेवाहरु छिटो छरितो रुपमा सेवाग्राही समक्ष पुर्‍याउनुका साथै प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाहमा विशेष जोड दिनु, निश्चित सिमाभित्रका योजना तथा कार्यक्रमहरुको भूक्तानी बाहेका

सम्पूर्ण कार्यहरु वडाबाटै सम्पन्न गर्दै स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थापित गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।

वडाको वस्तुगत अवस्था

वार्षिक आम्दानी विवरण

क्र.सं.	महिना	रकम रु.
१.	साउन	३५,६३५
२.	भदौ	७७,५१८
३.	असोज	६३,२८५
४.	कार्तिक	१४,८५०
५.	मंसिर	६०,६५०
६.	पुस	३४,१००
७.	माघ	४५,८५०
८.	फागुन	२८,०५०
९.	चैत	४०,१००
१०.	वैशाख	२७,०००
११.	जेठ	२८,९००
१२.	असार	३५,०००
जम्मा		४,९०,९३८

सिफारिस तथा सेवा प्रवाहको स्थिति

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	नाता प्रमाणित	१५७
२.	नागरिकता सिफारिस	२१९
३.	घरबाटो	९
४.	चारकिल्ला	२०
५.	विविध सिफारिस	७०५
६.	जन्म दर्ता	२५१
७.	मृत्यु दर्ता	२२
८.	बसाई सराई	८
९.	विवाह दर्ता	४८
१०.	सम्बन्ध विच्छेद	४

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- नगर सभा, नगर कार्यपालिका र वडा समितिको निर्णय,
- प्राप्त विभिन्न परिपत्र तथा मार्गदर्शनको अध्ययन,
- स्वीकृत बजेट सरोकारवालावीच सार्वजनिकीकरण,
- उपभोक्ता समिति गठन/दर्ता, सम्झौता, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन मूल्याङ्कन, फछ्र्यौटका लागि सिफारिस,
- नागरिक वडापत्र एवम् स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वमोजिम सेवा प्रवाह ।

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

क्र.स.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजित रकम	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत
१	गर्भवती एवं सुत्केरी महिला तथा बालबालिकालाई पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम	१,००,०००	५०,०००.००	५०
२	वडा समितिको निर्णय अनुसार विविध चालु कार्यक्रम	५०,०००.००	४८,०००.००	९६.००
३	थामडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	७,००,०००.००	६,७२,४२९.००	९६.०६
४	आस्पाग्दी सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३,००,०००.००	२,६६,८६१.००	८८.९५
५	प्रगतिशिल सामुदायिक भवन तथा सिंढी निर्माण योजना	४,००,०००.००	३,९४,४८७.००	९८.६२
६	साङताडि आमा समुह भवन मर्मत योजना	२,००,०००.००	१,८६,५२९.००	९३.२६
७	बुचाखानी शौचालय निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,८८,०१८.००	९४.०१
८	बुचाखानी मा .वि सि. सि क्यामारा जडान तथा अन्य मेशिनरी औजार खरिद	२,००,०००.००	१,९९,७६७.००	९९.८८
९	काल भैरव मन्दिर डि .पि. आर तयारी	२,००,०००.००	०.००	०.००
१०	डाँडाथर मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,८४,११२.००	९२.०६
११	सखेप रिङ्गरोड भित्रि मार्ग स्तरोन्नती योजना	१०,००,०००.००	९,६१,५५९.००	९६.१६
१२	घाङ चल्हुम प्रवेश मार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००.००	४,९४,०९०.००	९८.८२
१३	चिहानडाँडा शेराबेशि मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१०,००,०००.००	९,८८,५०८.००	९८.८५
१४	ठकुरी थर गोरेटो बाटो तथा सिंढी निर्माण योजना	२,००,०००.००	१,५९,०७५.००	७९.५४
१५	पाङ्मी मोहरिया मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१२,००,०००.००	११,४४,१४५.००	९५.३५
१६	बुचा खुर्ल्याङटु देखी कटनछाप धाङ्ग्रेथर मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१०,००,०००.००	९,७२,७५६.००	९०.९२
१७	थामडाँडा शेराबेंशी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००.००	२,८६,८६६.००	९५.६२
१८	झल्याङ्दी खानेपानी टंकी निर्माण योजना	५,००,०००.००	४,८७,४४८.००	९७.४९
१९	खैकला आमा समुह भवन संरक्षण योजना	४,००,०००.००	३,८३,६८५	९५.९२
२०	वडा समितिको निर्णय अनुसार सडक लगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत	४,५०,०००.००	४,४७,७९४.००	९९.५१

क्र.स.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजित रकम	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत
	सम्भार, विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना र अन्य पू			
२१	हाते ट्र्याक्टर खरिद तथा वितरण ५० प्रतिशत लागत साझेदारी	५,००,०००.००	५,००,०००.००	१००.००
	जम्मा	**९६,००,०००.००**	**९०,१६,१२९.००**	**९३.९१**

असल अभ्यास

- जनताको माग र आवश्यकतामा आधारित योजनाहरु सम्पन्न गर्न श्रमदान तथा लागत सहभागिता गर्न सहज भएको र समयमै सकिएको,
- ठेक्का मार्फत भन्दा उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको कामहरु गुणस्तरिय र समयमै सकिएको अवस्था रहेको छ ।

प्रमुख उपलब्धिहरू

- एक घर एक धारा खानेपानी अभियान ९१.१ प्रतिशत सम्पन्न भएको ,
- नमुना कुखुरा पालनको सुरुवात गरिएको,
- सामुहिक उत्पादनमा जोड्ने प्रयास अनुसार केही सामुहिक कार्यहरु गरिएको छ जस्तै थामडाडा कालो च्वाचे ,मोहरिया बंगुर फर्म स्थापना भएको ,
- कृषि तथा पर्यटनमा थप नयाँ गन्तव्यको स्थापना भएको ,
- भिमादलाई आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग गरेको ,
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पदयात्रा कार्यक्रमले घाङच ल्हुमलाई परिचय दिलाएको

समस्याहरु

- उपभोक्ता समितिको निश्कृयताले योजनाको काम समयमानै सुचारु हुन नसकेको,
- आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र उपभोक्ता समिति सक्रिय हुने, जसले वडा कार्यालयमा बिल, भरपाइ, डोर हाजिरी, माइनुटिङ लगायत आवश्यक कागजात हेर्न एवं मिलाउन अत्यधिक चाप पर्ने गरेको,
- व्यक्तिगत घटना दर्ता र संशोधनको कार्य जटिल हुनु ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समितिलाई क्षमता विकास तालिम आयोजना हुनुपर्ने,
- समयमै उपभोक्ता समिति गठन हुनुपर्ने जसले योजनाको काम छिटो अगाडि बढाउन सहन हुने,
- योजना सञ्चालन, कार्यन्वयन र सम्पन्न चरणमा निरन्तर अनुगमन/अवलोकन गर्ने,
- सूचना प्रविधि तथा सार्वजनिक खरिद सम्वन्धी ज्ञान हासिल गर्न तालिमको व्यवस्था गर्ने,
- टुक्रे तथा साना योजनाहरु कम गर्ने ।

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१मा स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरु समयमै सम्पन्न भएका छन् यद्यपी केही योजनाहरु वजेट कटौतीको कारणले कार्यान्वयन गर्न सकिएको छैन । यस कार्यालयबाट सिफारिस, प्रमाणिकरण, पञ्जीकरण, सामाजिक सुरक्षा, सम्पत्ति कर, योजना लगायतको सेवा प्रभावकारी रुपमा हुदै आएका छन्, जुन निकै उपलब्धिपूर्ण छन् । नागरिकका वढ्दा इच्छा चाहना तथा आवश्यकताहरुको सम्बोधन गरी अवका दिनहरुमा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिका लागि स्थानीय सरकार तथा यसका संयन्त्रको क्रियाशिलता अभिवृद्धि गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ ।

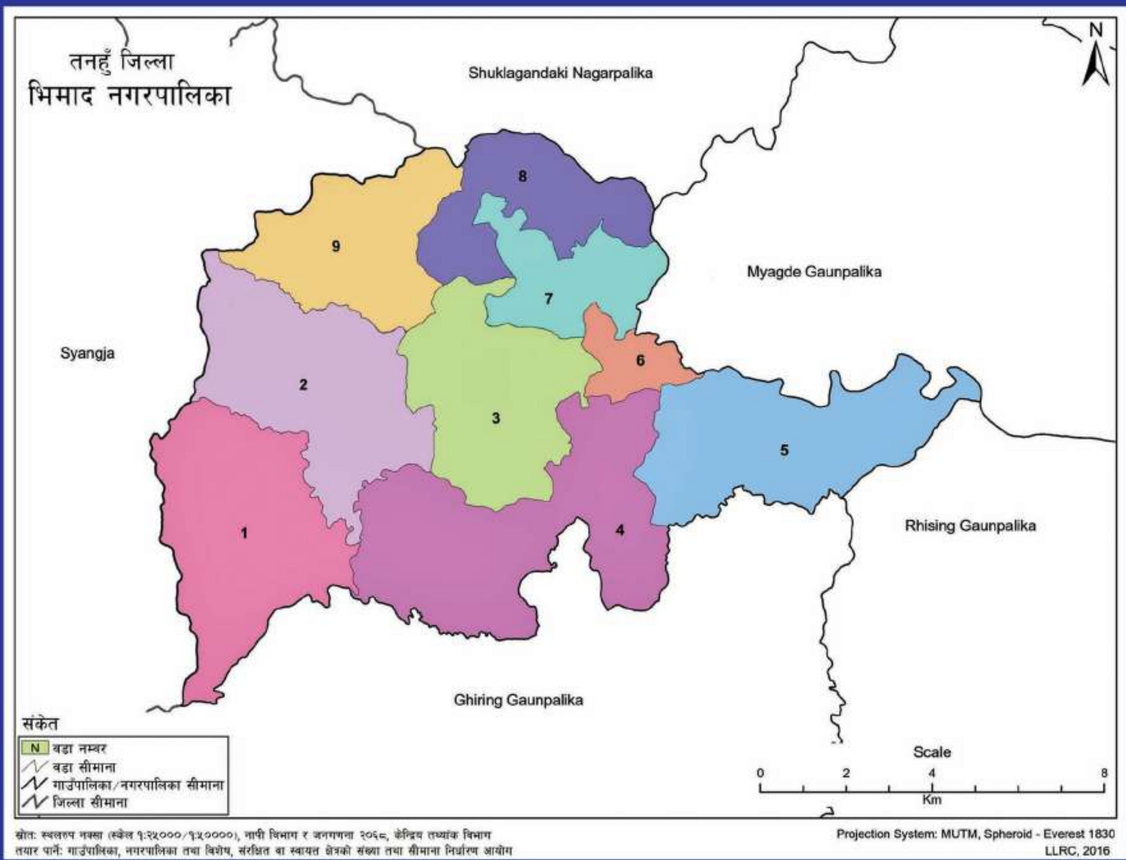

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ